

FREE
AUDIO ONLINE

C O L L O Q U I A L
DUTCH

The Complete Course for Beginners

Bruce Donaldson

✓ MASTER THE EVERYDAY
LANGUAGE

✓ UP-TO-DATE CULTURAL
SITUATIONS

✓ ACCESSIBLE AND
THOROUGH

COMPANION
@
WEBSITE

ROUTLEDGE

FREE
AUDIO ONLINE

C O L L O Q U I A L

DUTCH

The Complete Course for Beginners

Bruce Donaldson

✓ MASTER THE EVERYDAY
LANGUAGE

✓ UP-TO-DATE CULTURAL
SITUATIONS

✓ ACCESSIBLE AND
THOROUGH

COMPANION
@
WEBSITE

ROUTLEDGE

Colloquial Dutch

Colloquial Dutch provides a step-by-step course in Dutch as it is written and spoken today.

Combining a user-friendly approach with a thorough treatment of the language, it equips learners with the essential skills needed to communicate confidently and effectively in Dutch in a broad range of situations. No prior knowledge of the language is required.

Key features include:

- A clear, user-friendly format designed to help learners progressively build up
- their speaking, listening, reading and writing skills Jargon-free, succinct and
- clearly structured explanations of grammar An extensive range of focused
- and dynamic supportive exercises Realistic and entertaining dialogues
- covering a broad variety of narrative situations Helpful cultural points
- explaining the customs and features of life in the Netherlands An overview of the sounds of Dutch.

Balanced, comprehensive and rewarding, *Colloquial Dutch* is an in-dispensable resource both for independent learners and students taking courses in Dutch.

Colloquials are now supported by FREE AUDIO available online. All audio tracks referenced within the text are free to stream or download from www.routledge.com/cw/colloquials. Recorded by native speakers, the audio complements the book and will help enhance learners' listening and speaking skills.

By the end of this course, you will be at Level B1 of the Common European Framework for Languages and at the Intermediate level on the ACTFL proficiency scales.

THE COLLOQUIAL SERIES

Series Adviser: Gary King

The following languages are available in the Colloquial series:

Afrikaans Albanian Amharic Arabic (Levantine) Arabic of Egypt Arabic of the
Gulf Basque

Bengali Breton

Bulgarian Burmese Cambodian Cantonese Catalan Chinese (Mandarin) Croatian

Czech

Danish

Dutch

English Estonian Finnish French

German

Greek

Gujarati Hebrew

Hindi

Hungarian Icelandic Indonesian Irish

Italian Japanese Kazakh

Korean

Latvian Lithuanian Malay

Mongolian Norwegian Panjabi Persian Polish
Portuguese Portuguese of Brazil Romanian Russian Scottish Gaelic Serbian
Slovak

Slovene Somali

Spanish Spanish of Latin America Swahili Swedish Tamil

Thai

Tibetan Turkish Ukrainian Urdu

Vietnamese Welsh

Yiddish Yoruba
Zulu (forthcoming)

COLLOQUIAL 2s series: The Next Step in Language Learning

Chinese Dutch

French

German

Italian Portuguese of Brazil Russian Spanish Spanish of Latin America

Colloquials are now supported by FREE AUDIO available online. All audio tracks referenced within the text are free to stream or download from www.routledge.com/cw/colloquials. If you experience any difficulties accessing the audio on the companion website, or still require to purchase a CD, please contact our customer services team through www.routledge.com/info/contact.

Colloquial Dutch

The Complete Course
for Beginners

Bruce Donaldson

 Routledge
Taylor & Francis Group
LONDON AND NEW YORK

First published 2016
by Routledge
2 Park Square, Milton Park, Abingdon, Oxon OX14 4RN

and by Routledge
711 Third Avenue, New York, NY 10017

Routledge is an imprint of the Taylor & Francis Group, an informa business

© 2016 Bruce Donaldson

The right of Bruce Donaldson to be identified as author of this work has been asserted by him in accordance with sections 77 and 78 of the Copyright, Designs and Patents Act 1988.

All rights reserved. No part of this book may be reprinted or reproduced or utilised in any form or by any electronic, mechanical, or other means, now known or hereafter invented, including photocopying and recording, or in any information storage or retrieval system, without permission in writing from the publishers.

Trademark notice: Product or corporate names may be trademarks or registered trademarks, and are used only for identification and explanation without intent to infringe.

First edition published by Routledge 1996
Second edition published by Routledge 2008

British Library Cataloguing-in-Publication Data
A catalogue record for this book is available from the British Library

Library of Congress Cataloging-in-Publication Data
Names: Donaldson, B. C. (Bruce C.), 1948–, author.
Title: Colloquial Dutch : the complete course for beginners / Bruce Donaldson.
Description: Third edition. | Milton Park, Abingdon, Oxon ; New York, NY : Routledge, [2016] | Series: The Colloquial Series | Includes index.
Identifiers: LCCN 2015044380 | ISBN 9781138124318 (pbk. : alk. paper) | ISBN 9781315648279 (ebook)
Subjects: LCSH: Dutch language—Conversation and phrase books—English. | Dutch language—Textbooks for foreign speakers—English. | Dutch language—Self-instruction. | Dutch language—Spoken Dutch.
Classification: LCC PF112.5 .D66 2016 | DDC 439.3182421—dc23

LC record available at <http://lccn.loc.gov/2015044380>

ISBN: 978-1-13812431-8 (pbk)

ISBN: 978-1-31564827-9 (ebk)

Typeset in Avant Garde and Helvetica
by Graphicraft Limited, Hong Kong

Contents

Preface to the third edition
Introduction

1 **Piet en Pauline en hun kinderen**

Piet and Pauline and their children

In this unit you will learn about:

- personal pronouns
- expressing nationality and occupation
- the present tense of verbs
- saying 'please' and 'thank you'
- beginning a conversation
- asking 'how are you?'
- saying 'goodbye'

2 **Nederland en België**

The Netherlands and Belgium

In this unit you will learn about:

- points of the compass
- gender of nouns
- nouns and their articles in the singular
- word order in simple sentences
- how to make simple sentences negative
- the negative geen 'not a, not any, no'
- numerals
- Dutch money

3 **Bij de groenteboer**

At the greengrocer's

In this unit you will learn about:

- the plural of nouns
- words and phrases used in a shopping situation

- yes/no questions
- ordinal numerals
- dates, days, months and festive seasons
- congratulations and good wishes
- how to use *nietwaar?*

4 **Telefoneren**

Telephoning

In this unit you will learn about:

- telephone conversations
- the past tense of regular verbs (I worked/have worked)
- the past tense of irregular verbs (I saw/have seen)
- use of *zijn* and *hebben* in the perfect tense
- modal auxiliary verbs
- making and accepting apologies

5 **Bij Piet en Pauline**

At Piet and Pauline's

In this unit you will learn about:

- personal pronouns as objects (me, him, etc.)
- possessives (my, your, his, etc.)
- demonstratives (this/these, that/those)
- independent possessives (mine, yours, his, etc.)
- indicating possession (apostrophes)
- adjectives

6 **Fietsen**

Cycling

In this unit you will learn about:

- interrogatives (what, where, when, how, *etc.* questions)
- first names and family names
- expressing future events
- the position of expressions of time, manner and place
- the position of objects in a sentence

7 **Pannenkoeken**

Pancakes

In this unit you will learn about:

- giving orders (i.e. the imperative)
- separable verbs
- polite requests
- writing letters and addressing envelopes, emailing
- use of *te* and *om te*

8 Piets ouders zijn op visite

Piet's parents are visiting

In this unit you will learn about:

- Dutch table manners
- diminutives
- colours
- expressions of time (periods of the day)

9 Na het ontbijt

After breakfast

In this unit you will learn about:

- coordinate and subordinate clauses
- interrogatives in indirect questions
- the simple past tense
- more expressions of time (in the morning, next week, etc.)

10 Pauline is haar horloge kwijt

Pauline can't find her watch

In this unit you will learn about:

- past tense of modal verbs and double infinitives
- telling the time
- reflexive verbs
- use of *mezelf etc.* with reflexive verbs
- getting dressed and clothing
- the comparative and superlative of adjectives and adverbs
- how to say 'to like'

11 Het openbaar vervoer

Public transport

In this unit you will learn about:

- the public transport system
- transitive and intransitive verbs
- relative pronouns
- swear words and exclamations
- meanings of the verb *laten*
- some variations of word order

12 Paulines ouders komen naar Nederland

Pauline's parents come to the Netherlands

In this unit you will learn about:

- the pluperfect tense
- compound nouns
- relative pronouns with prepositions
- expressions associated with holidays

13 Pauline doet de was

Pauline is doing the washing

In this unit you will learn about:

- how to say 'whose'
- how to ask questions with 'what' plus a preposition
- the passive

14 Er zijn eekhoorns in de tuin

There are squirrels in the garden

In this unit you will learn about:

- the meanings of the Dutch word *er*
- expressing the progressive or continuous form of verbs
- how to express actions that started in the past and are still continuing

15 Wat heb je met de kerstkaarten gedaan?

What have you done with the Christmas cards?

In this unit you will learn about:

- *al*, *alle(n)* and *allemaal*
- *beide(n)* and *allebei*
- *alles*, *iets*, *niets* and *niemand*
- the conditional and conditional perfect tenses
- saying 'should (have)' and 'could (have)'

- the weather

16 Piet is op school

Piet is at school

In this unit you will learn about:

- negation and the position of niet/nooit
- prepositions
- verbs with prepositional objects
- the separating of prefixes from infinitives and past participles
- how to use the verb hoeven 'to need'

17 Marius wil gaan spelen

Marius wants to go and play

In this unit you will learn about:

- independent use of modals
- present participles
- verbal nouns
- how to express ailments
- parts of the body

Translations of the dialogues in units 6 to 17

Key to exercises

Phonetic symbols of the sounds of Dutch

Alphabetical list of irregular verbs

Glossary of grammatical terms

English-Dutch glossary

Dutch-English glossary

Index

Audio track listing

Preface to the third edition

This course first appeared in 1996 and has undergone numerous reprintings since then. This is the third revised edition. From the outset *Colloquial Dutch* gained a loyal following all over the world. The author has received countless emails and letters from enthusiastic readers, many offering positive criticism for future editions. Many of those recommendations have been applied, but as the reaction to the book has been so overwhelmingly positive and suggestions for changes so relatively few in number and minor in nature, this third edition does not differ greatly from the second. The main changes, apart from small typographical corrections, relate to the updating of the cultural information in the book, as much has changed in Dutch society over the intervening years. It is hoped that by keeping the book up to date by means of this new edition, it will continue to enjoy the sort of support it has enjoyed to date.

Where is Dutch spoken and who is it spoken by?

The official name of the country we generally know as Holland is the Kingdom of the Netherlands, **het Koninkrijk der Nederlanden**. The everyday official term is **Nederland**, but colloquially some people living in the west of the country refer to it as **Holland** (see [page 18](#)). The country, which is only 42,000 square kilometres in size, has some 17 million inhabitants.

Dutch is also spoken in the northern half of Belgium, known as Flanders (**Vlaanderen**), but in the southern half, known as Wallonia (**Wallonië**), the people speak French. Of the approximately 11.3 million inhabitants of the Kingdom of Belgium (**het Koninkrijk België**) 58 per cent are Flemings who speak Dutch as their mother tongue. The Netherlands and Belgium, together with Luxemburg, are known collectively as the Benelux or Low Countries (**de Lage Landen**), which also happens to be the literal meaning of ‘the Netherlands’.

In the five Caribbean islands of the Dutch Antilles (**de Nederlandse Antillen**) and on the Caribbean island of Aruba, which are constitutionally part of the Netherlands and whose combined population numbers some 300,000, Dutch is

an official language, although it is not necessarily the mother tongue of the majority of the population.

Dutch is also the official language of the former Dutch colony of Surinam (**Suriname**), population 580,000, which obtained independence from the Netherlands in 1975. Although many languages are spoken there, affairs of state and education are conducted in Dutch. The tens of thousands of **Surinamers** who have settled in the Netherlands since the 1970s speak Dutch more or less as their mother tongue, or at least as proficiently as their mother tongue, which is also the case with the thousands of people of Indonesian descent who left for the Netherlands when the Dutch East Indies gained independence after the Second World War.

Many tens of thousands of Dutch people left the country of their birth after the Second World War to emigrate to North America, Australia, South Africa and New Zealand. The number of native speakers of Dutch is estimated to be somewhere in excess of 23 million; Dutch is thus not quite the ‘minor’ language it is sometimes purported to be.

Standard Dutch

Standard Dutch, *i.e.* the Dutch equivalent of ‘the King’s English’ or ‘RP’ or whatever term you use to designate standard English, was previously referred to by the abbreviation **ABN**, short for **Algemeen Beschaafd Nederlands** (General Cultivated Dutch), but this term, although still sometimes heard, has now generally been replaced by **Standaardnederlands**.

Flemish usage

The differences between the Dutch and Belgian varieties of the language are minimal, at least at an official level – at the level of dialect they can be quite substantial, even to the point of some Belgian dialects being incomprehensible to the Dutch, but this also applies to certain dialects spoken in the Netherlands. There is an official body, **De Nederlandse Taalunie**, based in The Hague, which is charged among other things with keeping the official Dutch language uniform in the countries in which it is spoken. Generally speaking, the northern norm has gradually asserted itself in Flanders and although Flemish usage, even at the official level, varies slightly from that of the north (e.g. certain words and variations in word order sometimes called **Algemeen Zuid-Nederlands** or

simply **Zuid-Nederlands**), the differences constitute no impediment to mutual comprehension. Consequently the Dutch presented to you in this book is based solely on Standard Dutch as spoken in the Netherlands.

Cultural points

Every unit contains at least one ‘Cultural point’. These cultural points attempt to give some feeling for the cultural differences of the Netherlands and are often of relevance to the content of the chapter. Although the Netherlands and Flanders form a linguistic entity, the cultural differences between the two peoples are enormous, this being the result of centuries of political separation and the understandably overwhelming influence of French culture on Flanders. Generally speaking, the cultural points relate only to the Netherlands – to have devoted equal time and space to both cultures would have been unwieldy.

I have been heavily involved with the Dutch language for over 50 years and have a great love of the language and admiration for the achievements of the Dutch nation, as well as a long-standing soft spot for the Flemish people, ever generous and modest as they overwhelmingly are. I hope therefore that the reader will forgive me when from time to time in the cultural points I have a dig at the Dutch. The remarks are not meant to be malicious, merely entertaining; they may on occasion tend to hyperbole, but nevertheless there is a grain of truth in all of them, as I am sure you will find other foreigners will confirm (but perhaps not the Dutch).

Getting the Dutch to speak Dutch

Learning Dutch is a fascinating experience, all the more so if you know German, but even if English is the only other language you know, you will find much in Dutch that will be familiar to you as the languages are historically quite closely related. Indeed, had the Normans never invaded England, the two languages might well have been close to mutually intelligible. Learning a foreign language is never easy, not even one as close to English as Dutch, but there are certainly many languages that English-speaking people find much harder to learn than Dutch. Don’t let yourself get discouraged. Success in foreign language learning comes from commitment and perseverance. The rewards at the end are worth it. You must make use of every opportunity to hear, read, write and speak the language. Don’t worry about making mistakes; if you wait until you can express

yourself perfectly before ever opening your mouth, that day will never come – fluency always precedes correctness; look at the many foreigners around you who speak a perfectly intelligible, although perhaps quite imperfect, English.

One of the traditional grumbles of English-speaking learners of Dutch is that the Dutch are loath to speak Dutch to them, their own bilingual ability being quite remarkable. Their reluctance is also an inevitable consequence of nobody but the Dutch and Flemings being able to speak Dutch, which is hardly the case with the French and the Germans, for example. You may need to plead your case with the Dutch in order to get them to speak Dutch to you. Your efforts in this regard, let alone your final success in mastering their language, will earn you their instant admiration, even if they may think you are a little quaint for wanting to do so. Much has been written on their lack of linguistic pride, which is an allegation that certainly could not be directed at the Flemings, but then they have French-speaking compatriots to contend with.

This book covers all the essentials of Dutch grammar and presents them in a form suitable for self-study or class use. Inevitably there are many finer points of grammar not covered in a book of this size. Those who have worked through this book and feel inspired to learn further are advised to proceed to *Colloquial Dutch 2* by Gerda Bodegom and Bruce Donaldson (Routledge, 2005). That book, like this one, is a coursebook with accompanying audio. But you will most probably also have reached a level where you can make good use of a reference grammar and thus the following book is also recommended: *Dutch: A Comprehensive Grammar*, written by the same author and also published by Routledge (1997, new edition 2008, with an even newer edition on its way).

Any comments from readers for the improvement of future editions will be gratefully received. Please e-mail me at bcd48@bigpond.com. Many of the small improvements to this third edition are the result of e-mail feedback from readers of the first and second editions from all around the world, for which those readers are sincerely thanked.

Using the internet

We now live in an era in which learning a foreign language thousands of kilometres from the country/countries where it is spoken is no longer an impediment to gaining access to the living language. The internet can not only bring Dutch and Flemish newspapers into your home in North America, South Africa or Australia, or wherever else you may reside in the world, but even radio

and TV programmes can be accessed via the web, as well as penpal sites, encyclopedias, on-line Dutch courses, dictionaries and grammars. The problem with giving you actual addresses of useful websites is that they continually change, but with the aid of powerful search engines like Google you can go searching for yourself. There is an unlimited amount of wonderfully useful material on the web that you can access to supplement what you will be learning from this book. Use it.

Acknowledgements

I wish to thank Eve Oakley for casting her native-speaker eye over the original manuscript, Helen Cain for her contribution in compiling the glossaries and Anke de Vries for providing me with some of the realia scattered through this book. My oldest Dutch friend in Australia, Renée Feikema, is also to be thanked for her many suggestions for improvements to the second and third editions based on her long use of the book in her various Dutch classes.

Introduction

The pronunciation of Dutch

Possibly the most difficult aspect of learning Dutch is the pronunciation and unfortunately that is where you have to start. Don't be discouraged by sounds that you may feel you will never be able to get your tongue around. With exposure to the language your accent will improve with time. The Dutch themselves think that mastering the **g/ch** sound is the greatest challenge that the pronunciation of their language confronts the learner with, and they constantly test foreigners' articulation skills by asking them to pronounce the place name **Scheveningen**, for example. Anyone who has ever had a fly stuck in their throat can articulate a Dutch **g** or **ch**; the Dutch **r** sound, on the other hand, can be quite tricky for English speakers. But, in general, one short vowel, some of the long vowels and especially the diphthongs are what you will most probably find the greatest challenge, *i.e.* **put**, **brood**, **muur**, **lijden**, **huis**. Perfection comes with time and practice. Simply persevere.

It is not easy to give a true indication of the sounds of Dutch in writing without resorting to phonetic symbols, which most readers will presumably not be acquainted with. Thus where the following Dutch sounds are compared to sounds in English words, these merely represent an approximation of their pronunciation. Don't worry about what the Dutch sample words mean, just practise the sounds. For those who are acquainted with the IPA, the International Phonetic alphabet, the phonetic symbols for the sounds of Dutch are given on p. 276.

Vowels

Short vowels (Audio 1.2)

- a** This is a very short sound not unlike the vowel in ‘but’, *e.g.* **bal, kat, mat, plak, rat, zat.**
- e** Generally speaking, this vowel does not differ greatly from that in ‘pet’ but it can tend towards that in ‘pat’,¹ *e.g.* **bed, met, trekken, vet, zet.**
- i** This vowel is identical to that in ‘bit’, *e.g.* **kil, pil, pit, rits, zit.**
- o** This vowel is similar to that in ‘rot’. In the speech of some, but only in certain words, it tends to sound like the vowel in ‘ought’ but pronounced very short. The non-native speaker can ignore this distinction, *e.g.* **hond, kok, pot, rots, strop, vos.**
- u** This is the most difficult of the short vowels as it has no equivalent in English. It is not unlike an English ‘er’ sound as in ‘heard’ and ‘curse’ but is shorter, *e.g.* **bus, mus, put, suf.**

Half-long vowels (**Audio 1.3**)

The three vowels dealt with here are all pronounced longer when an **r** follows.

- eu** This sound is pronounced with clear rounding of the lips and is similar to that in English ‘heard’. This is very much only an approximate description of the sound. Listen closely to how the Dutch pronounce it, *e.g.* **heus, leunen, steunen; deur, geur, kleur, zeuren.**
- ei** This is identical to the sound in ‘peek’, *e.g.* **dief, fiets, hielp, Pieter; dier, mier, vieren.**
- oe** This vowel is more or less the same as that in ‘put’, *e.g.* **boek, zoek, moeder, poes, zoet; boer, voeren.**

Long vowels (**Audio 1.4**)

Note that the long vowels are written double in closed syllables (see p. 284) and single in open syllables (see p. 288), which is one of the basic rules of Dutch spelling.

- aa** This vowel is similar to that in ‘father’ and is pronounced distinctly long, *e.g.* **laat, maat, raaf, zaal; manen, vader, varen.**
- ee** This is a long, pure ‘ay’ sound as in ‘lay’ but avoiding any tendency to

- diphthongise, *e.g.* **leed, leef, meel, peer, teen; keren, peren, zeven.**
- oo** This is a long, pure ‘oh’ sound, more or less as in ‘wrote’ but is a little shorter and preferably without any diphthongisation. This is very much only an approximate description of the sound. Listen closely to how the Dutch pronounce it, *e.g.* **brood, roos, zool, zoon; broden, lopen, rozen, toren.**
 - uu** This is the same sound as in French ‘pur’ or German ‘Tür’, *e.g.* **muren, zuur, puur.** This sound is most usually followed by **r** but in the very few words where it is not, it is pronounced a little shorter, *e.g.* **fuut, minuut.**

Diphthongs (Audio 1.5)

- auw, ou(w)** This sound, which is similar to that in English ‘house’, is written for historical reasons either **auw, ou** or **ouw**. Where another syllable follows, the **w** is pronounced as an English ‘w’, *e.g.* **blauw, lauw, miauw, rauw; blauwe, bouwen, vouwen.** The combination **oude** is colloquially pronounced **ouwe**, *e.g.* **houden, oude, schouder.**
- ei/ij** This sound is written for historical reasons in two ways. It is a long diphthong similar to that in ‘lay’ in certain types of English (*e.g.* Cockney, Australian), but it must not be allowed to become an ‘i’ sound as in ‘fight’, *e.g.* **ei, bereid, leiden, weide; bij, ijzer, lijden.** The combination **ijde** is colloquially pronounced **ije**, *e.g.* **rijden, snijden.** In the adjectival ending **-lijk** the vowel is pronounced like the ‘er’ in ‘father’, *e.g.* **dagelijks, gemakkelijke, tijdelijk.**
- ui** This is possibly the hardest sound to master. It is similar to the vowel in ‘heard’ but is pronounced with rounded lips. Listen closely to the way the Dutch pronounce it, *e.g.* **huis, kruit, muis, vuist.**

Double vowels (Audio 1.6)

With all of those double vowels that end in **w**, if another syllable with an **e** follows, the **w** is pronounced like an English ‘w’;

- aai** Pronounce **aa** + **ie**, *e.g.* **kraai**, **saai**, **haaien**, **maaien**. In practice, monosyllabic words like **kraai** and **saai** are scarcely distinguishable from the ‘i’ sound in ‘fight’, but with an **-en** ending, as in **maaien**, there are three distinct vowel sounds, *i.e.* **maa** + **ie** + **en**.
- eeuw** Pronounce **ee** + **oe**, *e.g.* **leeuw**, **meeuw**, **sneeuwen**.
- ieuw** Pronounce **ie** + **oe**, *e.g.* **hieuw**, **nieuw**.
- oei** Pronounce **oe** + **ie**, *e.g.* **koeien**, **boei**, **snoei**. **Goede** ‘good’ is occasionally written and nearly always pronounced **goeie**, but in this case the pronunciation is more **oe** + **je**.
- ooi** Pronounce **oo** + **ie**, *e.g.* **mooi**, **hooi**, **vlooiën**, **looien**. Colloquially the combination **ode** is pronounced **ooie**, *e.g.* **rode**, **dode**.
- uw** Pronounce **uu** + **oe**, *e.g.* **ruw**, **sluw**, **uw**. If such words have an **e** ending, the combination is pronounced **uu** + **e**, *e.g.* **ruwe**, **sluwe**, **uwe**.

Consonants (Audio 1.7)

- b** There is little or no distinction between an English and a Dutch **b**, *e.g.* **bal**, **bier**, **boek**; **hebben**, **webben**. At the end of a word a **b** is pronounced as a **p**, *e.g.* **heb**, **web**.
- c** This letter is only used in foreign words and can correspond, as in English, to either an **s** or a **k** sound, *e.g.* **cent**, **circa**; **accoord**, **consequent**.
- ch** This letter combination is pronounced like the ‘ch’ in Scottish ‘loch’. It is certainly much harsher, *i.e.* more guttural, than the sound in German ‘ich’ but commonly even more guttural than that in German ‘ach’. In indigenous words it only occurs after a vowel, *e.g.* **chaos**, **kachel**, **lach**.
- d** There is little or no distinction between an English and a Dutch **d**, *e.g.* **den**, **doen**, **door**, **dier**, **deur**; **bedden**, **doden**. At the end of a word a **d** is pronounced as a **t**, *e.g.* **bed**, **dood**, **wed**, **pad**.
- f** There is no distinction between an English and a Dutch **f**, *e.g.* **Fries**, **fiets**, **fris**; **blaffen**; **laf**.
- g** This is the same sound as that written **ch** but unlike **ch** it occurs at the beginning of words, *e.g.* **gaan**, **gat**, **goot**, **gieten**.
- h** There is no distinction between an English and a Dutch **h**, *e.g.* **hond**, **haan**, **hut**.
- j** This letter is pronounced as an English ‘y’, *e.g.* **jaar**, **juk**, **jenever**.
- k** This letter is pronounced like ‘k’ in English but without aspiration,² *e.g.*

kat, kar, koor, kier; boeken, lakken; rok, vak.

l A Dutch **l** is said to be *thicker* than in English, particularly after a vowel, *e.g. liep, lint, lopen; bellen, zullen; wel, zal.*

m There is no distinction between an English and a Dutch **m**, *e.g. maan, man, mat; lammeren; kam.*

n There is no distinction between an English and a Dutch **n**, *e.g. nee, niet, noot; bonen; ben.*

ng This combination is always pronounced as in 'singer', never as in 'finger', *e.g. honger, vinger, zingen; ging, zong.*

p This letter is pronounced like 'p' in English but without aspiration (see footnote 2), *e.g. Piet, pet, pan, poep; lappen; krap.*

qu This combination is pronounced like English 'kv', *e.g. qua, consequent.*

r A Dutch **r** is difficult for English speakers to pronounce. First, it must always be pronounced, even at the end of words. There are basically two acceptable pronunciations of the sound. You can choose between a rolled 'r', trilling the tip of your tongue against your upper tooth ridge, as in Italian, or you can opt for a throaty 'r', not unlike the 'r' usually heard in German but certainly not as rasping as a French 'r'. This 'r' is pronounced by trilling the uvula in the back of your throat and is thus called the **huig-r** in Dutch. Choose whichever 'r' you find easier to pronounce, but be consistent. The **tong-r** is less common these days among younger speakers. It is usually easiest to pronounce, and thus practise, 'r' when it is immediately followed by a vowel, and final 'r' is the hardest to master, *e.g. Rus, riet, rood; brood, draad, praat; kar, ver, word; baard, woord, leert; duur, puur, mier, broer, koor, raar; vader, moeder, poeder, verder.*

s You will get away with pronouncing **s** as in English but if you listen closely to the way the Dutch pronounce this sound, it has a slight hissed quality to it, *e.g. sok, suiker; kussen, Brussel; kus, lus.*

sj This letter combination is the way the Dutch render 'sh' in their orthography. At the beginning and end of words it occurs only in loanwords, and in indigenous Dutch words it only occurs where the diminutive ending **-je** is added to a word ending in **s**, *e.g. sjaal, sjouwen; huisje, muisje; hasj.*

sch This should be read as **s + ch**. Although that combination is not difficult if you can manage a Dutch **ch**, in combination with **r** it can be harder to get your tongue around, *e.g. schouw, school, schoen, schrift, schrijven.* For historical reasons many foreign adjectives end in **-isch**, which is pronounced as if spelt **-ies**, *e.g. historisch, logisch, psychologisch.*

- t** This letter is pronounced like ‘t’ in English but without aspiration (see footnote 2), *e.g.* **tafel, tellen, tien, tol, trein, trekken; boter, ratten; gat, grot.** For historical reasons a few words still begin with **th** but they should be read as if they were written with a simple **t**, *e.g.* **thans, thee, thuis.**
- tj** This letter combination is the closest the Dutch come in their orthography to rendering the English sound ‘ch’. Like **sj**, **tj** only occurs when the diminutive ending **-je** is added to a word ending in **t**. You should strive to pronounce it as **t + j** and not as an English ‘ch’, *e.g.* **katje, matje, netjes.**
- v** In theory, as well as in certain parts of the Netherlands (notably the south), a distinction is made between **f** and **v** at the beginning of a word; **v** is pronounced by starting with a **v** sound and letting it turn into an **f** sound. This is hard to mimic but fortunately not necessary. In the west of the Netherlands virtually everybody pronounces an initial **v** as an **f**, and after a vowel it is to all intent and purposes indistinguishable from an English ‘v’, *e.g.* **vader, val, vijf, vrij; even, raven, beloven, schrijven.**
- w** This letter is pronounced as an English ‘v’. As a Dutch **v** is pronounced **f**, there is no confusion between **w** and **v**, *e.g.* **water, weten, wie, wonen; kwaad, twee, twijfel, zweren.** In the following words, where **w** belongs to the stem of the word and an **-e** or **-en** ending has been added, **w** is pronounced as in English, *e.g.* **blauwe, nieuwe, meeuwen, vouwen.**
- z** This letter is pronounced as in English. A common tendency in the west of the country is to pronounce **z** at the beginning of a word as an **s**. Do not copy the practice as it is socially stigmatised, *e.g.* **zes, zeven, zoen, zuster; Zweden, Zwolle, zweten, zwaard.**

Other idiosyncrasies of the pronunciation of Dutch (Audio 1.8)

- 1 **E** in unstressed syllables is pronounced as the vowel in the first syllable of English ‘about’ or the last syllable of ‘father’, *e.g.* **beloven, geloven, verstaan, vader.**
- 2 The same weak colourless vowel, called schwa by linguists, is also heard in the adjectival endings **-ig** and **-lijk**, *e.g.* **gelukkig, prettig, vriendelijk, vrolijk.**
- 3 In the exceedingly common ending **-en**, which contains the vowel referred to

in point 1, the **n** is usually dropped in natural speech. Thus **open**, **praten**, **mannen** and **vrouwen** are pronounced in practice **ope**, **prate**, **manne** and **vrouwe**. Dropping of this **n** in pronunciation also applies in the middle of compound words, e.g. **perenboom** ‘pear tree’ (see [page 175](#)).

- 4 The consonant combinations **lk**, **lm**, **rg**, **rk** and **rm** are commonly broken up by inserting a schwa between them, i.e. **melk**, **zulke**, **film**, **berg**, **kerk**, **kurk** and **scherm** can be pronounced **melek**, **zuleke**, **film**, **bereg**, **kerek**, **kurek** and **scherem**. Some people do the same with ‘film’ in English but whereas this is stigmatised in English, it is not in Dutch.

Stress (Audio 1.9)

The general rule is that Dutch words carry the main stress on the first syllable but some don't; many foreign words (often borrowed from French) stress a later syllable, and the Dutch prefixes **be-**, **ge-**, **her-**, **ont-** and **ver-** never take the stress. Practise the pronunciation of the following words, concentrating on getting the stress right. The stressed syllables are the ones following the stress mark:

‘Engelsman	‘leraar	secreta‘resse	Van den ‘Berg
Amster‘dam	waa‘rom	be‘looft	ge‘loven
ver‘talen	her‘halen	per‘ron	‘ziekenhuis
ont‘moeten	inge‘nieur	‘antwoorden	‘middelbaar

Dutch spelling

Dutch spelling is more or less ‘phonetic’ and is thus easy once one has mastered a few hard-and-fast rules which clarify the changes that often take place when you (1) make a noun plural, (2) inflect an adjective or (3) conjugate a verb. You will meet these grammatical concepts as you work your way through the book but here is a general summary of these principles of Dutch spelling.

- 1 Let us first deal with nouns. The following words illustrate the changes that can occur: **aap** – **apen** ‘monkeys’, **noot** – **noten** ‘nuts’, **muur** – **muren**

- ‘walls’; **duif** – **duiven** ‘doves’, **huis** – **huizen** ‘houses’.
- 2 The same applies to adjectives when the **-e** ending is added: **kaal** – **kale** ‘bald’, **bloot** – **blote** ‘naked’, **puur** – **pure** ‘pure’; **lief** – **lieve** ‘dear’, **vies** – **vieze** ‘dirty’.
 - 3 And the same occurs in reverse when conjugating verbs: **praten** – **ik praat** ‘I talk’, **horen** – **ik hoor** ‘I hear’; **leven** – **ik leef** ‘I live’, **verhuizen** – **ik verhuis** ‘I move (house)’.

The reasons for these spelling changes are:

- a) **Huis**, **vies** and **verhuis** change to **huizen**, **vieze** and **verhuizen** because with the addition of the **-e(n)** ending, the **s** is pronounced **z** and any such change in pronunciation is shown in the spelling. The same applies to **duif**, **lief** and **leef** changing to **duiven**, **lieve** and **leven**. The **f** becomes a **v** as it now occurs between two vowels. There is a parallel here in English, *i.e.* ‘elf – elves’, ‘wolf – wolves’.
- b) **Noot**, **bloot** and **hoor** changing to **noten**, **blote** and **horen** can be explained as follows: the double **o** (or double **a**, **e** or **u**) signifies a long vowel. To write **nooten**, **bloote** and **hooren** would be unnecessary because any **a**, **e**, **o** or **u** followed by a single consonant plus a vowel is automatically long and a ‘phonetic’ spelling system does not tolerate redundant letters.

One further spelling point to watch is the following. Although two consonants are required when there are two syllables, to indicate that the preceding vowel is short, only one consonant is required when there is one syllable:

- 1 nouns: **kat** – **katten** ‘cats’, **pot** – **potten** ‘pots’, **bed** – **bedden** ‘beds’
- 2 adjectives: **dik** – **dikke** ‘fat’, **nat** – **natte** ‘wet’
- 3 verbs: **blaf** – **blaffen** ‘to bark’, **zit** – **zitten** ‘to sit’, **kus** – **kussen** ‘to kiss’.

Dutch spelling does not permit a consonant to be doubled at the end of a word and thus spellings like ***katt**, ***dikk** or ***kuss** are impossible.

The official spelling of Dutch is laid down in a book called *Woordenlijst Nederlandse Taal* (Wordlist [of the] Dutch Language), also known colloquially and affectionately as **Het Groene Boekje** (the Little Green Book). It lists every word in the language as well as giving additional information such as the plural of nouns and past tenses of verbs. You can access an electronic version of this book on the internet by typing its name into a search engine.

Spelling reform, these days regularly applied to Dutch, is in the hands of **de**

Nederlandse Taalunie (the Dutch Language Union), a Dutch–Flemish institution based in The Hague which is charged, among other things, with maintaining the unity of the language in the countries where it is spoken.

The alphabet (**Audio 1.10**)

The letters of the alphabet are pronounced as indicated in the second column (read them as Dutch words, not English words).

a	a
b	bee
c	see
d	dee
e	ee
f	ef
g	gee
h	ha
i	ie
j	jee
k	ka
l	el
m	em
n	en
o	o
p	pee
q	ku
r	er

s	es
t	tee
u	u
v	fee
w	wee
x	iks
y	ij
z	zet

Notes

1 For this reason the vowels in ‘pet’ and ‘pat’ and ‘leg’ and ‘lag’ are often indistinguishable to Dutch speakers. Conversely, if a Dutchman introduces himself as **Henk**, an English speaker may well assume it is written **Hank**. For the same reason the very common English loanwords **tram**, **flat** and **tank**, for example, are pronounced **trem**, **flet** and **tenk**.

2 Aspiration is the term given to the ‘breathiness’ with which English ‘k’, ‘p’ and ‘t’ are pronounced. Compare English ‘cat’, ‘pot’ and ‘table’ with Dutch **kat**, **pot** and **tafel**. By putting your hand to your mouth as you pronounce these six words you should feel air being blasted onto it when you pronounce the English words, but it should be absent when you utter the Dutch words. It is difficult for English speakers to eradicate this from their Dutch. Continuing to aspirate these sounds will be no impediment to Dutch people understanding you, but it will be an ever-present reminder to them that you are not a native speaker.

Unit One

Piet en Pauline en hun kinderen

Piet and Pauline and their children

In this unit you will learn about:

- personal pronouns
- expressing nationality and occupation
- the present tense of verbs
- saying 'please' and 'thank you'
- beginning a conversation
- asking 'how are you?'
- saying 'goodbye'

Reading text 1 (Audio 1.12)

You will find many Dutch words easily recognisable. See if you can make sense of the following text, in which a Dutchman, Piet, talks about himself and his family. Don't worry about understanding every word, just the general sense. If you're really stuck, there's a translation in the key to the exercises at the back of the book (see [p. 247](#)). Here are some of the words.

Vocabulary

ik heet	I'm called, my name is
woon	live
getrouwd	married
Nederlands	Dutch
een leraar	a teacher
middelbare	secondary
maar	but
gaat	goes, travels
bij	at, in
een reisbureau	travel agency

Piet talks about his family

Ik heet Piet en ik woon in Amsterdam. Ik ben getrouwd met Pauline. Zij is Engels, maar ze spreekt Nederlands. Ik ben leraar op een middelbare school in Amsterdam maar Pauline werkt in Den Haag. Ze gaat elke dag met de trein naar haar werk. Zij is secretaresse bij een reisbureau. Wij hebben twee kinderen, een zoon en een dochter. Hij heet Marius en zij heet Charlotte.

Language points

Personal pronouns as subjects

Personal subject pronoun: He is a teacher.

<i>Singular</i>		<i>Plural</i>	
ik	I	wij/we	we

jij/je	you	jullie	you
u	you	u	you
hij	he	zij/ze	they
zij/ze	she		
het	it		

Where two forms are given, *e.g.* **jij/je**, **zij/ze** and **wij/we**, the former is the emphatic form and the latter the unemphatic form; compare English ‘you/ya’, but Dutch makes this distinction in writing too. Notice how **zij** and **ze** alternate in the reading text above.

In both the singular and the plural, Dutch has two words for ‘you’. **Jij/jullie** are more familiar than **u**, which is only used towards adult strangers as well as people one needs to show respect towards, *e.g.* your boss. Generally speaking, anyone you call by their first name is addressed as **jij** (and **jullie** if there is more than one person), and anyone you call by their surname is addressed as **u**, *e.g.*

Piet, waar woon jij?

Waar woont u, meneer Van den Berg?

Piet en Pauline, waar wonen jullie?

The plural of **u** remains **u**, with the same form of the verb being used (i.e. the singular), *e.g.* **Waar woont u, meneer en mevrouw Van den Berg?**

Exercise 1

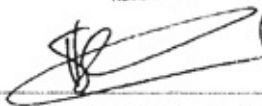
Find the personal pronouns in the reading text above and underline them. Check in the key (p. 247) that you have them all.

Exercise 2

Using the glossary at the back of the book, write down the words that would complete the table below. Note that all these words are written with capital letters, as in English.

<i>Country</i>	<i>Inhabitant (male)</i>	<i>Language/nationality</i>
_____	Duitser	_____
_____	Engelsman	_____
Frankrijk	_____	_____
_____	_____	Nederlands
_____	_____	Zweeds
België	_____	_____

2 Naam <u>DE VRIES</u> Voornamen <u>LIEN</u> Geboortedatum <u>07 JANUARI 1995 (07.01.1995)</u> Geboorteplaats <u>STAVOREN</u> Datum van afgifte <u>09 MEI 2015 (09.05.2015)</u> Instantie De burgemeester van Utrecht, Namens deze, 478374	3 Woonplaats <u>UTRECHT</u> GESLACHT <u>V</u> LENGTE <u>1.68 M</u> Nationaliteit <u>NEDERLANDSE</u> Geldig voor <u>ALLE LANDEN</u> Handtekening van de houder K158374
---	---

Exercise 3

Reading the text below and referring to the glossary at the back of the book, fill in the missing details on Otto's 'ID-card'.

	Voornaam ... Familienaam ... Leeftijd ...
--	--

	Lengte ...
	Nationaliteit ...
Beroep ...	
Ogen ...	
Haar ...	
Adres	Europaeg 5 ...
	Hamburg ...
	Duitsland ...

Otto Schmidt is dertig jaar oud. Hij is bakker. Hij is 1.86m lang en heeft blauwe ogen en lichtbruin haar. Hij is Duitser en hij woont in Duitsland.

Note: Read ‘1.86m’ as **één meter zesentachtig**.

The present tense of zijn

Present tense of ‘to be’: I *am* a Dutchman. He *is* a teacher.

The present tense of the irregular verb **zijn** ‘to be’ is as follows:

ik ben	I am	wij zijn	we are
jij/u bent	you are	jullie zijn	you are
hij/zij/het is	he/she/it is	zij zijn	they are

Expressing nationality and profession

Words expressing a person’s nationality or profession, when used alone after the verb ‘to be’, require no article, for example:

Hij is Nederlander.

He is a Dutchman.

Hij is leraar.

He is a teacher.

Zij is Nederlandse.

She is a Dutch woman.

Zij is secretaresse.

She is a secretary.

It is also possible to express nationality with adjectives, as in English, *e.g.* **Hij/zij is Nederlands** 'He/she is Dutch'. The female of most nationalities is formed by adding an **-e** to the adjective, as illustrated. Most professions also have a separate feminine form, *e.g.* **leraar/lerares**.

When a nationality or profession is not used alone but is preceded by an adjective, the article **een** is used, *e.g.* **Hij is een goede leraar** 'He is a good teacher'.

Exercise 4

Write a paragraph or two about Lisa, similar to the one about Otto Schmidt in exercise 3. (Note that Dutch postal codes all consist of four digits followed by a space and two capital letters and are placed before the name of the town or village.)

	Voornaam	Lisa ...
	Familienaam	Houghton ...
	Leeftijd	31 ...
	Lengte	1.70 m ...
	Nationaliteit	Engels ...
Beroep	Lerares	...
Ogen	Groen	...
Haar	zwart	...
Adres	Damstraat 10 ...	
	3822 RD Amsterdam ...	
	Nederland	...

Cultural point

The main linguistic divide in the Netherlands is between north and south. The

phrase **ten noorden/zuiden van de grote rivieren** ‘north/south of the great rivers’ relates among other things to this linguistic distinction. The so-called great rivers are the Rhine (**de Rijn**), which becomes the Lek (**de Lek**) just south of Utrecht, the Waal (**de Waal**) and the Meuse (**de Maas**) and they flow through the middle of the Netherlands from east to west (see map on [page 15](#)). The most distinctive regional variation a learner of Dutch will soon be confronted with is that between the north (standard Dutch pronunciation and usage being based on the dialects of North and South Holland) and the provinces of North Brabant and Limburg, which both lie south of the rivers. A sure give-away of a southerner, and one that causes mild derision in the north, is the softer pronunciation of **ch/g**, called **de zachte g**, ‘the soft g’, as well as a tendency to greatly trill your **r**’s in your throat. The Dutch have a verb to describe this speech habit, **brouwen**; **hij brouwt** translates somewhat loosely as ‘he rolls his **r**’s in his throat in a way which I as a northerner don’t (and thank God I don’t suffer from the same affliction)’.

The present tense

Present tense of a verb: Joop works in Utrecht.

All Dutch verbs take the following endings in the present tense:

ik werk	I work	wij werken	we work
jij/u werkt	you work	jullie werken	you work
hij/zij/het werkt	he/she/it works	zij werken	they work

The stem of a verb

Verbs in the vocabulary lists will appear in the infinitive, which in Dutch almost always ends in **-en**:

Infinitive

werken

Infinitive

to work

By removing the **-en** from the infinitive you get the basic core of the verb, a form of the verb which is called the *stem*, to which different endings are added:

Infinitive

Stem

werken

werk

How to construct the present tense

The **ik** form of the verb is always the same as the stem, the **jij/u** and the **hij/zij/het** form is the stem plus **-t** and all persons of the plural are identical to the infinitive.

Sometimes spelling changes occur when deriving the stem of a verb from its infinitive:

- 1 Where the stem of the verb contains a long **a**, **e**, **o** or **u**, this vowel is doubled, according to the rules of Dutch spelling, after removal of the **-en** ending of the infinitive in order to indicate the length of the vowel, *e.g.* **praten** ‘to talk’, **ik praat** ‘I talk’, **jij praat** ‘you talk’, *etc.* Similarly **spreken** ‘to speak’, **ik spreek** ‘I speak’, **jij spreekt** ‘you speak’, *etc.*; **wonen** ‘to live’, **ik woon** ‘I live’, **jij woont** ‘you live’, *etc.*; **huren** ‘to rent’, **ik huur** ‘I rent’, **jij huurt** ‘you rent’, *etc.*
- 2 Where the vowel of the stem is short, as indicated by a double consonant after it in the infinitive, the stem is written with only one consonant; two consonants are seen as superfluous, *e.g.* **bakken** ‘to bake’, **ik bak** ‘I bake’, **jij bakt** ‘you bake’, *etc.*; **rennen** ‘to run’, **ik ren** ‘I run’, **jij rent** ‘you run’, *etc.*
- 3 Verbs whose stem would seem to end in **v** or **z** after the removal of the **-en** ending write their stem with **f** and **s** respectively to reflect the way they are pronounced, *e.g.* **schrijven** ‘to write’, **ik schrijf** ‘I write’, **jij schrijft** ‘you write’, *etc.*; **reizen** ‘to travel’, **ik reis** ‘I travel’, **jij reist** ‘you travel’, *etc.*; **verven** ‘to paint’, **ik verf** ‘I paint’, **jij verft** ‘you paint’, *etc.*
- 4 In some verbs it is necessary to combine the spelling changes outlined under points 1 and 3, *e.g.* **lezen** ‘to read’, **ik lees** ‘I read’, **jij leest** ‘you read’, *etc.*; **leven** ‘to live/be alive’, **ik leef** ‘I live’, **jij leeft** ‘you live’, *etc.*; **blozen** ‘to blush’, **ik bloos** ‘I blush’, **jij bloost** ‘you blush’, *etc.*

Note 1: A verb whose stem ends in **t** does not add another **t**, whereas stems that end in **d** do add a **t**, although the **-dt** ending is pronounced simply as **t**, *e.g.* **zitten** ‘to sit’, **ik zit** ‘I sit’, **jij zit** ‘you sit’, *etc.* (see also **praten** above); **vinden** ‘to find’, **ik vind** ‘I find’, **jij vindt** ‘you find’, *etc.*

Note 2: Many Dutch verbs end in **-eren**; if they are derived from French, with the emphasis on the second last syllable, that **e** is doubled in the stem, but if they

are indigenous Dutch verbs with the stress on the first syllable, that **e** is not doubled, *e.g.* **feliciteren** – **feliciteer** ‘to congratulate’, **proberen** – **probeer** ‘to try’, **studeren** – **studeer** ‘to study’; **fluisteren** – **fluister** ‘to whisper’, **schilderen** – **schilder** ‘to paint’, **veranderen** – **verander** ‘to change’. There are also numerous indigenous Dutch verbs that end in **-elen**, which, being indigenous, stress the first syllable and thus do not double that **e** either, *e.g.* **wandelen** – **wandel** ‘to go walking’, **winkelen** – **winkel** ‘to shop’.

It is important for other tenses of the verb that you get used to forming and building onto the stem of the verb.

There is only one really irregular verb in the present tense and that is **zijn** ‘to be’, which you are already acquainted with. Otherwise there are only two other verbs that show slight irregularities in the present. They are **hebben** ‘to have’ and **komen** ‘to come’. Their forms are as follows:

<i>hebben</i>		<i>komen</i>	
ik heb	wij hebben	ik kom	wij komen
jij hebt	jullie hebben	jij komt	jullie komen
hij heeft	zij hebben	hij komt	zij komen

Note that the **u** form of **hebben** can be either **u hebt** or **u heeft**.

We have seen that all Dutch verbs so far, with the exception of **zijn**, end in **-en**. There are in fact five other so-called monosyllabic verbs which show only a slight irregularity in their forms:

<i>doen</i> ‘to do’	<i>gaan</i> ‘to go’	<i>slaan</i> ‘to hit’	<i>staan</i> ‘to stand’	<i>zien</i> ‘to see’
ik doe	ik ga	ik sla	ik sta	ik zie
jij doet	jij gaat	jij slaat	jij staat	jij ziet
hij doet	hij gaat	hij slaat	hij staat	hij ziet
wij doen etc.	wij gaan etc.	wij slaan etc.	wij staan etc.	wij zien etc.

Stems containing the diphthongs **ij** or **ou** followed by a **d** often drop the **d** of the stem in the first person singular, *e.g.*

Ik snij het brood.

I’m cutting the bread. (infinitive)

snijden)

Ik rij nu naar huis.

I'm driving home now. (infinitive **rijden**)

Ik hou van jou.

I love you. (infinitive **houden**)

This only occurs with very common verbs, as illustrated; thus not, for example, in the following: **ik lijd** 'I suffer' (infinitive **lijden**), **ik vermijd** 'I avoid' (infinitive **vermijden**).

Note: Unlike English, Dutch does not distinguish between the present simple tense ('I live') and the present progressive tense ('I am living'). Dutch has only the present simple tense, and so the translation of both verbal forms is **ik woon**.

Exercise 5

Translate the following into English, then cover over the Dutch text and translate your English translation back into Dutch, comparing your own Dutch version with the original text.

Piet is leraar. Hij is Nederlander en hij is getrouwd met Pauline. Pauline is Engelse. Zij is secretaresse en zij werkt in Den Haag. Ze spreekt Engels en Nederlands.

Exercise 6

Find all the verbs in the reading text on [page 2](#) and circle them. Check them against the key in the back of the book.

Exercise 7

Write down the infinitive, the stem and the third person singular (i.e. the hij form) of the Dutch for the following verbs. Use the vocabulary list at the end of the book.

- 1 to walk
- 2 to translate
- 3 to answer
- 4 to ask
- 5 to sew
- 6 to promise

Exercise 8

Translate the following short sentences into Dutch:

- 1 She is sewing.
- 2 I live in London.
- 3 He is translating a book.
- 4 I ask something.
- 5 They are walking.
- 6 She has a son and a daughter.
- 7 They are living in England.
- 8 You (singular) promise.

Dialogue 1 (Audio 1.13)

Piet meets an old friend in the street

- PIET: Ben jij het, Jaap? Hoi!
- JAAP: Hallo, Piet. Het is leuk om je weer te zien.
- PIET: Hoe gaat het (met jou)?
- JAAP: Niet slecht. En (hoe gaat het) met jou?
- PIET: Prima, hoor!
- JAAP: Woon jij hier in Amsterdam?

PIET: Ja!
JAAP: Ik werk nu als ingenieur in Amsterdam. Wat doe jij?
PIET: Ik ben leraar op een middelbare school hier in Amsterdam.

PIET: *Is that you, Jaap? Hi!*
JAAP: *Hello, Piet. It's nice to see you again.*
PIET: *How are you?*
JAAP: *Not bad. And how are you?*
PIET: *Great!*
JAAP: *Do you live here in Amsterdam?*
PIET: *Yes!*
JAAP: *I'm working as an engineer in Amsterdam. What do you do?*
PIET: *I'm a teacher at a secondary school here in Amsterdam.*

Note 1: Ben jij: The dropping of **t** from this form of the verb is explained on [page 44](#).

Note 2: Hoor is an intensifier, most commonly used in retorts, particularly after **ja** and **nee**. It has no direct equivalent in English. You will find it used in many of the dialogues in this book. Observe how it is used to get a feeling for it.

Language points

Saying 'please' and 'thank you'

There are several ways of expressing 'thank you' in Dutch:

dank je wel or dank u wel	thank you very much (most common)
dank je or dank u	thanks
(hartelijk) bedankt	(many) thanks
heel erg bedankt	thanks a lot
dank u zeer	thank you very much (formal)
ik dank u	thank you (formal)

Note that in using either of the first two alternatives, the form required depends on whether one is on a **jij** or an **u** footing with the person being addressed; **(heel erg) bedankt** avoids this complication. The same applies to the expressions for 'please', **alsjeblieft** or **alstublieft** (literally 'if it pleases you').

The English use of 'please' and 'thank you' does not always correspond with the use of the Dutch equivalents of these expressions. When asked if one wants a cup of coffee, one can say in English either 'Yes, please' or 'Thank you'. In the Netherlands the retort **Dank je/u** to the question **Wil je/wilt u een kopje koffie?** is the equivalent of 'No, thank you'. If wishing to reply in the affirmative, one must answer **(Ja,) alsjeblieft/alstublieft** or alternatively **(Ja,) graag**. **Graag** can only render 'please' in reply to a question, and is not appropriate in the following context for example: **Geef mij alsjeblieft een kopje thee** 'Please give me a cup of tea'. Note the position of **alsjeblieft** in the sentence; in Dutch it can stand either in the middle of the statement (as illustrated) or at the end, not at the beginning as in English.

How to begin a conversation

Obviously the choice of words and phrases is enormous, but here are a few of the more common greetings:

Formal/neutral

goedemorgen!

good morning!

goedemiddag!

good afternoon!

goedenavond!

good evening

dag, meneer/mevrouw/Piet! good day sir/ madam/Piet!

Informal

hallo! hello!

hoi! hi!

Asking and answering 'How are you?'

Hoe gaat het?/Hoe is het?

How are things? How are you?

(Heel) goed/prima/uitstekend.

(Very) well/fine/great.

Niet slecht/goed, hoor.

Not bad/quite well.

**Het gaat
goed/prima/uitstekend.**

(heel) All's well. I'm fine.

Het gaat (heel) slecht.

Things are going badly.

Hoe gaat het met jou/u/jullie?

How are you?

**Hoe gaat het met jou en
Pauline/met jullie?**

How are things with you and
Pauline/the two of you?

Gaat het goed met Pauline?

How's Pauline?

Het gaat goed met haar.

She's okay.

Exercise 9

Write the following dialogue in Dutch.

You run into an old friend one morning

YOU: Greet your friend.

FRIEND: Returns your greetings.

YOU: Say it's nice to see him. Ask how he is.
FRIEND: Says he's not too well. Asks how things are with you.
YOU: Say that things are fine.
FRIEND: Asks how Pauline is.
YOU: Say she's fine.
FRIEND: Asks how your wife is.
YOU: Say she is also fine. She is in The Hague.

Cultural point

The Dutch always shake hands when meeting someone for the first time as well as when bumping into or visiting acquaintances. Both men and women shake hands with women and it is not uncommon to shake hands with children too, unlike in Anglo-Saxon societies. It is expected that you instantly put your hand out to anybody when greeting them. With closer acquaintances and relatives it is usual for at least two, but often three, kisses to be given on alternate cheeks while shaking hands. Women do this to other women and men to women, but not men to other men as is the custom in some countries. There was a time when three kisses were considered a southern Dutch tradition (i.e. Catholic) but the custom also seems to have gained ground north of the rivers too, traditionally a predominantly Protestant area but now highly secularised.

Saying 'goodbye'

Tot ziens!	Goodbye! (literally 'till we see each other again')
Dáág!, Doeg! or Doei!	Bye! See you!
Tot morgen/vanavond/straks!	See you tomorrow/tonight/later!
Tot maandag/dinsdag! etc.	See you Monday/Tuesday! etc.
Tot volgende week!	See you next week!

Expressions such as **tot morgen/vanavond/maandag**, and even **tot ziens**, are commonly followed by **dáág** as well for good measure, *e.g.* **Tot ziens Maarten, tot morgen. Dáág!** ‘Goodbye Maarten. See you tomorrow. Bye!’

‘Good night’ is expressed either by **welterusten** or **tot ziens/dáág** depending on the situation. When saying good night to someone who is on their way to bed, the former expression is used, whereas when leaving someone else’s home or parting from friends after an evening out, you say **tot ziens** or **dáág** where in English we would say ‘good night’. **Dáág**, with a long vowel, should not be confused with **dag** with a short vowel.

Unit Two

Nederland en België

The Netherlands and Belgium

In this unit you will learn about:

- points of the compass
- gender of nouns
- nouns and their articles in the singular
- word order in simple sentences
- how to make simple sentences negative
- the negative **geen** 'not a, not any, no'
- numerals
- Dutch money

Reading text 1 (Audio 1.14)

See if you can make sense of the following text, using only the map and the few words given here:

Vocabulary

minder fewer

liggen to lie

de zetel the seat (figurative meaning only)

de regering the government

de hoofdstad the capital city

veel much, many

de inwoner inhabitant

belangrijk important

landelijk rural

The provinces of North and South Holland

Het Binnenhof (Houses of Parliament)

In de provincie Noord-Holland ligt de hoofdstad van Nederland, Amsterdam. Amsterdam heeft minder dan één miljoen inwoners. Ten westen van Amsterdam ligt Haarlem, de hoofdstad van de provincie. Ten zuiden van Haarlem, in de provincie Zuid-Holland, ligt Den Haag, de zetel van de regering. In de meeste landen is de hoofdstad ook de zetel van de regering, maar niet in Nederland. Het westen van Nederland is economisch het belangrijkste deel van het land. Het zuiden, noorden en oosten van het land zijn landelijker.

Note: The official name of **Den Haag** (The Hague) is **'s-Gravenhage** but this is usually only written (i.e. on signs and envelopes), not said.

Language points

Points of the compass

The points of the compass are:

het noorden	the north	het westen	the west
het zuiden	the south	het oosten	the east

They are used in phrases like:

ten noorden van	etc.north of/to the north of, <i>etc.</i>
het noorden van Nederland	the north of the Netherlands

But when used in compounds, a shorter form without the **-en** ending is used, *e.g.* **Noord-Holland**, **de Noordpool**, **het noordwesten**. Note, however, **de noordenwind**, **westenwind** ‘the northerly wind, westerly wind’, *etc.*

Noordelijk, **zuidelijk**, **westelijk** and **oostelijk** express ‘northern’, ‘southern’, *etc.*, *e.g.* **het westelijke deel van Nederland** ‘the western part of the Netherlands’.

Cultural point

As you will already have noticed, the term ‘Holland’ has a different meaning in Dutch. The Dutch generally refer to their country as **Nederland** (a singular noun not preceded by ‘the’) and, strictly speaking, **Holland** refers only to the two western coastal provinces that form the economic hub of the country. It is not uncommon for people living in the west of the country to refer to the country as a whole as **Holland**, the language as **Hollands** and themselves as **Hollanders**, but those living in other parts of the country take offence at this and the practice is thus waning.

Exercise 1

Referring to the map on p. 15, write some sentences about the following large cities, stating what province they are in and whether they are in the north, south, east or west of the country. For one of the towns the most appropriate expression is in het midden van ‘in the middle of’ – which one? Note that the verb *liggen*

‘to lie, be situated’ is used here (see [page 192](#)).

Example: Maastricht

Maastricht ligt in de provincie Limburg, in het zuiden/zuidoosten van Nederland.

- 1 Groningen
- 2 Zwolle
- 3 Leiden
- 4 Utrecht
- 5 Middelburg
- 6 Tilburg

Dialogue 1 (Audio 1.15)

Piet is asking Jaap, a student in his class, some questions about geography

-
PIET:	Waar ligt Nederland?
JAAP:	Het ligt in het westen van Europa.
PIET:	Wat is Amsterdam?
JAAP:	Het is de hoofdstad van het land.
PIET:	Wat is Den Haag?
JAAP:	Het is de zetel van de regering en de hoofdstad van Zuid-Holland.
PIET:	Ja, goed. En wat is de hoofdstad van Noord-Holland?
JAAP:	Dat is Haarlem.
PIET:	Where are the Netherlands (situated)?
JAAP:	<i>They are (situated) in the west of Europe.</i>
PIET:	<i>What is Amsterdam?</i>
JAAP:	<i>It is the capital of the Netherlands.</i>
PIET:	<i>What is The Hague?</i>
JAAP:	<i>It is the seat of government and the capital of South Holland.</i>

PIET: *Yes, correct. And what is the capital of North Holland?*
JAAP: *That is Haarlem.*

Reading text 2 (Audio 1.17)

Vocabulary

men	one (pronoun)	de grens	the border
Nederlandstalig	Dutch-speaking	de haven	the harbour, port
het koninkrijk	the kingdom	ongeveer	approximately, about
want	because	de Waal	the Walloon
tweetalig	bilingual		

The Dutch-speaking provinces of Belgium

In het noorden van België spreekt men Nederlands en in het zuiden Frans. De Nederlandstalige provincies van het Koninkrijk België zijn (van west naar oost) West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Antwerpen, Brabant en Limburg. Brussel, de hoofdstad van het land, ligt in Brabant maar heeft een speciale status want het is een tweetalige stad. Antwerpen, ten noorden van Brussel, niet ver van de Nederlandse grens, is een belangrijke havenstad. Er zijn meer dan elf miljoen Belgen. Ongeveer zes miljoen zijn Vlamingen. De andere vijf miljoen zijn Walen.

Cultural point

In the same way that some Dutch people refer to their language as **Hollands**, Flemings nearly always call the Dutch they speak **Vlaams** (Flemish). This has led to the erroneous impression among foreigners that Flemish is a separate language. Most Flemings do also speak one or other dialect of Dutch but their standard language is Dutch. This Dutch, sometimes referred to as **Zuid-Nederlands**, is as close to the Dutch of Holland as American English is to British English; you can hear from the first syllable whether the person you are talking to is Flemish or not, but this is no impediment at all to comprehension. The Flemish have fought a long, hard battle for the equality of their language with French and are finally winning, thanks to the new-found economic might of Flanders (**Vlaanderen**), as they call the Dutch-speaking provinces of their country collectively.

Language points

The gender of nouns

Nouns: My son is a teacher.

Nouns have two genders in Dutch, common gender and neuter:

Common gender

de stad the city, town

de the inhabitant
inwoner

Neuter

het the country
land

het the child
kind

You cannot usually predict the gender of nouns, but most are common gender; possibly no more than ten per cent are neuter. There are a few general rules that will help you learn the gender of some nouns:

- 1 The names of all people, professions and nationalities are common gender, e.g. **de man** 'man', **de vrouw** 'woman', **de dochter** 'daughter', **de leraar** 'teacher', **de Nederlander** 'Dutchman'. But note **het kind** 'child', **het meisje**

‘girl’.

- 2 Most animals are common gender, *e.g.* **de kat** ‘cat’, **de hond** ‘dog’, **de leeuw** ‘lion’, but several common animals are neuter, *e.g.* **het paard** ‘horse’, **het schaap** ‘sheep’, **het varken** ‘pig’.
- 3 The seasons are all common gender, *e.g.* **de zomer** ‘summer’, **de herfst** ‘autumn’, **de winter** ‘winter’, **de lente** ‘spring’.
- 4 All nouns that end in **-age**, **-ij**, **-ei**, **-heid**, **-ie**, **-iek**, **-in**, **-ing**, **-nis**, **-te**, **-teit**, **-theek** are common gender, *e.g.* **de plantage** ‘plantation’, **de batterij** ‘battery’, **de pastei** ‘pie’, **de waarheid** ‘truth’, **de harmonie** ‘harmony’, **de muziek** ‘music’, **de vriendin** ‘(female) friend’, **de regering** ‘government’, **de hoogte** ‘height’, **de geschiedenis** ‘history’, **de electriciteit** ‘electricity’, **de bibliotheek** ‘library’.
- 5 All nouns ending in **-je**, the diminutive ending (see [p. 122](#)), are neuter, *e.g.* **het mannetje** (< **man** ‘man’), **het vrouwtje** (< **vrouw** ‘woman’), **het katje** (< **kat** ‘kitten’).
- 6 All infinitives used as nouns are neuter, *e.g.* **het koken** ‘cooking’, **het schrijven** ‘writing’.
- 7 Points of the compass are neuter, *e.g.* **het noorden** ‘north’, **het zuidwesten** ‘south-west’.

There are many more similar rules but each applies to such a small number of nouns that they are not worth burdening you with at this early stage. A more advanced grammar (see [p. xv](#)) will give you the rest of the rules.

Nouns and their articles in the singular

Definite article:

The woman has a daughter.

Indefinite article:

The woman has *a* daughter.

- 1 The *definite articles* are **de** for common gender and **het** for neuter nouns. You should always learn each noun together with its definite article, *i.e.* don't simply learn that **vrouw** is 'woman' and **huis** is 'house' but that **de vrouw** is 'the woman' and **het huis** is 'the house'. In the vocabulary lists gender will be indicated in this way: **stad** (c), **huis** (n).
- 2 The *indefinite article* for nouns of both genders is **een**, pronounced but never written 'n'. This word also means 'one', in which case it is normally written **één** and is pronounced the way it is spelt:

Common gender

Neuter

een a woman, wife
vrouw

een stad a city, town

een a country
land

een a child
kind

There will be more about nouns and articles in Unit 3.

Exercise 2

Now it is your turn to answer geographical questions following the pattern of the dialogue above. If you don't know the answer to a question, the answer is Ik weet het niet or Dat weet ik niet, the Dutch equivalent of 'I don't know'.

- 1 Wat is Leiden?
- 2 Wat is Den Haag?
- 3 Wat is Noord-Holland?
- 4 Wat is Berlijn?
- 5 Wat is Kopenhagen?
- 6 Wat is Brussel?
- 7 Wat is Londen?
- 8 Wat is Parijs?
- 9 Wat is Nederland?
- 10 Waar ligt België?

Exercise 3

Put in the correct form of the definite or indefinite article.

- 1 ... man in ... park is ... vader van ... kind.
- 2 ... slager woont naast ... loodgieter.
- 3 ... meisje weet niet waar ... vrouw werkt.
- 4 ... huis is te koop.
- 5 Limburg is ... provincie in ... zuiden van Nederland.
- 6 ... school is aan ... einde van ... straat.

Exercise 4

Looking up the words you don't yet know in the back of the book, decide which word is the odd one out in each of these groups:

- 1 Nederlander, Zweed, Frans, Belg, Duitser
- 2 de moeder, de vader, de dochter, de oom, de zoon
- 3 de sinaasappel, de ui, de pruim, de abrikoos, de perzik
- 4 de vork, de lepel, het mes, het zout

Dialogue 2 (Audio 1.18)

Having a cup of coffee at Ineke's

- LIEN: Morgen,¹ Ineke. Ik ben op weg naar de supermarkt en was in de buurt.
- INEKE: Leuk. Kom binnen! Ga zitten! Kopje koffie?
- LIEN: Ja, graag. Maar ik blijf niet lang, hoor.
- INEKE: Gebruik je melk en suiker in je koffie?
- LIEN: Een wolkje melk maar geen suiker, dank je.
- INEKE: Heb je zin in een koekje? *(takes the lid off the biscuit tin, offers a biscuit, and replaces the lid)*
- LIEN: Waarom niet? *(bites into it)* Wat een lekker koekje, zeg!
- INEKE: Ja, hè? Ik koop ze bij de warme bakker om de hoek.
- LIEN: *Morning, Ineke. I'm on my way to the supermarket and was in the neighbourhood.*
- INEKE: *Great. Come in! Sit down! Cup of coffee?*
- LIEN: *Yes, please. But I won't stay long, you know.*
- INEKE: *Do you take milk and sugar in your coffee?*
- LIEN: *A dash of milk, but no sugar, thanks.*
- INEKE: *Do you feel like a biscuit?*
- LIEN: *Why not? What a delicious biscuit!*

INEKE: *Yeah, eh? I buy them at the pastry shop around the corner.*

Note 1: As in English, **goeie** is often omitted from such greetings in colloquial speech.

Cultural point

Coffee drinking is an all-important ritual in Holland. You are not normally offered the choice of tea or coffee, except perhaps in the afternoon, when tea is sometimes served in place of coffee. Coffee, which the Dutch make very strong, is always served in very small cups (and even then often not particularly full). Milk (always **koffiemelk**, a thick, slightly sweet substance) and sugar are usually added by the host or hostess and you are offered one biscuit with each cup of coffee. Once you have taken a biscuit from the biscuit barrel (**de koekjestrommel**), it is removed from your reach – a second biscuit is only offered if you consume a second cup of coffee. Coffee is drunk with breakfast, mid-morning (the main **koffietijd**), late afternoon and mid-evening. The drinking of coffee is an integral part of what the Dutch call **gezelligheid** (cosy, friendly atmosphere). There are two expressions in Dutch which aptly describe the custom: **Het is altijd koffietijd** ‘It’s always time for coffee’ and **Gezelligheid kent geen tijd** ‘No time limit should be put on *gezelligheid*’.

Dialogue 3 (Audio 1.19)

A colleague is talking to Piet at school

COLLEGA:	Spreek je behalve Nederlands en Engels nog een andere taal?
PIET:	Ja, gelukkig spreek ik ook nog Duits.
COLLEGA:	Ik spreek helaas geen Duits, maar ik versta het. En je vrouw?
PIET:	Pauline? Zij spreekt een heleboel talen.
COLLEAGUE:	<i>Do you speak any other language apart from Dutch and English?</i>
PIET:	<i>Yes, fortunately I also speak German.</i>
COLLEAGUE:	<i>Unfortunately I don't speak German, but I understand it. And your wife?</i>
PIET:	<i>Pauline? She speaks a lot of languages!</i>

Language points

Word order in simple sentences

Subject: Lien takes milk in her coffee.

Verb: Lien takes milk in her coffee.

Normal word order in a Dutch simple sentence is first the subject and immediately after it the finite verb (a finite verb is a verb in the present tense, past tense or imperative):

Lien gebruikt melk in haar koffie. Lien takes milk in her coffee.

Zij spreekt Nederlands. She speaks Dutch.

Lien and **zij** are the subjects in these two sentences, while **gebruikt** and **spreekt** are the finite verbs.

A schematic view of these two sentences would look like this:

<i>F</i>	<i>V</i>	<i>N</i>	<i>Rest</i>
Lien	gebruikt		melk in haar koffie.
Zij	spreekt		Nederlands.

F stands for Front, and this position is occupied by any word or group of words that comes to the front of the sentence. As we have seen, this is often the subject. Finite verbs have their place under V (verb). If any word or phrase other than the subject is fronted (moved to the front, which is often done for emphasis), the subject stands under N (for nominal – always a noun or pronoun) and comes immediately after the verb. This all-pervasive feature of Dutch where the subject ends up to the right of the verb, which must always be the second idea in the sentence, is called *inverted word order* or *inversion*.

Gelukkig spreek ik Duits. Fortunately I speak German.

<i>F</i>	<i>V</i>	<i>N</i>	<i>Rest</i>
Gelukkig	spreek	ik	Duits. or
Ik	spreek	—	gelukkig Duits.

There was an example of this variation in word order in Exercise 2, where **dat**, unlike **het** (lit. ‘it’), is emphasized and thus stands at the beginning of the sentence:

<i>F</i>	<i>V</i>	<i>N</i>	<i>Rest</i>
Ik	weet	—	het niet.
Dat	weet	ik	niet.

Exercise 5

Move the word or phrase (constituting one idea) in italics to the front, rearranging the word order of the sentence as necessary.

- 1 Ik ben *helaas* leraar.

- 2 Wij wonen *hier*.
- 3 Ik ken *Engeland* niet.
- 4 Pauline gaat *elke dag* naar Den Haag.
- 5 Ineke zet *nu* koffie.

Dialogue 4 (Audio 1.20)

Piet is approached by another colleague during the lunch break

COLLEGA: Heb je een vuurtje?
PIET: Nee, vanaf vandaag rook ik niet meer.
COLLEGA: Wat hoor ik? Echt waar?
PIET: Ja, echt waar! Ik heb mijn laatste sigaret gerookt.
COLLEGA: Waarom?
PIET: Ik verdien niet genoeg geld.
COLLEAGUE: *Have you got a light?*
PIET: *No, from today I'm no longer smoking.*
COLLEAGUE: *What's that I'm hearing? Really?*
PIET: *Yes, really. I have smoked my last cigarette.*
COLLEAGUE: *Why?*
PIET: *I don't earn enough money.*

Language points

How to make a simple sentence negative

A negated sentence: I *don't* earn enough money.

To negate a simple sentence, Dutch inserts the negative word (for instance **niet** ‘not’ or **nooit** ‘never’) in column NE, immediately after the subject-verb group, no matter whether the word order is normal or inverted. Dutch has no equivalent to the English use of ‘do’ in negative sentences.

Normal word order + negation: **Ik verdien niet genoeg.**

<i>F</i>	<i>V</i>	<i>N</i>	<i>NE</i>	<i>Other</i>
Ik	verdien	—	niet	genoeg.

Inverted word order + negation: **Vanaf vandaag rook ik niet meer.**

<i>F</i>	<i>V</i>	<i>N</i>	<i>NE</i>	<i>Other</i>
Vanaf vandaag	rook	ik	niet	meer.

There is more to negating sentences than described here. The matter is dealt with in more detail in [units 15](#) and [16](#).

Exercise 6

Insert **niet** in the following sentences:

- 1 Onze zoon is ziek.
- 2 Gelukkig woon ik in Rusland.
- 3 Ze rijden elke dag naar Leiden.
- 4 Morgen ga ik met de tram.

The negative geen ‘not a, not any, no’

Although ‘not’ is rendered by **niet** in Dutch, as we have seen, ‘not a’, ‘not any’ or ‘no’ meaning ‘not any’, *i.e.* whenever a noun follows, are expressed by **geen**:

I do *not* speak *any* German.

Ik spreek geen Duits.

I speak *no* German.

Ik spreek geen Duits.

Piet hasn’t got *any* money.

Piet heeft geen geld.

Piet has *no* money. **Piet heeft**

***geen* geld.**

Pauline hasn't got *a* car.

Pauline heeft *geen* auto.

Exercise 7

Negate the following sentences using *geen*:

- 1 Ik heb geld.
- 2 Ik koop vandaag bier.
- 3 Ik eet poffertjes.
- 4 Wij spreken Frans.
- 5 Dit huis heeft een garage.
- 6 Hij is een goede dokter.
- 7 Zij heeft vrienden.
- 8 Heeft u koffie?
- 9 Koopt u een huis?
- 10 Ik stuur een brief.

Exercise 8

Negate the following sentences using either *niet* or *geen* where appropriate:

- 1 Mijn collega heeft een leuke vrouw.
- 2 Hij woont in dit land.
- 3 Zij werkt in een ander land.
- 4 Het huis heeft een zolder.
- 5 Ik heb een tweede fiets.

Exercise 9

Translate the following sentences into Dutch:

- 1 Bob is not a cat.
- 2 I don't work in the Netherlands.
- 3 She is not married.
- 4 I am not going by train.
- 5 She doesn't live in that house.
- 6 He doesn't have a child.
- 7 I don't drink tea.
- 8 They can't see (= don't see) Wim.
- 9 I don't have (= use) sugar in my coffee.
- 10 He is not wearing a coat.
- 11 I don't eat herring.
- 12 There is no milk in the fridge.

Numerals (Audio 1.21)

0	nul	10	tien
1	een	11	elf
2	twee	12	twalf
3	drie	13	dertien
4	vier	14	veertien
5	vijf	15	vijftien
6	zes	16	zestien
7	zeven	17	zeventien
8	acht	18	achttien
9	negen	19	negentien
20	twintig	70	zeventig
30	dertig	80	tachtig
40	veertig	90	negentig

50	vijftig	100	honderd
60	zestig	1,000	duizend
21	eenentwintig	31	eenendertig
22	tweeëntwintig	32	tweeëndertig
23	drieëntwintig	33	drieëndertig
24	vierentwintig etc.	34	vierendertig etc.

Note 1: **Een** means both ‘a’ and ‘one’ and in the latter meaning is written **één** wherever ambiguity might occur, *e.g.* **Ik heb een kind** ‘I have a child’, **Ik heb één kind** ‘I have one child’, but **een van mijn kinderen** ‘one of my children’ as this is not ambiguous.

Note 2: Dutch puts units before tens, linking them with **en** rather like the old-fashioned English ‘four-and-twenty’. A diæresis (**een trema**, *i.e.* two dots on the **e**) is used after **twee** and **drie** to help the eye read the **twee/drie** and the following **en** as separate words.

Note 3: **Honderd** and **duizend** render both ‘a hundred’ and ‘a thousand’ and ‘one hundred’ and ‘one thousand’, although in the latter case **éénhonderd** and **éénderduizend** are possible for emphasis such as when writing out a cheque or the like.

Note 4: If numerals are ever written out in full, which is as rare in Dutch as in English, they are written as follows:

tweehonderd negenentachtig	289
drieduizend vijfhonderd tien	3.510
één miljoen vierenzeventigduizend driehonderd twintig	1.074.320

Note that where English uses ‘and’ between the numerals, Dutch does not, *e.g.* two hundred *and* ninety eight. Note also the use of full stops/periods here where English uses commas. Dutch uses a comma where English uses a decimal point; in other words the Dutch convention is the reverse of ours, *e.g.* **1.145,5** ‘1,145.5’ (*i.e.* one thousand one hundred and forty-five point 5) and a temperature of **15,7 graden** ‘15.7 degrees’ is read as **vijftien komma zeven graden**.

Exercise 10 (Audio 1.22)

Translate the following numbers:

- 1 vijfenzestig
- 2 negenenveertig
- 3 tweeënnegentig
- 4 eenenveertig
- 5 drieëntachtig
- 6 vijfenvijftig
- 7 achtenzeventig
- 8 zevenendertig

If you have the recording, listen to how the numbers are pronounced and try to pronounce them yourself. Then learn as many by heart as you can manage.

Dialogue 5 (Audio 1.23)

An American tourist walks into a bank in the Netherlands

TOERIST:	Kan ik een paar Amerikaanse dollars wisselen?
BANKBEDIENDE:	Ja, meneer, hoeveel?
TOERIST:	Honderd.
BANKBEDIENDE:	Ja, dat kan, meneer.
TOERIST:	Wat is de (wissel)koers vandaag?
BANKBEDIENDE:	Dat weet ik niet. Laat me even kijken.
TOERIST:	<i>Can I change some American dollars?</i>
BANK TELLER:	<i>Yes, sir, how many?</i>
TOERIST:	<i>A hundred.</i>

BANK TELLER: *Yes, that's possible, sir.*
TOURIST: *What is the (exchange) rate today?*
BANK TELLER: *I don't know. Let me have a look.*

Language points

Dutch money

Prior to 1 January 2002 the Dutch monetary unit was **de gulden**, the guilder: **één gulden = 100 cent**. From that date all Dutch coins and notes were rapidly withdrawn from circulation and replaced by **de euro** which consists of **honderd (euro)cent**. A euro is worth about 2 guilders 20. Although it is most usual to say something costs **vijftig cent**, for example, you will also hear **vijftig eurocent**.

The coins come in denominations of 1, 2, 5, 10, 20 and 50 cents, as well as 1 and 2 euros, and the notes in denominations of 5, 10, 20, 50, 100, 200 and 500 euros. The symbol used for prices in euros is c, *e.g.* c25,50 which is pronounced **vijfentwintig euro vijftig** or simply as **vijfentwintig vijftig**. Note that a comma is used with prices instead of a decimal point, as mentioned above. 1 and 2 cent coins are not used in Holland, unlike some other eurozone countries, and prices are rounded up and down to the nearest 5 cents.

The words **euro** and **cent**, as well as the names of all other currencies, are not pluralised when they are used in prices, *e.g.* **Dat kost tien cent/euro/dollar/pond**. **Euro's** is only used in the plural when referring to a collection of one euro coins, *e.g.* **Kan ik tien euro's hebben, alstublieft?** (handing over a c10 note). **Centen** refers to several 1 cent coins.

For a long time to come there will be pre-euro literature in circulation so it is worth knowing about the system as it was. The old Dutch coins all had names (compare the use of 'nickel' and 'dime' in the USA), which you are likely to meet in books. Both the amounts and the coins themselves were referred to as **een stuiver (5 cent)**, **een dubbeltje (10 cent)**, **een kwartje (25 cent)** and **een rijksdaalder (twee gulden vijftig)** and ten guilders was called **een tientje**. The symbol the Dutch used for a guilder was **f**, an abbreviation of **florijn**, a currency unit which was used long ago.

Cultural point

On 1 January 2002 the euro was introduced simultaneously in 12 of the then 15 countries of the European Union, *i.e.* Austria, Belgium, Finland, France, Germany, Greece, Ireland, Italy, Luxembourg, the Netherlands, Portugal and Spain; only Denmark, Sweden and the UK chose not to take part (for the time being). You can now travel to all these countries, plus a few more, without continually having to change money. Although the bank notes are the same for all now (2016) 19 countries, each country has issued its own coins with national motifs featured on one side, the other side being common to all countries, and all coins are valid in all eurozone countries. Dutch coins display a profile of the Dutch monarch on one side. On 28 January 2002 the guilder ceased to be legal tender.

Prior to 1 January 2002 the Belgian monetary unit was the **frank**, consisting of 100 **centimes**, but it too has now been replaced by the euro.

Dialogue 6 (Audio 1.25)

Two tourists are on holiday in Amsterdam

A: Ik moet geld wisselen.

B: Waarom, heb je geen euro's?

A: Nee. Wacht even, ik heb nog een briefje van honderd euro, maar ik wil een ijsje kopen. Kan jij het wisselen?

B: Ik heb alleen maar twee briefjes van vijftig. Helpt dat?

A: Nee, niet veel. Ik ga naar het wisselkantoor op het station. Ik heb nog een biljet van 50 dollar. Dat ga ik wisselen.

B: Zoals je wilt.

A: *I'll have to change money.*

B: *Why, haven't you got any euros?*

A: *No. Wait a moment, I've still got a hundred euro note, but I want to buy an ice cream. Can you change it?*

B: *I've only got two fifty euro notes. Will that help?*

A: *No, not much. I'm going to the exchange bureau at the station. I've still got a \$50 bill. I'm going to change that.*

B: *As you wish.*

Exercise 11

Write the following prices out in full: €2,35; €1,85; €0,69; €364,25; €1.234; €0,25; €105; €0,75; £80; \$55.

Unite Three

Bij de groenteboer

At the greengrocer's

In this unit you will learn about:

- the plural of nouns
- words and phrases used in a shopping situation
- yes/no questions
- ordinal numerals
- dates, days, months and festive seasons
- congratulations and good wishes
- how to use **nietwaar?**

Dialogue 1 (Audio 1.26)

Pauline is at the greengrocer's

PAULINE:	Wat kosten de appels?
GREENGROCER:	Eén vijftig per kilo.
PAULINE:	Ik wou graag één kilo appels en een halve kilo uien.

GREENGROCER: Zeker, mevrouw. Dat kan.
 PAULINE: Heeft u ook peren?
 GREENGROCER: Nee, helaas niet. Anders nog iets, mevrouw?
 PAULINE: Ja. Twee bananen. Dat was het dan.
 GREENGROCER: Dat is precies drie euro alles bij elkaar.
 PAULINE: *(handing over the money)* Alstublieft.
 GREENGROCER: Dank u. Tot uw dienst, mevrouw. Tot ziens.
 PAULINE: *What do the apples cost?*
 GREENGROCER: *One fifty a kilo.*
 PAULINE: *I'd like one kilo of apples and half a kilo of onions.*
 GREENGROCER: *Certainly, madam. No problem.*
 PAULINE: *Have you also got pears?*
 GREENGROCER: *No, unfortunately I don't. Anything else, madam?*
 PAULINE: *Oh, yes. Two bananas. That's it.*
 GREENGROCER: *That's three euros exactly all together.*
 PAULINE: *There you are.*
 GREENGROCER: *Thank you. You're welcome, madam. Bye.*

Language points

The plural of nouns

Plural nouns: He sells *apples* and *pears*.

There are two main ways of forming the plural of a Dutch noun: by adding **-s** or **-en**.

Singular

een appel an apple
de appel the apple
een peer a pear
de peer the pear

Plural

appels apples
de appels the apples
peren pears
de peren the pears

The vast majority of nouns take **-en** in the plural. Note that where the **-en** ending is added, the spelling rules given on [page xxiii](#) apply:

Singular

de kat the cat

de bal the ball

de sok the sock

de pan the pot

de kam the comb

het paard the horse

de kreeft the lobster

de doorn the thorn

Plural

de katten the cats

de ballen the balls

de sokken the socks

de the pots
pannen

de the combs
kammen

de the horses
paarden

de the lobsters
kreeften

de the thorns
doornen

Singular

de aap the monkey

de boom the tree

de muur the wall

de duif the dove, pigeon

de golf the wave

de muis the mouse

de gans the goose

Plural

de apen the monkeys

de bomen the trees

de muren the walls

de duiven the doves, pigeons

de golven the waves

de the mice
muizen

de the geese
ganzen

Note that when a neuter noun is used in the plural, the definite article that

accompanies it is **de**, *e.g.* **het huis** – **de huizen** ‘the houses’, **het wiel** – **de wielen** ‘the wheels’.

A small number of common nouns containing a short vowel (most are neuter) lengthen their vowel in the plural, which is reflected in their spelling, *e.g.*

de dag	the day	de dagen	the days
de weg	the road, way	de wegen	the roads, ways
het bad	the bath	de baden	the baths
het dak	the roof	de daken	the roofs
het gat	the hole	de gaten	the holes
het glas	the glass	de glazen	the glasses
het pad	the path	de paden	the paths
het slot	the lock	de sloten	the locks

De stad – **steden** ‘cities, towns’ and **het schip** – **schepen** ‘ships’ show a further irregularity.

The following categories of nouns take -s:

- 1 Nouns ending in unstressed **-el**, **-en**, **-em** and **-er**, *e.g.* **de tafel** – **tafels** ‘tables’, **de deken** – **dekens** ‘blankets’, **de bezem** – **bezems** ‘brooms’, **de moeder** – **moeders** ‘mothers’. Note that nouns like **het wiel** ‘wheel’, **de schoen** ‘shoe’ and **het dier** ‘animal’ go **wielen**, **schoenen** and **dieren** as the **-el**, **-en** and **-er** in such words are stressed and are not grammatical endings.
- 2 Foreign nouns ending in **-a**, **-i**, **-o** or **-u**, but all of these require an apostrophe before the -s, *e.g.* **de firma** – **firma’s** ‘firms’, **de taxi** – **taxi’s** ‘taxis’, **de auto** – **auto’s** ‘cars’, **het menu** – **de menu’s** ‘menus’.
- 3 All diminutives with the ending **-(t)je**, *e.g.* **het katje** – **katjes** ‘kittens’, **het schoentje** – **schoentjes** ‘little shoes’.

There is a handful of neuter nouns that take neither **-en** nor **-s** in the plural but **-eren**, *e.g.*

het blad	the leaf	de bladeren	the leaves
het ei	the egg	de eieren	the eggs

het kalf the calf

de the calves
kalveren

het kind the child

de the children
kinderen

het lam the lamb

de the lambs
lammeren

There are further exceptions and additions to these rules for forming the plural of nouns (e.g. **zoon** – **zoons** ‘sons’, **broer** – **broers** ‘brothers’, **oom** – **ooms** ‘uncles’ and **secretaresse** – **secretarissen** ‘secretaries’), but the above rules cover most nouns.

Exercise 1

Put the following nouns in the plural. Make sure you get the definite article correct too.

1 de banaan	2 de leraar	3 de vader
4 de vrouw	5 de man	6 het land
7 de school	8 de dochter	9 de zetel
10 de hoofdstad	11 de regering	12 het kind
13 de Duitser	14 het oog	15 het jaar
16 de aardappel	17 de ui	18 de trein

Exercise 2

Write down the Dutch translation of the following words.

1 grapes	2 bananas	3 onions
4 pears	5 potatoes	6 men

7 lambs	8 leaves	9 children
10 countries	11 Dutchmen	12 towns
13 waves	14 eggs	15 cars

Exercise 3

What is the singular of the following nouns? Also provide the appropriate form of the definite article.

1 de ogen	2 de schepen	3 de golven
4 de kalveren	5 de peren	6 de vrouwen
7 de wegen	8 de steden	9 de druiven
10 de ganzen	11 de tafels	12 de schoenen
13 de paden	14 de katten	15 de meisjes

Words and phrases for shopping

Kan ik u helpen?

Can I help you?

Waar kan ik u mee van dienst zijn?

How can I be of service?

Wat mag het zijn?

What'll it be? What would you like?

Ik wou graag ...

I would like ...

Wat kost ... ?

What does ... cost?

Wat kosten ... ?

What do ... cost?

Hoeveel kost ... ?

How much does ... cost?

één/twee/drie euro per stuk

one/two/three euros each

één/twee/drie euro per kilo

one/two/three euros a kilo

één/twee/drie euro per ons

one/two/three euros for 100g

Dat is te duur/erg goedkoop

That is too expensive/very cheap.

Note: All measures, like currencies, are expressed in the singular after numerals, *e.g.* **drie kilo, 80 gram, twee ons**. Although **ons** (100 grams) and **pond** (500 grams) are no longer official measures, they are nevertheless still commonly used even if never written on price labels in shops. Thus 750 grams can be expressed as **750 gram** or **anderhalf pond**. **Pond** tends only to be used for amounts up to one kilo, except with reference to the weight of newborns, *e.g.* **Het kind woog zes pond bij zijn geboorte** ‘The child weighed six pounds at birth’. An imperial pound as used in English-speaking countries is only 454 grams.

Dialogue 2 (Audio 1.28)

In a cheese shop

-
KLANT:	Goeie morgen, meneer De Rooij. Hoe gaat het?
KAASBOER:	Prima, hoor, en hoe gaat het met u, mevrouw?
KLANT:	Uitstekend, dank u.
KAASBOER:	En wat mag het zijn, mevrouw?
KLANT:	Geeft u mij anderhalf kilo belegen kaas, alstublieft.
KAASBOER:	Ja zeker, mevrouw. (<i>puts the cheese on the scale</i>) Het is ietsje meer, mevrouw, mag dat?
KLANT:	Ja, hoor. Dat is niet erg.
KAASBOER:	Anders nog iets, mevrouw?

KLANT: Nee, hoor. *(handing the money over)* Alstublieft.
 KAASBOER: *(handing the cheese to the customer)* Alstublieft, mevrouw.
 KLANT: Dank u wel, meneer. Tot ziens.
 KAASBOER: Tot uw dienst. Tot ziens, mevrouw. Dáág.
 CUSTOMER: *Good morning, Mr De Rooij. How are you?*
 CHEESE SALESMAN: *Fine, and how are you faring, madam?*
 CUSTOMER: *Fine, thanks!*
 CHEESE SALESMAN: *And what would you like, madam?*
 CUSTOMER: *One and a half kilos of mature cheese, please.*
 CHEESE SALESMAN: *Of course, madam. It's just over, madam, is that alright?*
 CUSTOMER: *Yes! That doesn't matter.*
 CHEESE SALESMAN: *Anything else, madam?*
 CUSTOMER: *No! There you are.*
 CHEESE SALESMAN: *Here you are, madam.*
 CUSTOMER: *Thank you. Goodbye.*
 CHEESE SALESMAN: *Don't mention it. Goodbye, madam.*

Note 1: Note the frequent use of **meneer** and **mevrouw** (lit. 'sir' and 'madam'), which are not nearly as commonly used in English in such situations.

Note 2: Geeft u mij: See [page 104](#) for an explanation of this form of order.

Cultural point

Gouda (**Goudse kaas**) and Edam (**Edammer**), the most commonly eaten cheeses in the Netherlands, are sold according to their degree of maturity (**jonge, belegen, zeer belegen**); the older the cheese, the lower the moisture content and thus the more expensive it is. They are very similar cheeses. A popular variant is **Leidse kaas**, which is the same basic cheese with cumin seed in it.

Exercise 4

Make up this dialogue between yourself and the greengrocer.

YOU: Ask how much the bananas are.
GREENGROCER: Says they cost one euro fifty a kilo.
YOU: Say you would like four bananas. Ask if he has any grapes too.
GREENGROCER: Says he unfortunately has no grapes.
YOU: Ask how much the pears cost.
GREENGROCER: Says they are two euros thirty a kilo.
YOU: Ask for a kilo of pears.
GREENGROCER: Asks if you want anything else.
YOU: Say that's it.
GREENGROCER: Says it will be three euros and eighty cents all together.
YOU: Say you have no change (**het kleingeld**). Ask if he can change a 100 euro note.
GREENGROCER: Says that's no problem, madam/sir.
YOU: Handing him the money, you say 'Here you are'.
GREENGROCER: Handing back the change, he says 'Here you are' and bids you goodbye.

Reading text 1 (Audio 1.30)

The Netherlands has been a kingdom (**het koninkrijk**) since 1815. Most Dutch people are very sentimental about their monarchy. With the help of the following words, see how much you understand of this passage about the Dutch king.

Vocabulary

de koning	the king
de vrouw	the wife
het paleis	the palace

erg	very
de afbeelding	the image
de postzegel	the stamp
eveneens	also (formal for ook)

Note: There are three words for ‘very’ in Dutch: **erg**, **heel** and **zeer**. **Ze**er sounds rather bookish and is best avoided in speech. Both **erg** and **heel** are very common, but **heel** cannot be used with a negative, *e.g.* **Het was erg/heel duur**, but **Het was niet erg duur** ‘It was very expensive/It was not very expensive’. Thus it is simplest to stick to **erg**, which can also mean ‘terrible’, *e.g.* **De aardbeving in Japan was heel erg** ‘The earthquake in Japan was really terrible’.

The king of the Netherlands

De koning van Nederland heet Willem-Alexander. Hij is in 1967 geboren. Hij is koning sinds 2013. Zijn vrouw heet Máxima en zij is sinds 2002 met hem getrouwd. Zij is Argentijnse maar ze spreekt heel goed Nederlands. Zij hebben drie dochters. De oudste heet Catharina-Amalia, in 2003 geboren. Zij wordt later koningin. De moeder van de koning heet prinses Beatrix. Zij was van 1980 tot 2013 koningin. De vader van de koning was prins Claus maar hij is nu dood. Hij was Duitser. De koning is erg populair. Zijn afbeelding staat op veel Nederlandse postzegels en op alle munten. Zijn grootmoeder, Juliana, was koningin tot 1980. Zij was eveneens met een Duitser getrouwd, prins Bernhard. Haar moeder was koningin Wilhelmina en Juliana’s vader was ook Duits.

Exercise 5

Answer the following questions in Dutch using full sentences.

- 1 Hoe heet Willem-Alexanders grootvader?
- 2 Uit welk land komt zijn opa?
- 3 Wat is de moedertaal van zijn vader?
- 4 In welke stad woont het Koninklijk Gezin?

- 5 Wat was Juliana tot 1980?
6 Wat staat op alle Nederlandse munten?

Note: There are two words for ‘family’ in Dutch, **het gezin** and **de familie**. The former refers to the nuclear family and the latter to the family as a whole. If you are unmarried ‘your family’ is **je familie**, but if you have children of your own ‘your family’ is **je gezin**.

Dialogue 3 (Audio 1.31)

Pauline is talking to a colleague

PAULINE:	Ga je vaak naar de schouwburg?
COLLEGA:	Ja, ik hou van opera.
PAULINE:	Zing je zelf?
COLLEGA:	Nee, helaas niet, maar mijn vader is operazanger.
PAULINE:	Ga weg! Echt waar? Zingt hij hier in Amsterdam?
COLLEGA:	Ja, en weet je waar? In het Concertgebouw.

Note: **Concertgebouw:** This very famous concert hall is known in English by its Dutch name (**het gebouw** the building).

PAULINE:	<i>Do you go to the theatre often?</i>
COLLEAGUE:	<i>Yes, I love opera.</i>
PAULINE:	<i>Do you sing yourself?</i>
COLLEAGUE:	<i>No, unfortunately I don't, but my father is an opera singer.</i>
PAULINE:	<i>Go on! Really? Does he perform here in Amsterdam?</i>
COLLEAGUE:	<i>Yes, and do you know where? In the Concertgebouw.</i>

Language points

Language points

Yes/no questions

Questions that only require ‘yes’ or ‘no’ for an answer are formed simply by swapping around (inverting) the verb and the subject.

Ga je naar de bioscoop?	Are you going to the movies?
Zing je zelf?	Do you sing yourself?
Zingt hij hier in Amsterdam?	Does he perform here in Amsterdam?
Weet je waar?	Do you know where?

Here is the pattern:

<i>F</i>	<i>V</i>	<i>N</i>	<i>Rest</i>
—	Ga	je	naar de bioscoop?
—	Zing	je	zelf?
—	Zingt	hij	hier in Amsterdam?
—	Weet	je	waar?

Note 1: As in English, in this type of question no other word or phrase can precede the verb.

Note 2: When **jij** is inverted with its form of the verb, the **t** ending is dropped, *e.g.*

Jij vindt het hier leuk.	You like it here.
Vind je het hier leuk?	Do you like it here?

Note 3: Common verbs containing an **ij** or **ou** followed by **d** drop both the **t** ending and the **d** of the stem, *e.g.*

Jij rijdt te hard.

You're driving too fast.

Rij je te hard?

Are you driving too fast?

Jij houdt van mij.

You love me.

Hou jij van mij?

Do you love me?

Less common verbs, like those mentioned on [page 9](#), merely drop the **t**, which means there is no change in the way they are pronounced, *e.g.* **lijd je, vermijd je.**

Exercise 6

Write suitable questions for the following answers.

- 1 Nee, wij wonen in Utrecht.
- 2 Nee, ze spreekt geen Engels.
- 3 Nee, Amsterdam is de hoofdstad van Nederland.
- 4 Nee, Pauline werkt in Den Haag.
- 5 Nee, ik rij niet altijd zo hard.
- 6 Nee, ik hou niet van haar.

Dialogue 4 (Audio 1.32)

A conversation in the tourist bureau

KANTOORBEDIENDE: Kan ik u helpen?

KLANT: Ja, graag. Wij blijven twee dagen in Amsterdam. Wat is er te zien?

KANTOORBEDIENDE: Bent u ooit in Amsterdam geweest?

KLANT: Nee, nog nooit.

KANTOORBEDIENDE: Bent u ook nog nooit in Nederland geweest?
 KLANT: Jawel, vier jaar geleden, maar alleen maar in Den Haag.
 ASSISTANT: *Can I help you?*
 CUSTOMER: *Yes, please. We are staying in Amsterdam for two days.*
What is there to see?
 ASSISTANT: *Have you ever been to Amsterdam before?*
 CUSTOMER: *No, never.*
 ASSISTANT: *Haven't you ever been to the Netherlands before either?*
 CUSTOMER: *Yes, four years ago, but only to The Hague.*

Note: The word **jaar**, and also the words **uur** 'hour' and **keer** 'time', never take a plural ending after a numeral or the expression **een paar** 'a few', e.g. **Hij is tien jaar oud** 'He is ten years old', **vijf uur** 'five hours', **een paar/drie keer** 'a few/three times'.

Cultural point

The national tourist bureau, which is represented all over the Netherlands, is known by its initials **de VVV** (pronounced **de vee vee vee**). Most people don't even know what the letters stand for so you don't need to know either. **Waar is de VVV?** or **Waar is het VVV-kantoor?** is a handy question to have up your sleeve when arriving in a Dutch city you don't know.

Language points

The use of nee, ja and jawel when answering yes/no

questions

The word used when you want to give a negative answer is **nee**, which is sometimes written **neen** but the final **n** is never pronounced: **Bent u ooit in Amsterdam geweest? Nee, nooit.**

1 To give an affirmative answer to a question the following rules apply: The affirmative answer to a positive question is **ja**: **Kan ik u helpen? Ja, graag.**

2 The affirmative answer to a negative question is **jawel**: **Bent u ook nog nooit in Nederland geweest? Jawel, vier jaar geleden.**

Note: In other contexts as well, **wel** has the effect of contradicting a previous negation, *e.g.*

Jij hebt geen fiets.

You haven't got a bike.

Ik heb wel een fiets.

I do have a bike.

Heb je geen fiets?

Haven't you got a bike?

Jawel, ik heb wel een fiets.

Yes, I do have a bike.

Exercise 7

Answer the following questions with a simple ja, nee or jawel as appropriate:

- 1 Gaat Pauline elke dag naar Den Haag?
- 2 Werkt Piet in Amsterdam?
- 3 Wonen Piet en Pauline in Amsterdam?
- 4 Spreekt Pauline geen Nederlands?
- 5 Woont Pauline in Engeland?
- 6 Woont Piet niet in Nederland?

Dialogue 5 (Audio 1.33)

Pauline wakes Marius up

PAULINE: De hoeveelste is het vandaag?
MARIUS: Het is de achtste/het is acht april.
PAULINE: En wat is dat voor een dag?
MARIUS: Ik ben jarig.
PAULINE: Hoe oud word je dan?
MARIUS: Ik ben nu zeven geworden. Ik ben nu zeven jaar oud.
PAULINE: Gefeliciteerd, hoor!
MARIUS: Dank je. Waar zijn mijn cadeautjes?
PAULINE: *What's the date today?*
MARIUS: *It is the eighth. It is the eighth of April.*
PAULINE: *What sort of day is that?*
MARIUS: *It's my birthday.*
PAULINE: *How old are you going to be?*
MARIUS: *I've now turned seven. I'm seven years old.*
PAULINE: *Happy birthday then.*
MARIUS: *Thanks. Where are my presents?*

Language points

Ordinal numerals

An ordinal numeral: It is the *eighth* today.

Apart from 'first', 'third' and 'eighth', the ordinal numerals up to 'nineteenth' are simply the cardinal numerals (the numbers you have already learned) with **-de** added to them:

eerste	tweede	derde	vierde	vijfde
zesde	zevende	achtste	negende	tiende
elfde	twaaalfde	dertiende	veertiende	vijftiende etc.

Note the three irregularities **eerste**, **derde** and **achtste**.

From 'twentieth' on, **-ste** is added to all numerals:

twintigste	eenentwintigste	tweeëntwintigste
drieëntwintigste	vierentwintigste	dertigste
veertigste	vijftigste	zestigste
zeventigste	tachtigste	negentigste
honderdste	honderdeerste	honderdtiende etc.

The Dutch equivalents of the English abbreviations 'st', 'nd', 'rd' and 'th' are simply **e**, e.g. **1e**, **2e**, **3e**, **8e**, **20e**, **101e**.

Days, months and festive seasons of the year

The Dutch words for the days of the week are: **maandag**, **dinsdag**, **woensdag**, **donderdag**, **vrijdag**, **zaterdag**, **zondag**.

The months are: **januari**, **februari**, **maart**, **april**, **mei**, **juni**, **juli**, **augustus**, **september**, **oktober**, **november**, **december**.

Note: Unlike English, capital letters are *not* used for the names of days and months.

The festive seasons of the year are:

Nieuwjaarsdag	New Year's Day
Pasen	Easter
Pinksteren	Whitsuntide, Pentecost
Kerstmis	Christmas
Eerste Kerstdag	Christmas Day
Tweede Kerstdag	Boxing Day

Exercise 8

Complete these sentences by filling in the appropriate month:

- 1 Kerstmis valt in _____.
- 2 Nieuwjaarsdag valt in _____.
- 3 Ik heb vakantie in _____.
- 4 Pinksteren valt in _____.
- 5 Koningsdag is altijd in _____.
- 6 Ik ben in _____ jarig.
- 7 Pasen valt bijna altijd in _____.
- 8 In Nederland begint de zomer in _____.

Cultural point

Special dates in the Dutch calendar are **27 april, Koningsdag** 'King's Birthday' and **5 mei, Bevrijdingsdag** 'Liberation Day'. Both are public holidays.

During the reign of both Juliana and Beatrix, **Koninginnedag**, as it was then called, was the 30th of April, Juliana's birthday. As Juliana abdicated in favour of Beatrix on her birthday, Beatrix decided as a gesture to her mother to retain that day as the national holiday. It is mere chance that Willem-Alexander's birthday is only three days earlier. Beatrix abdicated on Koninginnedag 2013 in favour of her son, Willem-Alexander. There is now a tradition of abdication in the Dutch royal house as Queen Wilhelmina also abdicated in favour of her daughter, Juliana, in 1948.

Many Dutch people have a flagpole in their garden or hanging from the balcony and they are keen to fly the Dutch flag on the occasion of all royal birthdays in particular. When the event has a royal connection, a long narrow orange-coloured pennant is hoisted with the flag, orange being symbolic of the Dutch monarchy, which belongs to the **Huis van Oranje-Nassau**.

Bevrijdingsdag relates to the Second World War, which has left deep scars on the Dutch national psyche. There are still residual anti-German sentiments to be found among the Dutch, even among those born long after the war. This is

even reflected in how seriously the Dutch take the learning of English compared with the minimum of effort they put into learning German – in the latter case near enough is good enough, despite the fact, or perhaps because of it, that the two languages are so similar.

Dates

When saying a date mentioning the name of the month, it is more usual in Dutch to use the cardinal, not the ordinal numeral, *e.g.* **Wat is het vandaag? Het is tien februari.** But if the name of the month is omitted, the ordinal is used, *e.g.* **Vandaag is het de tiende.**

Exercise 9

Write out in Dutch the dates of the following events, giving the day and the month. Answers to questions 1 and 3 are to be found in the previous cultural point.

- 1 Wanneer is het Koningsdag?
- 2 Wanneer ben je jarig?
- 3 Wanneer is het Bevrijdingsdag?
- 4 Op welke dag valt Eerste Kerstdag?
- 5 Wanneer is het Nieuwjaarsdag?

Congratulations and good wishes

(Hartelijk) gefeliciteerd!

See note 1 below.

Prettige dag!

Have a nice day!

Prettig weekend!

Have a nice weekend!

Prettige vakantie!

Have a nice holiday!

Vrolijk Kerstfeest!

Merry Christmas!

Vrolijk Pasen!

Happy Easter!

Gelukkig Nieuwjaar!

Happy New Year!

Beterschap!	Get well soon!
Gecondoleerd!	Condolences, I'm very sorry to hear that ... (used towards relatives of a deceased person)
Proost! Op je gezondheid!	Cheers! To your good health!
Succes!	Good luck!
Goeie reis!	Bon voyage! Have a good trip!
Veel plezier!	Enjoy yourself/yourselves!
Sterkte!	Hang in there!/Keep your chin up!
Eet ze!	<i>See note 2 below.</i>
Eet smakelijk!	Bon appétit! Enjoy the meal!
Smakelijk eten!	Bon appétit! Enjoy the meal!
Slaap ze!	Sleep well! <i>See note 2 below.</i>
Welterusten!	Sleep well!

Note 1: (Hartelijk) gefeliciteerd literally means ‘congratulations’ and is used on all occasions, from birthdays to wedding anniversaries and the passing of exams. When uttered to a birthday boy/girl, it renders ‘happy birthday’ or ‘many happy returns’, whereas when said to a newly married couple, it simply renders ‘congratulations’! If the reason for the greeting needs to be made clear, which is not normally the case however, one says **(hartelijk) gefeliciteerd met je verjaardag/examen/huwelijk**.

Note 2: Eet ze and *slaap ze* are very colloquial expressions and are seldom if ever written. **Slaap ze** alternates with **welterusten** and has a direct English equivalent. **Eet ze** alternates with both **eet smakelijk** and **smakelijk eten** and also has a direct English equivalent, if you can regard ‘bon appétit’ as English – continentals feel the necessity to say something before beginning a meal, as opposed to the Anglo-Saxon custom of simply digging in.

Cultural point

Birthdays are sacrosanct to the Dutch. God forbid that you should forget to ring up or pop in on a friend on their birthday. But no Dutch person would or could ever forget because hanging on the back of every toilet door in the country is a **verjaardagskalender** (birthday calendar) with the birthday noted of every person you've ever met in your life! When visiting someone on the occasion of a birthday, you do the rounds of all relatives present, uttering the word **gefeliciteerd** as you shake their hand – apparently they too are seen as having made some contribution to the birthday boy's/girl's achievement of having survived one more year on the planet. If you have to spend your birthday at work, rather than being the fortunate recipient of goodies, you are on the contrary expected to splash out and buy small cakes for all your colleagues to have with their morning coffee. It can be a blessing if your birthday falls on a weekend.

Felicities	
Maria Dellenvoet-v.d. Berg 65 jaar Het is niet niks en nu op naar de honderd Gefeliciteerd, JE FAMILIE	Lieve GREET hartelijk gefeliciteerd als Sarah! Ik hou van je, de rest vertel ik je zelf. Jaap. ***Hoera, JOKE LIGTENBERG wordt vandaag 50 jaar!!! Hartelijk gefeliciteerd en een oergezellige dag toegewenst door je broers en zusters***
Tine VAN HARTE GEFELICITEERD. Het leven begint bij 40! XXX en heel veel liefs, Manon, Sheila en Pim.	CHIPPY, hartelijk gefeliciteerd, ik mis je! *** E. Hiep, hoera! MELISSA, 1 jaar. Van harte gefeliciteerd, kusjes van Opa en Oma.

Dialogue 6 (Audio 1.34)

A friend is visiting Piet on his birthday

VRIEND: Hoi, Piet. Je bent vandaag jarig, nietwaar? Hartelijk gefeliciteerd.
PIET: Dank je, Jaap.
VRIEND: Pauline, gefeliciteerd met de verjaardag van je man.
PAULINE: Bedankt, Jaap.
VRIEND: Hoe oud ben je nu, Piet?
PIET: Ik word vandaag 32.
VRIEND: We worden oud, hè?
PIET: Jij misschien wel, maar ik niet, hoor.
VRIEND: Wat is er met je been aan de hand?
PIET: Ik heb het gisteren gebroken.
VRIEND: Wat erg! Sterkte, hoor en beterschap!

FRIEND: *Hi, Piet. It's your birthday today, isn't it? Many happy returns!*
PIET: *Thanks, Jaap.*
FRIEND: (The equivalent greeting does not exist in English.) (See Cultural
PAULINE: point above.) *Thanks, Jaap.*
FRIEND: *How old are you now, Piet?*
PIET: *I turn thirty-two today.*
FRIEND: *We're getting old, aren't we?*
PIET: *You are perhaps, but not me.*
FRIEND: *What's wrong with your leg?*
PIET: *I broke it yesterday.*
FRIEND: *What a shame! Keep your chin up, and I hope you get better soon.*

Language points

How to use nietwaar?

The simple expression **nietwaar?** (lit. 'not true?') can be used wherever English uses the question tags 'aren't they?', 'is he?', 'shouldn't we?', 'has she?', *etc.* at the end of a statement. In America they say 'right?'. But in colloquial Dutch **hè?** is used in the same way and is in fact much more commonly heard than **nietwaar?** Use of both expressions is illustrated in the above dialogue.

More words for food and drink

het eten	food	het fruit	fruit
de soep	soup	de appel	apple
de groente (sing.)	vegetables	de banaan	banana
het vlees	meat	de oploskoffie	instant coffee
het gehakt	minced meat	het kruid	spice, herb
de kip	chicken	de melk	milk
de (rook)worst	(smoked) sausage	de kaas	cheese
de vis	fish	de roomboter	butter
de wijn	wine	het brood	bread, loaf of bread
het bier	beer	de saus	sauce
de pils	beer	de patat (pl.)	chips, French fries
de sla	salad, lettuce	de snoep	confectionery, candy
de tomaat	tomato	het gebak	pastries, cakes (collective)
de aardappel	potato		
de knoflook	garlic		

Unit Four

Telefoneren

Telephoning

In this unit you will learn about:

- telephone conversations
- the past tense of regular verbs (I worked/have worked)
- the past tense of irregular verbs (I saw/have seen)
- use of **zijn** and **hebben** in the perfect tense
- modal auxiliary verbs
- making and accepting apologies

Dialogue 1 (Audio 1.36)

Piet's brother, Hans, rings Piet up

PAULINE Met Pauline.

HANS Hallo, Pauline. Met Hans. Is Piet thuis?

PAULINE Nee, hij is nog niet thuis.

HANS Ach, het geeft niet.

PAULINE Wil je dat-ie¹ je terugbelt?

HANS Nee, hoor. Ik bel straks wel weer.

PAULINE *Pauline speaking.*

HANS *Hallo, Pauline. It's Hans here. Is Piet at home?*

PAULINE *No, he's not home yet.*

HANS *Oh, it doesn't matter.*

PAULINE *Do you want him to ring you back?*

HANS *No, I'll ring again in a little while.*

Note 1: dat-ie: Hij is commonly pronounced, but never written, ie but only when it occurs in inverted position (e.g. Wat heeft-ie in zijn hand? 'What has he got in his hand?') or as in the above dialogue where a word ending in t precedes and makes a glide possible, i.e. this is pronounced dattie.

Dialogue 2 (Audio 1.38)

Pauline answers the phone at work

PAULINE Van Goor en Zonen.

KLIËNT Hallo, goeie morgen. U spreekt met Joop Scherpenzeel. Mag ik de manager even spreken?

PAULINE Een ogenblik, meneer. – Nee, die is helaas in gesprek.

KLIËNT Ach, wat jammer!

PAULINE Kan ik een boodschap aan hem geven?

KLIËNT Nee, eigenlijk niet. Geeft u mij Pauline van den Berg even!

PAULINE Daar spreekt u mee.

PAULINE *Van Goor and Sons.*

CLIENT *Hallo, good morning. It's Joop Scherpenzeel speaking. May I speak to the manager?*

PAULINE *Just a moment, sir. – No, unfortunately he's on the phone (= is engaged).*

CLIENT *Oh, what a shame!*

PAULINE *Can I give him a message?*

CLIENT *No, not really. Can I speak to Pauline van den Berg?*

PAULINE *It's Pauline speaking.*

Language points

Telephone conversations

The person answering the phone may (1) give his/her first name, surname or both names preceded by **met**, or (2) give the name of the office, shop, *etc.*

Note 1: It is not usual to give the phone number when answering the phone. When phone numbers are otherwise given, the figures are read out in pairs, either as 34 56 78 **vierendertig zesenvijftig achtenzeventig** or as **drie vier – vijf zes – zeven acht**. With seven-digit numbers either the first or the last number can be read on its own and the rest coupled as illustrated.

Note 2: **Mag ik** (name) **even spreken?** Is a rather formal way of asking to speak to someone, *i.e.* omitting **met** and using **spreken**, whereas **Mag ik** (name) **even?** is somewhat less formal.

Note 3: **Even** (lit. 'just') is commonly used as a softener in putting requests and demands; it has the force of 'if you don't mind', *e.g.* **Mag ik Pauline even spreken?** 'Can I speak to Pauline?', **Ga even zitten!** 'Sit down!' **Wacht even!** 'Wait a moment!' **Eens** (pronounced 's) has a similar function and is often used in combination with **even**, *e.g.* **Wacht eens even!**

Note 4: As the use of **mag** and **kan** in the above dialogue illustrates, they frequently alternate in usage just as ‘may’ and ‘can’ do in English.

Useful words and phrases for a telephone conversation:

Hallo! Ik ben het – Jaap.	Hello! It's me – Jaap.
Ben jij het, Hilde?	Is that you, Hilde?
Je/u spreekt met ...	... speaking.
Met wie spreek ik?	Who am I speaking to?
Is ... thuis?	Is ... at home?
Wilt u even wachten?	Would you please hold on?
Wacht even!	Hold on!
(Een) ogenblik/ogenblikje.	Just a moment.
U bent verkeerd verbonden.	You have the wrong number.
een nummer kiezen/intoetsen	to dial a number
het mobieltje	mobile/cell phone
de sms/het sms'je	the sms, text
sms'en	to text (see page 237)

Exercise 1

Write out the following telephone conversation taking the role of the person who has been rung.

YOU	Say it's Paul speaking.
CALLER	Asks if Joop is at home.
YOU	Say that he is at home. Ask who you are speaking to.
CALLER	Says it is André de Schutter speaking and asks if he can speak to Joop. (Use a less formal form as this is not a business.)
YOU	Tell the caller to please hang on. (Use a polite form as you don't know the caller.)
JOOP	He says hello and says who's speaking.
CALLER	Does likewise.
JOOP	Says he does not know the person and tells the chap he has the wrong number.

Language points

The two groups of verbs

Dutch verbs can be divided into two groups, regular and irregular. Although the distinction between the two groups is not obvious in the present tense, which we have already covered, it is important to be aware that there is a difference in the way these two groups of verbs form their past tenses – compare ‘loved/have loved’ and ‘worked/have worked’, which are regular verbs in English, with ‘saw/have seen’ and ‘did/have done’, which are irregular verbs. The concept is basically the same in the two languages.

Dialogue 3 (Audio 1.39)

Pauline tells Piet about a recent phone call

PAULINE	Ik heb vandaag van Hilde gehoord. Ze heeft gebeld. We hebben een uur lang gepraat.
PIET	Wat heeft ze gezegd?
PAULINE	Ze heeft de hele week gekookt. Haar man is zaterdag jarig.
PIET	Ik heb haar man nooit ontmoet.
PAULINE	Ik ook niet.
PAULINE	<i>I heard from Hilde today. She rang. We talked for an hour.</i>
PIET	<i>What did she say?</i>
PAULINE	<i>She has been cooking all week. It's her husband's birthday on Saturday.</i>
PIET	<i>I've never met her husband.</i>
PAULINE	<i>I haven't either.</i>

Language points

The perfect tense of regular verbs

Perfect tense: I have worked very hard.

The perfect tense in both Dutch and English consists of a form of the verb **hebben** 'to have' followed by the past participle.

The past participle of regular verbs in English ends in '-ed', whereas in Dutch one takes the stem of the verb (see [page 7](#), where verbal stems were discussed) and adds **ge-** to the front of it and **-d** or **-t** to the end:

<i>Infinitive</i>	<i>Stem</i>	<i>Past participle</i>
bellen (to ring)	bel	gebeld (rung)

bouwen (to build)	bouw	gebouwd (built)
horen (to hear)	hoor	gehoord (heard)
naaien (to sew)	naai	genaaid (sewed)
zeggen (to say)	zeg	gezegd (said)
koken (to cook)	kook	gekookt (cooked)
werken (to work)	werk	gewerkt (worked)
praten (to talk)	praat	gepraat (talked)

Whether you add **-d** or **-t** to the end depends on the last sound of the stem – compare English ‘worked’, where the ‘d’ is pronounced as a ‘t’ and ‘loved’, where the ‘d’ is pronounced as a ‘d’, and you can see that a similar distinction exists in English but you don’t write it. The Dutch use a mnemonic to help them remember whether to write **-d** or **-t**, because a final **d** is pronounced **t** and thus you can’t hear the difference: remember the made-up word **’t fokschaap**; if a stem ends in any of the consonants in this word, it adds **-t**, otherwise **-d**. Thus **werken** and **koken** above take a **-t** and **bellen**, **bouwen**, **horen**, **naaien** and **zeggen** a **-d**. (If you find it easier to remember, you might prefer **soft ketchup** to **’t fokschaap**.) **Praten**, having a stem that ends in **t** already, simply adds **ge-** to the stem, **praat**, without of course doubling the **t** – Dutch never doubles a consonant at the end of a word.

Note: ’t fokschaap: There is the occasional loan verb ending in **x** which belongs here too as it is in effect a **ks**, e.g. **faxen**, **gefaxt** (see [page 237](#)).

You need to be careful with verbs that have a **v** or **z** in the infinitive but a stem that ends in **f** or **s** because the original **v** and **z** determine if the **’t fokschaap** rule is to be applied, despite appearances:

<i>Infinitive</i>	<i>Stem</i>	<i>Past participle</i>
-------------------	-------------	------------------------

reizen (to travel)

reis

gereisd (travelled)

leven (to live)

leef

geleefd (lived)

The **ge-** prefix is not stressed; the stress falls on the next syllable, *e.g.* **ge'hoord**, **ge'werkt**, **ge'leefd**. Verbs that start with unstressed **be-**, **ge-**, **her-**, **ont-** and **ver-** don't add **ge-**; an example of this is **ontmoet** in dialogue 3 on [page 58](#).

Exercise 2

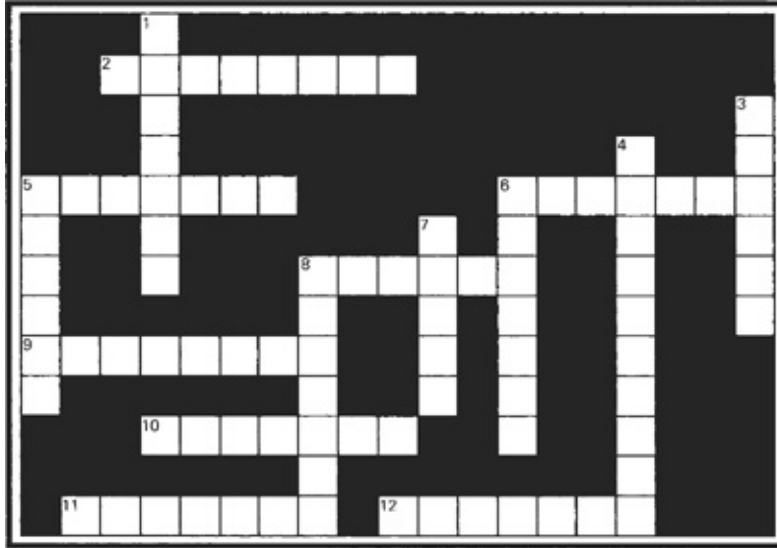
Derive the past participles of the following verbs applying the 't fokschaap rule and enter them into the crossword.

Horizontaal

- 2 vertalen
- 5 roken
- 6 leven
- 8 tellen
- 9 trouwen
- 10 bedanken
- 11 blaffen
- 12 beloven

Verticaal

- 1 wonen
- 3 doden
- 4 antwoorden
- 5 zeggen
- 6 doven
- 7 zetten
- 8 dansen

Language points

Use of the perfect tense and position of the past participle

In dialogue 3 all the verbs are in the perfect tense whereas only two of the English verbs, 'She has been cooking' and 'I've never met', are in the perfect. This illustrates a fundamental difference between Dutch and English: in Dutch the perfect tense is much more commonly used than the imperfect tense. 'I heard', 'she rang', 'she talked', 'What did she say?' are all examples of English using the imperfect (we deal with this tense in Dutch later) where Dutch prefers the perfect. Get used to using this tense whenever you use a verb in the past: 'she cooked', 'she did cook', 'she has cooked' and 'she has been cooking' are all most usually rendered by **zij heeft gekookt**.

Note that the past participle is always placed at the end of the clause in Dutch, however long the clause is; the finite verb stands in second position and the past participle dependent on it forms a sort of final bracket to the statement:

Ik heb gebeld.

I rang/have rung.

Ik heb hem gebeld.

I rang/have rung him.

Ik heb hem gisteren gebeld.

I rang him yesterday.

Ik heb hem gisteren thuis.

I rang him at home yesterday.

gebeld

Note: The above sentences illustrate the difference in English between the perfect and the imperfect. The use of 'yesterday' in the last two sentences makes it impossible to say 'have rung', whereas context may demand it in the first two examples. This distinction is unknown in Dutch and the perfect can be used throughout.

Exercise 3

Give the stem and the past participle of the following verbs:

- 1 **ontmoeten** (to meet)
- 2 **wekken** (to wake)
- 3 **herhalen** (to repeat)
- 4 **blaffen** (to bark)
- 5 **verven** (to paint)
- 6 **blozen** (to blush)
- 7 **praten** (to talk)
- 8 **huren** (to rent)

Exercise 4

Translate the following into Dutch:

- 1 I worked today.
- 2 He has worked all week.
- 3 They have worked all day.
- 4 I met him last night.
- 5 Piet has translated a book.
- 6 She rang this morning.
- 7 He said nothing.
- 8 Have you been working?
- 9 She painted the wall.
- 10 We have rented a house.

Dialogue 4 (Audio 1.41)

Pauline tells Piet about a girlfriend's good luck

- PAULINE Ik heb Hilde vandaag gezien.
- PIET Hoe gaat het met haar?
- PAULINE Prima! Ze heeft net een nieuwe auto gekregen.
- PIET Gekregen? Echt waar? Hoe dan?
- PAULINE Haar tante heeft hem gewonnen en ze heeft hem aan Hilde gegeven.
- PIET Wat leuk! Wat heeft ze geboft, zeg!
- PAULINE *I saw Hilde today.*
- PIET *How's she doing?*
- PAULINE *Great! She just got a new car!*
- PIET *She was given one? Really? How come?*
- PAULINE *Her aunt won it and she gave it to Hilde.*
- PIET *How wonderful! Gee, she was lucky.*

Note: Unlike 'to get' in English, **krijgen** always has the connotation of having been given something for nothing, hence Piet's reaction **Gekregen?**, which means 'What, she was given a car?' For this reason if asking someone 'Where did you get that coat?' 'get' must be rendered by **kopen**, not **krijgen**, e.g. **Waar heb je die jas gekocht?**

Language points

The perfect tense of irregular verbs

There are not nearly as many irregular as there are regular verbs. Assume every new verb you meet is regular unless told it is irregular. Generally speaking, it is not obvious from the infinitive of a verb whether it is regular or irregular in the past tense. Irregular past tense forms are given in parentheses after the infinitive in the Dutch–English glossary at the back of the book; where there are no parentheses, a verb can be assumed to be regular, *e.g.*

horen to hear

vinden (vond/vonden, gevonden) to find

The past participle of an irregular verb adds **ge-** to the front and **-en** to the end of the stem, with or without a change in the vowel of the stem, *e.g.* **geven – gegeven, krijgen – gekregen, winnen – gewonnen, zien – gezien.**

If a verb is irregular, there are several ways in which it can be irregular; there are a few rules for identifying patterns, but these are only a rough guide anyway and will be dealt with later. There are just a few irregular verbs whose past participle has both a change of vowel and ends in a **-t** like a regular verb, *e.g.* **brenge(n) – gebracht** ‘to bring’, **denke(n) – gedacht** ‘to think’, **kopen – gekocht** ‘to buy’, **zoeken – zocht** ‘to seek/look for’. Compare the irregular English forms ‘brought’, ‘thought’, ‘bought’ and ‘sought’.

Exercise 5

Look up the past participles of the following verbs in the list of irregular verbs on [pages 278–83](#) or under the respective verb in the Dutch–English glossary and enter them into the crossword.

Horizontaal

1 doen

4 geven

5 vinden

6 zoeken

8 zijn

Verticaal

1 winnen

2 kopen

3 snijden

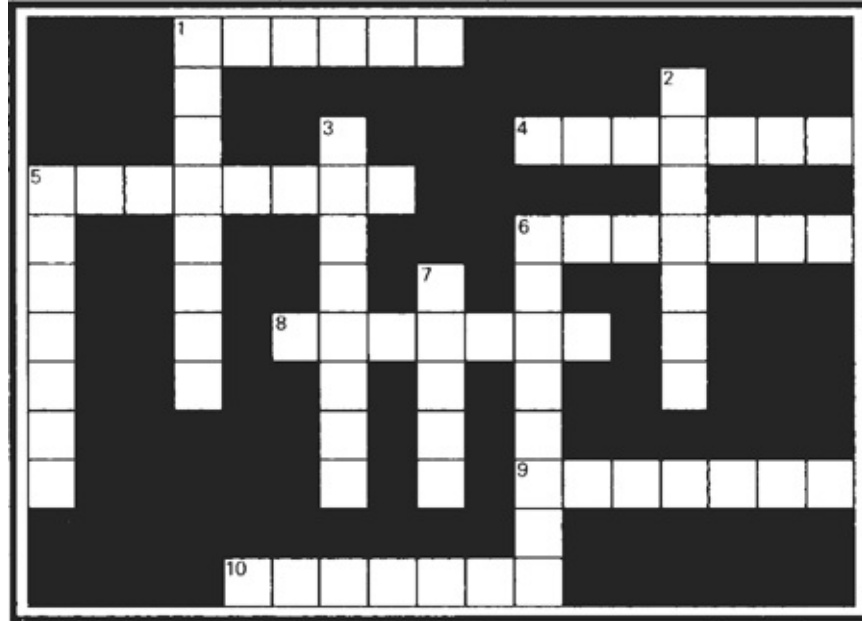
5 kijken

6 slaan

9 denken

7 hebben

10 komen

Exercise 6

Translate the following into Dutch. The verb in each case is irregular. You can get the correct form either from the list of irregular verbs on [pages 278–83](#) or from the Dutch–English word list, where it is given in parentheses after the infinitive.

- 1 She gave the book to me.
- 2 He's won a trip to Greece.
- 3 I saw Hilde in town.
- 4 Piet drank too much beer.
- 5 We've found it.

Exercise 7

Your partner has just come home from work and you tell him/her what you have

been doing all day. Write out sentences like the one below using the word pairs given. Some of the verbs are irregular and some are regular.

Example: de afwas/doen: Ik heb de afwas gedaan.

- 1 boodschappen/doen
- 2 brood/bakken
- 3 de auto/wassen
- 4 overhemden/strijken
- 5 mijn moeder/bellen
- 6 aardappels/schillen

Dialogue 5 (Audio 1.42)

Pauline is asking Piet about a friend she hasn't seen for a while

PAULINE	Waar is Wim? Ik heb hem erg lang niet gezien.
PIET	Hij is naar Maastricht verhuisd.
PAULINE	Waarom heeft-ie dat gedaan?
PIET	Hij is 65 geworden en werkt niet meer. Hij is namelijk in Maastricht geboren, weet je wel.
PAULINE	Is-ie nog getrouwd?
PIET	Nee, hij is getrouwd geweest maar is nu gescheiden.
PAULINE	Leeft zijn moeder nog?
PIET	Nee, die is vorig jaar overleden.
PAULINE	<i>Where's Wim? I haven't seen him for a long time.</i>
PIET	<i>He's moved to Maastricht.</i>
PAULINE	<i>Why did he do that?</i>

PIET *He turned sixty-five and doesn't work any more. He was born in Maastricht, you know.*

PAULINE *Is he still married?*

PIET *No, he was married but is divorced now.*

PAULINE *Is his mother still alive?*

PIET *No, she passed away last year.*

Language points

The perfect tense with zijn

So far we have seen that the perfect tense is formed by a form of the verb **hebben** followed by the past participle, as in English:

Ik heb gewerkt.	I have worked/been working.
Hij heeft het gedaan.	He's done it/been doing it.

A small group of common verbs, most but not all of them irregular, don't use **hebben** to form this tense, but **zijn**:

Ze zijn naar de stad gegaan.

They've gone/went to town.

Hij is gisteren gekomen.

He arrived yesterday.

Haar man is gestorven.

Her husband has died/died.

Wat is je man veranderd!

How your husband has changed!

Mijn vrouw is ziek geweest.

My wife has been/was ill.

Verbs that take **zijn** in this way belong to one of three categories:

- 1 They indicate a motion, such as **gaan** and **aankomen** above.
- 2 They indicate a change of state, such as **sterven** and **veranderen** above.
- 3 There are just a few that don't seem to fit logically into either of the above categories, *e.g.* **blijven**, **vergeten**, **zijn**.

Verbs that take **zijn** in the perfect are indicated in the Dutch–English word list as follows: **sterven** (**stierf/stierven**, **is gestorven**), **verhuizen** (**is verhuisd**). Irregular verbs that take **zijn** are marked in the list of irregular verbs on [page 278](#).

Exercise 8

Complete the following statements and questions using either **hebben** or **zijn** where appropriate.

- 1 De computer _____ verdwenen. (infinitive **verdwijnen** 'to disappear')
- 2 _____ Marius het genomen? (**nemen** 'to take')
- 3 _____ Pauline al thuisgekomen? (**thuiskomen** 'to come home')
- 4 Zij (she) _____ naar Amsterdam gereden. (**rijden** 'to drive')
- 5 Piet _____ naar huis gegaan. (**gaan** 'to go')
- 6 Ze (she) _____ koffie gedronken. (**drinken** 'to drink')
- 7 _____ Lien al verhuisd? (**verhuizen** 'to move house')
- 8 _____ je Hilde gebeld? (**bellen** 'to ring')
- 9 Ze (she) _____ ja gezegd. (**zeggen** 'to say')
- 10 We _____ de hele dag thuis gebleven. (**blijven** 'to stay')

Verbs that can take either **zijn or **hebben** in the perfect**

A small group of verbs (mostly irregular but there are a few regular ones among them) can take either **zijn** or **hebben** depending on whether or not they are expressing motion from one point to another (i.e. the destination must be

mentioned for them to be expressing motion):

Hij is naar huis gelopen.	He walked home.
Hij heeft de hele dag gelopen.	He's been walking all day.
Ik ben alleen naar Rusland gereisd.	I travelled to Russia on my own.
Ik heb in Rusland veel gereisd.	I've travelled a lot in Russia.

These verbs are indicated as follows in the Dutch–English word list: **lopen (liep, is/heeft gelopen)**, an irregular verb; **reizen (is/heeft gereisd)**, a regular verb.

Exercise 9

Complete the following statements and questions using either hebben or zijn where appropriate.

- 1 Ik _____ naar huis gereden.
- 2 Ik _____ nooit een Mercedes gereden.
- 3 _____ je ooit in de Noordzee gezwommen?
- 4 Ik _____ een keer van Frankrijk naar Engeland gezwommen.
- 5 We _____ gisteren naar Den Helder gefietst.
- 6 _____ jij nooit gefietst?

Modal auxiliary verbs

There is a group of verbs, collectively called modal auxiliary verbs, which have totally irregular forms, even in the present tense. In English ‘can’, ‘may’ and ‘must’ are examples of such verbs. Some Dutch modal verbs have already been used in the dialogues, and you have had no trouble understanding them, but attention now needs to be drawn to them. Here they are with their irregular present tense:

kunnen ‘to be able/can’	moeten ‘to have to/must’
ik kan ‘I am able to/I can’	ik moet ‘I have to/I must’
jij kan/kunt	ijk moet

u kunt	u moet
hij kan	hij moet
wij kunnen	wij moeten
jullie kunnen	jullie moeten
zij kunnen	zij moeten
mogen ‘to be allowed to/may’	willen ‘to want (to)’
ik mag ‘I am allowed to/I may’	ik wil ‘I want (to)’
jij mag	jij wil/wilt
u mag	u wilt
hij mag	hij wil
wij mogen	wij willen
jullie mogen	jullie willen
zij mogen	zij willen

We have already seen how past participles are put at the end of the clause as only one verb, the finite verb, can stay at the front of the clause in second position. Modal verbs all have in common that they are usually followed by another verb, always an infinitive, and that second verb must stand at the end of the clause:

Ik wil een nieuwe auto kopen.	I want to buy a new car.
Mag ik even met Piet spreken?	May I speak to Piet?
Zij moet naar de dokter gaan.	She has to go to the doctor.
Kan ik u helpen?	Can I help you?

Note: The reason modal verbs are called auxiliary verbs is because they support infinitives.

The following is a schematic view of what one does with non-finite verbs, both past participles and infinitives. The latter stand in position V2:

<i>F</i>	<i>V</i>	<i>N</i>	<i>Other</i>	<i>V2</i>
Wim	is		naar	verhuisd.

			Maasstricht	
	Is	hij	nog	getrouwd?
We	zijn		gisteren thuis	gebleven.
Ik	moet	vanavond	bellen.	
		mijn moeder		
	Kun	je	me alsjeblieft	helpen?

See [page 231](#) for the independent use of modal verbs.

Exercise 10

What are your options or possibilities in the following situations? Use *kunnen* plus the words in parentheses to form your answers.

Example: You are fed up with your dog. (buy/a cat)
Ik kan een kat kopen.

- 1 You can't pay your bills. (forget/them)
- 2 You don't like the country you live in. (move/to Belgium)
- 3 You ring somebody up but get no answer. (ring/again)
- 4 You don't want people to know you are in. (switch off/the light)
- 5 You don't like to say no to an invitation. (say/yes)
- 6 You have broken down on the motorway. (stop/a car)
- 7 You have been in town for hours and are tired. (go/home)
- 8 The electricity has gone off. (light/a candle)

Exercise 11

Complete the sentence *Je kan met een _____* by choosing a noun from the first box and an appropriate verb from the second to put in the two gaps in the sentence.

Example: Je kan met een mes snijden.

potlood kwast schaar naald lepel schop pen

graven knippen naaien verven schrijven roeren tekenen

Exercise 12

Rewrite each sentence using the modal verb given in brackets as the finite verb.

Example: Ik loop naar de supermarkt. (**moeten**)
Ik moet naar de supermarkt lopen.

- 1 Zij blijven vanavond thuis. (willen)
- 2 Pauline helpt me niet. (kunnen)
- 3 De kinderen komen laat thuis. (mogen)
- 4 Ik denk niet aan de toekomst. (willen)
- 5 Piet wast zijn auto. (moeten)

Dialogue 6 (Audio 1.43)

Pauline is annoyed there is no more milk

PAULINE	Waar is de melk?
MARIUS	Ik heb hem opgedronken.
PAULINE	Nu hebben we geen melk voor het ontbijt.
MARIUS	Sorry. Daar heb ik niet aan gedacht.
PAULINE	<i>Where's the milk?</i>
MARIUS	<i>I drank it.</i>
PAULINE	<i>Now we haven't got any milk for breakfast.</i>

MARIUS *I'm sorry. I didn't think of that.*

Dialogue 7 (Audio 1.45)

Piet arrives home late from school

PIET Het spijt me dat ik zo laat thuiskom.

PAULINE Het geeft niet. Waar was je?

PIET We hebben een vergadering gehad.

PAULINE Nu kunnen we eindelijk eten. Ik heb honger.

PIET Hebben jullie op mij gewacht? Sorry, hoor!

PAULINE Het maakt niet uit. We eten alleen maar brood.

PIET Wat? Alleen maar brood? Ik heb vandaag niet warm gegeten.

PAULINE (*angrily*) Ik had geen tijd om te koken. Ik heb ook de hele dag gewerkt en ben pas laat thuisgekomen.

PIET Neem me niet kwalijk maar ik heb razende honger. (*his stomach rumbles*) Pardon!

PIET *I'm sorry I've got home so late.*

PAULINE *It doesn't matter. Where've you been? (= What kept you?)*

PIET *We had a meeting.*

PAULINE *We can finally eat now. I'm hungry.*

PIET *Did you all wait for me? I am sorry.*

PAULINE *It doesn't matter. We are only having a bread meal.*

- PIET *What? Only bread? (i.e. not a cooked meal) I haven't had a cooked meal today.*
- PAULINE *I didn't have time to cook. I've worked all day too and didn't get home till late.*
- PIET *Forgive me, but I'm starving. Excuse me!*

*Note: **Thuis** normally renders 'at home'; 'home', i.e. motion towards, is expressed by **naar huis**; only in the expression **thuiskomen** 'to come home' is **thuis** used where you might otherwise expect **naar huis**.*

Language points

Making and accepting apologies

Saying sorry:

Sorry!	Sorry!
Het spijt me (dat ...).	I'm sorry (that ...).
Neem me niet kwalijk/Neemt u me niet kwalijk!	I'm sorry/Forgive me/Don't take offence.
Pardon!	Excuse me!

The word **sorry** has a wider application in Dutch than in English. When pushing your way through a crowd, for instance, you could say **sorry** where in English it would be more appropriate to say 'excuse me'. If you trod on someone's toe you could say **Sorry hoor! Neem me niet kwalijk** or **Pardon. Het spijt me** is commonly used when you go on to give the reason for your apology but this can also be expressed by **sorry dat ...**. An interrogative 'excuse me' or 'sorry' in the American sense of 'Would you repeat what you said?' (i.e. British 'What?' or '(Beg your) Pardon?') is **Wat zeg je/Wat zegt u?** (see the next language point).

Accepting an apology:

Het geeft niet.	It doesn't matter.
Het maakt niet uit.	It doesn't matter.

Exercise 13

Pauline and Charlotte, her daughter, are in the kitchen. Pauline opens the cupboard door. Write the dialogue.

-
- PAULINE Asks Charlotte if she has seen the biscuits.
- CHARLOTTE Says yes and says she has eaten two biscuits and Marius has eaten two biscuits too.
- PAULINE Complains that they now have no biscuits for this evening.
- CHARLOTTE Apologises that she ate the biscuits.
-

Exercise 14

Pauline and the children have sat down at the table for lunch. Piet comes in from the garden. Write the dialogue.

-
- PIET Asks if they have been waiting for him.
- PAULINE Says yes and asks what kept him.
- PIET Says he's been washing the car.
- PAULINE Asks if he's hungry.
- PIET Says yes, that he is starving and apologises for being so late.
- PAULINE Brushes the problem aside and tells him that Jaap rang.
- PIET Asks how Jaap is.
- PAULINE Says he's getting along fine.
-

Cultural point

The Dutch wouldn't dream of having more than one hot meal a day. It is not uncommon to be asked when arriving at a Dutch house with the intention of staying the night **Heb je al warm gegeten?**, the implication being that if you have, the evening meal will be a bread meal not unlike a Dutch breakfast. If you are to be honoured with a hot meal (**een warme maaltijd**), it is likely that potatoes in one or other form, but usually simply boiled, will be on the menu. The meat is most likely to be fried and the frying medium plus meat juices will be avidly collected to form **de sju**, which will be poured over the potatoes. Traditional Dutch cuisine is rather unimaginative and stodgy (e.g. **pannenkoeken, stamppot, erwtensoep**) but things have improved as familiarity with other cuisines has increased. Nevertheless the old Dutch staples are still very common.

Boerenkoolstamppot met rookworst en spek

Reading text 1 (Audio 1.46)

Vocabulary

lieveling, schat, lieverd	darling, honey, <i>etc.</i>
helemaal niet	not at all

A late phone call

Het is avond. Meneer De Bruyn belt zijn vrouw. Zij neemt de telefoon op.

‘Hallo, lieveling. Ik kom vanavond heel laat thuis. Ik heb een heel belangrijke vergadering’, zegt hij.

‘Dat geeft helemaal niet, schat’, antwoordt zij.

‘Wat zeg je?’, vraagt hij.

‘Het maakt helemaal niet uit, lieverd’, zegt zij.

‘Sorry, hoor, maar ik ben verkeerd verbonden, geloof ik’, zegt hij.

(His wife would never be so understanding.)

Note: Take note of the inversion of subject and verb after direct speech, *e.g.* **zegt hij, antwoordt zij, vraagt hij** etc. This inversion keeps the finite verb in the overall sentence in second position.

Language points

How to say that you have not heard or understood someone

Wat zeg je?/Wat zegt u?

I beg your pardon? Sorry?

Wat?

What? Eh?

Ik heb/kan u niet verstaan.

I can't hear/understand you.

Wat betekent dat?

What does that mean?

Zeg dat nog eens, alstublieft!

Please say that again!

Note: Although **Wat zegt u?** also of course translates ‘What did you say?’, it does not sound as abrupt as in English and is in fact as polite as ‘I beg your pardon?’ or ‘Sorry?’ **Wat?** is colloquial and only appropriate where people know each other well, as in English.

Unit Five

Bij Piet en Pauline

At Piet and Pauline's

In this unit you will learn about:

- personal pronouns as objects (me, him, etc.)
- possessives (my, your, his, etc.)
- demonstratives (this/these, that/those)
- independent possessives (mine, yours, his, etc.)
- indicating possession (apostrophes)
- adjectives

Dialogue 1 (Audio 1.47)

Pauline is looking for Piet and Charlotte

PAULINE	Marius, ik zoek je vader. Heb je hem gezien? En ik heb ook Charlotte nodig. Heb je haar gezien?
MARIUS	Nee, ik heb ze geen van beiden gezien. Is Charlotte niet buiten in de tuin?

PAULINE Ik heb haar ongeveer een uur geleden in de tuin gezien, maar ze (die) is er niet meer. Is ze soms bij de burenen?

MARIUS Ja, waarschijnlijk. Ze is altijd bij hen als we haar nodig hebben.

PAULINE Marius, kom me hier even helpen, alsjeblieft.

MARIUS Nee, ik kan je nu niet helpen. Ik ben bezig.

PAULINE Jou help ik ook nooit meer.

PAULINE *Marius, I'm looking for your father. Have you seen him? And I need Charlotte too. Have you seen her?*

MARIUS *No, I haven't seen either of them. Isn't Charlotte outside in the garden?*

PAULINE *I saw her in the garden about an hour ago but she isn't there any more. Is she perhaps at the neighbours'?*

MARIUS *Yes, probably. She is always at their place when we need her.*

PAULINE *Marius, please come and help me here.*

MARIUS *No, I can't help you now. I'm busy.*

PAULINE *I won't ever help you again either.*

Language points

Personal pronouns as objects

A personal object pronoun: I saw her in the garden.

<i>Singular</i>		<i>Plural</i>	
mij/me	me	ons	us
jou/je	you	jullie/je	you

u	you	u	you
hem	him	ze/hen/hun	them
haar	her		
het	it		

We have been seeing object pronouns in use all along but your attention was not drawn to them as they had not been dealt with formally. The concept is the same as in English except that *you* is both a subject and object pronoun in English, whereas in Dutch as a subject you use **jij** and as an object **jou**, but the unemphatic form of both is **je**. ‘Me’ also has an unemphatic form, **me**.

Note 1: All third-person pronouns, both singular and plural and subject and object forms, are often replaced in colloquial Dutch by **die**, as illustrated by the alternative form in parentheses in dialogue 1. Except in questions, **die** commonly stands in front position as it is usually emphasized. Context always makes it clear what **die** is referring to:

Die is in de tuin.

She/he (subject) is in the garden.

Die heb ik niet gezien.

I haven’t seen him/her/them (object).

Die wonen naast ons.

They (subject) live next-door to us.

Of course **die** cannot stand in first position in questions, *e.g.*

Waar is Jaap? Heb je die gezien?

Where is Jaap? Have you seen him?

Dat is Jaap. Ken je die?

That’s Jaap. Do you know him?

Note 2: There are complications with rendering ‘them’ in Dutch. **Ze** is always correct if no emphasis is required, *e.g.*

Ik ken ze.

I know them.

Ik heb ze het geld gegeven.

I gave them the money.

Ik heb het geld aan ze gegeven.

I gave the money to them.

Ze can refer to both things and people but **hen** and **hun** are only used with reference to people and are both emphatic forms; **hen** is a direct object (and is used after prepositions) and **hun** is an indirect object (i.e. = ‘to them’), *e.g.*

Ik heb hun het geld gegeven.

I gave them the money.

Ik heb het geld aan hen gegeven. I gave the money to them.

Ik heb hen in de stad gezien. I saw them in town.

In practice the Dutch do not observe the distinction between **hen** and **hun**, other than in writing, and always use **hun** where emphasis is required and otherwise **ze**.

Exercise 1

Give the right form of the object pronoun.

- 1 Hij heeft (*her*) in de stad gezien.
- 2 Heb je (*him*) gezien?
- 3 Ik heb (*them*) bij de burens gezien.
- 4 Hij woont bij (*us*). (**bij** + object pronoun = ‘at the house of’) Ik heb het aan (*them*) gegeven.
- 6 Zij kennen (*me*) niet. Ken jij (*them*)?
- 7 Ik zoek (*you*).
- 8 Ik heb (*them*, i.e. things, not people) gevonden.

Replacing a noun by the pronoun ‘it’

When you were presented with the subject pronouns on [page 2](#), you were not told the full story. The paradigm given there indicates that **hij** means ‘he’ and **het** means ‘it’. But if an ‘it’ refers to a previously mentioned common gender noun, you must use **hij** not **het**, e.g.

Hoe vind je mijn nieuwe keuken?

How do you like my new kitchen?

Hij was erg duur.

It was very expensive. (**de keuken**)

Waar is mijn potlood?

Where’s my pencil?

Het ligt op tafel.

It is (lying) on the table. (**het** potlood)

The same applies to the object pronouns. On [page 76](#) **hem** is given as meaning ‘him’ and **het** as ‘it’, but in fact **hem** also translates ‘it’ when reference is being made to a common gender noun, *e.g.*

Ik vind hem prachtig. (i.e. **je nieuwe keuken**)

I think it’s fabulous.

Exercise 2

Give the right form of the subject or object pronoun.

- 1 Wat een auto! Waar heb je *(it)* gekocht?
- 2 Mijn oom heeft een marmot. *(It)* heet Rob. Wil je *(it)* zien?
- 3 Ik heb een konijn. *(It)* heet Lies. Wil je *(it)* aaien?

Dialogue 2 (Audio 1.48)

Piet has lost his credit card

PIET HAS LOST HIS CREDIT CARD

- PIET Heb je mijn creditcard gezien?
- PAULINE Nee, maar die van mij zit in mijn handtas.
- PIET Ik zoek niet die van jou, maar die van mij.
- PAULINE Heb je in je zakken gekeken?
- PIET Ja, en ook in jouw handtas.
- PIET *Have you seen my credit card?*
- PAULINE *No, but mine is in my handbag.*
- PIET *I'm not looking for yours, but for mine.*
- PAULINE *Have you looked in your pockets?*
- PIET *Yes, and in your handbag as well.*
-

Language points

Possessives

A possessive: This is *my* credit card.

<i>Singular</i>		<i>Plural</i>	
mijn	mine	ons or onze	our
jouw/je	your	jullie/je	your
uw	your	uw	your
zijn	his	hun	their
haar	her		
zijn	its		

The concept of possessive adjectives indicating what belongs to whom is as in English. Only **jouw** and **jullie** have unemphatic forms that are both said and written, *e.g.*

Ik ken je moeder niet.

I don't know your (pronounced 'ya') mother.

Jouw moeder ken ik niet.

I don't know **your** mother.

Mijn and **zijn** are pronounced, but seldom ever written, **m'n** and **z'n** if unstressed (see [page 86](#)).

Ons takes an **-e** ending, with the **s** changing to **z**, before **de** words and plurals, *e.g.* **ons huis** 'our house', but **onze vader** 'our father' and **onze boeken** 'our books'. This concept is dealt with later in the unit.

Exercise 3

Fill in the correct form of the possessive.

- 1 Ken je (*his*) vader?
- 2 Nee, maar ik ken (*her*) moeder.
- 3 (*Our*) ouders en (*their*) ouders kennen elkaar.
- 4 Heb je (*your*) huiswerk gedaan?
- 5 Heeft u (*your*) auto gewassen?

Dialogue 3 (Audio 1.49)

Marius and Charlotte are arguing about their possessions.

Marius and Charlotte are arguing about their possessions

MARIUS Dat is mijn pen, Charlotte.

CHARLOTTE Nee, dat is jouw pen en dit is mijn pen.

MARIUS Deze pen heb ik voor mijn verjaardag gekregen.

CHARLOTTE Die pen heb je gekregen, niet deze. Deze heb ik voor mijn verjaardag van Tante Lien gekregen.

MARIUS Onzin, zij heeft je dat spaarpotje gegeven.

CHARLOTTE Ja, dat klopt. Ik heb dit spaarpotje én deze pen gekregen.

MARIUS *That's my pen, Charlotte.*

CHARLOTTE *No, that is your pen and this is my pen.*

MARIUS *I got this pen for my birthday.*

CHARLOTTE *You got that pen, not this one. I got this one from Aunt Lien for my birthday.*

MARIUS *Nonsense, she gave you that money-box.*

CHARLOTTE *Yes, that's right. I got this money-box and this pen*

Note: éñ: The Dutch designate stress in writing in this way rather than underlining or bolding. In fact this word éñ with its accent can render 'both ... and'.

Language points

Demonstratives

Demonstratives: This/That book is mine.

<i>Singular</i>		<i>Plural</i>	
die/dat	that	die	those
deze/dit	this	deze	these

Die expresses ‘that’ before a singular common gender noun and **dat** does so before a singular neuter noun, but **die** is used before all plural nouns to express ‘those’ (compare **de** and **het**, where **het** is also replaced by **de** before a neuter noun in the plural), *e.g.*

die tafel	that table	die tafels	those tables
dat huis	that house	die huizen	those houses

Following a similar pattern, **deze** expresses ‘this’ before a singular common gender noun and **dit** does so before a singular neuter noun, but **deze** is used before all plural nouns to express ‘these’, *e.g.*

deze tafel	this table	deze tafels	these tables
dit huis	this house	deze huizen	these houses

Note 1: In sentences like ‘This is my car’ or ‘That is his uncle’, **dit** and **dat** are used despite the fact that there is ultimately reference to a common gender noun, because at the point of utterance that noun has not been mentioned. But compare **Ik heb twee fietsen gekocht: deze is voor Marius, en die is voor Charlotte** ‘I have bought two bikes: this one is for Marius and that one for Charlotte’. Here **deze** and **die** stand for ‘this one’ and ‘that one’, *i.e.* where the gender of the noun being referred to is known. Because at the point of utterance in the following sentences the noun being referred to has not been mentioned, it is possible for **dit** and **dat** to render even ‘these’ and ‘those’ with reference to plural nouns occurring after the verb, *e.g.*

Dit zijn mijn kinderen.	These are my children.
Dat zijn oude kopjes.	Those are old cups.

And in a similar way **het** can render ‘they’, *e.g.*

Van wie zijn die kinderen? Het zijn mijn kinderen.

Whose children are those? They are my children.

Note 2: In dialogue 3 notice how **deze pen** and **die pen** often stand at the beginning of the sentence, for emphasis, something which we do not do in English. We merely stress the ‘this/these’ or ‘that/those’. The fronting of any expression one wishes to draw attention to, which of course causes inversion of subject and verb, is typical of Dutch.

Note 3: Remember that back on [pages 76–7](#) it was pointed out that **die** often replaces third-person pronouns, in which case it renders ‘he/him’, ‘she/her’, ‘it’ and ‘they/them’.

Exercise 4

Fill in the correct form of the demonstrative.

- 1 Ken je (*that*) man?
- 2 (*That one*) ken ik niet, maar (*this one*) wel.
- 3 (*That*) is mijn broer.
- 4 (*This*) is mijn zus.
- 5 (*These*) zijn zijn boeken.
- 6 Ik wil (*these*) stoelen verven.
- 7 Ken je (*those*) mensen? (*They*) zijn mijn burens.
- 8 (*That*) boom is te groot voor (*this*) tuin maar (*that one*) is niet te groot.

Exercise 5

Put the appropriate word for ‘this/these’ and ‘that/those’ in front of the following nouns, *e.g.* vloer – deze/die vloer.

koelkast	lamp	appels
fornuis	bed	bedden

vogel honden ooms

Independent possessives

Independent possessives: This is mine. Yours is red.

<i>Singular</i>		<i>Plural</i>	
(die/dat) van mij	mine	(die/dat) van ons	ours
(die/dat) van jou	yours	(die/dat) van jullie	yours
(die/dat) van u	yours	(die/dat) van u	yours
(die/dat) van hem	his	(die/dat) van hen	theirs
(die/dat) van haar	hers		

When uttering a statement like ‘This is mine’ or ‘Is that yours?’, where the possessive stands after the verb ‘to be’ you simply say **Dit/Deze is van mij, Is dat/die van jou?**, where the choice of **dit** or **deze** (or **dat** or **die**) depends on whether the noun has been previously mentioned and thus whether you know the gender of it. But ‘mine’, ‘yours’, *etc.* as the subject or object of a sentence are rendered by **die/dat van mij** where the choice of **die** or **dat** is determined by the gender of the noun being referred to, which in this case is always known at the point of utterance, *e.g.*

Hier staat mijn auto.

Here’s my car.

Ik kan die van jou niet zien.

I can’t see yours.

Waar staat je auto?

Where’s your car (parked)?

Die van mij staat om de hoek.

Mine is (parked) around the corner.

Exercise 6

Fill in the correct form of the independent possessive.

- 1 Ik woon in een groot huis. Hoe groot is (*yours*)?
- 2 Mijn kinderen heten Marius en Charlotte. Hoe heten (*yours*)?
- 3 Ken je (*mine*) niet?
- 4 Ik heb een mooie handtas gekocht maar (*hers*) was duurder.
- 5 Die hond is (*theirs*) maar (*ours*) is veel leuker, vind je niet?

Cultural point

A typical Dutch abode is a quite narrow terrace(d) house (**het rijtjeshuis**) – the Dutch like uniformity in their residential streetscapes. Immediately inside the front door is a staircase (**de trap**) leading upstairs to the bedrooms (**de slaapkamer**) and bathroom (**de badkamer**) as well as an attic (**de zolder**), often reached by a small collapsible stepladder (**de zolderladder/-trap**) that pulls down out of the ceiling on the landing (**de overloop**). The roof space above the attic, used for storage, is called **de vliering**. Under the staircase at the end of the passage inside the front door is the (usually tiny) toilet (**de wc**), never with a window to the outside (bare bottoms and draughts don't mix), but with a long flue extending up to the roof. Next to the toilet, at the end of the passage, is the kitchen (**de keuken**) with a door leading out to the handkerchief-sized garden. To the left or right of the front door, on the opposite wall to the staircase, is the lounge (**de woonkamer**), which runs the full depth of the house from the front garden (**de voortuin**) – if there is one, but in the inner city they usually front directly onto the pavement – to the back garden (**de achtertuin**). It either has no curtains at all, or if it does, they are seldom drawn. (What have we got to hide? And anyway, I bet your TV is not as big as ours!) The windowsills accommodate veritable jungles of potted plants, an attempt to bring the outside inside given the often inclement weather that prevails in the Netherlands.

A typical Dutch lounge-room windowsill

Reading text 1 (Audio 1.50)

Vocabulary

gescheiden	divorced
boven	upstairs
overleven	to survive
opruimen	to tidy up
de puinhoop	the mess
net zoals	just like

Pauline talks about her home and her family

Mijn ouders zijn gescheiden. Mijn vader heeft een flat in Londen en mijn moeder woont in een oud Victoriaans huisje in Oxford. Het huis van mijn schoonouders hier in Amsterdam-Noord is ook erg oud. Het is een typisch Hollands huis. Het is niet groot en heeft hele kleine kamers, maar ik vind het leuk. Het heeft een prachtige tuin want mijn schoonvader heeft groene vingers.

Mijn gezin bestaat uit vier mensen en ons huis is nieuw en erg modern. De kamers van de kinderen zijn boven, ver weg van de woonkamer gelukkig. Piet en ik kunnen het dus overleven als de vrienden van de kinderen op visite komen. Marius en Charlotte ruimen hun kamers zelf op en Charlottes kamer is altijd erg netjes maar Marius z'n kamer is altijd een puinhoop en hij wordt boos als ik wat zeg.

Onze tuin is vol fruitbomen. Piet is net zoals zijn vader. Hij werkt ook erg graag in de tuin en ik kook graag. Wij helpen elkaar met boodschappen doen en schoonmaken.

*Note: **hele**:* Strictly speaking, **heel** ‘very’ is an adverb and should not take an ending but this word commonly does get an ending in spoken (but not written) Dutch when the adjective that follows it has an ending. The rules for adjectival endings are given later in this unit.

Exercise 7

Referring to the information given in the reading passage above, answer the following questions by saying whether Dat is waar or Dat is niet waar.

- 1 Haar ouders zijn niet meer getrouwd.
- 2 Haar ouders wonen allebei in dezelfde stad.
- 3 Haar ouders wonen in een typisch Nederlands huis.
- 4 Haar schoonvader werkt graag in de tuin.
- 5 De kinderen slapen beneden.
- 6 De slaapkamers van de kinderen zijn altijd erg netjes.
- 7 Er staan geen bomen in de tuin.
- 8 Piet doet helemaal niets thuis.

Language points

Indicating possession (apostrophe s)

Indicating possession with apostrophe s: The man’s name.

Piets vrouw heet Pauline.

Piet’s wife is called Pauline.

Marius’ fiets is stuk.

Marius’ bike is broken.

De tuin van zijn vader is prachtig.

His father's garden is fabulous.

Note: It should be added that the form **zijn vaders tuin** is possible but ***mijn mans tuin** 'my husband's garden' is not. Thus learning at this stage that all such possessives are rephrased using **van** (e.g. **de tuin van mijn man**) will avoid any errors being made.

Generally speaking, the Dutch only use a possessive **s** after a first name and do not require an apostrophe unless an **s** has been left off or the name ends in **a**, **i**, **o** or **u**, thus **Marius' fiets**, **Anna's mobieltje**, **Adri's zusje**. In all other cases it is usual to express possession with **van**, e.g. **de auto van meneer Smid**. This is also possible, although perhaps less usual, with first names, e.g. **de fiets van Marius**.

In spoken Dutch unemphatic forms of **zijn (z'n)** 'his', **haar (d'r)** 'her' and **hun** for 'their' are placed between the possessor (but only when it is a person) and the thing possessed, e.g.

Marius z'n fiets is stuk.

Marius' bike is broken.

Mijn oom z'n auto was erg duur.

My uncle's car was very expensive.

Charlotte d'r pop is stuk.

Charlotte's doll is broken.

De kinderen hun fietsen zijn stuk.

The children's bikes are broken.

Exercise 8

Express the following in Dutch:

- 1 Pauline's parents-in-law (3 ways)
- 2 Piet's children (3 ways)

- 3 the neighbour's dog (2 ways)
- 4 the neighbours' cat (2 ways)
- 5 Lien and Jaap's parents (3 ways)
- 6 the country's capital (only 1 way possible) the cat's face (only 1 way possible)

Cultural point

The Dutch are very family orientated. Family birthdays and anniversaries are red-letter days in their calendar. They even have two words for family, **het gezin** and **de familie**. The former relates to the nuclear family and the latter to the extended family. In the above passage Pauline starts telling us about her **familie** and ends up giving a few details about how her **gezin** lives. There are of course Dutch words to express all the family relationships, but curiously enough the words **de neef** and **de nicht** express two relationships: the former means both nephew and male cousin and the latter both niece and female cousin.

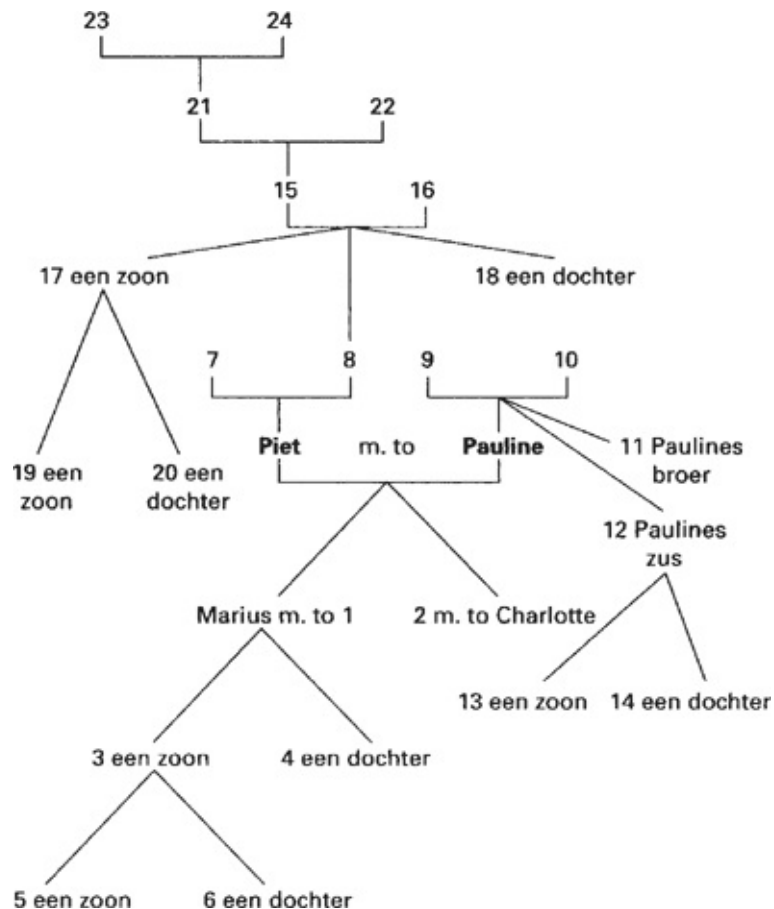
Exercise 9

Imagine you are Piet in his old age and complete this family tree from Piet's point of view, placing the following relationships on the appropriate branches of the tree, *i.e.* each number on the tree corresponds to one of the following relationships. (Where there are two numbers on a given level, the one on the left refers to a male and the one on the right to a female. The abbreviation 'm. to' stands for 'married to'.)

moeder	vader	zoon	dochter
nicht	neef	oom	tante
schoonmoeder	schoonvader	zwager	schoonzuster
schoondochter	schoonzoon	kleindochter	kleinzoon
grootvader	grootmoeder	overgrootmoeder	overgrootvader

betovergrootvader
achterkleinzoon

betovergrootmoeder
achterkleindochter

Dialogue 4 (Audio 1.51)

Piet and Pauline have an altercation

PIET Pauline, geef me de schaar, alsjeblieft!

PAULINE Welke schaar? De grote of de kleine?

PIET Het kleine schaar­kje. Ik wil een leuk artikel uit dit tijdschrift knippen.

PAULINE Ben je gek? Uit dat splinternieuwe tijdschrift? Ik heb het nog niet gelezen.

PIET *Pauline, please hand me the scissors!*

PAULINE *Which scissors? The big ones or the little ones?*

PIET *The little scissors. I want to cut a good article out of this magazine.*

PAULINE *Are you crazy? Out of that brand new magazine? I haven't read it yet.*

Language points

Adjectives

Adjectives: The house is *large*. The *large* house.
When adjectives are used predicatively, *i.e.* not before a noun but after a verb, they are indeclinable, *e.g.*

Het huis is groot. Het is ook erg oud.

The house is large. It is also very old.

But when an adjective is used attributively, *i.e.* before a noun, it takes an **-e** ending in certain circumstances, *e.g.* **het oude huis**. This is called inflecting the adjective. The rules for inflecting are not at first glance simple and are difficult to apply because they often rely on the speaker having to know intuitively whether the following noun is common gender or neuter. Adjectives standing in front of common gender nouns, both singular and plural, inflect. Adjectives standing in front of neuter singular nouns that are indefinite (*i.e.* the noun is preceded by **een**, **geen**, **welk** 'which' and **ieder/elk** 'each/every') do not inflect.

But adjectives standing in front of neuter singular nouns that are definite (i.e. the noun is preceded by **de/het, die/dat, deze/dit, mijn/jouw/zijn**, etc.) or plural do inflect:

een ronde tafel ‘a round table’

welke (ronde) tafel

de ronde tafel

deze/die ronde tafel

mijn ronde tafel

de ronde tafels

ronde tafels

welke ronde tafels

een klein huis ‘a small house’

welk (klein) huis

het kleine huis

dit/dat kleine huis

mijn kleine huis

de kleine huizen

kleine huizen

welke kleine huizen

Note 1: The same spelling changes apply to adjectives when adding the **-e** ending as applied when we pluralised nouns and derived the verbal stems from their infinitives:

kaal	kale	bald	dik	dikke	fat
breed	brede	wide	wit	witte	white
groot	grote	big, large	doof	dove	deaf
duur	dure	expensive	vies	vieze	dirty

Note 2: The adjectives **goed, rood** and **oud**, when inflected, are pronounced **goeie, rooie** and **ouwe**, although they are usually written **goede, rode** and **oude**, *e.g.* **goeie morgen, een rooie auto, een ouwe man**.

Note 3: The possessive **ons** (see [page 79](#)) also inflects like an adjective, *e.g.* **ons huis** but **onze tuin, onze kinderen**.

Note 4: Adjectives that end in **-en** do not take an **-e** and those that already end in **-e** are indeclinable, *e.g.* **een gouden ring, een oranje vlag**.

Exercise 10

Decide whether the adjectives in parentheses in the sentences below require an **-e** ending.

- 1 (Groot) bomen zijn soms gevaarlijk.
- 2 Ik heb (rood én groen) appels gekocht.
- 3 Wat een (breed) weg!
- 4 Ik heb geen (Nederlands) geld.
- 5 (Welk) boeken heb je me geleend?
- 6 Het (dik) over Shakespeare en dat (dun) over de oorlog.
- 7 Was het een (goedkoop) of een (duur) fiets?
- 8 Ik heb geen (wit) overhemd en ook geen (wit) broek.
- 9 Hij komt (elk) dag/(elk) jaar.
- 10 Ze heeft de (vies) vloer geveegd.

Exercise 11

Translate the following. This exercise is based on the information in the reading text on [page 85](#).

- 1 a large flat in London
- 2 English parents but Dutch parents-in-law old Victorian houses
- 4 It is a Victorian house
- 5 a very large room
- 6 an angry child
- 7 a (very) full garden

Dialogue 5 (Audio 1.52)

Pauline is finishing a chat in the street with her friend Lien

-
PAULINE	Zeg, ik moet naar huis, hoor. Ik moet het eten klaarmaken.
LIEN	Goed, hoor. En ik moet ook naar de supermarkt. Doe de groeten aan Piet.

PAULINE Doe ik. Wanneer zien we mekaar weer, Lien?

LIEN Wil je morgen bij mij op de koffie komen?

PAULINE Ja zeker. Gezellig. Tot dan. Dáág!

PAULINE *I say, I really have to get home. I have to cook dinner.*

LIEN *OK. And I have to go to the supermarket too. Give my regards to Piet.*

PAULINE *I shall. When are we going to see each other again, Lien?*

LIEN *Do you want to come to my place for morning coffee tomorrow?*

PAULINE *Of course. How nice. Till then. Bye!*

Note 1: When the infinitive that is dependent on **moet** is **gaan**, it is often left unsaid as the implication is obvious.

Note 2: **Doe de groeten aan Piet**: relaying regards to the rest of the family is an important part of Dutch etiquette.

Note 3: **Doe ik** 'I'll do so' is an abbreviated spoken form of **Dat doe ik**, thus the verb is first.

Note 4: **Elkaar** 'each other' is often pronounced **mekaar** in spoken Dutch.

Note 5: 'Nice' is expressed in many ways depending on what is being referred to. 'Nice weather' is **mooi weer**, 'nice food' is **lekker eten** and nice people are **aardig**, whereas here the reference is to the prospect of the companionship of the forthcoming event. But the most useful and exceedingly commonly used word is **leuk**, e.g. **wat een leuke film/man/avond** 'what a nice film/man/evening'. **Wat leuk!** is a common reaction to something one approves of or rejoices in, e.g. Lien: **Mijn dochter gaat trouwen**. Pauline: **Wat leuk!** 'Lien: My daughter is getting married. Pauline: How wonderful!'

Unit Six

Fietsen

Cycling

In this unit you will learn about:

- interrogatives (what, where, when, how, *etc.* questions)
- first names and family names
- expressing future events
- the position of expressions of time, manner and place
- the position of objects in a sentence

Reading text 1 (Audio 1.53)

Vocabulary

bijna	almost, nearly
bezitten	to own, possess
smal	narrow
het verkeer	the traffic

het fietsenrek	the bicycle stand
de fietsenstalling	the bicycle shed
af en toe	now and then
voorop/achterop	on the front/back
zelfs	even
helemaal geen	no/none/not any at all
de heuvel	the hill

Cycling

Bijna elke Nederlander bezit een fiets. De straten van de meeste Nederlandse steden zijn erg smal en er is veel te veel verkeer. Het is niet leuk in een Nederlandse stad te rijden. Je kunt veel beter met de tram of op de fiets. Je vindt fietsenrekken overal waar je je fiets kunt laten staan en op het station kun je hem in de fietsenstalling laten. Je ziet af en toe een moeder op een fiets met één kind voorop en één kind achterop. De hond gaat soms ook mee op de fiets. Zelfs oude mensen fietsen graag. Nederland is een vlak land zonder bergen en weinig heuvels. Het is dus ook praktisch om alles op de fiets te doen.

There are 17 million Dutch people in the Netherlands and 17 million bicycles (Amber Beckers/Hollandse Hoogte)

Dialogue 1 (Audio 1.55)

(From this point on the translations of the dialogues are given in the back of the book, see [p. 238](#). See how well you understand them without the aid of a translation.)

Pauline and Piet are sitting in the lounge

PAULINE: Wat heb je in je hand, Piet?
PIET: Het is een pop.
PAULINE: Waar heb je hem gevonden?
PIET: In de tuin achter een boom.
PAULINE: Wat is het voor een pop?
PIET: Een rubberen pop, maar waarom vraag je dat? Van wie is de pop dan?
PAULINE: Van Martine, Charlottes vriendinnetje. Ze heeft zo'n pop verloren.
PIET: Wanneer?
PAULINE: Vorige week.

Language points

Interrogatives

Questions can be formed from the following words which are called interrogatives:

wanneer	when
Wanneer komt hij?	When is he coming?
hoe	how
Hoe weet je dat?	How do you know that?
hoeveel	how much/many
Hoeveel heeft het gekost?	How much did it cost?

Hoeveel kinderen heeft hij?

How many children does he have?

waarom

why

Waarom woon je hier?

Why do you live here?

wat

what

Wat heb je in je hand?

What have you got in your hand?

wat voor een ...

what sort/kind of a ...

Wat voor een auto heb je?

What sort of (a) car have you got?

or Wat heb je voor een auto?

wie

who

Wie heb je gezien?

Who did you see?

van wie

whose

Van wie is deze trui?

Whose pullover is this?

waar

where

Waar woont u?

Where do you live?

waar ... vandaan

where ... from

Waar komt u vandaan?

Where do you come from?

waar ... naartoe

where ... (to)

Waar ga je naartoe?

Where are you going (to)?

welk(e)

which

Welke oom bedoel je?

Which uncle do you mean?

Welk huis heb je gekocht?

Which house did you buy?

*Note 1: **Welk** is an adjective and takes an -e ending according to the rules given on [pages 89–90](#).*

*Note 2: In combination with **gaan** (as well as other verbs of motion like **rijden** ‘to drive’), ‘where’ is always translated with **waarnaartoe**; the ‘to’ is often superfluous in English, but never in Dutch; **naartoe**, which expresses ‘to’ in*

combination with **waar**, can either be joined to **waar** or stand separated from it at the end of the question, separation being much more common in spoken Dutch, *e.g.* **Waar ga je tijdens de vakantie naartoe? Waarnaartoe ga je tijdens de vakantie?** ‘Where are you going (to) during the holidays?’

Exercise 1

Fill in the correct interrogative.

- 1 Met (*whom*) werkt je vader?
- 2 (*Whose*) is deze kat?
- 3 (*Where from*) komen de burens?
- 4 (*How much*) heb je voor je nieuwe jurk betaald, Pauline?
- 5 (*Who*) woont naast jullie?
- 6 (*Where*) ga je vanavond?
- 7 (*Which dress*) ga je dragen?
- 8 In (*what sort of a*) huis wonen jouw ouders?

Reading text 2 (Audio 1.57)

Piet's parents and their neighbours

Paulines schoonouders zijn Jaap en Jo van den Berg. Pauline vindt meneer Van den Berg erg aardig maar ze heeft een hekel aan mevrouw Van den Berg. De Van den Bergs wonen naast meneer en mevrouw De Rooij. Ruud de Rooij werkt op hetzelfde kantoor als Pauline in Den Haag en Ria de Rooij is huisvrouw.

Language points

Dutch names

A Dutch first name (**de voornaam**) is more often than not abbreviated. Jaap is a shortened form of Jacob, Jo of Johanna, Cor or Kees of Cornelius, Ruud of Rudolf (also abbreviated to Dolf) and Ria of Maria, for example. The Dutch can have three or four first names and the name they are called by (**de roepnaam**) is not necessarily derived from the first of these. You may have the name Cornelius Wilhelmus Theodorus van Staden and be known as Wim or Theo. A surname is **de familienaam** or **de achternaam**. Note the use in the reading text above of capital and small letters with surnames incorporating **de**, **van** and **van de**, **van den** and **van der**. When such a surname is preceded by the first name or the initial, these words are written with small letters (e.g. Gerrit van de Molen, B. de Beer), but when the surname stands alone or is preceded by **meneer** or **mevrouw**, the first word of the surname is capitalised (e.g. Van Staden, meneer Van den Berghe).

Cultural point

When meeting someone for the first time, it is customary to utter your name as you put out your hand to shake theirs. Inevitably you both say your names (both first name and surname) simultaneously, with the result that neither hears the other's name distinctly, but that's what the ritual demands.

It is common, but not a necessary practice, for married women – and this was the case long before women's liberation – to hyphenate their maiden name to their married surname in writing. Although **mevrouw Smit** will be addressed as such, when writing her name on the back of an envelope or on a cheque, for example, she is quite likely to write her name as follows: **A. Smit-Molenaar**.

Dialogue 2 (Audio 1.59)

Piet and Pauline are discussing what they are going to do

PIET: Wat doen we vanavond? Zullen we naar de bioscoop gaan?
PAULINE Nee, ik ga televisie kijken. Morgen moeten we vroeg op.
PIET: Ach ja, dat klopt. Ik rij morgenochtend naar Groningen.
PAULINE Dan breng ik de kinderen naar school.
PIET: Goed, en ik haal ze later op.

Language points

The future tense

There are three ways of expressing future events in Dutch, just as there are in English:

- 1 by using the present tense, *e.g.*

We kopen een nieuw huis. We're buying a new house.

- 2 by using the verb **gaan** 'to go', *e.g.*

We gaan een nieuw huis kopen. We're going to buy a new house.

- 3 by using the verb **zullen** 'will', *e.g.*

We zullen een nieuw huis kopen. We'll buy a new house.

Generally speaking, although the three ways of forming the future tense are the same in the two languages, they differ from each other in the frequency of use of the various forms; English uses the form with 'will' more often than Dutch. Where English uses the present tense to express the future, so does Dutch; where English uses 'to go' to express the future, so does Dutch; but where English uses 'will' (particularly in combination with an adverb of time like 'tomorrow', 'next week', etc.), Dutch normally uses the present, *e.g.*

Ik koop volgend jaar een nieuwe auto. I'm buying a new car next year.

Ik ga het aan mijn zuster geven. I'm going to give it to my sister.

Ik doe het morgen.

I'll do it tomorrow.

The future with **zullen** may be used if there is no adverb of time, *e.g.* **Ik zal het doen, alleen niet vandaag** 'I will do it, just not today'. Note that **zullen** has irregular forms like modal verbs do (see [page 68](#)):

ik zal	wij zullen
jij zal/zult	jullie zullen
u zult	u zult
hij/zij/het zal	zij zullen

'Would' is expressed by the past tense of **zullen**, **zou/zouden**, *e.g.*

Dat zou leuk zijn.

That would be nice.

We zouden met vakantie gaan maar ...

We would go on
holidays but ...

The useful phrase 'I would like ...' is expressed by **ik zou ... willen**, *e.g.*

Ik zou graag een nieuwe fiets willen (hebben).

I would like a new bike.

Ik zou graag naar de bioscoop willen (gaan).

I would like to go to the movies.

Zullen we ... translates 'shall we ...' when suggesting a plan of action to someone, *e.g.* **Zullen we vanavond thuis blijven?** 'Shall we stay home tonight?' The almost synonymous expression 'Let's ... !' is rendered by **laten we ...**, *e.g.* **Laten we vanavond thuis blijven!** 'Let's stay home tonight!'

Exercise 2

Translate the following sentences using a form of the future. In three cases more than one of the above future forms is possible.

- 1 I'm going to visit Aunt Lies tomorrow.

- 2 I'll do the shopping tomorrow. (two forms possible)
- 3 Where will she be living? (two forms possible)
- 4 Marius will have to go to bed now.
- 5 I'll do it for you. (two forms possible)
- 6 They'll be coming next week.

Exercise 3

Suggest to your friend that the two of you do these things:

Example: go for a walk

Zullen we gaan wandelen?

- 1 watch television
- 2 drive to Germany
- 3 drink coffee
- 4 buy an ice cream
- 5 visit Granny

Exercise 4

Now make the same suggestions to your friend using the Laten we ... form:

Example: go for a walk

Laten we gaan wandelen!

The position of expressions of time, manner and place

As you have probably already observed, Dutch word order is often quite different from English word order. An important rule of Dutch word order is the TMP rule, *i.e.* that expressions of time (T), manner (M) and place (P) occur in that order, *e.g.*

	T	M	P
Pauline gaat	<u>elke dag</u>	<u>met de trein</u>	<u>naar Den Haag.</u>

It is important to take note of this word order as English tends to prefer the reverse order (i.e. PMT), as illustrated by the translation of the sentence above:

Pauline travels to The Hague by train every day.

Often there are only two such adverbial expressions but the same order applies, *e.g.*

	T	P
Piet rijdt	<u>morgen</u>	<u>naar Groningen.</u>
	M	P
Marius gaat	<u>op de fiets</u>	<u>naar school.</u>
	T	M
Charlotte is	<u>op het ogenblik</u>	<u>alleen.</u>

Note the differences in the word order of the English translations of the above examples:

	P	T
Piet is going	to Groningen	tomorrow.
	P	M
Marius goes	to school	by bike.
	M	T
Charlotte is	alone	at the moment.

It is very common in Dutch to put expressions of time at the front of the sentence. This causes inversion of subject and verb because the finite verb must always be in second position, as you know, and in so doing time automatically precedes manner and place, *e.g.*

Morgen rijdt Piet naar Groningen.
Op het ogenblik is Charlotte alleen.

Exercise 5

Rewrite the following sentences, starting them with the expression of time and making the necessary adjustments to the word order.

- 1 We kunnen op het ogenblik niet komen.
- 2 Je moet me morgen komen helpen.
- 3 Marius is vandaag op school.
- 4 De kinderen spelen elke middag in het park.
- 5 Hij heeft vijftien jaar geleden in Utrecht gewoond.

The position of objects in a sentence

When a sentence contains not only adverbial expressions of time, manner and place, but also an object, certain additional word order rules apply. If the direct object is a noun, time precedes that object, but not if it is a pronoun, *e.g.*

Hij heeft gisteren zijn auto verkocht. He sold his car yesterday.

Hij heeft hem gisteren verkocht. He sold it yesterday.

But in both these cases it is of course also possible to start with time:

Gisteren heeft hij zijn auto/hem verkocht.

Exercise 6

Rewrite the following sentences, replacing the noun in italics by an object pronoun (see [page 76](#)). Remember that 'it' may be either *het* or *hem*, depending on the gender of the noun being replaced (see [pages 77–8](#)), and that you will need to change the word order.

- 1 Charlotte heeft vanochtend *haar pop* aan haar vriendin gegeven.
- 2 Piet heeft gisteren *Lien* in de stad gezien.
- 3 Hij gaat nu *de krant* lezen.
- 4 Ze hebben vorige week *hun huis* verkocht.
- 5 Ze zit op het ogenblik *haar huiswerk* te doen.
- 6 De kinderen hebben dit jaar *fietsen* gekregen.

Unit Seven

Pannenkoeken

Pancakes

In this unit you will learn about:

- giving orders (i.e. the imperative)
- separable verbs
- polite requests
- writing letters and addressing envelopes, emailing
- use of **te** and **om te**

Dialogue 1 (Audio 2.1)

Pauline comes into the living room where Charlotte is watching television

-
- CHARLOTTE: Maak niet zo veel herrie!
- PAULINE: Wat zeg je?
- CHARLOTTE: Hou je mond. Dit is spannend.

PAULINE: Praat niet zo tegen je moeder. Kom, sta op, ga naar bed.

Language points

The imperative

Imperative: Shut the door!

The imperative is used for giving orders and has the same form as the stem of the verb, *e.g.* **kom** ‘come’, **maak** ‘make’, **praat** ‘talk’. The imperative of the five monosyllabic verbs (see [page 19](#)) is: **doen** – **doe**, **gaan** – **ga**, **slaan** – **sla**, **staan** – **sta**, **zien** – **zie**.

The imperative of **zijn** ‘to be’ is **wees**, *e.g.* **Wees niet zo wreed!** ‘Don’t be so cruel!’

Verbs like **houden** and **rijden**, where a **d** occurs after the diphthongs **ou** and **ij**, drop this **d** as they do in the first person of the present tense (see [page 44](#)), *e.g.* **Hou je mond!** ‘Shut up!’, **Rij langzamer!** ‘Drive more slowly!’

Although the stem is used as the imperative for **jij**, **u** and **jullie**, there is an alternative **u** form which is particularly polite, *e.g.* **Gaat u zitten** (otherwise **Ga zitten**) ‘Sit down’, **Komt u binnen** (otherwise **Kom binnen**) ‘Come in’.

Cultural point

The Dutch regard pancakes as a traditional Dutch dish. Their pancakes are different from elsewhere in the world in that they are made as large as the frying pan they are prepared in and are topped with all manner of things. Whatever the topping (even cheese or smoky bacon), a thick, extremely sweet syrup (**de stroop**) is poured over them. They are eaten as a meal in themselves and one is quite sufficient!

Reading text 1 (Audio 2.2)

Vocabulary

een snufje	a pinch of
hiervan	(some) of this
glad	smooth
het schijfje	the slice
het beslag	the batter
het deeg	the dough

Appelpannenkoeken

Ingrediënten:

250 gram zelfrijzend bakmeel

één ei

een halve liter melk

een snufje zout

60 gram boter

één appel

Klop het ei mooi los. Maak van het meel, het ei, de melk en een snufje zout een mooi glad beslag. Bak hiervan in de hete boter in de koekenpan op een niet te

groot vuur pannenkoeken. Leg tijdens het bakken dunne schijfjes appel in het deeg. Keer de pannenkoeken wanneer de bovenzijde droog is.

Exercise 1 (Audio 2.3)

Find the imperatives in the recipe above and write them down together with their infinitive and their meanings.

Exercise 2

Pretend you have followed the above recipe and now relate what you did in the past tense; in other words, write out the recipe in the perfect tense, *e.g.* Ik heb het ei mooi los geklopt.

Dialogue 2 (Audio 2.4)

Piet has a bone to pick with Pauline

PIET: Doe het licht in de keuken uit!

PAULINE: Ik heb het al uitgedaan.

PIET: Jij doet het nooit uit. Je laat het altijd aan.

PAULINE: Ik zal het voortaan altijd uitdoen, oké?

Note: ‘a bone to pick’: Dutch uses a similar colourful idiom: **Piet heeft een appeltje met Pauline te schillen** (literally ‘Piet has an apple to peel with

Pauline’).

Language points

Separable verbs

The infinitives of verbs like ‘to turn on’ and ‘to turn off’, which contain a preposition, are written as one word in Dutch, *i.e.* **aandoen**, **uitdoen**. Such verbs, which contain a stressed prepositional prefix, are called separable verbs because in certain tenses the preposition separates from the verb and is placed at the end of the sentence. In the present tense and imperative this is the case, *e.g.*

opbellen

to ring up

Ik bel elke dag mijn moeder op.

I ring my mother up every day.

Bel je moeder onmiddellijk op!

Ring your mother up immediately!

The past participle is formed by placing the **ge-** prefix between the preposition and the verb, *e.g.*

Ik heb vanmorgen mijn moeder opgebeld.

I rang my mother this morning.

Separable verbs can be regular, like **opbellen** above, or irregular, but the principle is the same for both, *e.g.*

weggaan ‘to leave, go away’

We gaan morgen heel vroeg weg.

We’re leaving very early tomorrow.

Ga weg. Go away.

We zijn met Kerstmis niet weggegaan.

We didn’t go away at Christmas time.

Note: The new verb that results from affixing a prepositional prefix to an

existing verb often has a figurative meaning. For example, although **uitgeven** can mean 'to give out', it also and more usually means 'to spend (money)' or even 'to publish'. Similarly **voorstellen** (lit. 'to put forward') usually means 'to suggest' or 'to introduce (someone)'.

Exercise 3

Form imperative sentences from the following couplets.

Example: dichtdoen/de deur Doe de deur dicht!

- 2 opstaan/onmiddellijk uitnodigen/je broer
- 3 opeten/de appel
- 4 aannemen/het geld
- 5 binnenkomen/alsjeblieft
- 6 opendoen/het raam
- 7 uitgeven/het geld

Exercise 4

Form the past participle of the verbs in exercise 3.

Example: dichtdoen
 dichtgedaan

Exercise 5

Put the following sentences into the past tense.

Example: Ik doe de deur dicht.

- 1 Ik heb de deur dichtgedaan.
- 2 Hij staat onmiddellijk op.
- 3 Ik nodig je broer uit.
- 4 Marius eet een appel op.

- 5 Pauline neemt het geld niet aan.
- 6 Hij komt niet binnen.
- 7 Zij doet het raam open.
- 8 Zij geeft het geld uit.

How to make a request sound polite

Merely adding **alsjeblieft** or **alstublieft** to a command is frequently not sufficient to make it sound polite. There are various ways of softening it: compare English 'Come here' to 'Come here a moment'. Using the adverb **even** 'just', which was discussed on [page 56](#), is one common and simple method:

Wacht even! Wait a moment! Just wait a jiffy!

A variant of this is **eventjes**:

Sta eventjes op! Get up for a moment!

The underlying meaning of **even/eventjes** is not just 'a moment' but also 'would you mind?' But this can be expressed even more emphatically by using **willen** or **zou ... willen**, usually used in combination with **even** or **eventjes**:

Wil je het raam even dichtdoen?

Would you mind shutting the window?

Zou je de deur even willen opendoen?

Would you mind opening the door?

In the **u** form the same requests would be expressed as follows:

Wilt u het raam even dichtdoen?

Zou u de deur even willen opendoen?

Note: **Zou u**: Even higher style is the form **zoudt u**

All these requests can be concluded with **alsjeblieft/alstublieft** but it is not necessary as they already sound very polite.

Exercise 6

Translate the following sentences, giving the simple imperative and the two

polite forms with *willen* and *zou willen*.

Example: helpen/me

Help me (even(tjes))!

Wil je me even(tjes) helpen?

Zou je me even(tjes) willen helpen?

- 1 opstaan
- 2 opbellen/me morgen
- 3 aansteken/de kaars
- 4 binnenkomen
- 5 voorlezen/die brief
- 6 wegdoen/die rommel

Reading text 2 (Audio 2.5)

Vocabulary

het feest(je)	the party
meebrengen	to bring along
beloven	to promise
tot kijk	a colloquial variant of tot ziens

A letter from Piet to his brother Joop in Belgium

Keizersgracht 132
3520 RT Amsterdam
NEDERLAND

22 juli 2016

Beste Joop,

Mijn schoonmoeder komt op bezoek en we willen een klein feestje voor haar houden, want ze wordt dit jaar 65. Ze is op zaterdag 17 augustus jarig. Zouden jullie voor dat feest naar Nederland willen komen? We zouden het erg leuk vinden. Kom op vrijdag en blijf het weekend bij ons. Breng de kinderen ook mee! Het belooft erg gezellig te worden. Tot kijk.

Hartelijke groeten,

Piet

P.S. Groeten aan allemaal van Pauline.

Language points

Informal letters

It is optional whether the address of the sender is written in the top right-hand corner, but it is always written on the back of the envelope, often preceded by the abbreviation **afz.** (= **afzender** 'sender'). Dutch postal codes all consist of four numbers followed by a space and two capital letters placed before the name of the town. This code is specific to the city block the abode is located in. The date, which can also be written 22/7/16 (7/22/16, as in the United States, is unknown), does not have any abbreviation after the 22 corresponding to 'nd', as cardinal numerals are used in such dates (see [page 49](#)).

The greeting **lieve** is only used between relatives, lovers and very close friends but not from one man to another. Where there is no intimate or really close relationship, as well as between two men who are friends or related, **beste** is used, e.g. **Beste Piet/Pauline**, **Beste meneer en mevrouw Scherpenzeel** (i.e. the neighbours). **(Zeer) geachte** is used in non-personal letters.

(Met) hartelijke groeten, a variation of which is **Met vriendelijke groet(en)**, often informally abbreviated to **m.v.g.**, also occurs. **(Veel) liefs** 'lots of) love' can be used between close friends, as can **Groetjes** or simply **Je** 'Yours' followed by your first name.

Addressing an envelope

Addressing an envelope

The titles used are **De heer** (Mr) and **Mevrouw** (Mrs/Ms) followed by the initial and surname. Note that although the above is written on the envelope (i.e. with capital letters), a letter to someone you address as Mr or Mrs requires the following forms: **Beste** or **Geachte heer/mevrouw Scherpenzeel** (i.e. with small letters). The abbreviations used on an envelope are **Dhr.**, **Mevr.** or **Mw.** or they are written out in full, i.e. as **De heer** or **Mevrouw**.

Note: The form **meneer** is chiefly used when addressing a man directly. It renders both 'sir', when used alone, and 'Mr' when followed by a surname whereas the word **mevrouw** is used in both cases (i.e. 'madam' and 'Mrs'). You can also use **meneer** and **mevrouw** to mean 'a man/gentleman' and 'a woman/lady', e.g. **Er staat een meneer/mevrouw op je te wachten** 'There's a chap/woman waiting for you'.

The house number always follows the name of the street, and the words for 'street', 'road', 'lane', etc. are always written together with the name as one word, e.g. **Zadelstraat** 'Saddle Street', **Hoofdweg** 'Main Road', **Zilversteeg** 'Silver Lane'. Note that when using street names in speech, they are always accompanied by the definite article, e.g. **Ik woon in de Zadelstraat**.

Exercise 7

Translate the following letter into Dutch. Pretend you are a man writing to another male friend:

Dear Alistair,

We are now in Amsterdam. We are staying here for two days. Two days is not very long but we have to be in London on (**op**) Wednesday. We would like to visit the National Museum (**het Rijksmuseum**) but we don't have enough time.

We can't do everything unfortunately. And we don't have much money left (over) either (**ook**).

What are you going to do in the summer? Shall we go to Athens together (**samen**)? Let's save our money for that trip!

I have to go to the post office. Give my regards to your parents.
Kind regards,
Johan

Het Rijksmuseum, Amsterdam

Dialogue 3 (Audio 2.6)

Piet and Pauline are waiting for Joop and his wife to arrive

-
PIET:	Wat zit je te doen?
PAULINE:	Ik probeer het station te bellen maar ik heb het verkeerde nummer gedraaid.
PIET:	Joop en Karin hopen met de trein van negen uur uit Brussel te komen, nietwaar?
PAULINE:	Ja, maar ik wil weten wanneer die trein hier aankomt.
PIET:	Er is geen tijd te verliezen, denk ik. Het is al elf uur.
-

Language points

Use of **te** before an infinitive

Although you have learnt infinitives as follows, *i.e.* **wachten** ‘to wait’, **komen** ‘to come’, where the ‘to’ is not translated, there are instances in Dutch where this English ‘to’ is rendered by **te**. As a general rule it can be said that an infinitive at the end of a Dutch clause is preceded by **te** except when the finite verb in the clause is a modal verb. There is one example of this in dialogue 3, **ik wil weten**; compare **Hij kan niet komen**, **Zij moet morgen teruggaan**, **Ze zullen je helpen**. In all other cases where a finite verb is followed by an infinitive later in the clause, that infinitive is preceded by **te**, *e.g.* **Ik probeer het station te bellen**. Further examples:

Dat is moeilijk te doen.

That is difficult to do.

Hij wenst naar Marokko te gaan.

He wishes to go to Morocco.

Het kind begint te huilen.

The child starts crying/to cry.

Dialogue 4 (Audio 2.7)

Joop and his wife have arrived from Belgium

JOOP: Piet! Wat leuk om jullie weer te zien! Kijk eens wat we voor jullie uit België meegebracht hebben.

PIET: Heerlijke Belgische chocola! Wat lekker! Hartstikke bedankt, zeg!

JOOP: Waar zijn Marius en Charlotte?

PIET: Ze zijn naar hun opa gegaan om zijn nieuwe tanden te zien.
JOOP: Gekke kinderen!
PIET: Een goede reis gehad?
JOOP: Ja, maar we waren te laat opgestaan om met de trein van negen uur te komen.
PIET: We hebben het niet erg gevonden om een half uur op het station te wachten. Er was veel te zien.

*Note: **Hartstikke**:* This is a common way of intensifying adjectives and adverbs. It is considered very colloquial.

Language points

Email

Depending on the formality of the situation, emailing may not differ greatly from formal letter writing as described above, but generally speaking email is more informal. An email to a friend called Joop is most likely to start with **Hoi Joop** or **Hallo Joop** on the first line with the rest of the email continuing on the next line; **Beste/Lieve Joop** (depending on the relationship) is of course just as possible in an email as in a letter. The most usual ending is merely **Groetjes** on a line of its own, followed by your first name on the next line. **Tot mails**, modelled on **tot ziens**, is also possible instead of **Groetjes** or even a combination of the two, *i.e.* **Groetjes en tot mails**. Here is some more handy email terminology:

de e-mail (pl. **e-mails**)

het e-mailadres

e-mailen (past tenses: **e-mailde**, **ge-e-maild**)

*Note: **e-mail** and **e-mailen**:* The hyphen is more important in Dutch than in English, where it is commonly omitted, as there is also a totally unrelated French loanword, **email** (enamel), which is pronounced as in French. See [pages 236–7](#) for more on how to conjugate verbs like **e-mailen** derived from English.

It is also possible in Dutch, and indeed more usual, to simply use the verb **mailen** instead of **e-mailen** as this word does not otherwise exist in Dutch, unlike in English, *e.g.*

Ik heb je gisteren gemaïld.

I emailed you yesterday.

In similar fashion ‘an email’, as opposed to the technology as a whole, is most usually expressed by **een mail** (c) or **een mailtje** (n), *e.g.*

E-mail is geweldig.

Email is fabulous.

Ik heb nooit een mail/mailtje van je ontvangen.

I (have) never received an email from you.

Use of om te

Whenever a ‘to’ standing before an infinitive in an English sentence means ‘in order to’, **om te** is required in Dutch, not just **te**, *e.g.* **We gaan nu naar huis om televisie te kijken** ‘We’re going home now (in order) to watch TV’. But the Dutch now use **om te** in many instances where it does not mean ‘in order to’ and where in fact a simple **te** would be sufficient – purists frown at this but it is now the norm. In dialogue 4 there are two examples of **om te** meaning ‘in order to’, *i.e.* **Ze zijn naar hun opa gegaan om zijn nieuwe tanden te zien**. Here ‘to see his new teeth’ means ‘in order to see his new teeth’ (*i.e.* purpose). In the other example, **Ja, maar we waren te laat opgestaan om met de trein van negen uur te komen** the meaning is ‘in order to come on the nine o’clock train’. In the other two examples of **om te** clauses in the above dialogue **te** could have been used.

In dialogue 3 **om te** could also have been used instead of just **te** in the following cases:

Ik probeer om het station te bellen.

Joop en Karin hopen om met de trein van negen uur uit Brussel te komen.

Er is geen tijd om te verliezen.

Only in **Wat zit je te doen?** is **om te** not possible because this is a standard expression, which will be dealt with later (see pp. 196–7).

Note: When the infinitive that is dependent on **(om) te** is a separable verb, the **te** is inserted between the prefix and the verb and the three are written as separate

words, *e.g.* **Hij zal proberen (om) vroeg aan te komen** ‘He’ll try to arrive early’.

Exercise 8

Complete the following sentences using *om te*.

- 1 Hij belt je op *to invite you to a party*. (say ‘for a party’)
- 2 Pauline heeft geprobeerd *to help Marius*.
- 3 We waren te moe *to get up so early*.
- 4 Hij wenst *to stay in Germany longer*.
- 5 Het is niet gemakkelijk *to find Lunteren on the map*.
- 6 Ik vind het moeilijk *to speak French*.
- 7 Ze had heel veel *to do*.
- 8 Het is voor haar niet mogelijk *to come home*.

Cultural point

The Dutch words **vriend** and **kennis**, although literally meaning ‘friend’ and ‘acquaintance’ respectively, are used differently from their English equivalents. The Dutch consider that they have relatively few **vrienden** but a host of **kennissen**. A **vriend** must be a close friend, whereas anyone you otherwise know is a **kennis**. For instance, where in English we might say ‘A friend of mine also lives in Moscow’, where the emphasis is on the fact that you also know someone who lives there rather than on the closeness or otherwise of your relationship to that person, the most natural thing to say in Dutch would be **Een kennis van mij woont ook in Moskou**. **Vriend/vriendin** also render ‘boyfriend/girlfriend’, where the use of **mijn, zijn, etc.** makes the meaning clear, *e.g.*

Mijn vriendin is op het ogenblik in Warschau.

My girlfriend is in Warsaw at the moment.

Een vriendin/kennis van mij is op het ogenblik in Warschau.

A (female) friend of mine/a friend of mine is in Warsaw at the moment.

Unit Eight

Piets ouders zijn op visite

Piet's parents are visiting

In this unit you will learn about:

- Dutch table manners
- diminutives
- colours
- expressions of time (periods of the day)

Dialogue 1 (Audio 2.9)

Piet's parents are having lunch with Piet and Pauline

- PIET: Eet smakelijk! (*all others respond with either **eet smakelijk** or **smakelijk eten***)
- OMA: Mag ik een snee brood, alsjeblieft Piet?
- PIET: Pardon, pa! (*as he reaches in front of dad*) Alsjeblieft, ma.
- OMA: Geef me alsjeblieft ook de kaas. (*tastes it*) Hmm, die smaakt verrukkelijk.
- PIET: Heb je zin in nog een pilsje, pa?
- OPA: Dank je. Ik heb nog wat.
- PIET: Ik drink nog een glaasje. Proost!

Lunch is drawing to a close (Audio 2.11)

PAULINE Er is geen brood meer. Ik haal nog wat.
OPA: Laat maar! We hebben allemaal genoeg gegeten.
PAULINE Weet je het zeker? Heeft het gesmaakt?
OPA: Het was heerlijk, dank je.
PAULINE Graag gedaan. Ik ga nu afwassen.
OPA: Goed, ik droog af.

Language points

Table manners

Once seated, prior to starting the meal and after grace in those families where it is still said, everyone at the table utters one of the following three greetings:

Eet smakelijk!	Bon appétit! (see page 50)
Smakelijk eten!	Bon appétit!
Eet ze! (very colloquial)	Bon appétit!

Other useful phrases:

Geef me alsjeblieft de/het ...	Please pass the ...
Mag ik de/het/een ... (hebben)	Please pass the/a ...
Heb je zin/trek in ... ?	Do you feel like ... ?
Het smaakt heerlijk/verrukkelijk.	It tastes delicious.
Smaakt het?	How's it taste? Do you like it?
Pardon.	Excuse me. (see page 72)
Proost!	Cheers!
Op je/uw gezondheid!	To your very good health!

Ik heb genoeg gehad/gegeten.

I'm full.

Note 1: You will have noticed by now how common it is for the Dutch to utter exclamations consisting of **wat** plus an adjective, *e.g.* **Wat leuk!** 'How nice/wonderful!', **Wat prachtig!** 'How beautiful!', **Wat vreselijk!** 'How terrible!' **Wat heerlijk/verrukkelijk!** are also appropriate exclamations of appreciation of what is being devoured.

Note 2: 'Another' can be ambiguous in English but is never so in Dutch. In the first dialogue Piet asks his father **Heb je zin in nog een pilsje?** and later says **Ik drink nog een glaasje.** **Nog een** means literally 'an additional one' whereas **een ander(e)** means 'a different one', *e.g.*

Ik heb nu nóg een auto.

I now have another car. (i.e. two)

Ik heb nu een andere auto.

I now have another car. (i.e. a different one)

More often than not 'another' in English corresponds to the former.

Note 3: Note that when Piet asks his father if he would like another beer, his father answers in the negative with **Dank je** (see [page 12](#)).

The expression **trek hebben in** 'to feel like' is used only in reference to food, but **zin hebben in** refers to both food and anything else you feel like (doing), *e.g.*

Ik heb trek/zin in een appel.

I feel like an apple.

Ik heb zin om naar de bioscoop te gaan.

I feel like going to the movies.

Exercise 1

Translate the following dialogue.

PIET:	Enjoy the meal!
PAULINE	Enjoy the meal! Please pass the ham, Piet.
PIET:	Certainly. Here you are.
PAULINE	Thanks. May I have another glass of wine?

PIET: You've still got some.
 PAULINE Oh yes. Cheers! Please pass the butter!
 PIET: But you haven't got any bread yet.
 PAULINE Oh yes. How stupid of me! May I have the bread? (*a little later*)
 PIET: It was delicious but I'm full.
 PAULINE Me too. Let's do the washing up (**de afwas doen**).

Note: In expressions like 'a cup of coffee', 'a glass of wine', 'a box of matches', 'a pound of mince', the 'of' is not translated, *e.g.*

een kopje koffie een glas wijn
een doosje lucifers een pond gehakt

Cultural point

Although native Dutch cuisine tends to be simple and frequently stodgy, a 'Dutch' speciality is Indonesian food (**Indisch eten**). Every Dutch town has numerous Indonesian restaurants (**het Chinees-Indisch restaurant**, commonly abbreviated to **Chin.-Ind.**). The food is usually a combination of Chinese and Indonesian, the result of the influential role the Chinese played in the commercial life of the Dutch East Indies (**Nederlands-Indië**). It is good value for money. **We gaan vanavond chinezen** is the way they express that they are going out for a Chinese-Indonesian meal tonight. The ultimate in Indies cuisine is a Dutch invention, **de rijsttafel** (verb **rijsttafelen**). A **rijsttafel** (**de rijst** = 'rice') consists of a basis of limitless steamed rice to which are added very small portions of a host of different exotic dishes which flavour the rice. If restaurants have a take-away section it is called **het afhaalcentrum**.

Het café can be exactly what it is in Anglo-Saxon countries but in Holland it can also be the Dutch equivalent of a pub (also called **de kroeg**). Dutch cafés pride themselves on being **gezellig**, **gezelligheid** being their great drawcard. There is also what is called an **eetcafé**, which is usually a not too expensive restaurant (see [page 121](#)).

Reading text 1 (Audio 2.13)

Eating out in the Netherlands

Het is altijd nogal duur geweest om in Nederland uit eten te gaan maar Chinees-Indisch eten is meestal vrij goedkoop. Je vindt een Chin.-Ind. restaurant in bijna elk dorp in Nederland maar je kunt ook vaak een hapje eten in een café. Dat is gewoonlijk niet duur, maar het is doorgaans erg eenvoudig eten – patat, een kroketje, of een uitsmijter of zo. Je kunt er ook een pils, een kopje koffie of een borrel drinken in een zeer gezellige sfeer. In een bruin café in Amsterdam of Rotterdam zul je ook dikwijls het dialect van die steden horen want arbeiders gaan ernaartoe voor een borrel of een biertje na het werk. Zulke cafés zijn erg gezellig en de gemiddelde Nederlander vindt gezelligheid erg belangrijk.

Exercise 2

Answer the following questions by studying the details given on the menu of this **eetcafé** (a pub or bar that serves meals).

- 1 Hoe heet het café?
- 2 In welke stad staat dit café?
- 3 Ik hou van kip. Welke dag of dagen zou je mij aanraden om bij De Poort te gaan eten?

EETCAFÉ de Poort

DAGSCHOTELS VOOR 24/01 TOT 30/01

DINSDAG
1/2 GEBRADEN KIP MET
CHILLISAUS & FRANSE FRITES

WOENSDAG
ZALM MOOT MET ROOMSAUS
& RIJST

DONDERDAG
SHASLICKPENNEN
MET FRITES

VRIJDAG
KIPFILET
GEVULD MET ASPERGES

ZATERDAG
RUNDERSTOOFSCHOTEL
MET AARDAPPELPUREE

ZONDAG
ITALIAANSE VARKENSSCHIJF
MET KRIELTJES

MAANDAG
ZIGEUNERSCHNITZEL MET
VRUCHTEN & KRIELTJES

elke zondag vanaf 11.00 uur
ENGLISH BREAKFAST € 12,50
ROEREI, BACON, TOAST, GEB.SPEK,
GEBRADEN WORST, CHAMPIGNONS

Alle schotels worden geserveerd met
aardappelgarnituur, groente en salade,
tenzij anders staat vermeld.

De schotels kosten

€14,50

De keuken is geopend van
17.00 uur tot 21.00 uur.

TOLSTEEGBARRIÈRE 2 - UTRECHT - 314572

- 4 Ik lust geen vis. Wanneer moet ik dus niet naar De Poort gaan?
- 5 Hoeveel goedkoper is een Engels ontbijt dan een gewone dagschotel?
- 6 De dagschotel op vrijdag bij De Poort is kipfilet gevuld met asperges. Wat krijg je nog meer op je bord?

- 7 Hoeveel verschillende soorten aardappels kun je bij je eten krijgen?
8 Wanneer kun je bij De Poort eten?

Dialogue 2 (Audio 2.15)

Piet has bought Charlotte a dolly

PIET: Lotje, ik heb een mooi popje voor je gekocht.
CHARLOTTE: Laat eens zien, papa.
PIET: Kom's hier liefje! Geef me een kusje! (*she kisses him*) Dank je, schatje. Hier is je popje.

Language points

Diminutives (Audio 2.16)

Diminutives: dog – doggy, doll – dolly

You have probably already noticed how many Dutch nouns end in **-je** and that the ending is often optional. Earlier in this unit you saw both **pils** and **pilsje** being used. This ending is called the diminutive ending. Its primary function is to make something small. Whereas words like 'doggy' and 'bickie' (from 'biscuit') are highly colloquial in English and more commonly found in children's language, the equivalent formation in Dutch is not at all childish, although it is often (but not by any means always) colloquial. Although very few nouns can take such an ending in English, virtually every Dutch noun can take this ending. The effect may be to make the noun small (e.g. **katje** 'kitten'), but it

can also express gezelligheid (**een leuk avondje** ‘a nice night’) or affection (e.g. **wat een lief huisje** ‘what a sweet house’) or contempt (**een burgermannetje** ‘a petit-bourgeois’). The diminutive ending is one of the most unique and charming aspects of Dutch, the force of which is seldom translatable into English.

The ending is not always merely **-je**, but may be **-tje**, **-etje**, **-pje** or **-kje**. The choice of ending depends on the phonetics of the base noun. Here are the rules:

- 1 The basic form is the addition of **-je** to any noun:

aap – aapje ‘monkey’

huis – huisje ‘house’

boek – boekje ‘book’

oog – oogje ‘eye’

hond – hondje ‘dog’

pet – petje ‘cap’

- 2 Nouns containing a long vowel or diphthong, either at the end of the word or followed by **l**, **n** or **r**, take **-tje**:

ei – eitje ‘egg’

stoel – stoeltje ‘chair’

ui – uitje ‘onion’

schoen – schoentje ‘shoe’

deur – deurtje ‘door’

vrouw – vrouwtje ‘woman, wife’

- 3 Nouns ending in **-el**, **-en** and **-er** also take **-tje**:

kamer – kamertje ‘room’

tafel – tafeltje ‘table’

deken – dekentje ‘blanket’

- 4 Nouns ending in **a**, **o** or **u** (nearly all foreign) double the vowel before adding **-tje**:

auto – autootje ‘car’

paraplu – parapluutje ‘umbrella’

oma – omaatje ‘granny’

Also: **café – cafeetje** ‘café, pub’

- 5 Nouns containing a short vowel and ending in **l**, **m**, **n**, **ng** or **r** take **-etje**:

bel – belletje ‘bell’

pan – pannetje ‘pot, pan’

ding – dingetje ‘thing’

ster – sterretje ‘star’

kam – kammetje ‘comb’

- 6 A few nouns containing a short vowel and ending in **b**, **g** or **p** also add **-etje**,

but most belong in group 1:

kip – kippetje ‘chicken’

vlag – vlaggetje ‘flag’

rib – ribbetje ‘rib’

7 Nouns ending in **m** take **-pje**:

bezem – bezempje ‘broom’

boom – boompje ‘tree’

8 Nouns ending in **-ing** are complicated. If they consist of one syllable the ending is **-etje**, *e.g.*

ding – dingetje ‘thing’

ring – ringetje ‘ring’

Those ending in **-eling** and **-ening** take **-etje**:

wandeling – wandelingetje ‘walk’ **tekening – tekeningetje** ‘drawing’

But all other nouns ending in unstressed **-ing** take **-je** and change the **g** to **k**, *e.g.*

koning – koninkje ‘king’

regering – regerinkje
‘government’

9 Several of those nouns that have a short vowel in the singular but a long vowel in the plural (see [page 36](#)) also have a long vowel in the diminutive form:

gat – gaatje ‘hole’

pad – paadje ‘path’

glas – glaasje ‘glass’

schip – scheepje ‘ship’

Note: All diminutives are neuter, whether the base noun is neuter or not: **de brug – het bruggetje** ‘bridge’, **het fornuis – het fornuisje** ‘stove’. The plural of diminutives is always formed with **s**: **de bruggen – de bruggetjes**, **de fornuizen – de fornuisjes**.

Exercise 3

Form the diminutive of the following nouns, changing the definite article where

necessary: de vader, de broer, de kast, het huis, het dak, de stoel, de deur, de lepel, de sigaret, het blad, het bed, de kussen, de rekening.

Exercise 4

Give the diminutive of the following nouns. Note that they are all plural: de schoenen, twee lampen, drie appels, deze peren, die twee boeken, die mannen, de kranen, de honden, de sterren, de bellen.

Colours (Audio 2.17)

The principal colours are:

blauw	blue	purper/paars	purple
bruin	brown	rood	red
geel	yellow	roze	pink
grijs	grey	wit	white
groen	green	zwart	black
oranje	orange		

The in-between colours are created by putting the names of the two colours together:

blauwgroen	blueish-green	geelbruin	yellowish-brown
-------------------	---------------	------------------	-----------------

‘Light’ and ‘dark’ are expressed by **licht-** and **donker-** being prefixed to the name of the colour:

lichtgroen	light green	donkerblauw	dark blue
-------------------	-------------	--------------------	-----------

Exercise 5

What am I talking about? Give the Dutch word and say whether it is de or het.

- 1 Het is rood en vegetariërs eten het niet.
- 2 Het is geel en het smelt in de zon.
- 3 Ze zijn bijna wit en je huult als je ze schilt.
- 4 Het is zwart en ik kan niet slapen, als ik het gedronken heb.
- 5 Het is lichtbruin en je drinkt het koud.
- 6 Het is wit en je strooit het op je eten.

Expressions of time – periods of the day (Audio 2.18)

Learn the following adverbs of time:

vandaag	today
vanochtend	this morning
vanmorgen	this morning
vanmiddag	this afternoon
vanavond	this evening, tonight
vannacht	tonight/last night (see explanation below)
morgen	tomorrow
morgenochtend	tomorrow morning
morgenmiddag	tomorrow afternoon
morgenavond	tomorrow evening/night
overmorgen	the day after tomorrow
overmorgenochtend, -middag, -avond	the morning of the day after tomorrow etc.*

gisteren	yesterday
gisterochtend	yesterday morning
gistermiddag	yesterday afternoon
gisteravond	last night
eergisteren	the day before yesterday
eergisterochtend, -middag, -avond	the morning of the day before yesterday etc.*

Note: * In such cases in English we tend to say ‘Wednesday morning/afternoon/evening’ or whatever the day might be.

Vannacht can refer back to the night just past or forward to the one coming up, but in both cases it means that period after midnight. When referring to that period of ‘last night’ or ‘tonight’ prior to going to bed, the words **gisteravond** and **vanavond** respectively are used.

Exercise 6

Fill in the appropriate expression of time.

- 1 Hij komt pas (*the day after tomorrow*).
- 2 Wat doe je (*tonight*)?
- 3 Wat heb je (*last night*) gedaan?
- 4 Ik heb hem (*this morning*) in de stad gezien.
- 5 Mijn vader komt (*Wednesday evening – it is now Monday*) terug.

Exercise 7

Answer the following questions, giving the day and the date assuming Vandaag is het donderdag 4 april.

- 1 Wat is het morgen?
- 2 Wat is het overmorgen?
- 3 Wat was het gisteren?
- 4 Wat was het eergisteren?
- 5 Wat was het afgelopen maandag? (**afgelopen** 'last')
- 6 Wat is het aanstaande zondag? (**aanstaande** 'next')

Unit Nine

Na het ontbijt

After breakfast

In this unit you will learn about:

- coordinate and subordinate clauses
- interrogatives in indirect questions
- the simple past tense
- more expressions of time (in the morning, next week, etc.)

Dialogue 1 (Audio 2.19)

At Piet and Pauline's just after breakfast

-
PIET	Wat ga je doen als we ontbeten hebben?
PAULINE	Nadat ik de bedden heb opgemaakt, ga ik de stad in. Als je wilt, kun je mee(gaan).
PIET	Ik kan niet omdat ik vanochtend de auto wil wassen. Wanneer kom je thuis?
PAULINE	Ik weet nog niet wanneer ik thuiskom. Je weet dat de bus erg

onbetrouwbaar is.

*Note: **kun je mee(gaan): Gaan** is optional here as it is implied.*

Language points

Coordinate and subordinate clauses

A coordinate clause: He works in Utrecht and she works in The Hague.

A subordinate clause: He said that he worked in Amsterdam.

You have been making longer sentences joining two clauses together by means of **en** 'and', **maar** 'but', **of** 'or' and **want** 'because' for some time already without any problem. Normally when you join two clauses in Dutch – each with its own subject and finite verb – you need to apply a change of word order. Only when the joining word (i.e. the conjunction) is one of the above four words is no change in word order necessary, *e.g.*

Pauline blijft in Den Haag want er is een treinstaking.

Ze heeft een auto maar ze gaat veel liever op de fiets.

These four joining words, which cause no change in word order, are called coordinating conjunctions.

All other conjunctions, which do cause a change in word order, are called subordinating conjunctions. The finite verb in the subordinate clause is sent to the end of that clause when the clause is introduced by one of the following conjunctions:

dat	that	alsof	as if
voordat	before	zoals	as
nadat	after	terwijl	while
omdat	because	hoewel	although
zodat	so that	sinds	since

als	when, if	zodra	as soon as
toen	when (past tense)	of	whether, if

Note: As there is no difference in word order in English whether you are using a coordinating or a subordinating conjunction, the distinction is usually somewhat artificial in English, but it is certainly not so in Dutch.

There are in fact quite a few more of these conjunctions, but the above are the most common. Observe the effect they have on the finite verb that follows them:

Weet je dat hij op het ogenblik in Duitsland is?

(from **Hij is op het ogenblik in Duitsland**)

Do you know (that) he is in Germany at the moment?

Zij maakt het bed op terwijl hij de afwas doet.

(from **Hij doet de afwas**)

She is making the bed while he does the washing-up.

Kom thuis zodra de film afgelopen is.

(from **De film is afgelopen**)

Come home as soon as the film is over.

Note: The first example above illustrates that the conjunction ‘that’ can be omitted in English but can never be omitted in Dutch, *e.g.* **Ik geloof dat hij het gedaan heeft** ‘I think (that) he did it’.

Observe what happens when the finite verb in the subordinate clause is a separable verb – the verb and the prefix join up again: **Ik weet niet of hij morgen terugkomt.**

(from **Hij komt morgen terug**)

I don’t know if he is coming back tomorrow.

As in English, it is often possible to start with the subordinate clause, in which case the finite verb in that clause still stands at the end of that clause, but the subject and verb in the main clause must be inverted to retain the finite verb in that clause in overall second position in the sentence as a whole – the Dutch regard the subordinate clause at the beginning as one idea: Idea 1

Idea 2

Als jij mij met de afwas helpt, zal ik jou met je huiswerk helpen.

If you help me with the washing-up, I’ll help you with your homework.

Idea 1

Idea 2

Omdat hij ziek is, blijft hij vandaag thuis.

Because he is ill, he's staying at home today.

Note: You will have noticed that both **want**, which is a coordinating conjunction, and **omdat**, which is a subordinating conjunction, translate 'because' but the former can never be used when the sentence starts with 'because'; compare English 'for' in the sense of 'because', *e.g.* 'He's staying home for he is feeling ill'.

The above sentences are stylistic variations of the following, in which **zal** and **blijft** respectively are still the second idea: **Ik zal jou met je huiswerk helpen als jij mij met de afwas helpt.**

Hij blijft vandaag thuis omdat hij ziek is.

Because this inversion puts the finite verbs in the two clauses side by side, it is customary to use a comma between the clauses but not necessarily when the subordinate clause follows the main clause.

Note what happens when you turn a clause that has a past participle or an infinitive at the end of it into a subordinate clause: **Ik heb vanochtend brood gekocht.**

Weet je dat ik vanochtend brood heb gekocht/gekocht heb?

Ik moet vanmiddag brood kopen.

Ik weet dat ik vanmiddag brood moet kopen.

When the finite verb that is being sent to the end of the clause by the conjunction is a form of **hebben** or **zijn** (i.e. when a sentence is in the past tense), you can choose whether it precedes or follows the past participle. But when the finite verb is a modal verb, it stands before the infinitive (after the infinitive is possible, but not very common).

There are a few tricks to watch out for when using the above conjunctions. What follows may seem a bit confusing, but you'll soon get the hang of it.

You may have noticed that **of** is used both as a coordinating conjunction meaning 'or' with no change in word order, and as a subordinating conjunction meaning 'whether/if' with a change in word order. Context and word order always make it clear what the meaning is: **Kom je vandaag of kom je morgen?**

Are you coming today or are you coming tomorrow?

Ik weet niet of ik morgen of overmorgen kom.

I don't know whether/if I'm coming tomorrow or the day after tomorrow.

As just illustrated, when 'if' means 'whether' it is rendered by **of**, but an 'if' that does not mean 'whether' is **als**: **Als het morgen regent, blijf ik thuis.**

If it rains tomorrow, I'll stay home.

There are several tricks associated with translating 'when' in Dutch. As you saw on [page 95](#), 'when' introducing a question is **wanneer**, e.g. **Wanneer komt hij?** 'When is he coming?' But when 'when' occurs in a statement, i.e. when it is a subordinating conjunction, it is rendered by **als**, e.g. **Ik doe de brief op de bus als ik terugkom** 'I'll post the letter when I get back' (here logic tells you **als** does not mean 'if').

When 'when' refers to one single incident in the past, it is rendered by **toen**, usually followed by the simple past tense, which we will be looking at later in this unit: **Ik heb heel goed gegeten toen ik in België was.**

I ate really well when I was in Belgium.

But when the action took place on repeated occasions in the past, i.e. when 'when' means 'whenever', **wanneer** is used: **Ik heb altijd heel goed gegeten wanneer ik in België was.**

I always ate really well when(ever) I was in Belgium.

But the subordinating conjunction **als** can also mean 'if' (but not 'if' which means 'whether', because that is **of**). It is often ambiguous whether **als** means 'if' or 'when' but it makes little difference to the overall meaning: **Geef het hem als je hem ziet.**

Give it to him if/when you see him.

Exercise 1

Put Hij heeft gezegd dat 'He said that' in front of the following sentences, thereby turning them into subordinate clauses, and make the necessary changes to the order of the verbs.

- 1 Pauline werkt in Den Haag.
- 2 Pauline is in Engeland geboren.
- 3 Piet wil vroeg thuiskomen.

- 4 De kinderen moeten opstaan.
- 5 Paulines moeder heeft haar opgebeld.

Exercise 2

What is the appropriate word for 'when' in the following sentences? You have a choice of *als*, *wanneer* or *toen*: ____ ga je naar Engeland?

- 2 ____ hij thuis komt, ga ik boodschappen doen.
- 3 Marius heeft de schaar teruggegeven ____ hij klaar was.
- 4 ____ Piet zijn buurman op straat tegenkwam, heeft hij hem altijd gegroet.

Exercise 3

Rewrite the following sentences, putting the subordinate clause first and making the necessary changes to word order.

- 1 Hij was al thuis toen ik thuiskwam.
- 2 Piet heeft het toch gedaan hoewel Pauline hem gewaarschuwd had.
- 3 Pauline kookt terwijl de kinderen televisie kijken.
- 4 We willen morgen niet gaan als het gaat regenen.

Cultural point

A traditional Dutch breakfast consists of bread, usually pre-sliced at the bakery, with a vast array of **beleg** (goodies for putting on bread): Dutch cheese, an assortment of very thinly sliced cold meats (**vleeswaren**), which are sold in quantities of 100 grams, unofficially still referred to by the term **ons** (e.g. **anderhalf ons rookworst** '150 grams of smoked sausage'). In fact the Dutch will put almost anything on bread – they even consume a crisp, spicy biscuit (**de speculaas**) and gingercake (**de ontbijtkoek**) on bread, but their all-time favourite is chocolate and other flavoured sprinkles (**de hagelslag**), even among

the over-twelves! The idea of a cooked breakfast (other than a boiled egg) like the traditional British breakfast is anathema to the Dutch. Porridge (**de pap**) or yoghurt may be eaten at breakfast time and cereals, although not traditional, are no longer uncommon.

Interrogatives in indirect questions

An interrogative in a direct question: When is she coming?

An interrogative in an indirect question: I don't know *when* she's coming.

Interrogatives (question words) like **wanneer**, **hoe**, **wie**, *etc.* in direct questions were dealt with on [page 95](#). There you saw that inversion of subject and verb occurs, just as in English. When replying to a direct question, it is common to repeat the interrogative, as in the example above; this construction is called an indirect question. In indirect questions in Dutch, the interrogatives act like subordinating conjunctions by sending the finite verb in their clause to the end of the clause: **Ik weet niet wanneer zij komt.**

I don't know when she's coming.

Hij heeft mij gevraagd waar zij op het ogenblik woont.
He asked me where she is living at the moment.

Hij heeft niet gezegd hoeveel het gekost heeft.
He didn't say how much it cost.

Exercise 4

What are the direct questions to which the following are the answers?

- 1 Ik weet niet waar Piet nu werkt.
- 2 Ik geloof dat Marius het kopje gebroken heeft.
- 3 Ik weet niet hoeveel ze verdient.
- 4 Ik weet niet wat ze gezegd heeft.

The simple past tense

The simple past tense: He *worked* in Amsterdam.

This tense, which is also called the imperfect tense, is formed by adding **-te** or **-de** to the stem of the verb in the singular and **-ten** or **-den** in the plural; the choice of **-te/-ten** or **-de/-den** is determined by the **'t fokschaap** rule given on [page 59](#). Here are two typical verbs with these endings:

koken 'to cook'

horen 'to hear'

ik kookte 'I cooked' *etc.*

ik hoorde 'I heard' *etc.*

jij kookte

jij hoorde

hij kookte

hij hoorde

wij kookten

wij hoorden

jullie kookten

jullie hoorden

zij kookten

zij hoorden

Note that just as **ik kook** in the present tense translates 'I cook', 'I am cooking' and 'I do cook', so **ik kookte** can mean 'I cooked', 'I was cooking', 'I did cook'

as well as 'I used to cook'. Note what happens with verbs like **praten** 'to talk' and **verbranden** 'to burn' whose stem already ends in **t** and **d**:

ik praatte

ik verbrandde

wij praatten

wij verbrandden

Wij praten 'we are talking' and **wij praatten** 'we were talking' and **wij verbranden** 'we are burning' and **wij verbrandden** 'we were burning' are pronounced the same but are distinguished from each other in writing. In fact, because the **n** in the ending **-en** tends to be dropped, as we have seen, **praten**, **praatte** and **praatten** and **verbranden**, **verbrandde** and **verbrandden** are all pronounced alike.

The above endings only apply to regular verbs. Irregular verbs form their imperfect tense in a variety of ways, *e.g.*

brengen – bracht/brachten	to bring – brought
denken – dacht/dachten	to think – thought
geven – gaf/gaven	to give – gave
komen – kwam/kwamen	to come – came
kopen – kocht/kochten	to buy – bought
krijgen – kreeg/kregen	to get – got
vinden – vond/vonden	to find – found
winnen – won/wonnen	to win – won
zien – zag/zagen	to see – saw

Example:

ik gaf 'I gave' *etc.*

wij gaven

jij gaf

jullie gaven

hij gaf

zij gaven

Now you have covered all the major tenses of the verb. When you look up a verb in the vocabulary at the back of the book, if it is irregular the parts of the

verb are given in parentheses after the infinitive, *e.g.*

kopen (kocht/kochten, gekocht) to buy

gaan (ging/gingen, is gegaan) to go

On [pages 278–83](#) there is an alphabetical list of all the main irregular verbs in Dutch, which you can use for quick reference.

Back on [page 59](#), where you were introduced to the perfect tense, you were told to get used to using that tense whenever you use a verb in the past and that ‘she cooked’, ‘she did cook’, ‘she has cooked’ and ‘she has been cooking’ are all most usually rendered by **zij heeft gekookt**. Now you have learnt the imperfect and have been told that **zij kookte** can also mean ‘she cooked’, ‘she was cooking’, ‘she did cook’. In English the time perspective determines whether you say ‘she cooked’ or ‘she has cooked’, *e.g.*

She cooked a lovely meal last night.

She has cooked a lovely meal.

You cannot say ‘She has cooked a lovely meal last night’. This distinction is unknown in Dutch, and the Dutch tend to use the perfect tense rather than the imperfect tense for isolated events that took place in the past, especially in speech. You will see the imperfect more often in written texts than you will hear it in conversation. In short, **Ik heb hem gisteravond in de stad gezien** and **Ik zag hem gisteravond in de stad** are synonymous but the former is the more usual in conversational Dutch. For this reason you were introduced to the perfect tense first.

Note: Knowing where the two tenses are not interchangeable and thus where an imperfect is required is a little tricky. Repeated actions in the past and descriptions (neither of them isolated events in the past) are expressed in the imperfect, *e.g.* **Vroeger kwam ik altijd te laat** ‘I always used to come late’, **De zon scheen** ‘The sun was shining’. And as mentioned previously in this unit, the verb in a **toen** clause is always in the imperfect.

Remember this: a perfect in English is always a perfect in Dutch (i.e. ‘I have not seen it’ **Ik heb het niet gezien**; but see [page 198](#) for one exception to this rule), whereas an imperfect in English can be either an imperfect or a perfect in Dutch, but is more usually the latter (i.e. ‘She bought it last year’ **Ze kocht het vorig jaar/Ze heeft het vorig jaar gekocht**).

Exercise 5

Put the following sentences into the simple past or imperfect tense.

- 1 Hij komt elke dag erg laat thuis.
- 2 Pauline werkt in Den Haag.
- 3 Marius gaat maandag niet naar school.
- 4 Charlotte krijgt een tientje voor haar verjaardag van haar opa.
- 5 De kinderen spelen gezellig met elkaar in de tuin.
- 6 Die hond bijt iedereen.
- 7 Mijn zus praat te veel.
- 8 Mijn ouders werken te hard.

Exercise 6

The following story is in the present tense. Put it into the simple past.

Wim heeft een prachtige auto en hij koopt elke drie jaar een nieuwe. Zijn auto's zijn altijd rood. Hij houdt van auto's en hij rijdt graag hard. Hij parkeert zijn auto achter zijn huis. Hij wast hem elke week en geeft hem één keer in de maand een servicebeurt. Zijn vrouw vindt het lastig dat hij altijd met zijn auto bezig is. Om de drie jaar krijgt zij een nieuwe fiets van Wim. Wim verwent zijn vrouw niet.

Dialogue 1 (Audio 2.21)

Piet and Pauline are discussing their plans for the coming week

-
- PAULINE Wat doe je op zondagochtend, Piet?
PIET Ik doe wat ik altijd 's zondags doe – ik was de auto.
PAULINE Dat heb je afgelopen zondag niet gedaan.
PIET Misschien niet, maar aanstaande zondag doe ik het wel.
PAULINE En wat doen we vanavond?
PIET Wat we altijd 's avonds doen, natuurlijk. Televisie kijken.
PAULINE Moet dat elke avond? Kunnen we niet één avondje gaan wandelen?
-

Language points

More expressions of time (Audio 2.23)

volgende week/maand	next week/month
volgend jaar	next year
vorige/verleden week/maand	last week/year
vorig/verleden jaar	last year
(op) maandag/dinsdag etc.	on Monday/Tuesday, etc.
's zondags, 's maandags, 's woensdags	on Sundays etc.

dinsdags, donderdags, vrijdags, zaterdags	on Tuesdays <i>etc.</i>
vorige/afgelopen zaterdag <i>etc.</i>	last Saturday <i>etc.</i>
aanstaande zaterdag <i>etc.</i>	next Saturday <i>etc.</i>
in het weekend	at the weekend

Note: ‘Next’ with **week**, **maand** and **jaar** is **volgend**, but with days of the week it is **aanstaande**. For ‘last’ **verleden** is only used with **week**, **maand** and **jaar**, but **vorig** can be used with those words as well as with the days of the week. Note the following expressions too: **volgende week zondag** ‘Sunday after next’, **verleden week zondag** ‘Sunday before last’.

’s ochtends/’s morgens	in the morning(s)
’s middags	in the afternoon(s)
’s avonds	in the evening(s)
’s nachts	at night
op een avond/dag/middag	one evening/day/afternoon

Note: The ’s in the above expressions of time is a remnant of the genitive case, which has now died out in Dutch and is only found in fixed expressions. It is an abbreviation of **des** (lit. ‘of the’). Note that it is used with only three days of the week. If a sentence starts with an expression with ’s, the first letter of the following noun is capitalised, *e.g.*

’s Nachts is het hier doodstil.

It is as quiet as can be here at night time.

Seasons (Audio 2.24)

The four seasons are:

de zomer	summer	
de herfst	autumn	(also known as het najaar)

de lente spring (also known as **het voorjaar**)
de winter winter

The definite article must always be used with the seasons, *e.g.*

Het regent hier in de zomer niet vaak.

It doesn't rain much here in summer.

You can say either **in de zomer/winter/lente/herfst** or, in the case of summer and winter, you can also say **'s zomers** and **'s winters**, *e.g.* **Het regent hier 's zomers niet vaak.**

The expressions **van de zomer/winter/lente/herfst** render either 'this summer/winter', *etc.* or 'last summer/winter', *etc.* The tense of the verb always makes the meaning clear, *e.g.*

Waar gaan jullie van de zomer naartoe?

Where are you going this summer?

Waar ben je van de winter geweest?

Where were you last winter?

Exercise 7

Translate the following:

- 1 What do you do on Thursdays?
- 2 Where do you work/are you working on Wednesdays?
- 3 What are you doing next Friday?
- 4 Where were you last Monday?
- 5 Where are you going at the weekend?
- 6 The grass grows so quickly in spring.
- 7 I'm going to Italy this summer.

Exercise 8

Someone wants to make an appointment with you. This is your schedule. You are hard to catch. Tell him/her where you will be if he/she comes when he/she suggests.

Example: Monday in Utrecht **Het spijt me, meneer/mevrouw, maar maandag ben ik in Utrecht.**

- 1 Tuesday at the university
- 2 Thursday in Groningen, in the north of the country
- 3 Friday abroad
- 4 at the weekend in England
- 5 next week in Paris
- 6 next month back in the Netherlands

Unit Ten

Pauline is haar horloge kwijt

Pauline can't find her watch

In this unit you will learn about:

- past tense of modal verbs and double infinitives
- telling the time
- reflexive verbs
- use of **mezelf** *etc.* with reflexive verbs
- getting dressed and clothing
- the comparative and superlative of adjectives and adverbs
- how to say 'to like'

Dialogue 1 (Audio 2.25)

Pauline has mislaid her watch

PIET: Heb je je horloge kunnen vinden, Pauline?

PAULINE: Nee, helaas niet. Misschien heb ik het vanochtend bij het zwembad laten liggen.

PIET: Ben je al gaan kijken?
PAULINE: Nee, ik heb vanmorgen niet terug willen gaan want ik had zo veel om te doen.
PIET: Heb je gebeld om te vragen of ze je horloge gevonden hebben?
PAULINE: Nee, ik heb niet durven bellen want ik vind de baas van het zwembad niet aardig. Wij hebben een keer ruzie gehad.
PIET: Wat belachelijk! Dan bel ik.

Note: The separation of **terug** from **willen** is explained on [p. 227](#).

Language points

Past tense of modal verbs and double infinitives

The imperfect of modal auxiliary verbs, which were introduced on [page 68](#), is as follows:

kunnen – kon/konden ‘could’ or ‘was/were able to’

moeten – moest/moesten ‘had to’

mogen – mocht/mochten ‘was/were allowed to’

willen – wou, wilde/wilden ‘wanted to’

Note: The two singular forms **wou** and **wilde** are completely interchangeable but **wou** does not have an equivalent plural form.

Although the perfect tense is more usual than the imperfect in spoken Dutch, the imperfect of these modal verbs is very commonly used, as is that of **hebben** and **zijn**:

hebben – had/hadden **zijn – was/waren**

But when the above modals are used in the perfect, a grammatical complication arises which you must acquaint yourself with. These verbs do have a past participle (i.e. **gekund**, **gemoeten**, **gemogen**, **gewild**) but it is not commonly heard. Let’s take a sentence in the present tense where the finite verb is a modal verb, and put it into the two past tenses:

present **Ik kan mijn horloge niet vinden.**

imperfect **Ik kon mijn horloge niet vinden.**

perfect **Ik heb mijn horloge niet kunnen vinden.**

The final example translates as ‘I haven’t been able to find my watch’. Literally translated, this would be ***Ik heb mijn horloge niet gekund vinden**, but this is incorrect for the following reason: in a sentence where a modal verb stands in the perfect tense and is followed by an infinitive (which is nearly always the case as modal verbs are auxiliary verbs, *i.e.* they support another verb, which is always an infinitive) you must not use the past participle of the modal verb, but its infinitive. This leads to two infinitives at the end of the clause where the first is the past participle of the modal ‘in disguise’ and the second is a true infinitive. This is known as the double infinitive rule. It is only on rare occasions, when for stylistic reasons the second infinitive is omitted, that the past participle of the modal is used, *e.g.*

Heb je hem kunnen zien?

Were you able to see him?

Nee, ik heb hem niet kunnen zien.

No, I haven’t been able to see him.

or

Nee, ik heb het niet gekund.

No, I haven’t been able to.¹

Note 1: When this form is used, an object **het** is always required.

This double infinitive construction is very common in Dutch: first, because of the tendency to relate past events in the perfect tense; second, because of the frequency of modal verbs; and third, because it is not limited to the perfect tense of modals, but is also used with a few other common auxiliary verbs. Take note of the following, for example:

present	Ik ga kijken.	I’m going to have a look.
perfect	Ik ben gaan kijken.	I went and looked.
present	Zij komt helpen.	She’s coming to help.
perfect	Zij is komen helpen.	She came and helped.

present	Hij blijft zitten.	He remains seated.
perfect	Hij is blijven zitten.	He remained seated.
present	Hij hoort/ziet haar weggaan.	He hears/sees her leave.
perfect	Hij heeft haar horen/zien weggaan.	He heard/saw her leave.

In the first three cases the auxiliary verbs **gaan**, **komen** and **blijven** are actually in the perfect tense, although what you see is their infinitive, not their past participle. They are verbs of motion and thus the finite verb required here is **zijn**, but this makes no difference to the application of the double infinitive rule. This is one of the most difficult aspects of Dutch grammar which you will ever have to learn to master.

Exercise 1

Put the following sentences into the two past tenses, *i.e.* first the imperfect and then the perfect. The perfect will require double infinitive constructions.

- 1 Pauline moet met de trein naar Den Haag (gaan).
- 2 De kinderen kunnen vandaag niet buiten spelen.
- 3 Ze mogen ook niet boven spelen.
- 4 Piet wil niet naar school (gaan).
- 5 Ik ga mijn tante bezoeken.
- 6 Hij komt ons elk jaar met Kerstmis bezoeken.
- 7 Ik zie hem in de tuin werken.
- 8 Zij hoort mij altijd binnenkomen.

Telling the time (Audio 2.27)

The Dutch use the twelve-hour clock rather than the twenty-four hour one except for bus and train timetables *etc.*

Hoe laat is het?

What time is it?

Het is tien uur.

Het is vijf over tien.

Het is kwart over tien.

Het is veertien voor half elf.

Het is tien voor half elf.

Het is vijf voor half elf.

Het is half elf.

Het is vijf over half elf.

Het is tien over half elf.

Het is kwart voor elf.

Het is vijf voor elf.

Note 1: From a quarter past the hour the Dutch refer to the hour to come, not the one just past.

Note 2: Railway timetables and the like use the twenty-four hour clock. Such times are spoken as follows: 13.45 **dertien uur vijfenveertig**, 20.15 **twintig uur vijftien**, 21.20 **eenentwintig uur twintig**.

The expressions **'s ochtends**/**'s morgens**, **'s middags**, **'s avonds** and **'s nachts** (see also page 139) render 'a.m.' and 'p.m.', *i.e.* two or three in the morning is **twee/drie uur 's nachts**, whereas seven or eight in the morning is **zeven/acht uur 's ochtends**. From about 6.00 p.m. **'s avonds** replaces **'s middags**. The written abbreviations, if the twenty-four hour clock is not used, are **vm** and **nm** (for **voormiddags** and **namiddags**).

Exercise 2

Answer the following questions by referring to the television listings on [p. 148](#). Write out all times in the answers in words using the twelve-, not the twenty-four-hour clock plus the expressions **'s ochtends**, **'s middags** or **'s avonds**, **'s nachts**. The acronyms given in parentheses after each programme indicate which omroep is responsible (see Cultural point).

- 1 Hoeveel keer per dag kun je het NOS-Journaal op NPO 1 zien? En hoe laat?
- 2 De EO (de Evangelische Omroep) zendt uit op welk net?
- 3 Ik heb een lottokaartje gekocht. Wanneer en naar welk net moet ik kijken om uit te vinden of ik iets gewonnen heb?
- 4 Naar welk programma moet ik kijken als ik iets over Cuba wil leren? Hoe laat is de uitzending en op welk net?
- 5 's Avonds heb ik geen tijd om naar het journaal te kijken. Ik ben alleen maar geïnteresseerd in de hoofdpunten uit het nieuws en het weerbericht. Hoe laat moet ik kijken en naar welk net?
- 6 Mijn oom is doof en kan alleen maar NPO 1 op zijn televisie ontvangen.

Wanneer moet hij naar het nieuws kijken?

- 7 De speelfilm op NPO 1 is een programma van welke omroep en hoe laat begint hij?

Cultural point

The Dutch have a unique broadcasting system. They have both commercial and public radio and television stations. As a listener (**de luisteraar**) or viewer (**de kijker**) you can subscribe to **de televisiegids** (radio and television programme magazine) of one of the broadcasting associations (**de omroep**) which most closely corresponds to your philosophy of life and/or taste in programmes. Some have a religious bent, as do some political parties, although the system these days is greatly watered down. **Omroepen** are known by acronyms, *e.g.* **de AVRO/TROS, de EO, de KRO/NCRV, de BNN/VARA**; as you can see, these days the **omroepen** have amalgamated to reduce their number due to reduced funding. Most people are no longer aware of what these letters stand for as they originated way back in the twentieth century. Each **omroep** is allotted a share of funding and transmission time in accordance with the proportion of the population that subscribes to its magazine. On the down side of things, it does tend to lead to cheap programming as the various **omroepen** either don't have enough money to acquire or make expensive, high quality programs, or are more interested in informing the people of their point of view than in entertaining them.

There is also extensive regional broadcasting radio and TV, but most is national and the electronic media are concentrated in Hilversum, a town to the north of Utrecht whose name is synonymous with radio and television.

NPO 1

- 15.25 **Nws voor slechthorenden** (NOS)
 15.34 **Bugs Bunny, superstar** (KRO)
 VS 1975. Tekenfilmcompilatie van Larry Jackson. Compilatie van Bugs Bunny-tekenfilms uit de periode 1940-1948, afgewisseld met korte interviews met de verschillende tekenaars van deze stripfiguur. *Zie Etalage.*
 17.02 **Kijk, de bijbel** (KRO/RKK/KON)
 Aft: *De twaalfjarige Jezus.* Herh.
 17.07 **Studio op stelten** (KRO)
 Noddy Aft: *Noddy en de aardmannetjes.*
 Nijntje Aft: *Assepoester.* Herh.
 Medisch Centrum Muls Nederlandse pop-penserie. Aft: *Slaapwandelen.*
 17.32 **De confetticlub** (AVRO)
 1) Captain Cockpit. 2) Klimrekwizz.
 18.25 **Boggle** (KRO)
 18.53 **De legende van de Bokkerijders** (KRO) ⊕
 13-delige Nederlands/Belgische dramaserie. Aft 13 (slot): *Ontsnapt aan de galg.* Met oa Lennert Hillegge en Eugène Bervoets.
 19.21 **Waku waku** (KRO) ⊕
 Dierenquiz olv Rob Fruithof.
 20.00 **NOS-JOURNAAL** ⊕ ⊕
 20.24 **NOS-Weeroverzicht** ⊕
 20.30 **Wie van de drie** (AVRO)
 Raadspeel. Presentatie: Rob van Hulst.
 20.59 **Internal affairs** ⊕ (AVRO)
 VS 1990. Politiethriller van Mike Figgis. Met oa Richard Gere, Andy Garcia, Nancy Travis en Laurie Metcalf. Nieuwkomer bij de afdeling Internal Affairs van de politie doet onderzoek naar corruptie binnen het politie-apparaat en stuit op een agent die connecties heeft in de onderwereld.
 22.56 **Karel** (AVRO)
 Talkshow olv Karel van de Graaf.
 23.41 **Still of the night** (AVRO)
 VS 1982. Thriller van Robert Benton. Met oa Meryl Streep, Roy Scheider en Jessica Tandy. Patiënt van een psychiater valt dood neer op straat. De politie verdenkt de minnares van het slachtoffer, die op 18-jarige leeftijd ook betrokken was bij de dood van haar vader. De psychiater wordt echter verliefd op de vrouw en gaat er met haar vandoor.
 1.08-1.13 **NOS-JOURNAAL** ⊕

NPO 2

- 16.31 **Als je durft** (EO)
 Aft 2: *Schepping of evolutie?*
 16.58 **Danger bay** (EO)
 Canadese jeugdserie. Aft: *Stormachtig.*
 17.23 **Deze is voor jou** (EO)
 Documentaire serie. Aft 3: *Trouwen.* Mira en Marc, studenten in resp. Utrecht en Amsterdam, gaan niet samenwonen, maar trouwen. Uit (christelijke) overtuiging.
 17.49 **Clip** (EO)
 17.58 **2 Vandaag** (EO/TROS/V00) ⊕
 18.00 **NOS-JOURNAAL** ⊕
 18.15 **Actualiteiten** (NOS/EO/TROS/V00)
 18.40 **Sportjournaal** (NOS)
 18.48 **Lottotrekking** (NOS)
 18.51 **De hoofdpunten uit het nieuws en weerbericht** (NOS)
 18.59 **Op weg naar Avonlea** (EO)
 Canadese serie. Aft: *De vrijwillige brandweer.* Met oa Jackie Burroughs.
 19.49 **Overal en nergens** (EO)
 Vandaag: *Het drama van Guantanamo Bay.* Reportage over Cubaanse bootvluchtelingen in het interneringskamp op de Amerikaanse marinebasis Guantanamo Bay, Cuba. Samenstelling/regie: Jan van den Bosch.
 20.18 **Dr. Quinn, medicine woman** (EO)
 Amerikaanse serie. Aft 2: *De epidemie.*
 21.06 **AMC-tv** (EO)
 26-delige documentaire serie over het Academisch Medisch Centrum in Amsterdam. Aandacht voor de behandelpraktijk en de wetenschappelijke aspecten van het 'medisch bedrijf'. Aft 1. Een patiënt die lijdt aan de ziekte van Parkinson ondergaat geavanceerde neurochirurgische ingreep.
 21.40 **Tijdslein** (EO)
 22.13 **De verandering** (EO)
 Feike ter Velde praat met ex-Jehova-getuige Juno Sanchez.
 22.39 **Nederland zingt** (EO)
 23.05 **Omega** (EO)
 6-delige serie over 'de bovennatuurlijke werkelijkheid'. Aft 3: *Goddelijke genezing.*
 23.54 **Lied** (EO)
 23.59 **NOS-JOURNAAL** (NOS)
 0.04-0.09 **Nws voor slechthorenden** (NOS)

Dialogue 2 (Audio 2.28)

Piet has just arrived at school and meets a colleague

COLLEGA: Morgen, Piet. Jij hebt je niet geschoren, zeg!
PIET: Nee, dat klopt. Ik heb me verslapen en ik had geen tijd om me te scheren.
COLLEGA: Ik heb me ook moeten haasten maar ik heb me wel kunnen scheren.
PIET: Hoe laat ben jij dan opgestaan?
COLLEGA: Ik kan het me niet meer herinneren – het was bij ons een gekkenhuis vanochtend.

Language points

Reflexive verbs

A reflexive verb: I scratched myself.

The concept of reflexive verbs is a difficult one to grasp. They exist in English too but there are many more of them in Dutch and they contain several pitfalls for the learner.

Take a verb like **krabben** ‘to scratch’. If you scratch someone or something, there is no problem, *e.g.*

Ik krab mijn rug.

I’m scratching my back.

Ik heb de hond z’n rug gekrabd.

I scratched the dog’s back.

But the verb ‘to scratch oneself’ you learn in the form **zich krabben** and you conjugate it as follows:

ik krab me	I scratch myself
jij krabt je	you scratch yourself
u krabt u/zich	you scratch yourself
hij krabt zich	he scratches himself

zij krabt zich	she scratches herself
het krabt zich	it scratches itself
wij krabben ons	we scratch ourselves
jullie krabben je	you scratch yourselves
zij krabben zich	they scratch themselves

The **me**, **je**, **zich**, *etc.* are called reflexive pronouns and are used where the doer of the verb does the action of the verb to him-or herself, *i.e.* the action reflects back on the subject of the verb.

Note that **u** is used together with either **u** or **zich**, but it is safer to stick to **zich**, which is certainly more common when inversion takes place, *e.g.*

Heeft u zich niet geschoren?

Haven't you shaved?

A verb like **scheren** in dialogue 2 is similar to **krabben**, but unlike in English, if you are not shaving someone else, you have to say in Dutch that you are shaving yourself; *i.e.* whereas we can say 'I didn't shave today', the Dutch must express this as **Ik heb me vandaag niet geschoren**, utilizing the reflexive pronoun **me**. Similarly, 'He hasn't washed for more than a week' is **Hij heeft zich al langer dan een week niet gewassen**.

To this point the concept, although a little different from English, is not hard to grasp. There are, however, many reflexive verbs in Dutch whose reflexivity simply has to be accepted as part of the idiom of the language. For example, the verb 'to remember' is **zich herinneren**, *e.g.*

Ik kan me zijn naam niet herinneren.

I can't remember his name.

Similarly, 'to oversleep' is **zich verslapen** and 'to hurry' is **zich haasten**, *e.g.*

Piet heeft zich vanochtend verslapen.

Piet overslept this morning.

Piet moest zich haasten.

Piet had to hurry.

The reflexive pronoun always stands after the finite verb whether that verb is the

reflexive verb itself (e.g. **Hij versliep zich**) or an auxiliary verb as in the previous two examples.

Verbs like **zich herinneren**, **zich verslapen** and **zich haasten** are always reflexive and are given in the vocabulary at the back of the book as follows:
herinneren (zich) to remember

If you have a Dutch–English dictionary, it is sure to indicate (most usually by means of the abbreviation ‘vr.’) whether a verb is reflexive or not.

Verbs like **scheren** and **wassen** are not true reflexive verbs because their actions can be performed by the subject on someone or something else, but when they are performed on the subject, such verbs are said to be used reflexively.

Exercise 3

Translate the following sentences, which all contain a reflexive verb in Dutch, using the reflexive verbs given in parentheses. Use the perfect tense where the verbs are in the past.

- 2 The children are getting bored. (**zich vervelen**) Marius behaved very badly.
- 3 (**zich gedragen**) The children must behave themselves. (**zich gedragen**) You
- 5 are mistaken. (**zich vergissen**) (use **u**) I am ashamed. (**zich schamen**)
- 6 The children couldn't behave themselves. (**zich gedragen**) Do you remember
- 8 where he lives? (**zich herinneren**) We are looking forward to the trip. (**zich**
- 9 **verheugen op**) He introduced himself. (**zich voorstellen**)

Use of mezelf etc. with reflexive verbs

The reflexive pronouns given above also occur with the addition of **-zelf**, e.g. **mezelf**, **jezelf**, **zichzelf**, **onszelf**, etc. Despite the similarity to English ‘myself’, ‘yourself’, etc. Dutch only uses these forms where a certain emphasis is required, i.e. where one needs to stress that the action is being performed on the doer of the verb, e.g.

Piet scheerde zijn vader, want die was ziek, en toen scheerde hij zichzelf.

Piet shaved his father, for he was sick, and then he shaved himself.

Pauline heeft geen tijd gehad om zichzelf te wassen want ze heeft de kinderen moeten wassen.

Pauline hasn't had time to wash because she had to wash the kids.

Note how 'myself' *etc.* is expressed when it is not part of a reflexive verb:

Ik heb het zelf moeten doen.

I had to do it myself.

Hij verft het huis zelf.

He's painting the house himself.

Getting dressed and clothing

Getting dressed, undressed and changed are expressed by the following three reflexive verbs: **zich aankleden**, **zich uitkleden**, **zich omkleden**, *e.g.*

Pauline kleedt eerst Charlotte aan en dan kleedt ze zichzelf aan.

Pauline first dresses Charlotte and then she dresses herself.

Marius heeft zich uitgekleeed.

Marius (has) got undressed.

Piet kleedt/kleedde zich om.

Piet gets/got changed.

These verbs must not be confused with **aantrekken** 'to put on' and **uittrekken** 'to take off', which are not reflexive verbs, *e.g.*

Hij trekt zijn nieuwe schoenen aan.

He's putting on his new shoes.

Zij heeft haar jurk uitgetrokken.

She took off her dress.

Although 'she changed' is expressed by **zich omkleden**, 'She changed her dress' is **Ze heeft een andere jurk aangetrokken.**

Handy expressions associated with clothing:

aanpassen

to try on

passen

to fit

Welke maat heeft u/heb jij?

What size are you?

Ik heb/draag maat 36.

I take a size 36.

Deze broek is te strak.

These trousers are too tight.

Hij zit goed.

They fit nicely.

Hij staat u/je goed.

They suit you.

Hij staat u/je niet goed.

They don't suit you.

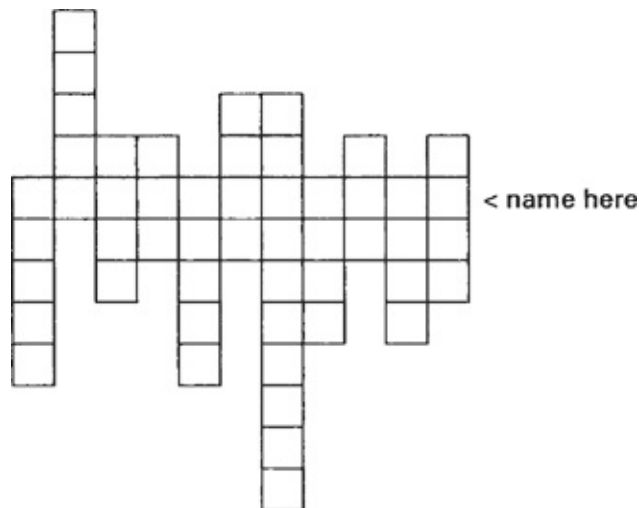
Note: Note that 'trousers' are expressed by a singular in Dutch. There are several nouns which are plural in English but singular in Dutch: **de groente** 'vegetables', **de bril** 'glasses', **de tang** 'tongs', **de schaar** 'scissors', **de vakantie** 'holidays' and even **Nederland** 'the Netherlands'.

Exercise 4

Look up the Dutch words for the following items of apparel (or parts of them) and fill them in vertically from left to right. If you get them all right, the name of a Dutch city will appear across the middle. Of which province is it the capital city?

scarf collar pullover coat shoelace belt glove hat tie fly bra

Reading text 1 (Audio 2.30)

Here's a passage about a part of the Netherlands where local pride runs very high. It includes some useful expressions you need to know.

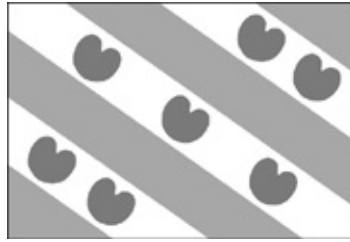
Vocabulary

gebruikelijk	common
trots op	proud of
net zoals	just like
bijvoorbeeld (bv.)	for example (e.g.)
in het Nederlands	in Dutch
d.w.z. (< dat wil zeggen)	<i>i.e.</i> (that is to say)

Friesland

Friesland ligt in het noorden van Nederland. De inwoners van die provincie noemen zich Friezen – een mannelijke inwoner heet een Fries en een vrouwelijke een Friezin. Er zijn omtrent 500,000 Friezen* in Nederland en De Vries (een oude spelling) is een van de gebruikelijkste familienamen. Friezen spreken allemaal Nederlands maar daarnaast nog een andere taal, het Fries, waar ze erg trots op zijn. Net zoals het Nederlands kent het Fries ook dialecten – op de Friese eilanden spreekt men bijvoorbeeld anders dan op het vasteland. Het Fries van de steden (het Stadsfries) is anders dan dat van het platteland. Men ziet in Friesland tegenwoordig veel tweetalige borden, d.w.z. borden in het Nederlands

en in het Fries.

De Friese vlag

Note: * An exact figure is difficult to come by but in 2012 the population of Friesland numbered 647,000, 55% of whom were Frisian-speaking.

Exercise 5

Give full-sentence answers to the following questions.

- 1 Waar spreekt men Fries?
- 2 Hoe noemen zich de inwoners van de provincie Friesland?
- 3 Hoeveel Friezen zijn er in Nederland?
- 4 In welke talen zijn veel borden in Friesland?

Note: In question 2, note that Dutch uses **hoe** here where English uses ‘what’ Compare **Hoe heet hij?** ‘What is his name?’ and **Hoe is uw naam?** ‘What is your name?’

Dialogue 3 (Audio 2.31)

Piet and Pauline are planning their summer holidays

PIET: Waar zullen we van de zomer met vakantie naartoe gaan?
 PAULINE: Kunnen we niet weer naar Italië zoals vorig jaar?
 PIET: Ik denk het niet. We kunnen het ons niet veroorloven.* We zijn helaas blut.
 PAULINE: Zullen we dan naar Friesland gaan? Dat kan niet te duur zijn.
 PIET: Wat een goed idee! Dat is beslist betaalbaar.
 PAULINE: We kunnen ergens aan zee kamperen en elke dag gaan zwemmen.
 PIET: Dat hangt natuurlijk van het weer af maar het lijkt me heerlijk. Dat doen we dan. Ik verheug me nu al op de vakantie.

Note: * It was stated on [page 151](#) that the reflexive pronoun always comes immediately after the finite verb. The only exception to this is when the sentence contains a **het** as an object. Compare **Ik kan het me niet herinneren** and **Ik kan me zijn adres niet herinneren**.

Language points

The comparative and superlative of adjectives and adverbs

The comparative of an adjective: This house is *larger*. The *larger* house.

The comparative of an adverb: He speaks *more clearly*.

The superlative of an adjective: The *largest* house.

The superlative of an adverb: He speaks *(the) clearest*.

Generally speaking, English distinguishes between adjectives and adverbs, *e.g.* 'He is slow' (adjective) and 'He speaks slowly' (adverb, *i.e.* describing not him, but how he speaks). This distinction is not made in Dutch:

Hij is langzaam. Hij spreekt langzaam.

Forming the comparative and superlative of the adjective is similar in both languages:

groot 'large'

groter 'larger'

grootst 'largest'

langzaam ‘slow’	langzamer ‘slower’	langzaamst ‘slowest’
dik ‘fat’	dikker ‘fatter’	dikst ‘fattest’
doof ‘deaf’	dover ‘deafest’	doofst ‘deafest’
vies ‘dirty’	viezer ‘dirtier’	viest ‘dirtiest’

As **dik**, **doof** and **vies** illustrate, the spelling changes we have been seeing from the beginning are applied when the **-er** ending is added to the root form.

Note what happens to those that end in **-r**:

duur	duurder	duurst
‘expensive’	‘more expensive’	‘most expensive’
lekker	lekkerder	lekkerst
‘delicious’	‘more delicious’	‘most delicious’

The previous examples illustrate a basic difference between English and Dutch. In English there is a point (usually more than two syllables) where it is no longer possible simply to add ‘-er’ and ‘-st’ to the adjective and where we resort to ‘more’ and ‘most’ to express the comparative and superlative. This is not the case in Dutch, where those endings are applied whatever the length of the adjective, *e.g.*

interessant ‘interesting’	interessanter	interessantst
belangrijk ‘important’	belangrijker	belangrijkst

When these comparative and superlative forms with their **-er** and **-st** endings stand in front of a noun, they are subject to the usual rules governing the inflection of adjectives, *i.e.* they too take an **-e** ending according to the rules on [page 89](#), *e.g.*

een grotere auto	a larger car
een duurder vakantie	a more expensive vacation
een rijkere man	a richer man
de grootste auto	the largest car

de duurste vakantie

the most expensive vacation

de rijkste man

the richest man

Note: The following English comparative requires a superlative in Dutch:

Hij is de kleinste van de twee.

He is the smaller of the two.

De kleinste jongen.

The smaller boy.

Handy expressions associated with comparatives:

groter/kleiner/langer dan

bigger/smaller/taller than

niet zo groot/klein/lang als

not as big/small/tall as

net zo groot/klein/lang als

just as big/small/tall as

even groot/klein/lang als

just as big/small/tall as

Ik ben net zo lang als mijn vader maar goddank niet zo dik als hij.

I am just as tall as my father but not, thank god, as fat as he.

Mijn moeder is nog langer dan mijn vader, gek genoeg, en ze is helaas nog dikker dan hij.

My mother is even taller than my father, funnily enough, and she is unfortunately even fatter than he.

Note: Note that the following extremely common ‘error’ in English must not be copied in Dutch:

Zij is mooier dan ik.

She’s prettier than me (= I).

Jij bent mooier dan zij.

You’re prettier than her (= she).

The comparative of the adverb is easy because in Dutch it does not differ from that of the adjective, *e.g.*

Ik rij langzamer dan jij.

I drive more slowly than you.

Jij rijdt harder dan ik.

You drive faster than me.

The superlative of the adverb is formed by adding **-st(e)** to the root form and putting **het** before it, *e.g.* **het langzaamst(e)** ‘(the) slowest’, **het hardst(e)** ‘(the)

fastest'. 'The best singer' and 'Who is the best?' (i.e. the superlative of the adjective) are simply **de beste zanger** and **Wie is de beste?**, but 'Who sang (the) best?' (i.e. the superlative of the adverb) is **Wie heeft het best(e) gezongen?** The final **-e** here is always optional. You can usually ascertain whether you are dealing with the superlative of the adverb rather than that of the adjective by asking yourself if 'the' can be omitted – if so, you are dealing with the superlative of the adverb, *e.g.*

Ik reed het hardst.

I was driving (the) fastest.

Wanneer zijn deze bloemen het mooist?

When are these flowers (the) prettiest?

Exercise 6

Contradict these statements as illustrated in the example:

Example: De Mont Blanc is net zo hoog als de Everest.
Nee, de Everest is hoger dan de Mont Blanc.
Nee, de Mont Blanc is niet zo hoog als de Everest.

- 1 Nederland is net zo warm als Italië.
- 2 België heeft net zoveel inwoners als Duitsland.
- 3 Dieren zijn even intelligent als mensen.
- 4 De Noordzee is groter dan de Atlantische Oceaan.
- 5 Een Amerikaanse dollar is meer waard dan een Engels pond.

Exercise 7

Translate the following sentences.

- 1 These bananas are riper than those.
- 2 These are the most delicious apples.
- 3 When are potatoes (the) dearest?

- 4 These pears are just as dear as those.
- 5 The boys are just as well behaved (**braaf**) as the girls.
- 6 He spoke even louder (**hard**) but not as loudly as she.
- 7 This is the most interesting building in the city.
- 8 He was more successful (**succesvol**) than me.
- 9 My uncle is the poorer of the two.

How to say 'to like'

There are several ways of expressing liking in Dutch depending on what it is you like. One very handy way is to use **vinden** with an appropriate adjective, *e.g.*

Ik vind hem erg aardig.
I really like him. (people)

Ik vind dit niet lekker.
I don't like this. (food)

Ik heb de film erg leuk gevonden.
I liked the film a lot. (anything)

Smaken (lit. 'to taste', see [page 118](#)) can also express 'to like' with reference to food, but the person doing the liking is in the object form, *e.g.*

Het vlees smaakt mij niet.
I don't like the meat.

Heeft het jou gesmaakt?
Did you like it?

Houden van, which is actually the verb 'to love', can also express 'to like', but only with reference to food and things, not people, *e.g.*

Ik hou van haar.
I love her.

Hou je van ananas?
Do you like pineapple?

Hij houdt helemaal niet van Amsterdam.

He doesn't like Amsterdam at all.

Note: Another common idiom meaning 'to dislike' is **een hekel hebben aan**, *e.g.* **Hij heeft een hekel aan Amsterdam/zijn zwager** 'He doesn't like Amsterdam/his brother-in-law'.

Bevallen (lit. 'to please'), where the person doing the liking is in the object form as with **smaken**, is another common way of expressing liking, but it is not used for food, *e.g.*

Hij bevalt me niet.

I don't like him.

Het is haar goed bevallen in Zweden.

She liked Sweden a lot.

Note that **bevallen** takes **zijn** in the perfect.

When you like to do something, as opposed to liking a person or thing, you express this with **graag** (lit. 'gladly/willingly') plus the appropriate verb, *e.g.*

's Avonds kijken we graag televisie.

We like watching TV in the evenings.

Ik leer heel graag Nederlands.

I like learning Dutch.

Hij woont graag in Den Haag.

He likes living in The Hague.

Graag eten is another way of saying 'to like food', *e.g.*

Ik eet graag erwtensoep.

I like pea soup.

Because **graag** is an adverb, it has a comparative and a superlative form, **liever** and **het liefst**. These words are used in combination with verbs to express 'to prefer doing something' and 'to like doing something most of all' respectively, *e.g.*

Ik lees graag maar ik brei liever.

I like reading/to read but I prefer knitting/to knit.

Ik leer het liefst vreemde talen.

I like learning foreign languages most of all.

Clothing

de kleren	clothes
het overhemd	shirt
de broek	trousers, pants
de riem	belt
de zak	pocket
het pak	suit
de trui	jumper, pullover
de jurk	dress
de rok	skirt
de schoen	shoe
de sok	sock
de (strop)das	tie
de muts	cap
het T-shirt	T-shirt
de spijkerbroek	jeans
het colbert	jacket
het katoen	cotton
de wol	wool
de laars (pl. laarzen)	boot
de (nylon)kous	stocking

de zakdoek

handkerchief

de sjaal

scarf

de handschoen

glove

de hoed

hat

de handtas

handbag

de portefeuille

wallet

Unit Eleven

Het openbaar vervoer

Public transport

In this unit you will learn about:

- the public transport system
- transitive and intransitive verbs
- relative pronouns
- swear words and exclamations
- meanings of the verb **laten**
- some variations of word order

Reading text 1 (Audio 2.32)

De OV-chipkaart is een elektronische betaalpas voor het openbaar vervoer in Nederland. Kinderen jonger dan 4 jaar kunnen kosteloos meereizen en hebben daarom geen OV-chipkaart nodig.

Aan het begin van de reis moet je de OV-chipkaart tegen een OV-chipkaartlezer van de vervoersmaatschappij houden. Deze lezers zijn in stads- en streekbussen, stadstrams enz. te vinden. In alle metrostations en enkele treinstations zitten de lezers in de toegangspoortjes. De lezers zijn te herkennen aan het pictogram van een hand die een roze kaart vasthoudt; het pictogram markeert de plaats waar men de kaart moet presenteren.

Als er voldoende saldo op de kaart staat, opent het poortje en brandt er een groen lampje. Aan het eind van de reis moet men een poortje of een kaartlezer passeren om uit te checken. Het display meldt wat de reis heeft gekost en welk saldo op de kaart staat.

het openbaar vervoer	the public transport
meereizen	to travel with (someone), accompany
daarom	therefore, thus
de maatschappij	the company
de streek	the region
het toegangspoortje	the ticket barrier
enz. (= enzovoorts)	<i>etc.</i>
herkennen	to recognise
roze	pink
vasthouden	to hold (onto something)
voldoende	sufficient
het saldo	balance (monetary)
melden	to advise, state

Language points

Words and phrases for travelling by train in the Netherlands

het kaartje	the ticket
--------------------	------------

de retour/het retourtje	the return (ticket)
vertrekken	to depart, leave
aankomen	to arrive
het spoor	the line, platform
het perron	the platform
op tijd	on time
vertraagd	delayed
tien minuten vertraging	ten minutes' delay, ten minutes late
de zitplaats	the seat (only in a train, bus or theatre)
reserveren	to book
overstappen	to change (trains, buses, trams)
instappen	to get in
uitstappen	to get out
de coupé	the compartment

Note 1: Although **het spoor** literally means 'the rails', the Dutch refer to trains leaving from **spoor 1**, **spoor 2**, *etc.* whereas the passengers stand on **het perron**. Thus only in the sense that a train leaves from platform 1 can **spoor** be translated as 'platform'.

Note 2: 'to go by train/bus/tram/car' is expressed by **met de trein/bus/tram/auto gaan**. 'To go by bicycle' is both **met** and **op de fiets gaan**.

Note 3: The three verbs **overstappen**, **instappen** and **uitstappen** all take **zijn** in the perfect, *e.g.* **Ik ben in Eindhoven overgestapt** 'I changed in Eindhoven'. **Overstappen** expresses to change trains, buses, *etc.* – the mode of transport is not mentioned but is implied by the context.

Note 4: Although you learn **instappen** and **uitstappen** as separable verbs, when the mode of transport is mentioned, they behave as if you are dealing with **stappen in/uit**, *e.g.* **Ik ben ingestapt** 'I got in', **Ik ben in de trein gestapt** 'I got into the train'.

Transitive and intransitive verbs

If a verb is used with an object, it is said to be transitive; and if it can't take an object, it is intransitive. English is often not as fussy about the distinction as Dutch is. The verb **vertrekken** in [dialogue 1](#) is a good example of the concept. A good Dutch–English dictionary will use an abbreviation (usually ‘vi.’) to indicate that this is not a transitive verb (‘vt.’). This means that although **vertrekken** can be used to render ‘The train left at 10.00’ (**De trein is om tien uur vertrokken**), it is not the correct word in ‘He left the house at 10.00’, which contains an object, ‘the house’. In this case you say **Hij heeft het huis om tien uur verlaten**. You must be on the lookout for this distinction when learning vocabulary – take note of the abbreviations your dictionary uses to help you choose the right word. Here are some more intransitive/transitive couplets like **vertrekken/verlaten**:

branden/verbranden	to burn
Dit papier brandt niet makkelijk.	This paper doesn't burn easily.
Ik heb het verbrand.	I burnt it.
smaken/proeven	to taste
Deze appel smaakt heerlijk.	This apple tastes delicious.
Proef deze appel.	Taste this apple.

Note that all verbs that take **zijn** in the perfect are intransitive, and all transitive verbs take **hebben**, but many intransitive verbs also take **hebben**:

Hij is thuisgekomen.	He came home. (vi.)
Hij is overleden.	He has passed away. (vi.)
Ik heb het in de stad gekocht.	I bought it in town. (vt.)
Wij hebben heel hard gelachen.	We laughed heartily. (vi.)

Dialogue 1 (Audio 2.33)

Pauline is angry with Marius

PAULINE Verdorie! Marius, heb jij de koekjes die ik pas vanochtend gekocht heb, al opgegeten?

MARIUS: Ikke? Nee, hoor!

PAULINE En de frisdrank die in de kast naast het aanrecht stond. Heb je die opgedronken? En het ijs dat in het vriesvak zat?

MARIUS: Ik niet, hoor! Waarom geef je mij altijd de schuld?

PAULINE Omdat jij het altijd bent die zulke dingen doet zonder eerst te vragen of het mag.

*Note: **Opgegeten** and **opgedronken**, rather than simply **gegeten** and **gedronken**, express that the items have been totally consumed.*

Language points

Relative pronouns

Relative pronouns: The biscuits *that* were in the cupboard.
The man *who* lives next door.

In English there is a range of words that act as relative pronouns. In the first example above we can use either ‘which’ or ‘that’ and in the sentence ‘The man whom I met in town yesterday is coming here tonight’, ‘whom’ could be replaced by ‘who’ or ‘that’ or simply omitted. The situation in Dutch is much simpler. The Dutch say ‘that’ in all cases but as there are two words for ‘that’, **die** or **dat** (see [page 81](#)), you have to be sure you choose the right one. **Die** is used when the noun that precedes it, and to which it relates, is either common gender or plural and **dat** is used when that noun is neuter singular. In addition, **die** and **dat** as relative pronouns send the finite verb in their clause to the end of that clause and in so doing resemble subordinating conjunctions:

De man die hiernaast woont is erg rijk.
The man who lives next door is very rich.

De vaas die ik gekocht heb is erg mooi.

The vase I bought is very nice.

De stoelen die hij geverfd heeft zijn lelijk.

The chairs he painted are ugly.

De kinderen die je hier ziet spelen wonen hiernaast.

The kids (that) you see playing here live next door.

Het kind dat in de tuin speelt is mijn neef.

The child that is playing in the garden is my nephew.

Note 1: If a comma is used at all between the clauses, and one is not necessary if the sentence as a whole (like all the above) is short, you place one at the end of the relative clause, not before it, *e.g.*

Hij heeft de koekjes die ze pas vanochtend gekocht heeft, al opgegeten.

He's already eaten the biscuits which she bought only this morning.

Note 2: Whereas in English the relative (underlined twice) and the noun it relates back to (underlined once) stand side by side, this does not have to be the case in Dutch, *e.g.*

Hij heeft de koekjes die ze pas vanochtend gekocht heeft, al opgegeten.

Hij heeft de koekjes al opgegeten die ze pas vanochtend gekocht heeft.

Ik heb vaas die ze me cadeau gegeven heeft, weggegeven.

Ik heb de vaas weggegeven die ze me cadeau gegeven heeft.

I've given away the vase (that/which) she gave me as a present.

Exercise 1

Fill in *die* or *dat*.

- 1 De trein ____ later vertrekt, komt om 9.00 uur in Amsterdam aan.
- 2 Waar is het brood ____ je net gekocht hebt?
- 3 De tickets ____ hier liggen zijn voor de vlucht naar Italië.
- 4 Piet is iemand ____ iedereen aardig vindt.
- 5 De mensen ____ naast ons wonen, komen uit Hongarije.
- 6 Het koekje ____ je in je mond hebt, is niet vers.

Exercise 2

Join the following sentences with *die* or *dat*, putting the verb in the relative clause at the end.

Example: Mijn opa is erg oud. Hij woont in Den Haag.

Mijn opa die in Den Haag woont(,) is erg oud.

- 1 De auto is rood. Hij heeft de auto gisteren gekocht.
- 2 De mevrouw is erg aardig. Zij was net hier.
- 3 Het boek is erg interessant. Jij hebt het aan mij cadeau gegeven.
- 4 Het kind is stout. Het kind woont hiernaast.
- 5 De computer is stuk. Jij hebt hem aan haar verkocht.

Swearwords and exclamations

O, god!	Oh, Lord
(God/pot) verdorie!	Oh, gee/Damn!
(God) verdikkeme!	Oh, gee/Damn!
Godverdikkie!	Oh, gee/Damn!
Godverdomme!	Bugger/Bloody hell!
Gedverdemme/Jasses!	Oh, yuck!
O, jee!	Blimey/Gee/Lord!
Goeie hemel!	Good heavens!
Stommerd/sufferd!	Idiot!
Hou je mond!	Shut up!
Onzin!	Nonsense/Rubbish!
Schei uit/hou op!	Stop it/Leave off!

The most common strong curse in Dutch is **godverdomme**, which you must not use in polite company. All the others given above are quite innocuous; **pot**, for example, is a euphemism for **god** but using **god!** on its own as an exclamation is

exceedingly common in Dutch and offends nobody. Note that **gedverdemme**, although seemingly a thinly disguised variant of **godverdomme**, has quite a different meaning.

Use of *laten* with infinitives

Laten has several meanings in Dutch and is a very important verb. On [page 99](#) you saw it being used to render ‘let’s’. It can also mean ‘to leave’, *e.g.* **Ik heb mijn portemonnee thuis gelaten** ‘I’ve left my purse at home’. In addition, it is commonly used as an auxiliary verb with infinitives, *e.g.* **laten liggen** ‘to leave (behind)’, **laten vallen** ‘to drop’, **laten zien** ‘to show’, *e.g.* **Laat de koffiepot alsjeblieft niet vallen** ‘Please don’t drop the coffee-pot’. In such combinations it occurs in double infinitive constructions (see [page 143](#)) when used in the perfect tense, *e.g.*

Ik heb mijn geld ergens laten liggen.

I’ve left my money (lying) somewhere.

Zij heeft de kom toch laten vallen.

She dropped the bowl after all.

Hij heeft haar zijn horloge laten zien.

He showed her his watch.

But over and above this, **laten** is the auxiliary verb you require when you ‘have someone do something’, *i.e.* in Dutch you *let* someone do it, *e.g.*

Ze laat haar man de afwas doen.

She has her husband do the washing-up.

Ik moet het dak laten repareren.

I must have the roof repaired.

Ze heeft haar huis laten verven.

She’s had her house painted.

Note the order of verbs when you put a sentence like **Ik moet het dak laten repareren** into the perfect and end up with four verbs, *i.e.* a finite verb in second position and *three* infinitives at the end:

Ik heb het dak moeten laten repareren.

I had to have the roof repaired.

Exercise 3

Put all the following laten sentences into the perfect tense.

Example: Ik liet het boek vallen.

Ik heb het boek laten vallen.

- 1 Charlotte laat Marius haar nieuwe pop zien.
- 2 Ik laat elke week de auto wassen.
- 3 Waar laat je je auto staan? (*to park*)
- 4 We lieten de dokter komen. (*called the doctor*)
- 5 We moeten de dokter laten komen.
- 6 Je mag je auto niet hier laten staan.

Reading text 2 (Audio 2.34)

You have now reached a point in your learning of Dutch where you are capable of understanding quite complex structures. See how well you can understand this text, which contains longer, more intricate sentences than you have been exposed to so far.

Vocabulary

het means/mode of transport
vervoermiddel

nauwelijks hardly, scarcely

voorkomen to occur

het the ferry
pontveer/de
pont

de autoweg	highway, freeway
niet per se	not necessarily
de afstand	the distance
voorrang hebben	to have right-of-way

Modes of transport

Nederland kent vervoermiddelen die nauwelijks voorkomen in andere landen. Een paar grotere Nederlandse steden hebben bijvoorbeeld trams¹ en je ziet ook vaak boten varen op de kanalen tussen de steden. Nederland heeft ook zo veel rivieren, kanalen en grachten² dat het soms op kleinere wegen nodig is om een pontveer te nemen om over een waterweg te komen. Je vindt natuurlijk langs de autowegen bruggen over de rivieren maar dat is niet per se het geval op kleinere wegen op het platteland. Langs bijna elke weg in het land, dus ook langs de autowegen die de steden met elkaar verbinden, vind je een fietspad. Fietspaden hebben hun eigen borden waarop de afstand per fiets naar de volgende stad of het volgende dorp staat. Bij kruispunten in de stad hebben de fietspaden zelfs hun eigen verkeerslichten. Een fiets heeft vaak voorrang. Het Nederlandse wegen-en spoorwegnet is ook fantastisch. Dat is mogelijk omdat het land piepklein is en toch meer dan zeventien miljoen inwoners heeft – en ze bezitten allemaal een fiets.

Note 1: The word **tram** gets a pseudo-English pronunciation, *i.e.* **trem**, and is sometimes even written that way. Its plural in **s** is also a sign of its not being an indigenous Dutch word.

Note 2: A **gracht** (c) runs through a town and has houses on either side of it, whereas a **kanaal** (n) runs between towns through the countryside. In English we call both types a ‘canal’.

Language points

Some variations of word order

Look at the first two sentences in the reading text above. According to the word order rules learnt so far, you would expect the verbs **voorkomen** and **varen** to stand at the end of the sentence, *i.e.*

Nederland kent vervoermiddelen die nauwelijks in andere landen voorkomen.

Een paar grotere Nederlandse steden hebben bijvoorbeeld trams en je ziet ook vaak boten op de kanalen tussen de steden varen.

It is not in fact always necessary to relegate infinitives and past participles to the very end of the sentence, so long as what follows them is an adverbial expression that starts with a preposition, *i.e.* in the above cases it is thanks to **in andere landen** and **op de kanalen** that you have the option of applying the word order that was used in the reading text, *i.e.*

Nederland kent vervoermiddelen die nauwelijks voorkomen in andere landen.

Een paar grotere Nederlandse steden hebben bijvoorbeeld trams en je ziet ook vaak boten varen op de kanalen tussen de steden.

Exercise 4

Rewrite the following sentences, putting the infinitive or the past participle in the only other possible position.

Example: Ik liet het boek vallen op de vloer.

Ik liet het boek op de vloer vallen.

- 1 Ze heeft jaren geleden al haar geld aan het Rode Kruis gegeven.
- 2 We zullen je hoogst waarschijnlijk zien in de loop van het weekend.
- 3 Ze heeft vroeger samen met haar ouders op het platteland gewoond.
- 4 Waar zijn jullie dit jaar geweest met vakantie?
- 5 Je kunt het horen aan haar stem.
- 6 Ze hebben vragen gesteld na de lezing.

Unit Twelve

Paulines ouders komen naar Nederland

Pauline's parents come to the Netherlands

In this unit you will learn about:

- the pluperfect tense
- compound nouns
- relative pronouns with prepositions
- expressions associated with holidays

Reading text 1 (Audio 2.35)

Vocabulary

verkeerd	wrong
belanden	to end up, land
wanhopig	desperate

het (auto)ongeluk	the (car) accident
halen	to fetch
het medelijden	the sympathy
afhalen	to pick up, fetch (people)

Pauline tells of her parents' first trip over from England

Mijn ouders hadden de nachtboot van Harwich genomen. Ze hadden de hele nacht niet geslapen. Ze waren 's ochtends heel vroeg in Hoek van Holland aangekomen, waren op de autoweg naar Amsterdam verkeerd gereden en in Utrecht beland. Ze hebben ons toen vanuit Utrecht opgebeld, helemaal wanhopig omdat ze net buiten Utrecht een ongeluk hadden gehad en niet verder konden. Wij hebben ze moeten afhalen. Ze waren hartstikke moe en hebben de hele dag geslapen. Ik had medelijden met ze.

Language points

The pluperfect tense

The pluperfect tense: He *had gone* when I arrived.

The pluperfect is the past in the past and is expressed in English by 'had' followed by the past participle. It is used to express that an event took place in the past prior to another event in the past as illustrated in the sample sentence above. The concept is identical in Dutch but entails one small complication.

You have already learnt how to construct the perfect tense in Dutch using either **hebben** or **zijn** with the past participle (see [page 66](#)). The pluperfect is constructed in exactly the same way but using the past tense of **hebben** and **zijn**, i.e. **had/hadden** and **was/waren** respectively. In the reading passage above, **hadden genomen**, **hadden niet geslapen**, **waren aangekomen**, **waren gereden**, **waren beland** and **hadden een ongeluk gehad** are all events that had

occurred prior to their ringing Pauline, which is expressed in the perfect (**hebben opgebeld**). **Aankomen, rijden** and **belanden** are all verbs of motion and are thus used with **waren**; all the other verbs are not and thus require **hadden**.

Exercise 1

Put the verbs in parentheses into the pluperfect.

Example: Nadat ik (eten), dronk ik een pilsje.
Nadat ik gegeten had, dronk ik een pilsje.

- 1 Nadat hij (televisie kijken), ging hij naar bed.
- 2 Marius (doen) zijn huiswerk voordat hij ging spelen.
- 3 Wij (zien) hem niet omdat hij zich achter een boom (verbergen).
- 4 Zij (komen) thuis zonder dat wij haar (horen).

Compound nouns

A compound noun: The *church tower* is in disrepair.

In English it is not always obvious whether you write compound nouns as one word, two words or hyphenate them, *e.g.* frontdoor, front door, frontdoor. In Dutch such words are always written as one word, *e.g.* **de kerktoren**, **de voordeur**. They can consist of more than two words, *e.g.* **de afwasborstelhouder** ‘washing-up brush holder’. When two or more nouns of different genders are compounded in this way, the new noun takes the gender of the final component, *e.g.*

het ontbijt + de tafel = de ontbijttafel the breakfast table

de lucht + het kussen = het luchtkussen the air cushion

It is not uncommon for **-e-**, **-en-** or **-s-** to be inserted between the two parts of compound nouns and unfortunately there are no rules as to when these are required; it is usually a matter of sound, a feeling for which comes only with experience and exposure to the language, *e.g.*

de zonneshijn ‘sunshine’, but **de zonwering** ‘sun-shade’ and **de zonsopgang** ‘sunrise’
het stadspark ‘city park’, but **het stadhuis** ‘town hall’
de boekenkast ‘bookcase’, but **de boekhandel** ‘bookshop’

Note: The main stress is nearly always borne by the first part of the compound but in **stadhuis**, quite exceptionally, the stress is on **huis**.

As the **n** in the combination **en** is usually not pronounced in western Dutch (see [page xxii](#)), the Dutch themselves have long been unsure whether the medial sound in such compounds should be written **-e-** or **-en-**. For this reason the 1995 spelling reform advocated always writing **-en-** in compound nouns, with two exceptions: 1) when the first part of the compound refers to a unique thing or substance and thus **zonneshijn** and **rijstebrij**, and 2) when the word is a standard expression (e.g. **schattebol** ‘sweetie pie’).

Exercise 2

Try making compounds from the following nouns, making sure you give the article of the new word too. There are some surprises in store for you here.

- 1 de keuken + de deur
- 2 de wijn + het glas
- 3 de bol + het veld
- 4 de knoop + het gat
- 5 het rund + het vlees
- 6 het kussen + de sloop
- 7 de pruim + de boom
- 8 het lam + het vlees
- 9 het kind + de fiets
- 10 het schaap + het vlees

Dialogue 1 (Audio 2.37)

An early Christmas card has arrived in the mail

- PIET Van wie hebben we al een kerstkaart gekregen, schat?
- PAULINE Van de mevrouw bij wie we in Wenen gelogeed hebben.
- PIET Bedoel je de mevrouw aan wie ik een hekel had?
- PAULINE Ja, die.
- PIET Zij was onuitstaanbaar. Ze had overal stoelen staan waar je niet op mocht zitten.
- PAULINE Ja, dat klopt maar ze was ook iemand waaraan je gehecht kon raken als je de tijd nam om haar een beetje te leren kennen.
- PIET Zoveel tijd had ik niet. Ik had tenslotte maar een maand vakantie.
-

Language points

Relative pronouns with prepositions

A relative pronoun with a preposition:

The girl *that/who/whom* I gave the book *to* is my niece.

The table *that/which* we are sitting *at* now is too low.

What you learnt about relative pronouns in [unit 11](#) is not all there is to know about relatives. Relative ‘that’, ‘which’, ‘who’ and ‘whom’ can be used in combination with a preposition, as illustrated above. Without a preposition, the relative in Dutch is **die** or **dat**, as we have seen, but in combination with a preposition you will need to make a choice between **wie** and **waar**.

When the antecedent, *i.e.* the noun which the relative refers or relates back to, is a person, **wie** is used and the preposition precedes it. In other words you literally say ‘to whom’, ‘with whom’, ‘from whom’, etc., *e.g.*

Het meisje aan wie ik het boek gegeven heb, is mijn nicht.

The girl I gave the book to (= to whom) is my niece.

De man met wie ik stond te praten, is mijn oom.

The man I was talking to (= to whom) is my uncle

the man I was talking to (= to whom) is my uncle.

De mensen van wie wij onze auto gekocht hebben, waren erg aardig.

The people we bought our car from (= from whom) were very nice.

Note: In all the sentences that follow, as they are so short, the comma at the end of the relative clauses is in fact optional. The need for a comma in such cases depends on the length of the relative clause concerned and is to a degree a matter of personal choice.

When the antecedent is a thing (i.e. non-personal), **waar-** + preposition is used. In other words you literally say ‘whereon’, ‘wherein’, etc., *e.g.*

De tafel waaraan wij nu zitten, is te laag.

The table we are now sitting at (= at which) is too low.

De boekenkast waarin de boeken nu staan, staat op de slaapkamer.

The bookcase the books are in (= in which) is in the bedroom.

But in spoken Dutch it is far more common to separate **waar** from the preposition in the following way:

De tafel waar wij nu aan zitten, is te laag.

De boekenkast waar de boeken nu in staan, staat op de slaapkamer.

In effect this is not greatly different from English: in Dutch you simply say ‘where’ instead of ‘that’ or ‘which’, leave the preposition where it stands in English and put the finite verb at the end of the clause, *i.e.*

The chair that he was sitting on was broken.

De stoel waar hij op zat, was stuk.

English often omits the relative when it is used together with a preposition, *e.g.* ‘The girl I gave the book to ...’, ‘The chair he was sitting on ...’. It can never be omitted in Dutch.

In spoken Dutch the above distinction between preposition + **wie** for people and **waar** + preposition for things is commonly ignored and the latter construction is used in both cases, *e.g.*

Het meisje waaraan ik het boek gegeven heb, is mijn nicht. or

Het meisje waar ik het boek aan gegeven heb, is mijn nicht.

**De man waarmee ik stond te praten, is mijn oom. or
De man waar ik mee stond te praten, is mijn oom.**

**De mensen waarvan wij onze auto gekocht hebben, waren erg aardig. or
De mensen waar wij onze auto van gekocht hebben, waren erg aardig.**

Note: Met when used in combination with **waar**, **hier/daar** (see [page 182](#)) or as a separable prefix is replaced by **mee**, e.g. **meegaan** 'to go along with'. Similarly **tot** is replaced by **toe**, e.g. **waartoe** 'to which', **toestaan** 'to permit'.

Exercise 3

Rewrite the following sentences, replacing the preposition + *wie* with *waar-* + preposition and leaving the latter as one word for the time being.

- 1 De mensen met wie ik stond te praten, komen uit Spanje.
- 2 Het meisje naast wie jij zit, is erg lief, hè?
- 3 De leraar aan wie ik een hekel had, heeft de school verlaten.
- 4 Zij is iemand op wie je je kunt verlaten.
- 5 Dat zijn de kinderen aan wie ik al mijn oude speelgoed gegeven heb.

Exercise 4

Rewrite the sentences you have just compiled for exercise 3, separating the preposition from *waar* and putting it in the correct place in the sentence.

Exercise 5

Translate the following sentences using *waar* + preposition and separating the two.

- 1 The couch you are sitting on was a present from my grandma.
- 2 Those are the glasses we drank out of last night.

- 3 The grass that we're lying on is wet.
- 4 The knife which I'm cutting the meat with isn't sharp enough.
- 5 The vacation which we had been looking forward to was terrible.
- 6 The Meijers are people you can't rely on.

Expressions associated with holidays

de vakantie	the holidays, vacation
een vakantie aan zee	a holiday by the sea
een vakantie op het platteland	a holiday in the country
op/met vakantie	on holiday
prettige vakantie	enjoy your holidays
in het buitenland	abroad, in a foreign country
zich verheugen op	to look forward to
Ik verheug me op ...	I am looking forward to ...

Cultural point

De Randstad (**de rand** 'edge, rim') is what the Dutch call the circle of cities in the west of the country consisting of (in clockwise direction) Amsterdam, Utrecht, Rotterdam, Delft, The Hague, Leiden and Haarlem. An inhabitant of this economic hub of the country is called a **Randstedeling**. It is this part of the country, which more or less corresponds with **Holland** in the narrow sense, that provided the Netherlands with a basis for the standard form of the language.

Unit Thirteen

Pauline doet de was

Pauline is doing the washing

In this unit you will learn about:

- how to say 'whose'
- how to ask questions with 'what' plus a preposition
- the passive

Dialogue 1 (Audio 2.39)

Pauline is sorting the washing

-
- PAULINE: Van wie zijn deze sokjes, Charlotte? Van jou of van Marius?
- CHARLOTTE: Ze zijn van mij.
- PAULINE: En wie z'n trui is dit?
- MARIUS: Dat is mijn trui. Ik wil hem nu aantrekken.
- PAULINE: Waar is dat voor nodig? Het is zo warm.
- CHARLOTTE: Waar doe je nou mijn sokjes in, mama? Ik kan ze nooit vinden.
- PAULINE: Ik doe ze in de middelste la van je ladenkast. Mag dat?
-

Language points

‘Whose?’ and ‘what?’ + preposition

‘Whose’ in a question is expressed by **van wie**, *e.g.*

Van wie is dit potlood?

Whose pencil is this?

Of course **van wie** can also render ‘from whom/who ... from’:

Van wie heb je geen cadeau gekregen?

Who didn’t you get a present from?

Compare the above with the relative pronoun ‘whose’:

Hij is de man van wie ik de ladder geleend heb.

He’s the man whose ladder I borrowed.

In colloquial Dutch, interrogative ‘whose’ is commonly expressed by **wie z’n**, *e.g.*

Wie z’n potlood is dit?

Whose pencil is this?

Strictly speaking, when ‘whose’ clearly refers to a female, **wie d’r** is used, but if the question is not gender specific, the masculine **wie z’n** prevails, *e.g.*

Wie d’r beha is dit?

Whose bra is this?

When ‘what’ is used in combination with a preposition, it is expressed by **waar-**, *e.g.*

Waarmee heb je het vlees gesneden?

What did you cut the meat with?

But it is more usual in spoken Dutch to separate the preposition from the **waar**, *e.g.*

Waar heb je het vlees mee gesneden?

Compare the above with a relative **waar-** + preposition:

Het mes waarmee ik het vlees gesneden heb, was niet scherp genoeg.

Het mes waar ik het vlees mee gesneden heb, was niet scherp genoeg.
The knife I cut the meat with was not sharp enough.

Exercise 1

Rewrite the following questions, replacing van wie with wie z'n/d'r or vice versa and making all necessary changes to the sentence.

- 1 Wie z'n kinderen zijn dit?
- 2 Van wie is dit overhemd?
- 3 Wie d'r slipje is dat? (*panties*)
- 4 Van wie zijn de postzegels die op tafel liggen?
- 5 Wie z'n fiets mag ik lenen?

Note: 'On the table' is usually rendered by **op tafel** with omission of the definite article.

Exercise 2

Rewrite the following questions, separating waar from the preposition.

- 1 Waarmee kan ik de aardappels schillen?
- 2 Waarnaar zitten jullie te kijken?
- 3 Waarop zit je nu?
- 4 Waaruit gaan we deze heerlijke wijn drinken?
- 5 Waarvoor heb je dat nodig?

Reading text 1(Audio 2.40)

bekend	well-known
de Middeleeuwen	the Middle Ages
verhogen	to raise
zogenaamd	so-called
de verdediging	the defence
het gevaar	the danger
dikwijls = vaak	often
de Afsluitdijk	the Great Enclosing Dam
overstromen	to flood
droogleggen	to reclaim
bewoonbaar	inhabitable
de landbouw	the agriculture
bewaken	to guard
de dijkwacht	the dike watch
in dit opzicht	in this respect

Dikes

Nederland is bekend om zijn dijken. De eerste dijken werden in de Middeleeuwen gebouwd maar ze worden nog steeds gebouwd en oude dijken worden verhoogd. Je vindt dijken niet alleen langs de kust maar ook in het binnenland waar de kust misschien vroeger liep. Soms werd er zo'n zogenaamde binnendijk gebouwd als extra verdediging tegen stormen waardoor de buitendijken vroeger dikwijls braken en het land overstroomde. In 1932 werd de Afsluitdijk geopend. Door de bouw van die dijk is de vroegere Zuiderzee het IJsselmeer geworden en later zijn achter die dijk verdere dijken gebouwd om polders te maken. Een polder is een stuk land dat drooggelegd is en dus bewoonbaar geworden is of voor de landbouw gebruikt kan worden. De dijken van Nederland moeten bewaakt worden. Dat wordt door de dijkwacht gedaan.

Nederland is in dit opzicht een uniek land.

De Afsluitdijk (Bert Verhoeff/Hollandse Hoogte)

Note: When a word starts with **ij**, both letters are capitalised when the word requires capital letters. Even the letter **y** of the alphabet is pronounced **ij** (see [page xxv](#)) and in most people's handwriting **ij** is a **y** with dots on it, but dictionaries regard the sound as **i + j**.

Language points

The passive

The passive: The meat is being cut with a sharp knife.

The concept 'passive' is the same in both English and Dutch, but the Dutch express it in a slightly different way. Sometimes, for stylistic reasons, we choose not to mention who or what is performing an action, *i.e.* 'The door was opened' instead of 'He opened the door'; the former construction is called the passive and the latter the active. The doer of the action can also be mentioned in the passive if required, *i.e.* 'The door was opened by him'.

In English the passive is formed by using the verb 'to be' plus a past participle. In Dutch you use **worden** (lit. 'to become') plus the past participle. Here are the various tenses of the passive in Dutch and English:

De deur wordt (door hem) geopend.

The door is (being) opened (by him).

De deur werd (door hem) geopend.

The door was (being) opened (by him).

De deur is (door hem) geopend.

The door has been opened (by him).

De deur was (door hem) geopend.

The door had been opened (by him).

De deur zal geopend worden.

The door will be opened.

De deur moet/kan geopend worden.

The door must/can be opened.

De deur zal geopend moeten worden.

The door will have to be opened.

De deur zal geopend zijn.

The door will have been opened.

There are two traps you have to beware of.

1 **Is geopend** translates 'has been opened'. 'The door is shut' and 'The door

has been shut' are both **De deur is gesloten**. In English the former describes the state of the door and the latter the result of the action of shutting the door, but to the Dutch mind this is one and the same thing.

- 2 As you have seen, 'The door has been opened' is **De deur is geopend**. The past tense of that in English is 'The door had been opened' and thus the past in Dutch is **De deur was geopend**. Despite appearances, this construction does not mean 'was opened', which is rendered by **werd geopend**.

Earlier in this book, where the active was being dealt with, you learnt that the Dutch normally express themselves in the perfect tense. Thus 'He shut the door' is more usually **Hij heeft de deur gesloten** than **Hij sloot de deur**. The same preference for the perfect exists in the passive too. Thus, although 'The door was shut by him' is literally **De deur werd door hem gesloten**, it is more usual to say in spoken Dutch **De deur is door hem gesloten**.

Note that **De deur was gesloten** can express either 'The door was shut' (i.e. the state the door was in) or 'The door had been shut' (the action that had been performed on the door), but to the Dutch mind this is one and the same thing.

Exercise 3

How many examples of the passive are there in the reading text on dikes? Underline them, i.e. both the auxiliaries worden or zijn and the dependent past participles.

Exercise 4

Use the passive to answer the following questions.

Example: Waar wordt brood van gemaakt? (van meel)

Brood wordt van meel gemaakt.

- 2 Waar is dat mee geschreven? (met een vulpen) Waar wordt de afwas mee
3 gedaan? (met het afwasmiddel) Waar werd dat mee schoongemaakt? (met
4 zeep) Door wie was hij geholpen? (door mij)
6 Door wie kan hij geholpen worden? (door niemand) Door wie is het geld
7 geschonken? (door mijn man) Waar wordt Nederlands gesproken? (in

Nederland en België)

Exercise 5

First read this set of regulations for visitors to a castle park, then answer the questions.

- 1 Het park is open dagelijks van 10 uur tot 15 uur.
- 2 Toegang tot het park is gratis.
- 3 Het is verboden op dit terrein te fietsen.
- 4 Honden mogen niet vrij rondlopen.
- 5 Het is verboden zich op het gras te begeven.
- 6 Het is verboden de dieren te voeren.
- 7 Het roken wordt in dit park niet toegelaten.
- 8 Het is verboden bloemen te plukken.
- 9 Auto's dienen¹ op het parkeerterrein rechts van het slot geparkeerd te worden.
- 10 Rolstoelen kunnen van het kantoor geleend worden.
- 11 WC's bevinden zich 100 meter voor de ingang tot het slot.
- 12 Het restaurant is 's woensdags gesloten.

Note 1: In this context **dienen** is an official sounding synonym of **moeten** which is commonly used on signs.

A young couple who come on their bicycles find point 3 on the list relevant to them. Which point or points are relevant to the following people?

- (a) Een oudere dame die haar hondenlijn vergeten heeft.
- (b) Een vader met zijn kinderen die een bal meegebracht hebben.
- (c) Een gezin dat geen geld bij zich heeft.
- (d) Een echtpaar dat oud brood meegenomen heeft voor de eenden.
- (e) Een oude man die heel graag een pijp rookt als hij wandelt.
- (f) Een moeder met een klein kind dat dringend moet.
- (g) Een paar jonge mensen die net na drie uur 's middags opdagen.
- (h) Een dame die iets zou willen meenemen voor de vaas op haar koffietafel thuis.
- (i) Een jonge man die zijn vriendin uitgenodigd heeft om op woensdag in het park te gaan eten.
- (j) Een meisje dat haar oma, die slecht ter been is, een bezoek aan het park beloofd heeft.

Exercise 6

Which of the 12 regulations in exercise 5 contain clear passives? Those which start *Het is verboden ...* describe a state rather than an action and are thus not examples of true passives.

Cultural point

Running through the middle of the province of Utrecht, from north to south, is the so-called **Waterlinie**. To the west of this line, the Netherlands lie below sea level, and to the east of it they gradually rise above it. The main defence against the sea in the west is firstly the sand-dunes along the coast, and secondly a system of dikes which are the result of over a thousand years of diligence on the part of the Dutch. Many Dutch windmills are living reminders of the early technology used to reclaim land. The completion of the Afsluitdijk in 1932 and the subsequent reclamation of much of the land behind it were landmarks in the history of the country. But since then the Delta Works (**de Deltawerken**) have been completed in the province of Zeeland. This project, inaugurated in the late 1980s, has created vast reservoirs of fresh water and was intended to prevent a recurrence of a flood on the scale of the 1953 one when the dikes in that region were breached.

Unit Fourteen

Er zijn eekhoorns in de tuin

There are squirrels in the garden

In this unit you will learn about:

- the meanings of the Dutch word **er**
- expressing the progressive or continuous form of verbs
- how to express actions that started in the past and are still continuing

Dialogue 1 (Audio 2.42)

Pauline and Piet have discovered squirrels in their garden

-
- PAULINE: Piet, er zit een eekhoorn in de eikenboom achter in de tuin.
PIET: Er zijn er eigenlijk twee. Ik ben net gaan kijken en er zat er nog een in de notenboom van de buurman.
PAULINE: De eekhoorn die ik gezien heb, ziet er niet zo gezond uit, vind je niet?
PIET: Ja, en er ligt ook iets akeligs op de grond, braaksel of zo.
PAULINE: Ze schijnen van die eikenboom te houden, hè, want vorig jaar om

deze tijd zaten er ook eekhoorns in, weet je nog?
PIET: Ja, dat klopt. Ik heb er op een dag een stuk of vijf geteld.

Language points

The meanings of the Dutch word *er*

Er is used highly idiomatically in Dutch. Some of its meanings have direct equivalents in English and others do not. It has been used on many occasions already in this book but its most idiomatic usages have been avoided till now. All its various uses must be mastered.

The basic meaning of **er** is 'there'. It is in fact in origin an unemphatic form of **daar**. It has four functions: *Dummy subject er*. Indefinite subjects are commonly placed after the verb in Dutch with **er** introducing the verb, which stands either in the singular or the plural depending on the number of the subject:

Er loopt een hond achter het hek.

There's a dog walking behind the fence.

Er zijn twee dingen die ik zeggen moet.

There are two things I have to say.

In the examples above, **er** corresponds exactly to English usage but this is certainly not always the case. Such constructions with a dummy subject **er** are

much more common in Dutch than in English, *e.g.*

Toen kwam er een pastoor aan.

Then a priest arrived.

Wat is er gebeurd?

What (has) happened?

Wie is er vandaag jarig?

Whose birthday is it today?

As you have seen, **er is/zijn** renders ‘there is/are’ but the Dutch have several other ways of expressing this. **Er ligt/liggen**, **er zit/zitten** and **er staat/staan** are often used instead of **er is/zijn** when the action of these verbs is appropriate to what is being referred to, *e.g.*

Er zit een muis in de hoek.

There is a mouse in the corner.

Er liggen twee kranten op tafel.

There are two papers (lying) on the table.

Er staan twee banken achter de schuur.

There are two benches (standing) behind the shed.

The following use of these three verbs should be noted in passing as it is related to the above. Here they also simply render ‘to be’:

Waar ligt Utrecht?

Where is Utrecht? (*e.g.* while pointing to a map)

De koffie staat klaar.

The coffee is ready.

Mijn broer zit in Japan/thuis.

My brother is in Japan at home.

Er is commonly used in combination with the passive (see [page 186](#)), *e.g.*

Er wordt aan de deur geklopt.

There’s a knock at the door.

Er wordt in Italië veel wijn gedronken.

A lot of wine is drunk in Italy.

2 *Partitive er*. **Er** is used with numerals and adverbs of quantity (*i.e.* ‘enough’,

‘too much’, ‘too few’). This usually has no parallel in English. Its literal meaning is something like ‘of it/them’ (compare French *en*), *e.g.*

Hoeveel heb je er? How many (of them) do you have?

Ik heb er drie. I have three (of them).

Hij heeft er genoeg. He has enough (of it/them).

The sentence **Er zijn er eigenlijk twee** in [dialogue 1](#) contains both a dummy subject **er** and a partitive **er**.

3 *Pronominal er*. ‘On it’, ‘in it’, ‘from it’, *etc.* (i.e. a preposition + the pronoun ‘it’) are expressed in Dutch by **erop**, **erin**, **ervan**, *etc.*; ***op het**, ***in het**, ***van het** *etc.* are not possible, *e.g.*

Dit is een stoel. Ik zit erop.

This is a chair. I’m sitting on it.

Neem deze pen en schrijf de boodschappenlijst ermee.

Take this pen and write the shopping list with it.

As with **waar-** + preposition *etc.* (see [pages 178](#) and [182](#)), it is usual to separate **er** from the preposition, placing the **er** immediately after the finite verb and the preposition at the end of the clause (but before any other verb form), *e.g.*

Schrijf er de boodschappenlijst mee.

Write the shopping list with it.

Ik heb er het brood mee gesneden.

I cut the bread with it.

Hij gaat er een boot van bouwen.

He’s going to build a boat from it.

Er + preposition not only translates ‘on/in/from it’ *etc.* but also ‘on/in/from them’ *etc.*, when ‘them’ refers to non-personal objects, *e.g.*

We kijken er graag naar. We like looking at it (a painting).

or

We like looking at them (paintings).

Note that analogous to **erop** ‘on it/them’ etc., whether written as one word or two, are **daarop** ‘on that/those’ etc. and **hierop** ‘on this/these’ etc. Being emphatic forms, unlike **er**, they usually stand at the front of the sentence, *e.g.*

Daaraan moet je mij herinneren.	You must remind me of that.
Daar moet je mij aan herinneren.	You must remind me of that.
Hierop ga ik niet zitten.	I’m not going to sit on this/these.
Hier ga ik niet op zitten.	I’m not going to sit on this/these.

Compare:

Ik ga er niet op zitten.	I’m not going to sit on it/them.
---------------------------------	----------------------------------

- 4 *Locative er*. Locative simply means place and thus this **er** means ‘there’ indicating a place, *i.e.* an unemphatic **daar**. **Daar**, because it is usually emphatic, commonly stands at the beginning of a sentence – remember that fronting is one way that Dutch emphasizes, *e.g.*

Ben je in Berlijn bekend?	Do you know your way around Berlin?
Ja, daar heb ik vroeger gewoond.	Yes, I used to live there.
Ja, ik heb er vroeger gewoond.	Yes, I used to live there.

The difference is not one of meaning but of emphasis, and because **er** is unstressed, locative **er**, like partitive and pronominal **er**, follows the finite verb.

Note: Because **er** is in origin an unemphatic **daar**, it is commonly pronounced **d’r**.

Exercise 1

Rewrite the following sentences, replacing the expressions in italics with **er** +

preposition. Separate er from the preposition where possible.

Example: De jongens zitten niet *op de sofa*.
De jongens zitten er niet op.

- 1 De hond ligt niet *op de grond*.
- 2 Ik weet niets *van dat ongeluk*.
- 3 Zij heeft het *uit de krant* geknipt.
- 4 We hebben urenlang *in die auto* rondgereden.
- 5 Ik loop de hele dag *aan die film* te denken.
- 6 We kijken *naar een interessant televisieprogramma*.

Note: Contrary to the rule that pronominal **er** always follows the finite verb, when there is an object **het** in the sentence, **het** occupies that position and **er** follows **het** (see question 3, for example).

Exercise 2

Rewrite the above sentences, replacing the italicised expressions with daar + preposition. Separate daar from the preposition where possible.

Example: De jongens zitten niet *op de sofa*.
Daar zitten de jongens niet op.

Exercise 3

Answer the following questions.

Example: Wat is dit en wat doe je ermee?

Het is een golfbal en je speelt er golf mee.

1 een viool (muziek maken)

2 tv (kijken naar)

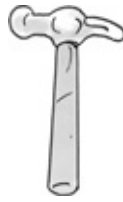
3 tandenborstel (je tanden poetsen)

4 zaag (hout zagen)

5 teddybeer (spelen)

6 hamer (spijkers hameren)

Expressing the progressive or continuous form of verbs

The progressive or continuous form of a verb: He is/was talking.

Earlier in this book the point was made that a verb like **ik lees/las** not only translates 'I read/read' (i.e. present and past), but also 'I am/was reading'. Although that is so, the Dutch are able to express the ongoing action of a verb if they consider it necessary in a given context.

'At the moment I am reading a book about the (German) occupation' can be expressed in four ways in Dutch: **Ik lees op het ogenblik een boek over de bezetting.**

2 **Ik ben op het ogenblik een boek over de bezetting aan het lezen.**

3 **Ik ben op het ogenblik bezig een boek over de bezetting te lezen.**

4 **Ik zit op het ogenblik een boek over de bezetting te lezen.**

Note: aan het lezen: In this construction **het** is sometimes written **'t**, e.g. **aan 't lezen**.

Sentence 1 is neutral and is the form you have previously learnt. It is never incorrect. Sentences 2, 3 and 4 are examples of three different ways of expressing the continuous action of the verb, but are essentially synonymous with 1. For 4 to be appropriate you need to be sitting and performing the action at the time of speaking, whereas the other three can be uttered even if you are not actually reading at the time of speaking.

Because 4 is specific to the position of the body while performing the action, **liggen** and **staan** are also used in this construction, e.g.

Hij ligt te slapen. Maak hem niet wakker.

He's asleep. Don't wake him.

Ze staat buiten met de buurvrouw te praten.

She's outside talking to the neighbour.

All the above progressive forms are in the present, but they can also be expressed in the imperfect:

Ik was een boek over de bezetting aan het lezen.

Ik was bezig een boek over de bezetting te lezen.

Ik zat een boek over de bezetting te lezen.

Progressives of the type **aan het lezen zijn** and **liggen/staan/zitten te** also commonly occur in the perfect but **bezig te** does not, *e.g.*

Ik ben de hele middag aan het tuinieren geweest.

I have been/was gardening all afternoon.

Ik heb een boek over de bezetting zitten lezen.

I have been/was reading a book about the occupation.

Hij heeft liggen slapen.

He has been (lying down) sleeping.

Take note of what happens with **liggen**, **staan** and **zitten** when used in the perfect, *i.e.* they require a double infinitive construction (see [page 143](#)).

Exercise 4

Put the following sentences into the three forms of the progressive. In the third option use either **liggen**, **staan** or **zitten** depending on which is most appropriate to the action being performed.

Example: Charlotte speelt met haar pop.
Charlotte is met haar pop aan het spelen.
Charlotte is bezig met haar pop te spelen.
Charlotte zit met haar pop te spelen.

- 1 Marius doet zijn huiswerk.
- 2 Ze eten.
- 3 Piet maait het gras. (*third way not possible*)
- 4 Pauline doet de afwas.
- 5 Ze drinken allemaal koffie.

Exercise 5

Put the third option of the sentences in exercise 4 in the perfect tense.

Example: Charlotte zit met haar pop te spelen.
Charlotte heeft met haar pop zitten spelen.

Dialogue 2 (Audio 2.44)

Pauline and Piet are talking about Pauline's eccentric uncle

-
- PIET: Wat zit je te doen, Pauline?
PAULINE: Ik ben een brief aan het schrijven.
PIET: Aan wie?
PAULINE: Aan oom Paul.
PIET: Hij had jarenlang geen telefoon. Heeft hij er nog altijd geen?
PAULINE: Jawel, hij heeft al een jaar een telefoon maar hij is doof geworden en kan hem niet meer gebruiken.
PIET: Hoe lang woont hij al in dat oude huis?
PAULINE: Hij woont er al een jaar of vijftig,¹ meen ik.
PIET: Niet te geloven! Hij heeft al die tijd zonder telefoon² geleefd en dan koopt hij er een als hij doof wordt. Wat een gekke vent!
PAULINE: Niet lelijk praten³ over mijn lievelingsoom, hoor!

Note 1: On [page 190](#) the expression **een stuk of vijf** 'approximately five' was used. **Een jaar of vijftig** 'about fifty years' is an extension of this idiom. Similarly you can say **een week/maand of drie** 'about three weeks/months' and **een man of tien** 'about ten people'. These expressions are all synonymous with **ongeveer** 'about, approximately' and are particularly common in the spoken language.

Note 2: Zonder is never followed by the indefinite article in Dutch, *e.g.* **Hij is zonder jas naar buiten gegaan** ‘He went out without a coat on’.

Note 3: Imperatives (see [page 104](#)) are sometimes expressed by infinitives, *e.g.* **Niet roken** ‘No smoking’, **Opstaan allemaal** ‘All get up’.

Language points

How to express actions that started in the past and are still continuing

On [page 137](#) you were given the rule ‘A perfect in English is always a perfect in Dutch’. There is one notable exception to this rule: when an action that started in the past continues on into the present (i.e. it is still not completed) Dutch uses the present tense whereas English uses the perfect. These constructions in English usually contain an expression of time introduced by ‘for’, *e.g.*

Ik leer al twee jaar Nederlands.

I have been learning Dutch for two years.

Dutch uses the adverb **al** where English uses the preposition ‘for’; what the Dutch is in effect saying is ‘I have been learning and am still in the process of learning’ and thus a perfect tense, which indicates a completed action in Dutch, cannot be used, *e.g.*

Ik heb twee jaar in Duitsland gewoond.

I lived in Germany for two years.

Compare the following sentences from [dialogue 2](#) which illustrate the concept:

Hoe lang woont hij al in dat oude huis?

How long has he been living in that old house (for)?

Hij woont er al een jaar of vijftig.

He’s been living there for about fifty years.

Exercise 6

Make sentences from the following words, expressing that the action of the verb has been ongoing for the period of time given, and translate the completed sentences into English using the correct tense.

Example: Pauline, werken, vijf jaar, in Den Haag.
Pauline werkt al vijf jaar in Den Haag.
Pauline has been working in The Hague for five years.

- 1 Piet, lesgeven, acht jaar, op een middelbare school.
- 2 Hij, leren, een hele tijd, Duits.
- 3 Charlotte, spelen, langer dan een uur, in de tuin.
- 4 Oom Paul, zijn, jaren, doof.
- 5 Haar broer zitten, een week of drie, in Griekenland.

Exercise 7

Refer to the map on [p. 15](#) to answer the following questions in Dutch using both a dummy subject and a partitive 'er' in the same sentence.

- 1 Hoeveel provincies zijn er in Nederland en hoe heten ze?
- 2 Hoeveel provincies zijn er in Vlaanderen en hoe heten ze?
- 3 Hoeveel provincies zijn er in Franstalig België (Wallonië) en hoe heten ze?

Exercise 8

Here's a puzzle to increase your vocabulary. Working from left to right (first the top line, then the bottom), fill in vertically the Dutch names of the following animals. (Remember that ij is regarded as one letter in Dutch.) When looking up the words, make sure you note what gender they are. If you get them right, the name of a well-known Dutch town will appear across the top line. What province is this town in and what is it famous for?

duck

octopus

hippopotamus

badger

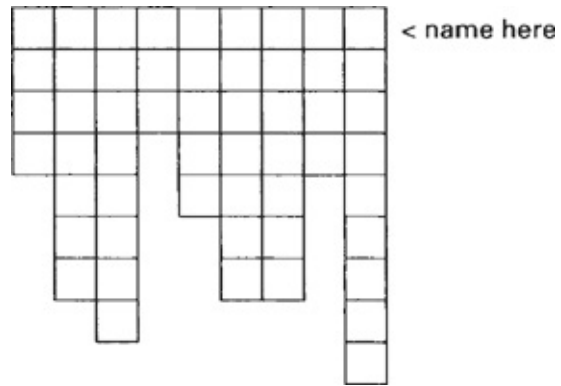
hawk

elephant

butterfly

hedgehog

rhinoceros

Unit Fifteen

Wat heb je met de kerstkaarten gedaan?

What have you done with the Christmas cards?

In this unit you will learn about:

- **al, alle(n)** and **allemaal**
- **beide(n)** and **allebei**
- **alles, iets, niets** and **niemand**
- the conditional and conditional perfect tenses
- saying 'should (have)' and 'could (have)'
- the weather

Dialogue 1 (Audio 2.46)

Piet has thrown away the Christmas cards

-
- PAULINE Wat heb je met al de kerstkaarten gedaan die we dit jaar gekregen hebben?
- PIET Die heb ik allemaal weggegooid. Wat moet je ermee?
- PAULINE Ik bewaar altijd alle kaarten tot volgend jaar om te weten aan wie ik dan een kerstgroet moet sturen.
- PIET Dat wist ik niet.
- PAULINE Dat is niets nieuws. Dat doe ik al jaren. Jij bent zo onoplettend.
- PIET Ik kan niet alles weten wat jij doet en denkt.
-

Language points

Al, alle(n) and allemaal

‘All’ is expressed in three ways in Dutch, *i.e.* **al**, **alle**, **allemaal**. There is no difference in meaning between the three but the sentence structure can differ depending on which of the three is used: **Al de kinderen zijn boven aan het spelen.**

Alle kinderen zijn boven aan het spelen.

De kinderen zijn allemaal boven aan het spelen.

All the children are upstairs playing./The children are all upstairs playing.

Note that an **allemaal** referring to the subject always stands immediately after the finite verb and that **alle kinderen** can mean either ‘all children’ or ‘all the

children'. In addition to meaning 'all', **al**, as we have seen so often before, also means 'already', but context always makes it clear what it means, *e.g.*

Ik ben al vergeten hoe hij heet.

I have already forgotten what his name is.

Ik ben al hun namen vergeten. = Ik ben hun namen allemaal vergeten.

I have forgotten all their names.

Note: Although there is a complicated grammatical rule that determines whether you use **hebben** or **zijn** as the auxiliary of **vergeten** in the perfect, in practice the Dutch use **zijn** in all cases. In this case **allemaal** does not follow the verb as it refers to the object of the sentence.

Alle can be used independently, *i.e.* not followed by a noun, as both a subject and an object, but sounds rather stilted; in all the following examples the alternatives with **allemaal** are more commonly heard, *e.g.*

Wat is er met de kopjes gebeurd? Alle zijn stuk.

(= **Ze zijn allemaal stuk.**) What happened to the cups? They're all broken.

Zij heeft ze alle (or allemaal) kapot gemaakt.

She broke them all.

When **alle** is used independently and refers to people, it takes an **n**, but in speech this **n** is often not heard, *e.g.*

Allen zijn naar de bioscoop gegaan. (= Ze zijn allemaal gegaan.) They have all gone to the movies.

Hij heeft ze allen (or allemaal) zien weggaan.

He saw them all leaving.

Generally speaking, the most common forms heard in speech are those with **allemaal**, so get used to using this form.

Note that 'all' in expressions of time is expressed by **de/het hele**, *e.g.*

de hele dag/week/maand/zomer

all day/week/month/summer

het hele jaar

all year

Exercise 1

Rewrite the following sentences, replacing al and alle(n) with allemaal.

Example: Ik heb al de kinderen in de tuin gezien.
Ik heb de kinderen allemaal in de tuin gezien.

- 1 Hij kent ze allen.
- 2 Al mijn familieleden zijn naar het feest gekomen.
- 3 Alle zijn uitverkocht.
- 4 Alle leerlingen mochten thuis blijven.
- 5 Pauline heeft al Piets overhemden gestreken.

Beide(n) and allebei

Beide(n) and **allebei** mean 'both' and as the usage of the two forms runs parallel with that of **alle(n)** and **allemaal**, it is worth looking at them here.

Beide, like **alle**, can stand before a noun or independently, taking an **n** in the same instances as **alle** does, and **allebei** stands in the same position in the sentence as **allemaal**, *e.g.*

Beide kinderen zijn boven aan het spelen.

De kinderen zijn allebei boven aan het spelen.

Both (the) children are upstairs playing.

Beiden zijn naar de bioscoop gegaan. (= Ze zijn allebei gegaan.) Both have gone to the movies.

Hij heeft ze beiden (or allebei) zien weggaan.

He saw them both leaving.

Wat is er met de kopjes gebeurd? Beide zijn stuk. (= Ze zijn allebei stuk.)

What happened to the cups? Both are broken./They're both broken.

Zij heeft ze beide (or allebei) kapot gemaakt.

She broke them both.

Note the following idiom:

Ik ken ze geen van beiden niet. I don't know either of them.

As with **alle/allemaal**, generally speaking, the most common form heard in speech is **allebei**.

Alles, iets, niets and niemand

Alles, iets, niets and **niemand** mean 'everything', 'something', 'nothing' and 'nobody' respectively. It is a peculiarity of English that in questions and after negatives *something* and *nothing* are replaced by *anything*, and *somebody* and *nobody* by *anybody*, e.g.

- 1 He has something in his hand.
- 2 Has he got anything in his hand?
- 3 He hasn't got anything in his hand.
- 4 He knows nobody.
- 5 Doesn't he know anybody?
- 6 He doesn't know anybody.

Dutch makes no such distinction in questions and negated sentences: **Hij heeft iets in zijn hand.**

- 2 **Heeft hij iets in zijn hand?**
- 3 **Hij heeft niets in zijn hand.**
- 4 **Hij kent niemand.**
- 5 **Kent hij niemand?**
- 6 **Hij kent niemand.**

Alles, iets and **niets** can be followed by a relative clause and, when they are, the relative pronoun required is **wat**, e.g.

Niets wat jij zegt is waar.
Nothing (that) you say is true.

Ik heb iets voor je wat je heel leuk zal vinden.
I have something for you which you'll really like.

Note: **Die** or **dat**, the usual relatives, cannot be used here because **alles, iets** and **niets** are not nouns with a gender by which to determine whether to use **die** or

dat. It should be noted, however, that **dat** is used by some speakers instead of **wat** after **alles**, **iets** and **niets**.

Iets (as well as colloquial **wat**) and **niets** can be followed by an adjective, in which case the adjective takes an **s** ending, *e.g.*

Ik heb iets/wat leuks voor je.

I have something nice for you.

Ik heb niets lekkers in huis.

I haven't got anything nice to eat in the house.

Exercise 2

Translate the following.

- 1 She's bought something expensive for his birthday.
- 2 There was nothing interesting for sale (**te koop**).
- 3 He gave me something he found under the cupboard.
- 4 I have nothing new to report (**berichten**).
- 5 There's something green lying on the floor.

Reading text 1 (Audio 2.48)

The following text is written in structurally much more difficult Dutch than you have had to cope with so far, but once you have worked through the grammar dealt with in this unit, you should have no trouble with it. With the help of the vocabulary in the back of the book see how much you understand of it now and then come back and reread it when you have completed the unit.

Charles V

Nederland had deel van Duitsland kunnen zijn. Tot het midden van de zestiende eeuw maakte het land deel uit van het Heilige Roomse Rijk. In 1555 deed Karel

de Vijfde, een Habsburger die ook koning van Spanje was, afstand van de troon van zijn rijk. Aan zijn broer gaf hij het Heilige Roomse Rijk en aan zijn zoon, Filips de Tweede, gaf hij Spanje. Hij had besloten dat als zijn zoon alles zou erven, het voor hem moeilijk zou kunnen zijn om dat reuze rijk onder controle te houden. Karel had er tenslotte zelf moeite mee gehad. Hij had bijvoorbeeld in Nederland en Duitsland met de Hervorming te kampen gehad. Zou het niet verstandiger zijn, dacht Karel, om de bezittingen te verdelen? Als hij het opstandige deel van zijn rijk aan zijn broer Ferdinand zou geven, dan zou Ferdinand er zijn hele energie aan kunnen besteden. Als zijn zoon alleen maar Spanje zou moeten regeren, en Spanje was bovendien ook rijker dan de rest van het rijk vanwege zijn kolonies, zou dat diens* leven wat vergemakkelijken. Maar de traditionele vijanden van Spanje waren Frankrijk en Engeland. Zou het dus niet nuttig kunnen zijn voor de koning van Spanje, dacht Karel, om landbezit in het noorden van Europa te hebben voor het geval er oorlog zou uitbreken tussen Spanje en die twee landen? Daarom besloot hij om de Nederlanden te scheiden van de rest van het rijk en die aan zijn zoon, de koning van Spanje, te geven. Vanaf dat ogenblik waren Nederland en Duitsland politiek gescheiden. Als keizer Karel dat niet gedaan had, had de geschiedenis van Europa heel anders kunnen uitvallen.

Note: *This word tends to be limited to higher style. It means ‘his’ and is used when **zijn** could be ambiguous; in this case it means Philip’s, not Charles’, life.

Language points

The conditional tenses

The conditional tense: He *would help* you.

The conditional perfect tense: He *would have helped* you.

Conditionals are expressed by **zou/zouden** ‘would’. An ‘if’ clause, introduced by **als** in Dutch, may or may not follow or precede, *e.g.*

Hij zou me helpen.

He'd help me.

He'd help me.

Hij zou me helpen als hij de tijd had.

He'd help me if he had the time.

Als hij de tijd had, zou hij me helpen.

If he had the time, he'd help me.

Note: It's not a bad idea to get into the habit of always using a comma when you start a sentence with a subordinate clause, as it separates the finite verbs of the two clauses (see [page 131](#)).

The verb in the **als** clause can be left in the imperfect, as done above, or you can express the hypothetical nature of that verb by replacing it by **zou/zouden** + infinitive; the force of a **zou/zouden** in that clause is then similar to English 'was/were to', *e.g.*

Als hij de tijd had/zou hebben, zou hij me helpen.

If he had (= were to have) the time he'd help me.

Ze zou het kopen als je haar het geld gaf/zou geven.

She'd buy it if you gave (= were to give) her the money.

Although this use of 'was/were to' is rather high style in English, the equivalent construction with **zou/zouden** in Dutch is not at all formal; it merely emphasizes the if and when of the situation.

Zou/zouden zijn and **zou/zouden hebben** are very commonly contracted to **was/waren** and **had/hadden**, but the presence of an **als** clause always makes it clear what the correct interpretation is, *e.g.*

Als hij niet zo veel rookte/zou roken, zou hij nu rijk zijn.

Als hij niet zo veel rookte/zou roken, was hij nu rijk.

If he didn't smoke so much he would be rich now.

Als we niet zo'n grote tuin hadden, zouden we meer tijd hebben.

Als we niet zo'n grote tuin hadden, hadden we meer tijd.

If we didn't have such a big garden we would have more time.

Exercise 3

Join the following sentences using *als* to introduce the second. Do it both with and without *zou/zouden*.

Example: Ik zou je het geld geven. Ik had het.
Ik zou je het geld geven *als* ik het had.
Ik zou je het geld geven *als* ik het zou hebben.

- 1 Ik zou de planten water geven. Het was warm.
- 2 Ze zou graag een bad willen nemen. Er was warm water.
- 3 Ze zou boodschappen gaan doen. Ze had genoeg geld.
- 4 Nederland zou nog deel van Duitsland zijn. Het was niet losgebroken.
- 5 Hij zou je haar adres geven. Hij wist het.

Exercise 4

Write out the sentences in the previous exercise, starting with the *als* clause.

Example: Ik zou je het geld geven. Ik had het.
Als ik het had, zou ik je het geld geven.
Als ik het zou hebben, zou ik je het geld geven.

The conditional perfect tense

Conditional perfect is the term given to ‘would have’ + past participle constructions. These can be translated literally, keeping in mind that ‘have’ will be either **hebben** or **zijn** depending on the auxiliary that the verb concerned takes in the perfect tense, *e.g.*

Perfect

Zij heeft een nieuw bankstel gekocht.

She bought a new lounge suite.

Zij is onmiddellijk naar huis gegaan.

She went home immediately.

Conditional perfect

Zij zou een nieuw bankstel gekocht hebben als ze genoeg geld gehad had.

She would have bought a new lounge suite if she had had enough money.

Hij zou onmiddellijk naar huis gegaan zijn als hij dat geweten had.

He would have gone home immediately if he had known that.

As you can see, the verbal constructions in these sentences are quite complicated but correspond word for word with their English translations. To reduce the number of verbs from three to two in conditional perfects like **Zij zou een nieuw bankstel gekocht hebben als ...** and **Hij zou onmiddellijk naar huis gegaan zijn als ...**, it is possible to contract **zou ... hebben** and **zon ... zijn** to **had** and **was** as explained earlier in this unit (see [page 207](#)), *e.g.*

Zij had een nieuw bankstel gekocht als ...

Hij was onmiddellijk naar huis gegaan als ...

Saying 'should (have)' and 'could (have)'

The past tense of 'can', 'could/was able', was dealt with on [page 143](#). But 'could' has two meanings in English: there is the imperfect or past tense, which is **kon** in Dutch, and the conditional, which is **zou kunnen**, *i.e. could* which means 'would be able', *e.g.*

Hij kon me gisteren niet helpen.

He couldn't help me yesterday.

Hij zou me niet kunnen helpen zelfs als hij tijd had.

He couldn't help me even if he had the time.

'Could have', a so-called conditional perfect, is expressed as follows: **Hij had me kunnen helpen.** He could have helped me.

Nederland had deel van Duitsland kunnen zijn.

The Netherlands could have been part of Germany.

The same sort of construction with **moeten** renders 'should have': **Hij had me moeten helpen.** He should have helped me.

Moeten, which so far we have learnt as meaning 'must/have to', is also used to express 'should'. There are parallels here with the use of **kunnen** as described above. 'Should' is strictly speaking **zou moeten**, but both **moest** and occasionally even **moet** are used too, *e.g.*

Je zou je vrouw heel wat meer moeten helpen.

Je moest/moet je vrouw heel wat meer helpen.

You should help your wife a great deal more.

Exercise 5

Translate the following into English.

- 1 Pauline had Marius van school kunnen halen als ze de auto gehad had.
- 2 Pauline vindt dat Piet Marius naar school zou moeten brengen.¹
- 3 Pauline vond dat Piet Marius naar school had moeten brengen.
- 4 Ze was op tijd geweest als ze dat geweten had.
- 5 Ze zou op tijd geweest zijn als ze dat geweten had.
- 6 De kinderen hadden langer buiten gespeeld als het niet donker geworden was.
- 7 Als je elke dag met je hond ging wandelen, zou hij niet zo lastig zijn.
- 8 Als hij meer verdiende, zou hij een groter huis kopen.
- 9 Als hij meer zou verdienen, zou hij kunnen sparen.
- 10 Hij zou elk jaar op reis gegaan zijn als hij meer had verdiend.
- 11 Als hij meer verdiend had, was hij elke zomer op reis gegaan.

Note 1: Note that ‘to take’ someone somewhere requires **brengen** not **nemen**.

Cultural point

The Dutch fought a war for independence from Spain from 1568 to 1648. This is known as **de Tachtigjarige Oorlog** and memory of it lies deep in the national psyche. It was as a direct result of the success of the northern provinces in asserting their independence and the southern ones staying under Spain that led to the division of the Dutch-speaking area into what we now know as Holland and Belgium. Religion played an important role in that war. There was a concentration of Protestants in the northern provinces, which is why the Netherlands north of the rivers are chiefly Calvinist (i.e. **Hervormd** ‘Dutch

Reformed') and the monarchy is Protestant. Those Dutch provinces situated to the south of the great rivers were only handed over by Spain to the newly independent state at the end of the war, by which time the Reformation had run its course in the Netherlands. Consequently, this part of the country is still Catholic, as of course is Flanders, which stayed under Spain till the early eighteenth century, when it passed to the Austrians.

Reading text 2 (Audio 2.50)

Het KNMI, the Royal Dutch Meteorological Institute, is based in a small village to the east of Utrecht, De Bilt. The name of this town is synonymous with the weather.

Vocabulary

opnieuw	again
de neerslag	precipitation, rainfall
enkele	several
de bui	shower
guur	bleak
af-/toenemen	to decrease/increase
tamelijk	rather
aanhouden	to last
naderen	to approach
de storing	depression
vrijwel	almost
zacht	mild

oplopen	to rise
behoorlijk	quite, very
flink wat	quite a lot of
wisselvallig	changeable
waaïen	to blow (only of wind)
stevig	strongly

A weather report

De Bilt, dinsdag

Morgen valt opnieuw veel neerslag. Het regent dan langdurig, terwijl in het noorden ook natte sneeuw voor kan komen. Voor het zover is, hebben we vandaag nog een dag met zon, enkele buien en een gure westenwind.

Later vandaag neemt de wind af en wordt het droog. Dat is het eerst het geval in Zeeland; in Groningen kunnen de buien nog tamelijk lang aanhouden. Al snel nadert van het zuidwesten uit een nieuwe storing. Vóór middernacht neemt de bewolking opnieuw toe en woensdagochtend regent het in vrijwel het hele land.

Woensdag overdag ligt de temperatuur in het noorden enkele graden boven nul. Op hetzelfde moment stroomt in het zuidwesten de zachte lucht binnen; daar wijst de thermometer woensdagmiddag mogelijk 10 graden aan. Later op de dag wint de zachte lucht verder terrein en loopt de temperatuur ook in het noorden langzaam op.

Na woensdag blijft het behoorlijk wisselvallig. De ene storing na de andere trekt over het land en er valt van tijd tot tijd flink wat regen. Ook waait het af en toe stevig. De temperatuur blijft daarbij steeds boven het vriespunt.

Language points

The weather

The following are useful expressions associated with weather: **het weerbericht**
weather report

weather report

de weersverwachting

weather forecast

Het regent/hagelt/sneeuwt.

It is raining/hailing/snowing.

Het dondert/bliksemt.

It is thundering/lightning.

Het onweert.

There is a thunderstorm.

Het motregent.

It's drizzling.

Het dooit.

It's thawing.

15 graden boven/onder het vriespunt

15 degrees above/below freezing

zonnig

sunny

bewolkt

cloudy, overcast

opklaren

to clear up

Wat is/was het voor weer?

What is/was the weather like?

Het is vandaag mooi/slecht weer.

The weather is lovely/awful today.

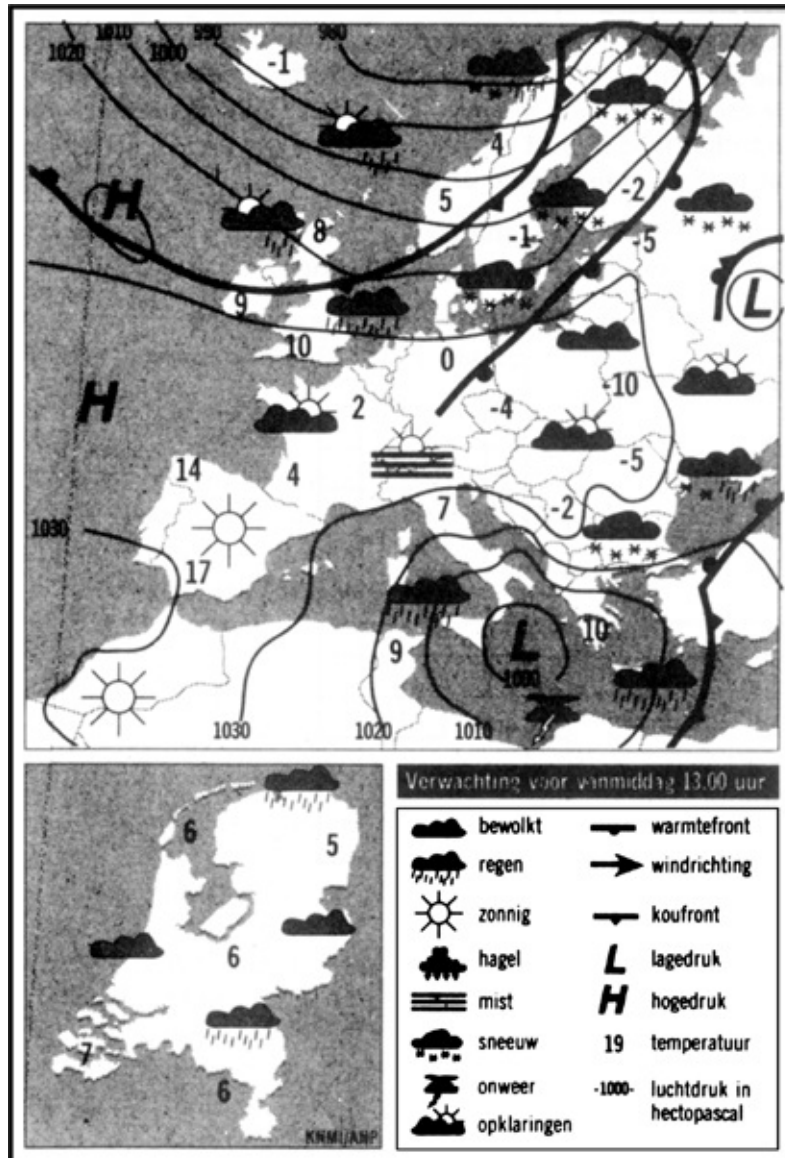
Note: 'Above/below freezing' can also be expressed as **boven/onder nul**.

Exercise 6

On the next page is a weather map (de weerkaart). Answer questions 1–5 by referring to the small map of the Netherlands and questions 6–12 by referring to the larger map of Europe.

- 1 Hoe warm gaat het in Zeeland worden?
- 2 In welke twee Nederlandse provincies gaat het regenen?
- 3 In welke provincie loopt de temperatuur alleen maar tot vijf graden op?
- 4 Hoeveel graden is het in Utrecht? En op de Waddenzee?
- 5 Wat is de weersverwachting voor de Randstad?
- 6 In welk Europees land wordt het zonnig?
- 7 In welke drie Skandinavische landen gaat het vriezen?
- 8 Waar gaat het misten?
- 9 Waar in Zuidoost-Europa gaat het sneeuwen?
- 10 Komt er een hoge-of een lagedrukgebied boven de Noordzee voor?
- 11 Wat is de temperatuur in IJsland?
- 12 Wat is het voor weer in Marokko?

Exercise 7

Here's a puzzle to increase your vocabulary. Starting from the left of the grid (first the top line, then the bottom), fill in vertically the Dutch names of the following birds. They are all common gender. If you get them right, the name of yet another type of bird will appear across the middle of the puzzle. What is the English name of this bird?

peacock

swan

starling

budgerigar

heron

stallow

crow

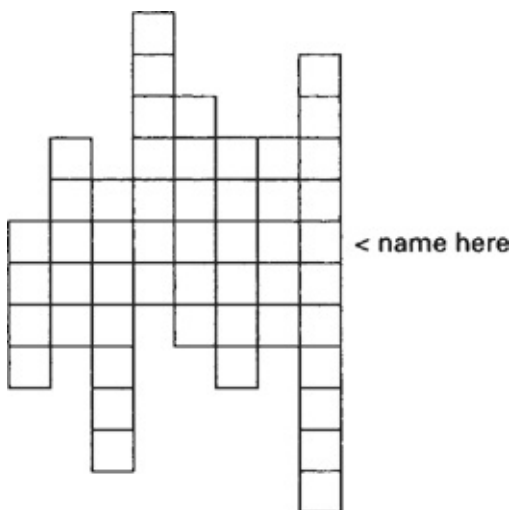
ostrich

HERON

SWALLOW

CROW

USUICH

Unit Sixteen

Piet is op school

Piet is at school

In this unit you will learn about:

- negation and the position of **niet/nooit**
- prepositions
- verbs with prepositional objects
- the separating of prefixes from infinitives and past participles
- how to use the verb **hoeven** 'to need'

Dialogue 1 (Audio 2.52)

Piet's having a conversation with a colleague at school

-
PIET:	Waarom was je gisteren niet op school, Theo?
COLLEGA:	Ik voelde me niet lekker en wilde liever thuis blijven. Maar ik ben niet de hele dag in bed blijven liggen, hoor.
PIET:	Waarom niet?
COLLEGA:	Mijn vrouw was niet thuis en ze had het huis niet opgeruimd.
PIET:	En wat dan nog?
COLLEGA:	Nou ja, we kregen gisteravond eters en dus moest iemand het doen. Ik had me anders doodgeschaamd.
PIET:	Ga weg! Ik wou dat ik met jou getrouwd was in plaats van met

Language points

Negation and the position of *niet*/*nooit*

The position of the negative **niet** (as well as **nooit**) varies quite a lot but there are underlying rules, some of which are illustrated in [dialogue 1](#). The rules are as follows:

Niet follows

- 1 expressions of time, *e.g.* **Hij komt vandaag niet** ‘He’s not coming today’.
- 2 definite direct objects, *e.g.* **Hij kan de/die/zijn sleutel niet vinden** ‘He can’t find the/that/his key’.
- 3 pronominal objects, *e.g.* **Ik ken hem niet** ‘I don’t know him’.

Niet precedes

- 1 expressions of time only when emphasizing, *e.g.* **Hij komt niet maandag (maar dinsdag)** ‘He’s not coming on Monday (but Tuesday)’
- 2 expressions of manner and place, *e.g.*

Ik rij niet hard. I don’t drive fast.

Hij woont niet hier. He doesn’t live here.

- 3 prepositions and prepositional objects and phrases, *e.g.*

Ik heb niet naar het programma gekeken.

I didn’t watch the programme.

Ik heb er niet naar gekeken.

I didn’t watch it.

Ze heeft het niet aan mij gegeven.

She didn’t give it to me.

Hij woont niet in Engeland.

He doesn't live in England.

- 4 predicative adjectives, *e.g.* **Hij is niet arm** 'He is not poor'
- 5 indefinite direct objects, *e.g.*

Ze heeft niet genoeg geld bij zich.

She doesn't have enough money on her.

Ze heeft nooit een brief geschreven.

She has never written a letter.

(Compare **Ze heeft de brief nooit geschreven** with a definite direct object.)

Niet either precedes or follows
complements of the verb **zijn**, *e.g.*

Hij is niet mijn vader. He is not my father.

Hij is mijn vader niet. He is not my father.

The following sample sentences illustrate and even combine several of the above rules. Look at them closely and relate them back to the rules:

Ik heb het niet aan haar gegeven.¹

I didn't give it to her.

Ik heb het haar niet gegeven.

I didn't give it to her.

Hij heeft nooit een auto gehad.

He's never had a car.

Ik zou hem mijn auto nooit lenen.

I would never lend him my car.

Ik heb hem vandaag niet op kantoor gezien.

I didn't see him at the office today.

Ze heeft er niet aan gedacht.

She didn't think of it.

Note 1: This sentence is synonymous with the next. Note that the use of **aan** 'to'

with indirect objects, and the resulting word order, are more or less as in English:

Ze heeft een mailtje aan hem gestuurd. She sent an email to him.

Ze heeft hem een mailtje gestuurd. She sent him an email.

Remember that 'not a/any' is rendered by **geen**, *e.g.*

Hij heeft geen auto.
He doesn't have a car.

Hij heeft geen geld.
He hasn't any money./He has no money. (see [page 28](#))

The following handy expressions are also negated with **geen**:

dorst hebben 'to be thirsty', *e.g.* **Ik heb geen dorst** 'I'm not thirsty'
honger hebben 'to be hungry', *e.g.* **Ik heb geen honger** 'I'm not hungry'
haast hebben 'to be in a hurry', *e.g.* **Ik heb geen haast** 'I'm not in a hurry'
slaap hebben 'to be sleepy', *e.g.* **Ik heb geen slaap** 'I'm not sleepy'

Note the following couplets that are relevant to negation:

iets	something	ergens	somewhere
niets	nothing	nergens	nowhere
iemand	someone/-body	ooit	ever
niemand	no-one/-body	nooit	never

'Not ... either' is expressed by **ook niet/geen**, *e.g.*

Hij komt ook niet.
He's not coming either.

Hij heeft ook geen geld.
He hasn't got any money either.

Hij heeft er ook geen.
He hasn't got one/any either.

'Not ... until' (= only) is expressed by **pas**, *e.g.*

Hij komt pas maandag.
He's not coming until Monday.
i.e. He's only coming on Monday.

Exercise 1

Negate the following sentences by putting *niet* in the right place or using *geen* where appropriate.

- 1 Ze heeft erge dorst.
- 2 De kinderen gaan vandaag naar school.
- 3 Pauline werkt in Utrecht.
- 4 Piet rijdt te langzaam.
- 5 Hij gaat met de tram naar zijn werk.
- 6 Dit jaar hebben de mussen een nest in de garage gebouwd.
- 7 De vloer is schoon.
- 8 Thijs is mijn oom.
- 9 Dit boek is in het Nederlands geschreven.
- 10 Ik heb het hem verteld.
- 11 Ik heb het aan hem verteld.
- 12 Hij koopt een nieuwe fiets voor Pauline.

Exercise 2

Translate the following sentences.

- 1 She hasn't any time to help you.
- 2 We don't start till next week.
- 3 She couldn't find her (coin) purse (**de portemonnee**).
- 4 There's not a single (**enkel**) tree in front of the house.
- 5 She's not my mother but my aunt.
- 6 They are not coming tonight but Friday night.

Dialogue 2 (Audio 2.54)

Piet is looking for his torch

- PIET: Marius, heb jij weer zitten spelen met mijn zaklantaarn?
MARIUS: Nee, papa. Ik heb hem bij de koelkast in de keuken zien liggen.
PIET: Waar dan? Op, onder, voor, achter of naast de koelkast?
MARIUS: Ernaast, tussen de koelkast en het aanrecht.
PIET: Elke keer dat ik hem nodig heb, moet ik er eerst naar gaan zoeken.
Ik word er gek van.
PAULINE: Zeur niet, Piet. Het is je eigen schuld. Je zet hem nooit weer terug op dezelfde plaats.

Note: In **dezelfde/hetzelfde** 'the same' the article and the adjective are written together as one word. **Hetzelfde** is also used to express 'And the same to you' *e.g.* **Prettige vakantie, Joop. Hetzelfde, Piet** 'Enjoy your holidays, Joop.' 'Same to you, Piet.'

Language points

Prepositions

You have been using prepositions since [unit 1](#). They are the (usually) little words that show the relationship of nouns and pronouns to each other, *e.g.* 'He got a bike *from* his uncle *on* his birthday'. They are to be found in almost every Dutch and English sentence. The problem with prepositions is that they are often used very idiomatically, *e.g.*

Ik woon bij mijn tante.

I live with my aunt.

Waarom zit je bij het raam?

Why are you sitting near the window?

Ze heeft het bij de Hema gekocht.

She bought it at Hema (a large store).

It is impossible to describe all the various uses of prepositions systematically. You will have to observe how they are used. What follows is a list of the most common prepositions with their primary meaning:

aan	on (vertical), at, to (people; compare naar)
achter	behind
behalve	except (for)
bij	near, by, at
binnen	within, in(side)
boven	above, over
buiten	outside (of)
gedurende	during
in	in, into
langs	along, past
met	with, by
na	after
naar	to (places)
naast	next to
om	around
ondanks	in spite of, despite
onder	under
op	on (horizontal), at
over	over, about (i.e. concerning)
sinds	since
tegen	against
tegenover	opposite

tijdens	during
tot	until
tussen	between
uit	out (of), from
van	from, of, off
vanwege	because of, on account of
volgens	according to
voor	for
vóór	in front of, before
zonder	without

*Note: **Aan** and **op** are two of the most ubiquitous and idiomatic of all prepositions whose varied uses you should observe closely so as to get a feeling for their range of meanings.*

Occasionally some prepositions are placed after the noun to express a motion in a given direction, *e.g.*

Hij is de gracht in gevallen.
He fell into the canal.

Ik reed de brug over.
I drove over the bridge.

Hij reed de hoek om.
He drove around the corner.

Gaat u die kant uit!
Go in that direction/that way (pointing)!

Ik ga de stad in.
I'm going (in)to town.

Compare the following two sentences to get some idea of what is being expressed by putting the preposition after the noun:

We liepen het bos door.
We walked through the forest (i.e. from one side to the other).

We liepen door het bos.

We walked through the forest (i.e. in the forest).

Heen is used in combination with some prepositions, with the preposition standing in front of the noun and **heen** after it. It expresses 'right through/around/over' etc., *e.g.*

Hij rende door de menigte heen.

He ran through the crowd.

Hij keek om zich heen.

He looked around him.

De kinderen renden om de tafel heen.

The children ran around the table.

Het vliegtuig vloog over de stad heen.

The plane flew over the city.

A preposition plus **heen** can occasionally have a figurative meaning, *e.g.*

We hebben langs elkaar heen gepraat.

We were speaking at cross purposes.

Ik heb eroverheen gelezen.

I missed it (while I was reading).

One other peculiarity of some prepositions is that they can be used in combination with another. Certain prepositional couplets stand either side of the noun and others precede the noun, *e.g.*

Hij is tegen een muur aan gereden.

He drove into a wall.

Hij is tegen een boom op gereden.

He drove into a tree.

Ik ging onder de brug door.

I went on under the bridge.

de eikenboom achter in de tuin

the oak tree down the back of the garden

midden in het bos

in the middle of the forest

boven op de kast

on top of the cupboard

There are too many such combinations to list. The reader is advised to observe how prepositions are used in Dutch because unfortunately grammatical rules do not go very far in helping you to master them.

Exercise 3

Fill in the appropriate preposition referring to the list given earlier in this unit.

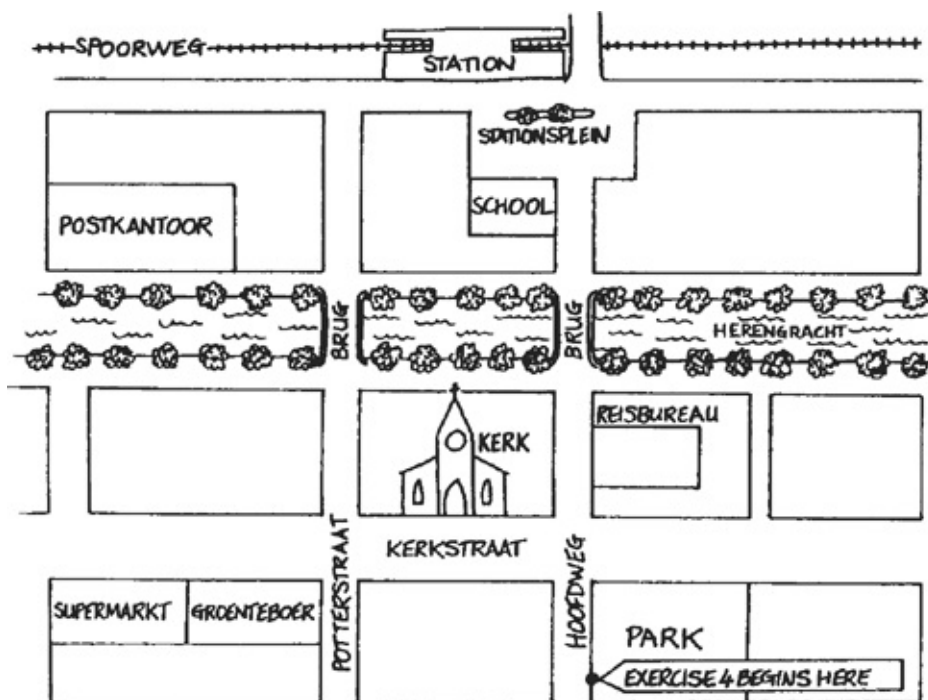
- 1 Zullen we (*before*) het avondeten even gaan wandelen?
- 2 Hij heeft zijn vader (*since*) de oorlog niet gezien.
- 3 (*After*) haar operatie lag ze nog twee weken in het ziekenhuis.
- 4 We zaten allemaal nog (*at*) tafel.
- 5 Hij heeft (*during*) de film zitten praten.
- 6 (*According to*) mijn moeder is hij een schurk.
- 7 We blijven vandaag (*on account of*) het weer thuis.
- 8 Ik lees op het ogenblik een boek (*about*) Australië.
- 9 We rijden nu (*past*) het postkantoor.
- 10 Hij woont (*opposite*) het station.

Reading text 1(Audio 2.56)

links/rechts	on the left/right
aan de linkerkant/rechterkant	on the left/right
rechtdoor	straight ahead
linksaf/rechtsaf	to the left/right
het plein	the square
oversteken	to cross
Bent u hier bekend?	Do you know the area? Are you from around here?

U staat vóór de supermarkt in de Kerkstraat. Rechts van u is de groenteboer. U wilt via het reisbureau naar het station. U gaat langs de Kerkstraat tot de Hoofdweg. Daar gaat u linksaf. U bezoekt het reisbureau aan de rechterkant. U gaat dan bij de Herengracht de brug over en loopt rechtdoor langs de school naar het Stationsplein. U steekt het plein over en komt bij het station aan.

Note: The adverbs **links** and **rechts** drop their -s and add an -er ending when used adjectivally in front of a noun and are then usually written together with the noun as one word.

Exercise 4

Look at the street map above. You are in the park. Write the dialogue.

STRANGER: Says excuse me and asks you if you know the area.
YOU: Answer yes and ask what the stranger wants to know.
STRANGER: Says he is looking for the post office.
YOU: Tell him how to get there by taking Kerk and Potter Streets and end by saying the post office is on the right.

Language points

Verbs with prepositional objects

A verb with a prepositional object: I am thinking of you.

Many verbs are commonly used in combination with a given preposition and thus need to be learnt as follows:

denken aan	to think of
herinneren aan	to remind of
kijken naar	to look at
luisteren naar	to listen to
zich verheugen op	to look forward to
wachten op	to wait for
zeggen tegen	to say to
zoeken naar	to look for

There are too many to list so they should be observed and learnt as you meet them in texts.

Exercise 5

Translate the following sentences, looking up the verbs in the back of the book to find the appropriate preposition.

- 1 Wat heeft hij *(to)* zijn moeder gezegd? *(to say to)*
- 2 Ik geloof niet *(in)* god. *(to believe in)*
- 3 Ik verkies zijn broer *(to)* zijn zus. *(to prefer to)*
- 4 Hij denkt *(about)* zijn vakantie na. *(to think about)*
- 5 Hij heeft me *(for)* geld gevraagd. *(to ask for)*
- 6 Zij lijkt sprekend (...) haar moeder. *(to look like)*
- 7 Hij trouwde toen *(to)* haar. *(to get married to)*
- 8 Ze glimlachte *(at)* het kind. *(to smile at)*
- 9 Het boek bestaat *(of)* twintig hoofdstukken. *(to consist of)*
- 10 De hond heeft *(at)* de kinderen geblaft. *(to bark at)*

The separating of prefixes from infinitives and past participles

Separable verbs like **opbellen** ‘to ring up’ and **thuiskomen** ‘to come home’ were dealt with on [page 106](#). An optional word order commonly occurs with these verbs which has not been mentioned so far but with which you will have to become familiar.

Where the past participle of a separable verb occurs in a sub-ordinate clause, *i.e.* at the end of the clause together with the auxiliary verb it is dependent on (see also page 131), the following variations of word order are possible:

- 1 **Wist je dat hij me gisteravond opgebeld heeft?**
- 2 **Wist je dat hij me gisteravond heeft opgebeld?**
- 3 **Wist je dat hij me gisteravond op heeft gebeld?**
Did you know that he rang me up last night?
- 1a **Ik geloof niet dat die boom gaat omvallen.**
- 2a **Ik geloof niet dat die boom om gaat vallen.**
I don’t think that tree is going to topple over.

The alternative word order illustrated in sentences 3 and 2a, *i.e.* where the finite verb stands between the separable prefix and the past participle or infinitive, is something that occurs more commonly in speech than in writing and thus is

more likely to be heard than seen.

A similar thing occurs colloquially in double infinitive constructions (see [page 143](#)) where the first of the two infinitives can be placed between the prefix and its verb, *e.g.*

Ik heb hem willen opbellen.

Ik heb hem op willen bellen.

I wanted to ring him up.

Ze heeft mij zien weggaan.

Ze heeft mij weg zien gaan.

She saw me leaving.

MOEDERS gevr. (A'dam en omg.), 25 tot plm. 30 jaar, die mee willen doen aan een marktonderzoek. U krijgt hier een vergoeding voor. Inl. 020-6654447.

Note: Key to the abbreviations used in the above classified advertisement:

gevr.	= gevraagd	wanted	plm. = plus minus	approximately
A'dam	= Amsterdam		Inl. = inlichtingen	information
omg.	= omgeving	vicinity		

Exercise 6

Rewrite the following sentences, applying the alternative word order described above.

- 1 Ik geloof dat hij wat later zal opdagen.
- 2 Ik zei tegen hem dat ik haar zou opbellen.
- 3 Hij heeft niet kunnen opstaan.
- 4 Weet je hoe laat zij aangekomen is?
- 5 Weet je wie al de koekjes heeft opgegeten?

How to use the verb hoeven 'to need'

The usual negative of 'must' in English is 'don't have to' or 'don't need to', *e.g.* 'You must get up early' but 'You don't have to get up early/You don't need to get up early'. The latter two forms are expressed by **hoeven** in Dutch, *e.g.* **Jij moet vroeg opstaan** and **Jij hoeft niet vroeg op te staan**. 'You mustn't get up early', where the meaning is somewhat different because it is a type of order, is in Dutch simply **Jij moet niet vroeg opstaan**.

Hoeven is a modal verb but differs from the other modals (see [page 112](#)) in requiring a **te** before the infinitive that follows; but in the perfect tense, where a double infinitive construction is required, **te** is optional, *e.g.*

Ik heb hem niet hoeven (te) helpen.

I didn't have to help him.

Durven 'to dare', which you would not normally see as a modal, behaves in a similar fashion, *e.g.*

Hij durft/durfde mij niet te helpen.

He doesn't/didn't dare to help me.

Hij heeft me niet durven (te) helpen.

He didn't dare help me.

Exercise 7

Negate the following sentences using **hoeven** while preserving the same tense as **moeten**. Remember too that **een** changes to **geen** when negating.

- 1 Je moet hem een tientje geven.
- 2 Ik moest een brief aan haar schrijven.
- 3 Ik heb een brief aan haar moeten schrijven.
- 4 De studenten moeten in het weekend een opstel schrijven.
- 5 De studenten hebben in het weekend een opstel moeten schrijven.

Note: Note that a 'school student' is a **leerling** (c) whereas a **student** (c) in Dutch can only be used with reference to someone studying at tertiary level.

Unit Seventeen

Marius wil gaan spelen

Marius wants to go and play

In this unit you will learn about:

- independent use of modals
- present participles
- verbal nouns
- how to express ailments
- parts of the body

Dialogue 1 (Audio 2.58)

Marius wants to go out to play but Pauline is putting her foot down

MARIUS: Mamma, ik wil in het park om de hoek gaan fietsen. Mag dat?
PAULINE: Nee, dat mag niet. Jij moet eerst je kamer opruimen.
MARIUS: Ach, nee. Moet dat?
PAULINE: Ja, dat moet.

MARIUS: En moet ik ook mijn treinstel inpakken?
PAULINE: Nee, dat hoeft niet. Dat kun je laten staan, maar je moet wel* al je kleren in de kast ophangen. (*er wordt aan de deur gebeld*)
PAULINE: Dat zal wel je vriendje zijn waar je mee gaat fietsen.
MARIUS: Dat denk ik ook.
PAULINE: Niets aan te doen. Je ruimt eerst je kamer op, hoor!

Note: * See [page 46](#) for the explanation of the function of this **wel**.

Language points

Independent use of modals

Hoeven, kunnen, moeten, mogen and **zullen** (see [page 68](#)) are commonly used alone, without an infinitive following, and with **dat** or **het** as the subject to express

Dat hoeft niet.	That's not necessary. (= You don't have to)
Dat moet.	That is necessary/must be done. (= You must)
Dat kan.	That's possible. (= You can/may)
Dat kan niet.	That is impossible. (= You can't/may not)
Dat mag.	That is permitted. (= You may)
Dat mag niet.	That is not permitted. (= You may not)
Dat zal wel.	That's probably the case.

Zullen in this sense is always used with **wel**, *e.g.*

Piet zal wel thuis zijn, denk je niet?
Piet's probably at home, don't you think?

Ja, dat zal wel.
Yes, probably.

Present participles

A present participle: The child came in crying. The crying child.

Back on [page 9](#) you learnt that as part of a verb Dutch does not have the equivalent of the English *-ing* form, *i.e.* ‘The child is crying’ is simply **Het kind huilt**. On [page 196](#) you were introduced to possible ways of expressing this progressive form of the verb if need be, *i.e.* **Het kind is aan het huilen**, **Het kind zit te huilen**.

The literal translation of ‘crying’ is **huilend**, *i.e.* this is the present participle, which is formed by simply adding **-d** or **-de** (usually optional) to the infinitive. But this form can only be used as an adverb or as an adjective standing before a noun in Dutch, *e.g.*

Het kind kwam huilend/huilende binnen.
het huilende kind

Verbal nouns

The *-ing* form in a sentence like ‘Boiling vegetables is an art’ is not rendered by the form described above. The Dutch say here ‘The boiling of vegetables is an art’, using a noun: **Het koken van groente is een kunst**. These so-called verbal nouns in Dutch are expressed by infinitives, which are regarded as neuter nouns where an article is usually required, *e.g.*

Ik ben niet in de wieg gelegd voor het vroege opstaan.
I’m not cut out for getting up early.

Studeren is niet makkelijk.
Studying is not easy.

Waar heeft hij het schilderen geleerd?
Where did he learn painting?

The last two examples can be expressed with a verb too, in which case they correspond to ‘It isn’t easy to study’ and ‘Where did he learn to paint?’, *e.g.*

Het is niet makkelijk om te studeren.
Waar heeft hij leren schilderen? (see [p. 144](#)) or **Waar heeft hij geleerd om te schilderen?**

How to express ailments

Ik heb pijn in mijn ...My ... is hurting.

Mijn ... doet zeer/pijn.My ... is hurting.

Ik heb hoofd-/kies-/buikpijn.

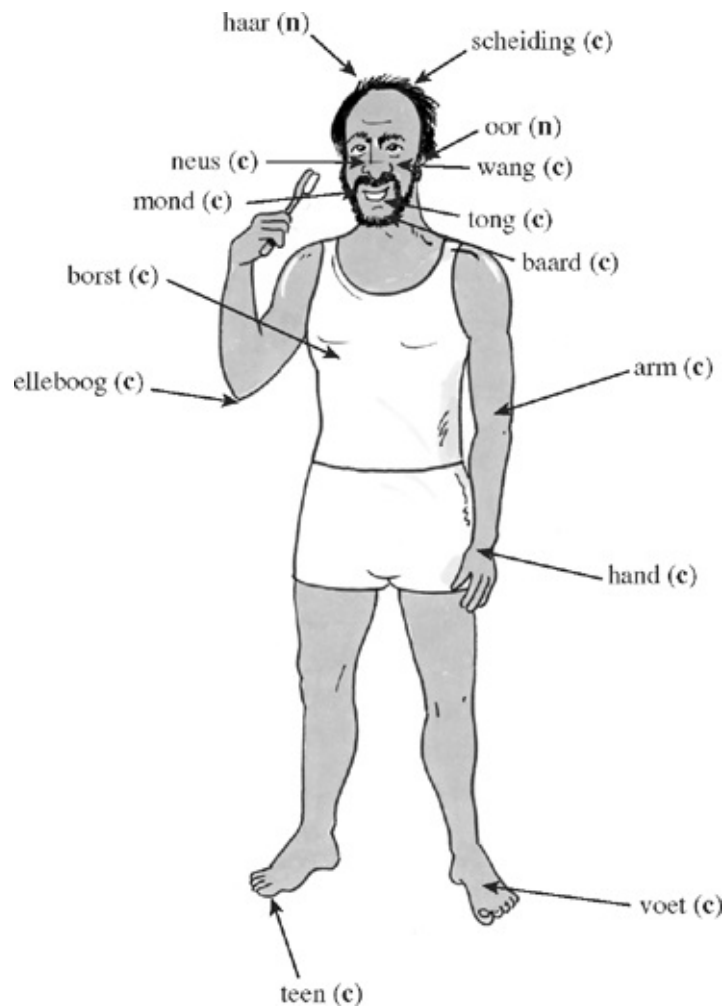
I have a headache/toothache/stomach ache.

Note that 'a' is not translated in Dutch in the last example. Note too the use of the hyphens in that sentence. Where you list nouns compounded from the same root word, it is not necessary to repeat that word, *e.g.*

Op zon-en feestdagen gesloten

Closed on Sundays and holidays

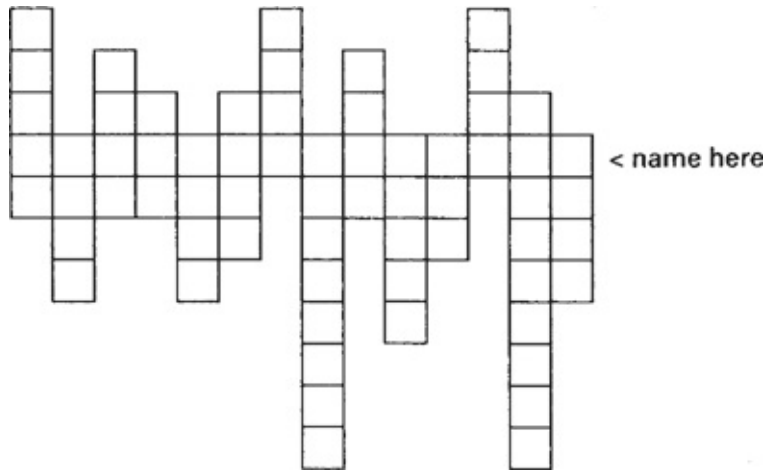
Parts of the body

Exercise 1

Insert the Dutch words for the following parts of the body vertically into the grid on the next page, starting from the left of the grid. If you get them all right, the name of a Dutch city will appear across the middle. Of which province is it the capital city?

chest/breast, hand, foot, arm, toe, tongue, cheek, elbow, mouth, beard, ear, nose, parting, hair

Cultural point

De Intocht van Sinterklaas © Maarten Hartman/Hollandse Hoogte

A uniquely Dutch festivity is **Sinterklaas**, St Nicholas' Day, the sixth of December. The name **Sinterklaas** is a synonym of **Sint Nikolaas**, who, by tradition, arrives in the Netherlands from Spain by boat. He is accompanied by a bevy of assistants called **Zwarte Pieten** (these days no longer necessarily black). **Sint**, as he is known for short, is attired in red bishop's garb and wears a mitre and carries a staff. He has a book in which the good and bad deeds of the children over the last year have been recorded. Piet is there to punish the bad

ones and hand out **pepernootjes** (small buttons of gingerbread) to the good ones. Sinterklaas and Father Christmas (compare the name *Santa Claus*) are clearly closely related. Until the post-war period the Sinterklaas tradition, complete with gift giving, far outweighed that of Christmas, except as far as the latter was of significance to practising Christians, of course, but Christmas is gradually overshadowing Sinterklaas, certainly when it comes to gift giving. Sinterklaas is not a public holiday, but everybody gets into the spirit of it whether at work or at home. Sint visits on the evening of the fifth. Gifts, whether brought by Sint personally or deposited anonymously in your letter box or on your desk (all cards are signed by Sint or Sint and Piet) are accompanied by a rhyme, often miniature works of art, which usually has a dig at you from the point of view of the writer. You look for clues in the verse as to who it might be from. The gifts are usually quite modest, often consisting of any one of numerous delicacies which are associated with the festivity, *e.g.* **speculaas** (spicy biscuits), **taaitaai** (gingerbread), **marsepein** and **chocoladeletters**.

Reading text 1 (Audio 2.60)

Vocabulary

aanschaffen	to purchase
het beedscherm	(computer/tv) screen
het geheugen	memory
de harde schijf/harddisk	hard disk
de fax, het faxapparaat	fax (machine)

uitstekend	excellent
beveiligen	to protect, secure
de gebruikersnaam	username
het wachtwoord	password
geheim	secret
het toetsenbord	keyboard

Ik heb vijftien jaar geleden mijn eerste computer aangeschaft. De pc die ik net kocht heeft een prachtig groot beeldscherm, acht gigabyte geheugen en een harde schijf van één terabyte. Ik heb natuurlijk ook een printer moeten aanschaffen. Het is maar een inkjetprinter maar hij print net zo goed als een laserprinter. Het is ook een fax(apparaat) en een scanner en hij faxt en scant uitstekend. Mijn computer is beveiligd. Je moet dus inloggen als je hem aandoet en wilt gebruiken – mijn gebruikersnaam en wachtwoord zijn geheim. Uitloggen is echter niet nodig. Het toetsenbord is heerlijk om te gebruiken. Ik surf geregeld op internet. Ik ben namelijk in race-auto's geïnteresseerd en ik save alle websites die ik vind die daarmee te maken hebben.

Language points

Computer terminology

Computer terminology in Dutch is largely English but not always. For example, a 'hard disk' is a **harde schijf** (c) but it is also a **harddisk** (c); 'to delete' is both **delaten** and **verwijderen**. A computer's 'memory' is its **geheugen** (n) but 'to print' from a computer is **printen** and not **drukken**, the word used for printing on a printing press. The pronunciation of such terms is not consistent either; **faxen** is pronounced with a Dutch *a* sound but **scannen** with something resembling an English *a* sound (actually more an *e* – see [page xvii](#)); **inloggen** and **gigabyte** are pronounced with a Dutch *g* but **googelen** with an English *g*.

Dutch has made verbs from English nouns which don't exist as verbs in English, *e.g.* **internetten** 'to be on the internet', **computeren** 'to be on the computer', otherwise expressed as **achter de computer zitten**, *e.g.*

Ik heb vannacht tot drie uur zitten computeren.

Ik heb vannacht tot drie uur achter de computer gezeten.

I worked on the computer last night till three in the morning.

These days there are quite a lot of technical verbs (often computer related) borrowed from English which need to be conjugated according to the rules of Dutch verbs while retaining a very un-Dutch spelling; the '**t fokschaap**' rule still applies (see [page 59](#)), *e.g.*

deleten/deletet/deletete/gedeletet

downloaden/downloadt/downloadde/gedownload

faxen/faxt/faxte/gefaxt

googlen/googlet/googlede/gegoogled

saven/savet/savede/gesaved

scannen/scant/scande/gescand

sms'en/sms't/sms'te/ge-sms't

updaten/updatet/updatete/geüpdatet

The four forms of each verb just given correspond to the infinitive/the third person of the present tense/the singular of the imperfect/the past participle.

Although 'the internet' is **het internet**, 'on the internet' is always expressed as **op internet**, *e.g.*

Ik ben dol op het internet.

I'm mad about the internet.

Ik heb het op internet gevonden.

I found it on the internet.

What now?

You have successfully made it to the end of *Colloquial Dutch*. You now know a great deal but not by any means everything there is to know about Dutch. Why not progress to *Colloquial Dutch 2* by Gerda Bodegom and Bruce Donaldson (Routledge, 2005)? Part 2, which also includes audio, introduces you to

additional, more advanced grammatical concepts and seeks to consolidate what you have learnt in *Colloquial Dutch*. **Succes!**

Translations of the dialogues in units 6 to 17

Translations of the dialogues in the first five units are given below the Dutch texts.

Unit 6

Dialogue 1

PAULINE: What have you got in your hand, Piet?
PIET: It's a doll.
PAULINE: Where did you find it?
PIET: In the garden behind a tree.
PAULINE: What sort of a doll is it?
PIET: A rubber doll, but why are you asking? Whose doll is it then?
PAULINE: It's Martine's, Charlotte's friend. She lost a doll like that.
PIET: When?
PAULINE: Last week.

Dialogue 2

PIET: What'll we do tonight? Shall we go to the movies?
PAULINE: No, I'm going to watch TV. We have to get up early tomorrow.
PIET: Oh yes, that's right. I'll be driving to Groningen tomorrow morning.
PAULINE: I'll take the kids to school then.
PIET: Okay, and I'll pick them up later.

Unit 7

Dialogue 1

CHARLOTTE: Don't make so much noise!
PAULINE: I beg your pardon?
CHARLOTTE: Shut up! This is exciting.
PAULINE: Don't talk like that to your mother. Come on, get up, go to bed.

Dialogue 2

PIET: Turn the light off in the kitchen!
PAULINE: I've already turned it off.
PIET: You never turn it off. You always leave it on.
PAULINE: I'll always turn it off in future, okay?

Dialogue 3

PIET: What are you doing?
PAULINE: I'm trying to ring the station but I dialled the wrong number.
PIET: Joop and Karin are hoping to come on the nine o'clock train from Brussels, aren't they?
PAULINE: Yes, but I want to know when it arrives here.
PIET: There's no time to lose, I think. It's already eleven o'clock.

Dialogue 4

JOOP: Piet! How nice to see you again! Look what we've brought you from Belgium.
PIET: Wonderful Belgian chocolate! How delicious! Gee, thanks a lot!
JOOP: Where are Marius and Charlotte?
PIET: They've gone to their grandad's to see his new teeth.
JOOP: Crazy kids!
PIET: Had a good trip?
JOOP: Yes, but we got up too late to catch the nine o'clock train.
PIET: We didn't mind waiting at the station for half an hour. There was lots to see.

Unit 8

Dialogue 1

PIET: Bon appétit! (= *enjoy the meal*)
GRANDMA: Can I have a slice of bread please, Piet?
PIET: Excuse me, dad! There you are, mum.
GRANDMA: Please pass me the cheese too! Hmm, it tastes terrific.
PIET: Do you feel like another beer, dad?
GRANDPA: No thanks. I still have some.
PIET: I'm having another glass. Cheers!
PAULINE: There's no more bread. I'll fetch some more.
GRANDPA: Don't bother! We've all had enough to eat.
PAULINE: Are you sure? Did you enjoy it?
GRANDPA: It was delicious, thank you.
PAULINE: My pleasure. I'm going to do the washing-up now.
GRANDPA: Okay, I'll dry the dishes.

Dialogue 2

PIET: Lotte, I've bought a lovely dolly for you.
CHARLOTTE: Let me see, dad.
PIET: Come here, sweetie. Give me a kiss. Thank you, darling. Here's your dolly.

Unit 9

Dialogue 1

PIET: What are you going to do when we've had breakfast?
PAULINE: After I've made the beds, I'm going to town. If you like, you can come too.
PIET: I can't because I want to wash the car this morning. When are you coming home?
PAULINE: I don't know yet when I'm coming home. You know that the bus is very unreliable.

Dialogue 2

PAULINE: What are you doing on Sunday morning, Piet?
PIET: I'll be doing what I always do on Sundays – I'll be washing the car.

PAULINE: You didn't do that last Sunday.
PIET: Perhaps not, but I will be next Sunday.
PAULINE: And what are we going to do this evening?
PIET: What we always do in the evening, of course. Watch TV.
PAULINE: Do we have to do that every evening? Can't we go out for a walk at least one evening?

Unit 10

Dialogue 1

PIET: Have you been able to find your watch, Pauline?
PAULINE: No, unfortunately I haven't. Perhaps I left it at the swimming pool this morning.
PIET: Have you been to look?
PAULINE: No, I didn't want to go back this morning because I had so much to do.
PIET: Have you rung to ask if they've found your watch?
PAULINE: No, I didn't dare ring because I don't like the manager of the swimming pool. We once had an argument.
PIET: How ridiculous. I'll ring then.

Dialogue 2

COLLEAGUE: Morning, Piet. I say, you haven't shaved.
PIET: No, that's right. I overslept and I didn't have time to shave.
COLLEAGUE: I had to hurry too but I was able to shave.
PIET: What time did you get up then?
COLLEAGUE: I can't remember any more – it was a madhouse at our place this morning.

Dialogue 3

PIET: Where shall we go for our holidays this summer?
PAULINE: Can't we go to Italy again like last year?
PIET: I don't think so. We can't afford it. We're broke unfortunately.
PAULINE: Shall we go to Friesland then? That can't be too expensive.

PIET: What a good idea. That is definitely affordable.
PAULINE: We can camp somewhere near the sea and go swimming every day.
PIET: That depends on the weather of course but it sounds great to me. That's what we'll do then. I'm already looking forward to the holidays.

Unit 11

Dialogue 1

PAULINE: Oh damn! Marius, did you eat the biscuits I bought only this morning?
MARIUS: Who, me? No, I didn't.
PAULINE: And the soft drink that was in the cupboard next to the sink. Did you drink that? And the ice cream that was in the freezer?
MARIUS: Not me! Why do you always blame me?
PAULINE: Because it is always you who does such things without first asking if it's all right.

Unit 12

Dialogue 1

PIET: Who have we already received a Christmas card from, honey?
PAULINE: From the woman we stayed with in Vienna.
PIET: Do you mean the woman I loathed?
PAULINE: Yes, that one.
PIET: She was unbearable. She had chairs all over the place that you weren't allowed to sit on.
PAULINE: Yes, that's right, but she was someone you could get attached to if you took the time to get to know her a bit.
PIET: I didn't have that much time. After all, I only had a month's holiday.

Unit 13

Dialogue 1

PAULINE: Whose socks are these, Charlotte? Yours or Marius's?
CHARLOTTE: They're mine.
PAULINE: And whose pullover is this?
MARIUS: That's my pullover. I want to put it on now.
PAULINE: Is that necessary? It's so hot.
CHARLOTTE: Where are you putting my socks, mummy? I can never find them.
PAULINE: I'm putting them in the middle drawer of your chest of drawers. Is that all right?

Unit 14

Dialogue 1

PAULINE: Piet, there's a squirrel in the oak tree at the end of the garden.
PIET: There are two in fact. I just went and had a look and there was another one sitting in the neighbour's walnut tree.
PAULINE: The squirrel I saw doesn't look too healthy, don't you think?
PIET: Yes, and there is something yucky lying on the ground too, vomit or something like that.
PAULINE: They seem to like that oak tree, don't they, because last year at this time there were also squirrels in it, do you remember?
PIET: Yes, that's right. One day I counted about five of them.

Dialogue 2

PIET: What are you doing, Pauline?
PAULINE: I'm writing a letter.
PIET: Who to?
PAULINE: To Uncle Paul.
PIET: He didn't have a phone for years. Has he still not got one?
PAULINE: Yes, he has. He's had one for a year but he's gone deaf and can't use it any more.
PIET: How long has he lived in that old house?
PAULINE: He's lived there for about fifty years, I think.
PIET: Incredible! He lived all that time without a phone and then he buys

one when he goes deaf. What a crazy guy!
PAULINE: Don't knock my favourite uncle now!

Unit 15

Dialogue 1

PAULINE: What did you do with the Christmas cards that we got this year?
PIET: I threw them all away. What use are they?
PAULINE: I always keep all cards till next year so that I know who I have to send Christmas greetings to.
PIET: I never knew that.
PAULINE: That's nothing new. I've been doing that for years. You're so unobservant.
PIET: I can't know everything you think and do.

Unit 16

Dialogue 1

PIET: Why weren't you at school yesterday, Theo?
COLLEAGUE: I didn't feel well and preferred to stay at home. But I didn't stay in bed all day, you know.
PIET: Why not?
COLLEAGUE: My wife wasn't at home and she hadn't tidied up the house.
PIET: And what else?
COLLEAGUE: Well, we were having people for dinner and so somebody had to do it. I would have died of shame otherwise.
PIET: Go on! I wish I was married to you instead of to Pauline.

Dialogue 2

PIET: Marius, have you been playing with my torch again?
MARIUS: No, daddy. I saw it lying near the fridge in the kitchen.
PIET: Where? On, under, in front of, behind or next to the fridge?
MARIUS: Next to it, between the fridge and the sink.
PIET: Every time I need it, I first have to go searching for it. It drives me

crazy.
PAULINE: Stop grumbling, Piet. It's your own fault. You never put it back in the same place.

Unit 17

Dialogue 1

MARIUS: Mummy, I want to ride my bike in the park around the corner. Is that okay (= *permitted/may I*)?
PAULINE: No, it's not (= *that's not permitted/you may not*). First you have to tidy up your room.
MARIUS: Oh, no. Do I have to (= *is that necessary/must I*)?
PAULINE: Yes, you do (= *it is necessary/you must*).
MARIUS: And do I have to pack my train set away too?
PAULINE: No, that's not necessary. You can leave that, but you will have to hang all your clothes up in the wardrobe. (*there is a ring at the door*)
PAULINE: That'll be your friend you're going cycling with.
MARIUS: I think so too.
PAULINE: That can't be helped. First you tidy your room up, do you hear?

Key to exercises

Unit 1

Reading text

My name is Piet and I live in Amsterdam. I am married to Pauline. She is English, but she speaks Dutch. I am a teacher at a secondary school in Amsterdam but Pauline works in The Hague. She goes to work by train every day. She is a secretary in a travel agency. We have two children, a son and a daughter. His name is Marius and hers is Charlotte.

Exercise 1

Ik heet Piet en ik woon in Amsterdam. Ik ben getrouwd met Pauline. Zij is Engels, maar ze spreekt Nederlands. Ik ben leraar op een middelbare school in Amsterdam maar Pauline werkt in Den Haag. Ze gaat elke dag met de trein naar haar werk. Zij is secretaresse bij een reisbureau. Wij hebben twee kinderen, een zoon en een dochter. Hij heet Marius en zij heet Charlotte.

Exercise 2

<i>Country</i>	<i>Inhabitant (male)</i>	<i>Language/nationality</i>
Duitsland	Duitser	Duits
Engeland	Engelsman	Engels
Frankrijk	Fransman	Frans
Nederland	Nederlander	Nederlands
Zweden	Zweed	Zweeds
België	Belg	Belgisch

Exercise 3

Voornaam	Otto
Familienaam	Schmidt
Leeftijd	30
Lengte	1.86 m
Nationaliteit	Duitser
Beroep	Bakker
Ogen	Blauw
Haar	Lichtbruin
Adres	Europaweg 5
	Hamburg
	Bundesrepubliek Duitsland

Exercise 4

Lisa Houghton is 31 jaar oud. Zij is lerares. Zij is één meter zeventig lang en heeft groene ogen en zwart haar. Zij is Engels/Engelse en zij woont in Nederland.

Exercise 5

Piet is a teacher. He is Dutch/a Dutchman and he is married to Pauline. Pauline is English/an English woman. She is a secretary and she works in The Hague. She speaks English and Dutch.

Exercise 6

Ik heet Piet en ik woon in Amsterdam. Ik ben getrouwd met Pauline. Zij is Engels, maar ze spreekt Nederlands. Ik ben leraar op een middelbare school in Amsterdam maar Pauline werkt in Den Haag. Ze gaat elke dag met de trein naar haar werk. Zij is secretaresse bij een reisbureau. Wij hebben twee kinderen, een zoon en een dochter. Hij heet Marius en zij heet Charlotte.

Exercise 7

- 1 lopen/loop/loopt
- 2 vertalen/vertaal/vertaalt
- 3 antwoorden/antwoord/antwoordt
- 4 vragen/vraag/vraagt
- 5 naaien/naai/naait
- 6 beloven/beloof/belooft

Exercise 8

Exercise 8

- 1 Zij naait.
- 2 Ik woon in Londen.
- 3 Hij vertaalt een boek.
- 4 Ik vraag iets.
- 5 Zij lopen.
- 6 Zij heeft een zoon en een dochter.
- 7 Zij wonen in Engeland.
- 8 Jij belooft.

Exercise 9

JIJ: Goeie morgen!

VRIEND: Goeie morgen!

JIJ: Het is leuk om je weer te zien. Hoe gaat het (met je/jou)?

VRIEND: Het gaat slecht. Hoe gaat het met jou?

JIJ: Het gaat (heel) goed/prima/uitstekend.

VRIEND: Hoe gaat het met Pauline?

JIJ: Het gaat goed met haar.

VRIEND: Hoe gaat het met jouw vrouw?

JIJ: Ook goed. Ze is in Den Haag.

Unit 2

Exercise 1

1 Groningen ligt in de provincie Groningen, in het noordoosten van Nederland. 2 Zwolle ligt in de provincie Overijssel, in het oosten van Nederland. 3 Leiden ligt in de provincie Zuid-Holland, in het westen van Nederland. 4 Utrecht ligt in de provincie Utrecht, in het midden van Nederland. 5 Middelburg ligt in de provincie Zeeland, in het zuidwesten van Nederland. 6 Tilburg ligt in de provincie Noord-Brabant, in het zuiden van Nederland.

Exercise 2

1 Leiden is een stad in het westen van Nederland. 2 Den Haag is een stad in het

westen van Nederland/van het land. Het is de zetel van de regering en de hoofdstad van Zuid-Holland. 3 Noord-Holland is een provincie van Nederland/een Nederlandse provincie. 4 Berlijn is de hoofdstad van Duitsland. 5 Kopenhagen is de hoofdstad van Denemarken. 6 Brussel is de hoofdstad van België. 7 Londen is de hoofdstad van Engeland/Groot-Brittannië. 8 Parijs is de hoofdstad van Frankrijk. 9 Nederland is een land in het noordwesten van Europa. 10 België ligt in het noordwesten van Europa, ten zuiden van Nederland.

Exercise 3

1 De man in het park is de vader van het kind. 2 De slager woont naast de loodgieter. 3 Het meisje weet niet waar de vrouw werkt. 4 Het huis is te koop. 5 Limburg is een provincie in het zuiden van Nederland. 6 De school is aan het einde van de straat.

Exercise 4

1 Frans 2 de oom 3 de ui 4 het zout.

Exercise 5

1 Helaas ben ik leraar. 2 Hier wonen wij. 3 Engeland ken ik niet. 4 Elke dag gaat Pauline naar Den Haag. 5 Nu zet Ineke koffie.

Exercise 6

1 Onze zoon is niet ziek. 2 Gelukkig woon ik niet in Rusland. 3 Ze rijden niet elke dag naar Leiden. 4 Morgen ga ik niet met de tram.

Exercise 7

1 Ik heb geen geld. 2 Ik koop vandaag geen bier. 3 Ik eet geen poffertjes. 4 Wij spreken geen Frans. 5 Dit huis heeft geen garage. 6 Hij is geen goede dokter. 7 Zij heeft geen vrienden. 8 Heeft u geen koffie? 9 Koopt u geen huis? 10 Ik stuur geen brief.

Exercise 8

1 Mijn collega heeft geen leuke vrouw. 2 Hij woont niet in dit land. 3 Zij werkt niet in ander land. 4 Het huis heeft geen zolder. 5 Ik heb geen tweede fiets.

Exercise 9

1 Bob is geen kat. 2 Ik werk niet in Nederland. 3 Zij is niet getrouwd. 4 Ik ga niet met de trein. 5 Zij woont niet in dat huis. 6 Hij heeft geen kind. 7 Ik drink geen thee. 8 Ze zien Wim niet. 9 Ik gebruik geen suiker in mijn koffie. 10 Hij

draagt geen jas. 11 Ik eet geen haring. 12 Er is geen melk in de koelkast.

Exercise 10

1) 65; 2) 49; 3) 92; 4) 41; 5) 83; 6) 55; 7) 78; 8) 37.

Exercise 11

twee euro vijftig; één euro vijftig; negenenzestig cent; driehonderd vierenzestig euro vijftig cent; twaalfhonderd vierendertig euro; vijftig cent; honderd vijf euro; vijftig cent; tachtig pond; vijftig dollar.

Unit 3

Exercise 1

1 de bananen 2 de leraren 3 de vaders 4 de vrouwen 5 de mannen 6 de landen 7 de scholen 8 de dochters 9 de zetels 10 de hoofdsteden 11 de regeringen 12 de kinderen 13 de Duitsers 14 de ogen 15 de jaren 16 de aardappels 17 de uien 18 de treinen.

Exercise 2

1 druiven 2 bananen 3 uien 4 peren 5 aardappels 6 mannen 7 lammeren 8 bladeren 9 kinderen 10 landen 11 Nederlanders 12 steden 13 golven 14 eieren 15 auto's.

Exercise 3

1 het oog 2 het schip 3 de golf 4 het kalf 5 de peer 6 de vrouw 7 de weg 8 de stad 9 de druif 10 de gans 11 de tafel 12 de schoen 13 het pad 14 de kat 15 het meisje.

Exercise 4

-
- JIJ: Wat/Hoeveel kosten de bananen?
- GROENTEBOER: Die/Ze kosten één euro vijftig per kilo.
- JIJ: Ik wou graag vier bananen. Heeft u ook druiven?
- GROENTEBOER: Ik heb helaas geen druiven.
- JIJ: Wat/Hoeveel kosten de peren?

GROENTEBOER: Die/Ze kosten twee (euro) dertig per kilo.
JII: Ik wou graag een kilo peren.
GROENTEBOER: Anders nog iets?
JII: Dat was het.
GROENTEBOER: Dat is drie euro tagtig alles bij elkaar.
JII: Ik heb geen kleingeld. Kunt u honderd euro wisselen?
GROENTEBOER: Dat kan, mevrouw/meneer.
JII: Alstublieft.
GROENTEBOER: Alstublieft. Tot ziens.

Exercise 5

1 Zijn grootvader heet (prins) Bernhard. 2 Hij komt uit Duitsland. 3 Zijn moedertaal is Duits. 4 Het woont/zij wonen in Den Haag. 5 Zij was de koningin van Nederland. 6 Het hoofd van de koning/Willem-Alexander staat op alle Nederlandse munten.

Exercise 6

1 Wonen jullie in Amsterdam/Rotterdam/enz.? 2 Spreekt zij/uw vrouw Engels? 3 Is Den Haag de hoofdstad van Nederland? 4 Werkt Pauline in Amsterdam? 5 Rij jij/rijdt u altijd zo hard? 6 Hou jij/houdt u van haar?

*Note: **Enz.** is the abbreviation of **enzovoorts** ‘and so on’ and as such is the equivalent of ‘etc.’.*

Exercise 7

1 Ja. 2 Ja. 3 Ja. 4 Jawel. 5 Nee. 6 Jawel.

Exercise 8

1 Kerstmis valt in december. 2 Nieuwjaarsdag valt in januari. 3 Ik heb vakantie in juni. 4 Pinksteren valt in mei. 5 Koningsdag is altijd in april. 6 Ik ben in [your birthday month] jarig. 7 Pasen valt bijna altijd in april. 8 In Nederland begint de zomer in juni.

Exercise 9

1 zevenentwintig april. 2 [your birthday]. 3 Vijf mei. 4 Op 25 december. 5 Eén

januari.

Unit 4

Exercise 1

YOU: Met Paul.

CALLER: Is Joop thuis?

YOU: Ja, hij is thuis. Met wie spreek ik?

CALLER: Met André de Schutter. Kan/mag ik even met Joop spreken?

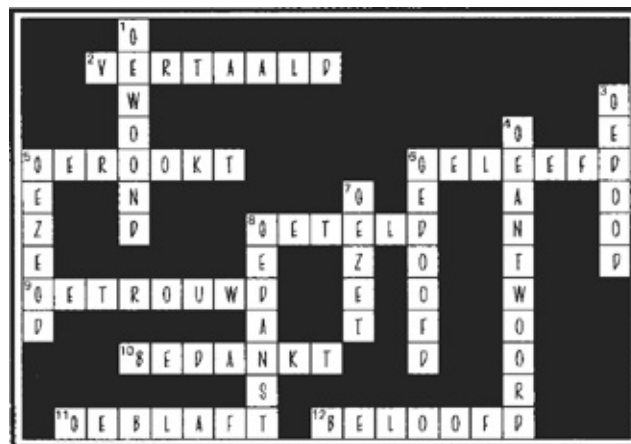
YOU: Wilt u even wachten!

JOOP: Hallo, met Joop.

CALLER: Ik ben het Joop, André.

JOOP: Ik ken u niet. U bent verkeerd verbonden.

Exercise 2

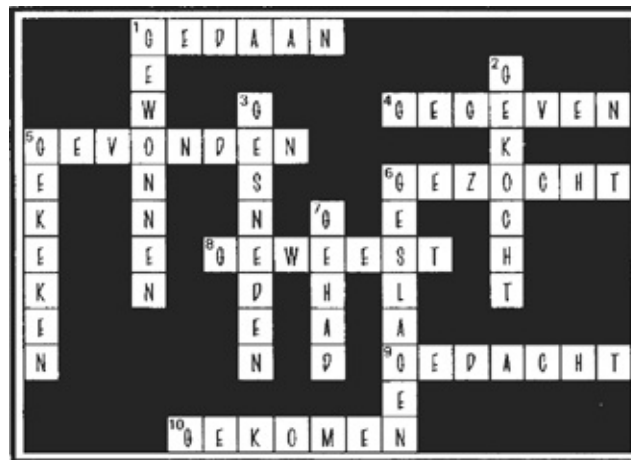
Exercise 3

1 ontmoet/ontmoet 2 wek/gewekt 3 herhaal/herhaald 4 blaf/geblaft 5 verf/geverfd 6 bloos/gebloosd 7 praat/gepraat 8 huur/gehuurd.

Exercise 4

1 Ik heb vandaag gewerkt. 2 Hij heeft de hele week gewerkt. 3 Zij hebben de hele dag gewerkt. 4 Ik heb hem gisteravond ontmoet. 5 Piet heeft een boek vertaald. 6 Zij heeft vanmorgen/vanochtend gebeld. 7 Hij heeft niets gezegd. 8 Heb je gewerkt? 9 Zij heeft de muur geverfd. 10 Wij hebben een huis gehuurd.

Exercise 5

Exercise 6

1 Zij heeft het boek aan mij gegeven. 2 Hij heeft een reis naar Griekenland gewonnen. 3 Ik heb Hilde in de stad gezien. 4 Piet heeft te veel bier gedronken. 5 We hebben het gevonden.

Exercise 7

1 Ik heb boodschappen gedaan. 2 Ik heb brood gebakken. 3 Ik heb de auto gewassen. 4 Ik heb overhemden gestreken. 5 Ik heb mijn moeder gebeld. 6 Ik heb aardappels geschild.

Exercise 8

1 De computer is verdwenen. 2 Heeft Marius het genomen? 3 Is Pauline al thuisgekomen? 4 Zij is naar Amsterdam gereden. 5 Piet is naar huis gegaan. 6 Ze heeft koffie gedronken. 7 Is Lien al verhuisd? 8 Heb je Hilde gebeld? 9 Ze heeft ja gezegd. 10 We zijn de hele dag thuis gebleven.

Exercise 9

1 Ik ben naar huis gereden. 2 Ik heb nooit een Mercedes gereden. 3 Heb je ooit in de Noordzee gezwommen? 4 Ik ben een keer van Frankrijk naar Engeland

gezwommen. 5 We zijn gisteren naar Den Helder gefietst. 6 Heb jij nooit gefietst?

Exercise 10

1 Ik kan ze vergeten. 2 Ik kan naar België verhuizen. 3 Ik kan weer bellen/Ik kan je terugbellen. 4 Ik kan het licht uitdoen. 5 Ik kan ja zeggen. 6 Ik kan een auto aanhouden. 7 Ik kan naar huis gaan. 8 Ik kan een kaars aansteken.

Exercise 11

Je kan met een potlood tekenen. Je kan met een kwast verven. Je kan met een schaar knippen. Je kan met een naald naaien. Je kan met een lepel roeren. Je kan met een schop graven. Je kan met een pen schrijven.

Exercise 12

1 Zij willen vanavond thuis blijven. 2 Pauline kan me niet helpen. 3 De kinderen mogen laat thuiskomen. 4 Ik wil niet aan de toekomst denken. 5 Piet moet zijn auto wassen.

Exercise 13

PAULINE: Charlotte, heb jij de koekjes gezien?

CHARLOTTE: Ja, ik heb twee koekjes opgegeten en Marius heeft ook twee koekjes opgegeten.

PAULINE: Nu hebben we geen koekjes voor vanavond.

CHARLOTTE: Het spijt me/Sorry dat ik de koekjes opgegeten heb.

Exercise 14

PIET: Hebben jullie op mij gewacht?

PAULINE: Ja, waar was je?

PIET: Ik heb de auto gewassen.

PAULINE: Heb je honger?

PIET: Ja, ik heb razende honger. Het spijt me dat ik zo laat ben.

PAULINE: Het geeft niet. Jaap heeft gebeld.

PIET: Hoe gaat het met Jaap/hem?

Unit 5

Exercise 1

1 Hij heeft haar in de stad gezien. 2 Heb je hem gezien? 3 Ik heb ze/hen bij de burens gezien. 4 Hij woont bij ons. 5 Ik heb het aan ze/hen gegeven. 6 Zij kennen me niet. Ken jij ze/hen? 7 Ik zoek jou/je. 8 Ik heb ze gevonden.

Exercise 2

1 Wat een auto! Waar heb je hem gekocht? 2 Mijn oom heeft een marmot. Hij heet Rob. Wil je hem zien? 3 Ik heb een konijn. Het heet Lies. Wil je het aaien?

Exercise 3

1 Ken je zijn vader? 2 Nee, maar ik ken haar moeder. 3 Onze ouders en hun ouders kennen elkaar. 4 Heb je je huiswerk gedaan? 5 Heeft u uw auto gewassen?

Exercise 4

1 Ken je die man? 2 Die ken ik niet, maar deze wel. 3 Dat is mijn broer. 4 Dit is mijn zus. 5 Dit zijn zijn boeken. 6 Ik wil deze stoelen verven. 7 Ken je die mensen? Het zijn mijn burens. 8 Die boom is te groot voor deze tuin maar die is niet te groot.

Exercise 5

deze/die koelkast; deze/die lamp; deze/die appels; dit/dat fornuis; dit/dat bed; deze/die bedden; deze/die vogel; deze/die honden; deze/die ooms.

Exercise 6

1 Ik woon in een groot huis. Hoe groot is dat van jou? 2 Mijn kinderen heten Marius en Charlotte. Hoe heten die van jou? 3 Ken je die van mij niet? 4 Ik heb een mooie handtas gekocht maar die van haar was duurder. 5 Die hond is van hen maar die van ons is veel leuker, vind je niet?

Exercise 7

1 Dat is waar. 2 Dat is niet waar. 3 Dat is niet waar. 4 Dat is waar. 5 Dat is niet waar. 6 Dat is niet waar. 7 Dat is niet waar. 8 Dat is niet waar.

Exercise 8

Exercise 8

1 Paulines schoonouders, de schoonouders van Pauline, Pauline d'r schoonouders 2 Piets kinderen, de kinderen van Piet, Piet z'n kinderen 3 de hond van de buurman, de buurman z'n hond 4 De kat van de buren, de buren hun kat 5 Lien en Jaaps ouders, de ouders van Lien en Jaap, Lien en Jaap hun ouders 6 de hoofdstad van het land 7 het gezicht van de kat.

Exercise 9

1 zijn schoondochter 2 zijn schoonzoon 3 zijn kleinzoon 4 zijn kleindochter 5 zijn achterkleinzoon 6 zijn achterkleindochter 7 zijn vader 8 zijn moeder 9 zijn schoonvader 10 zijn schoonmoeder 11 zijn zwager 12 zijn schoonzuster 13 zijn neef 14 zijn nicht 15 zijn grootvader 16 zijn grootmoeder 17 zijn oom 18 zijn tante 19 zijn neef 20 zijn nicht 21 zijn overgrootvader 22 zijn overgrootmoeder 23 zijn betovergrootvader 24 zijn betovergrootmoeder.

Exercise 10

1 Grote bomen zijn soms gevaarlijk. 2 Ik heb rode én groene appels gekocht. 3 Wat een brede weg! 4 Ik heb geen Nederlands geld. 5 Welke boeken heb je me geleend? 6 Het dikke over Shakespeare en dat dunne over de oorlog. 7 Was het een goedkope of een dure fiets? 8 Ik heb geen wit overhemd en ook geen witte broek. 9 Hij komt elke dag/elk jaar. 10 Ze heeft de vieze vloer geveegd.

Exercise 11

1 een grote flat in Londen 2 Engelse ouders maar Nederlandse schoonouders 3 oude Victoriaanse huizen 4 Het is een Victoriaans huis 5 een heel/erg grote kamer 6 een boos kind 7 een (heel/erg) volle tuin.

Unit 6

Exercise 1

1 Met wie werkt je vader? 2 Van wie is deze kat? 3 Waar komen de buren vandaan? 4 Hoeveel heb je voor je nieuwe jurk betaald, Pauline? 5 Wie woont naast jullie? 6 Waar ga je vanavond naartoe? 7 Welke jurk ga je dragen? 8 In wat voor een huis wonen jouw ouders?

Exercise 2

1 Ik ga morgen Tante Lies bezoeken/bij Tante Lies op visite. 2 Ik doe morgen boodschappen. *or* Ik ga morgen boodschappen doen. 3 Waar zal ze wonen? *or*

Waar gaat ze wonen? 4 Marius zal nu naar bed moeten gaan. 5 Ik doe het voor je. *or* Ik zal het voor je doen. 6 Ze komen volgende week.

Exercise 3

1 Zullen we televisie kijken? 2 Zullen we naar Duitsland rijden? 3 Zullen we koffie drinken? 4 Zullen we een ijsje kopen? 5 Zullen we Oma bezoeken/bij Oma op visite gaan?

Exercise 4

1 Laten we televisie kijken! 2 Laten we naar Duitsland rijden! 3 Laten we koffie drinken! 4 Laten we een ijsje kopen! 5 Laten we Oma bezoeken/bij Oma op visite gaan!

Exercise 5

1 Op het ogenblik kunnen we niet komen. 2 Morgen moet je me komen helpen. 3 Vandaag is Marius op school. 4 Elke middag spelen de kinderen in het park. 5 Vijftien jaar geleden heeft hij in Utrecht gewoond.

Exercise 6

1 Charlotte heeft hem vanochtend aan haar vriendin gegeven. 2 Piet heeft haar gisteren in de stad gezien. 3 Hij gaat hem nu lezen. 4 Ze hebben het vorige week verkocht. 5 Ze zit het op het ogenblik te doen. 6 De kinderen hebben ze dit jaar gekregen.

Unit 7

Exercise 1

klop – kloppen ‘to beat’; maak – maken ‘to make’; bak – bakken ‘to fry’; leg – leggen ‘to lay/put’; keer – keren ‘to turn’.

Exercise 2

Ik heb van het meel, het ei, de melk en een snufje zout een mooi glad beslag gemaakt. Ik heb hiervan in de hete boter in de koekenpan op een niet te groot vuur pannenkoeken gebakken. Ik heb tijdens het bakken dunne schijfjes appel in het deeg gelegd. Ik heb de pannenkoeken gekeerd toen* de bovenzijde droog was.

Note: * See [page 132](#) for an explanation of why **wanneer** changes to **toen** in the past tense.

Exercise 3

1 Sta onmiddellijk op! 2 Nodig je broer uit! 3 Eet de appel op! 4 Neem het geld aan! 5 Kom alsjeblieft binnen! 6 Doe het raam open! 7 Geef het geld uit!

Exercise 4

1 opgestaan 2 uitgenodigd 3 opgegeten 4 aangenomen 5 binnengekomen 6 opengedaan 7 uitgegeven.

Exercise 5

1 Hij is onmiddellijk opgestaan. 2 Ik heb je broer uitgenodigd. 3 Marius heeft een appel opgegeten. 4 Pauline heeft het geld niet aangenomen. 5 Hij is niet binnengekomen. 6 Zij heeft het raam opengedaan. 7 Zij heeft het geld uitgegeven.

Exercise 6

1 Sta (even) op! Wil je (even) opstaan? Zou je (even) willen opstaan? 2 Bel me morgen (even) op! Wil je me morgen (even) opbellen? Zou je me morgen (even) willen opbellen? 3 Steek de kaars (even) aan! Wil je de kaars (even) aansteken? Zou je de kaars (even) willen aansteken? 4 Kom (even) binnen! Wil je (even) binnenkomen? Zou je (even) willen binnenkomen? 5 Lees die brief (even) voor! Wil je die brief (even) voorlezen? Zou je die brief (even) willen voorlezen? 6 Doe die rommel (even) weg! Wil je die rommel (even) wegdoen? Zou je die rommel (even) willen wegdoen?

Exercise 7

Beste Alistair,

We zijn nu in Amsterdam. We blijven twee dagen hier. Twee dagen is niet erg lang maar we moeten (op) woensdag in Londen zijn. We zouden graag het Rijksmuseum (willen) bezoeken maar we hebben niet genoeg tijd. We kunnen helaas niet alles doen. En we hebben ook niet veel geld over.

Wat ga jij in/van de zomer doen? Zullen we samen naar Athene gaan? Laten we ons geld voor die reis sparen!

Ik moet naar het postkantoor. Doe de groeten aan je ouders!

Hartelijke groeten,

Johan

Exercise 8

1 Hij belt je op om je voor een feest uit te nodigen. 2 Pauline heeft geprobeerd om Marius te helpen. 3 We waren te moe om zo vroeg op te staan. 4 Hij wenst

om langer in Duitsland te blijven. 5 Het is niet gemakkelijk om Lunteren op de kaart te vinden. 6 Ik vind het moeilijk om Frans te spreken. 7 Ze had heel veel om te doen. 8 Het is voor haar niet mogelijk om thuis te komen.

Unit 8

Exercise 1

PIET: Eet smakelijk!

PAULINE: Smakelijk eten! Geef me alsjeblieft de ham, Piet!

PIET: Zeker. Alsjeblieft.

PAULINE: Dank je. Mag ik nog een glaasje wijn?

PIET: Je hebt nog wat.

PAULINE: Ach, ja. Proost! Geef me de boter alsjeblieft!

PIET: Maar je hebt nog geen brood.

PAULINE: Ach, ja. Wat stom van me! Mag ik het brood! (*een tijdje later*)

PIET: Het was heerlijk/verrukkkelijk maar ik heb genoeg gehad.

PAULINE: Ik ook. Laten we de afwas doen!

Exercise 2

1 Het heet De Poort ('the gateway'). 2 Het staat in Utrecht. 3 Op dinsdag en vrijdag. 4 Niet op woensdag. (**de zalm** 'salmon') 5 Twee euro goedkoper. 6 Aardappelgarnituur (potatoes of one kind or another), groente en salade.¹ 7 (Franse) frites,² aardappelpuree (mashed potatoes) en krieltjes (new potatoes). 8 Elke avond tussen vijf en negen uur.

Note 1: De sla, which is derived from the word **salade**, is more commonly used for 'salad' and 'lettuce' in everyday language.

*Note 2: Potato chips or French fries are usually called **patat** in the Netherlands but in Belgium they're called **frites**, also spelt **friet**, which reflects the pronunciation of **frites**.*

Exercise 3

het vadtje, het broertje, het kastje, het huisje, het dakje, het stoeltje, het deurtje, het lepelkje, het sigaretje, het blaadje, het bedje, het kussentje, het rekeningetje.

Exercise 4

de schoentjes, twee lampjes, drie appeltjes, deze peertjes, die twee boekjes, die mannetjes, de kraantjes, de hondjes, de sterretjes, de belletjes.

Exercise 5

1 het vlees 2 de boter 3 de uien 4 de koffie 5 het bier 6 het zout.

Exercise 6

1 Hij komt pas overmorgen. 2 Wat doe je vanavond? 3 Wat heb je gisteravond gedaan? 4 Ik heb hem vanmorgen/vanochtend in de stad gezien. 5 Mijn vader komt overmorgenavond/woensdagavond terug.

Exercise 7

1 Morgen is het vrijdag vijf april/Het is morgen vrijdag vijf april. 2 Overmorgen is het zaterdag zes april. 3 Gisteren was het woensdag drie april. 4 Eergisteren was het dinsdag twee april. 5 Afgelopen maandag was het één april. 6 Aanstaaende zondag is het zeven april.

Unit 9

Exercise 1

1 Hij heeft gezegd dat Pauline in Den Haag werkt. 2 Hij heeft gezegd dat Pauline in Engeland geboren is. 3 Hij heeft gezegd dat Piet vroeg wil thuiskomen. 4 Hij heeft gezegd dat de kinderen moeten opstaan. 5 Hij heeft gezegd dat Paulines moeder haar opgebeld heeft/heeft opgebeld.

Exercise 2

1 Wanneer ga je naar Engeland? 2 Als hij thuis komt, ga ik boodschappen doen. 3 Marius heeft de schaar teruggegeven toen hij klaar was. 4 Wanneer Piet zijn buurman op straat tegenkwam, heeft hij hem altijd gegroet.

Exercise 3

1 Toen ik thuiskwam, was hij al thuis. 2 Hoewel Pauline hem gewaarschuwd had, heeft Piet het toch gedaan. 3 Terwijl de kinderen televisie kijken, kookt Pauline. 4 Als het gaat regenen, willen we morgen niet gaan.

Exercise 4

Exercise 4

1 Waar werkt Piet nu? 2 Wie heeft het kopje gebroken? 3 Hoeveel verdient ze? 4 Wat heeft ze gezegd?

Exercise 5

1 Hij kwam elke dag erg laat thuis. 2 Pauline werkte in Den Haag. 3 Marius ging maandag niet naar school. 4 Charlotte kreeg een tientje voor haar verjaardag van haar opa. 5 De kinderen speelden gezellig met elkaar in de tuin. 6 Die hond beet iedereen. 7 Mijn zus praatte te veel. 8 Mijn ouders werkten te hard.

Exercise 6

Wim had een prachtige auto en hij kocht elke drie jaar een nieuwe. Zijn auto's waren altijd rood. Hij hield van auto's en hij reed graag hard. Hij parkeerde zijn auto achter zijn huis. Hij waste hem elke week en gaf hem één keer in de maand een servicebeurt. Zijn vrouw vond het lastig dat hij altijd met zijn auto bezig was. Om de drie jaar kreeg zij een nieuwe fiets van Wim. Wim verwende zijn vrouw niet.

Exercise 7

1 Wat doe je donderdags? 2 Waar werk je 's woensdags? 3 Wat doe je aanstaande vrijdag? 4 Waar was je afgelopen/vorige maandag? 5 Waar ga je in het weekend naartoe? 6 Het gras groeit zo snel/hard in de lente. 7 Ik ga van de zomer naar Italië.

Exercise 8

1 Het spijt me, meneer/mevrouw, maar dinsdag ben ik op de universiteit. 2 Het spijt me, meneer/mevrouw, maar donderdag ben ik in Groningen, in het noorden van het land. 3 Het spijt me, meneer/mevrouw, maar vrijdag ben ik in het buitenland. 4 Het spijt me, meneer/mevrouw, maar in het weekend ben ik in Engeland. 5 Het spijt me, meneer/mevrouw, maar volgende week ben ik in Parijs. 6 Het spijt me, meneer/mevrouw, maar volgende maand ben ik terug in Nederland.

Unit 10

Exercise 1

1 Pauline moest met de trein naar Den Haag (gaan). 2 De kinderen konden vandaag niet buiten spelen. 3 Ze mochten ook niet boven spelen. 4 Piet

wilde/wou niet naar school (gaan). 5 Ik ging mijn tante bezoeken. 6 Hij kwam ons elk jaar met Kerstmis bezoeken. 7 Ik zag hem in de tuin werken. 8 Zij hoorde mij altijd binnenkomen.

1 Pauline heeft met de trein naar Den Haag moeten gaan. 2 De kinderen hebben vandaag niet buiten kunnen spelen. 3 Ze hebben ook niet boven mogen spelen. 4 Piet heeft niet naar school willen gaan. 5 Ik ben mijn tante gaan bezoeken. 6 Hij is ons elk jaar met Kerstmis komen bezoeken. 7 Ik heb hem in de tuin zien werken. 8 Zij heeft mij altijd horen binnenkomen/binnen horen komen. (The separation of **binnen** from **komen** is explained on [page 227](#).)

Exercise 2

1 Twee keer per dag, om acht uur 's avonds en om acht over een 's nachts. 2 Op het tweede net/op NPO Twee. 3 Om twaalf voor zeven 's avonds op NPO Twee. 4 'Overal en nergens' om elf voor acht op NPO Twee. 5 Om negen voor zeven 's avonds op NPO Twee. 6 Om vier voor half vier (Nieuws voor slechthorenden). 7 De AVRO en hij begint om elf over half twaalf 's avonds.

Exercise 3

1 De kinderen vervelen zich. 2 Marius heeft zich erg slecht gedragen. 3 De kinderen moeten zich gedragen. 4 U vergist zich. 5 Ik schaam me. 6 De kinderen hebben zich niet kunnen gedragen. 7 Herinner je je waar hij woont? 8 We verheugen ons op de reis. 9 Hij heeft zich voorgesteld.

Exercise 4

's-Gravenhage, which is usually simply called **Den Haag** for short, is the

capital city of the province of South Holland.

Exercise 5

1 Men spreekt Fries in Friesland. In Friesland spreekt men Fries. 2 Zij noemen zich Friezen. 3 Er zijn/wonen omtrent vijfhonderdduizend Friezen in Nederland. 4 Veel borden in Friesland zijn in het Fries en in het Nederlands.

Exercise 6

1 Nee, Italië is warmer dan Nederland. Nee, Nederland is niet zo warm als Italië. 2 Nee, Duitsland heeft meer inwoners dan België. Nee, België heeft niet zoveel inwoners als Duitsland. 3 Nee, mensen zijn intelligenter dan dieren. Nee, dieren zijn niet zo intelligent als mensen. 4 Nee, de Atlantische Oceaan is groter dan de Noordzee. Nee, de Noordzee is niet zo groot als de Atlantische Oceaan. 5 Nee, een Engels pond is meer waard dan een Amerikaanse dollar. Nee, een Amerikaanse dollar is niet zo veel waard als een Engels pond.

Exercise 7

1 Deze bananen zijn rijper dan die. 2 Dit zijn de lekkerste appels. 3 Wanneer zijn aardappels het duurst? 4 Deze peren zijn net zo duur als die/even duur als die. 5 De jongens zijn net zo braaf als de meisjes. 6 Hij heeft nog harder gesproken maar niet zo hard als zij. 7 Dit is het interessantste gebouw in de stad. 8 Hij was succesvoller dan ik. 9 Mijn oom is de armste van de twee.

Unit 11

Exercise 1

1 De trein die later vertrekt, komt om 9.00 uur in Amsterdam aan. 2 Waar is het brood dat je net gekocht hebt? 3 De tickets die hier liggen zijn voor de vlucht naar Italië. 4 Piet is iemand die iedereen aardig vindt. 5 De mensen die naast ons wonen, komen uit Hongarije. 6 Het koekje dat je in je mond hebt, is niet vers.

Exercise 2

1 De auto die hij gisteren gekocht heeft, is rood. 2 De mevrouw die net hier was, is erg aardig. 3 Het boek dat jij aan mij cadeau gegeven hebt, is erg interessant. 4 Het kind dat hiernaast woont, is stout. 5 De computer die jij aan haar verkocht hebt, is stuk.

Exercise 3

1 Charlotte heeft Marius haar nieuwe pop laten zien. 2 Ik heb elke week de auto laten wassen. 3 Waar heb je je auto laten staan? 4 We hebben de dokter laten komen. 5 We hebben de dokter moeten laten komen. 6 Je hebt je auto niet hier mogen laten staan.

Exercise 4

1 Ze heeft jaren geleden al haar geld gegeven aan het Rode Kruis. 2 We zullen je hoogst waarschijnlijk in de loop van het weekend zien. 3 Ze heeft vroeger samen met haar ouders gewoond op het platteland. 4 Waar zijn jullie dit jaar met vakantie geweest? 5 Je kunt het aan haar stem horen. 6 Ze hebben na de lezing vragen gesteld.

Unit 12

Exercise 1

1 Nadat hij televisie gekeken had, ging hij naar bed. 2 Marius had zijn huiswerk gedaan voordat hij ging spelen. 3 Wij hadden hem niet gezien omdat hij zich achter een boom verborgen had. 4 Zij was thuisgekomen zonder dat wij haar gehoord hadden.

Exercise 2

1 de keukendeur; 2 het wijnglas; 3 het bollenveld; 4 het knoopsgat; 5 het rundvlees; 6 de kussensloop; 7 de pruimenboom (old spelling: pruimeboom); 8 het lamsvlees; 9 de kinderfiets; 10 het schapenvlees (old spelling: schapevlees).

Exercise 3

1 De mensen waarmee ik stond te praten, komen uit Spanje. 2 Het meisje waarnaast jij zit, is erg lief, hè? 3 De leraar waaraan ik een hekel had, heeft de school verlaten. 4 Zij is iemand waarop je je kunt verlaten. 5 Dat zijn de kinderen waaraan ik al mijn oude speelgoed gegeven heb.

Exercise 4

1 De mensen waar ik mee stond te praten, komen uit Spanje. 2 Het meisje waar jij naast zit, is erg lief, hè? 3 De leraar waar ik een hekel aan had, heeft de school verlaten. 4 Zij is iemand waar je je op kunt verlaten. 5 Dat zijn de kinderen waar ik al mijn oude speelgoed aan gegeven heb.

Exercise 5

1 De bank waar jij op zit, was een cadeau van mijn oma. 2 Dat zijn de glazen waar we gisteravond uit gedronken hebben. 3 Het gras waar wij op liggen, is nat. 4 Het mes waar ik het vlees mee snij, is niet scherp genoeg. 5 De vakantie waar wij ons op verheugd hadden, was verschrikkelijk. 6 De Meijers zijn mensen waar je niet op verlaten kunt/kunt verlaten.

Unit 13

Exercise 1

1 Van wie zijn deze kinderen? 2 Wie z'n overhemd is dit? 3 Van wie is dat slipje? 4 Wie z'n postzegels liggen op tafel? 5 Van wie mag ik de fiets lenen?

Exercise 2

1 Waar kan ik de aardappels mee schillen? 2 Waar zitten jullie naar te kijken? 3 Waar zit je nu op? 4 Waar gaan we deze heerlijke wijn uit drinken? 5 Waar heb je dat voor nodig?

Exercise 3

Where **is geworden** is in bold, this is not the passive but the perfect tense of **worden** 'to become'.

Nederland is bekend om zijn dijken. De eerste dijken werden in de middeleeuwen gebouwd maar ze worden nog steeds gebouwd en oude dijken worden verhoogd. Je vindt dijken niet alleen langs de kust maar ook in het binnenland waar de kust misschien vroeger liep. Soms werd er zo'n zogenaamde binnendijk gebouwd als extra verdediging tegen stormen waardoor de buitendijken vroeger dikwijls braken en het land overstroomde. In 1932 werd de Afsluitdijk geopend. Door de bouw van die dijk **is** de vroegere Zuiderzee het IJsselmeer **geworden** en later zijn achter die dijk verdere dijken gebouwd om polders te maken. Een polder is een stuk land dat drooggelegd is en dus bewoonbaar **geworden is** of voor de landbouw gebruikt kan worden. De dijken van Nederland moeten bewaakt worden. Dat wordt door de dijkwacht gedaan. Nederland is in dit opzicht een uniek land.

Exercise 4

1 Dat is met een vulpen geschreven. 2 De afwas wordt met het afwasmiddel gedaan. 3 Dat werd met zeep schoongemaakt. 4 Hij was door mij geholpen. 5 Hij kan door niemand geholpen worden. 6 Het geld is door mijn man geschonken. 7 Nederlands wordt in Nederland en België gesproken.

Exercise 5

(a) point 4; (b) point 5; (c) point 2; (d) point 6; (e) point 7; (f) point 11; (g) point 1; (h) point 8; (i) point 12; (j) point 10.

Exercise 6

7 Het roken wordt in dit park niet toegelaten. 9 Auto's dienen op het parkeerterrein rechts van het slot geparkeerd te worden. 10 Rolstoelen kunnen van het kantoor geleend worden.

Unit 14

Exercise 1

1 De hond ligt er niet op. 2 Ik weet er niets van. 3 Zij heeft het eruit geknipt. 4 We hebben er urenlang in rondgereden. 5 Ik loop er de hele dag aan te denken. 6 We kijken ernaar.

Exercise 2

1 Daar ligt de hond niet op. 2 Daar weet ik niets van. 3 Daar heeft zij het uit geknipt. 4 Daar hebben we urenlang in rondgereden. 5 Daar loop ik de hele dag aan te denken. 6 Daar kijken we naar.

Exercise 3

1 Het is een viool en je maakt er muziek mee. 2 Het is een tv en je kijkt ernaar. 3 Het is een tandenborstel en je poetst er je tanden mee. 4 Het is een zaag en je zaagt er hout mee. 5 Het is een teddybeer en je speelt ermee. 6 Het is een hamer en je hamert er spijkers mee.

Exercise 4

1 Marius is zijn huiswerk aan het doen. Marius is bezig zijn huiswerk te doen. Marius zit zijn huiswerk te doen. 2 Ze zijn aan het eten. Ze zijn bezig te eten. Ze zitten te eten. 3 Piet is het gras aan het maaien. Piet is bezig het gras te maaien. 4 Pauline is de afwas aan het doen. Pauline is bezig de afwas te doen. Pauline staat de afwas te doen. 5 Ze zijn allemaal koffie aan het drinken. Ze zijn allemaal bezig koffie te drinken. Ze zitten allemaal koffie te drinken.

Exercise 5

1 Marius heeft zijn huiswerk zitten doen. 2 Ze hebben zitten eten. 3 (not possible) 4 Pauline heeft de afwas staan doen. 5 Ze hebben allemaal koffie zitten

drinken.

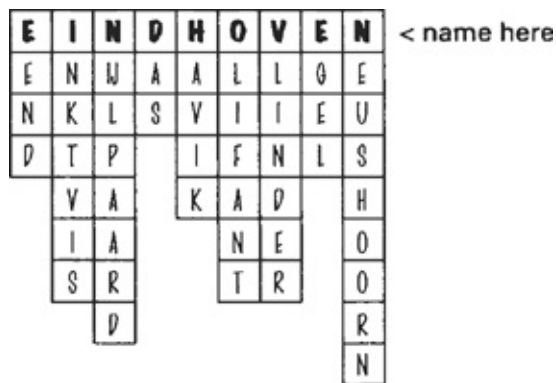
Exercise 6

1 Piet geeft al acht jaar les op een middelbare school/op een middelbare school les. Piet has been teaching at a secondary school for eight years. 2 Hij leert al een hele tijd Duits. He's been learning German for quite a while/quite some time. 3 Charlotte speelt al langer dan een uur in de tuin. Charlotte has been playing in the garden for more than an hour. 4 Oom Paul is al jaren doof. Uncle Paul has been deaf for years. 5 Haar broer zit al een week of drie in Griekenland. Her brother has been in Greece for about three weeks.

Exercise 7

1 Er zijn er twaalf en ze heten Friesland, Groningen, Drenthe, Overijssel, Gelderland, Limburg, Noord-Brabant, Zeeland, Zuid-Holland, Noord-Holland, Utrecht en Flevoland. 2 Er zijn er vijf en ze heten West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Antwerpen, Brabant en Limburg. 3 Er zijn er vijf en ze heten Henegouwen, Brabant, Namen, Luik en Luxemburg.

Exercise 8

Eindhoven is in North Brabant and is the home of Philips, the famous Dutch electronics concern.

Unit 15

Exercise 1

1 Hij kent ze allemaal. 2 Mijn familieleden zijn allemaal naar het feest gekomen. 3 Ze zijn allemaal uitverkocht. 4 De leerlingen mochten allemaal thuis blijven. 5

Pauline heeft Piets overhemden allemaal gestreken.

Exercise 2

1 Ze heeft iets duurs voor zijn verjaardag gekocht. 2 Er was niets interessants te koop. 3 Hij heeft me iets gegeven wat hij onder de kast gevonden heeft. 4 Ik heb niets nieuws te berichten. 5 Er ligt iets groens op de grond/vloer.

Exercise 3

1 Ik zou de planten water geven als het warm was. Ik zou de planten water geven als het warm zou zijn. 2 Ze zou graag een bad willen nemen als er warm water was. Ze zou graag een bad willen nemen als er warm water zou zijn. 3 Ze zou boodschappen gaan doen als ze genoeg geld had. Ze zou boodschappen gaan doen als ze genoeg geld zou hebben. 4 Nederland zou nog deel van Duitsland zijn als het niet losgebroken was. Nederland zou nog deel van Duitsland zijn als het niet losgebroken zou zijn/zou zijn losgebroken. 5 Hij zou je haar adres geven als hij het wist. Hij zou je haar adres geven als hij het zou weten.

Exercise 4

1 Als het warm was, zou ik de planten water geven. Als het warm zou zijn, zou ik de planten water geven. 2 Als er warm water was, zou ze graag een bad willen nemen. Als er warm water zou zijn, zou ze graag een bad willen nemen. 3 Als ze genoeg geld had, zou ze de boodschappen gaan doen. Als ze genoeg geld zou hebben, zou ze de boodschappen gaan doen. 4 Als het niet losgebroken was, zou Nederland nog deel van Duitsland zijn. Als het niet losgebroken zou zijn/zou zijn losgebroken, zou Nederland nog deel van Duitsland zijn. 5 Als hij het wist, zou hij je haar adres geven. Als hij het zou weten, zou hij je haar adres geven.

Exercise 5

1 Pauline could have fetched Marius from school if she had had the car. 2 Pauline thinks that Piet should take Marius to school. 3 Pauline thought that Piet should have taken Marius to school. 4 She would have been on time if she had known that. 5 She would have been on time if she had known that. 6 The children would have played outside longer if it hadn't got dark. 7 If you went for a walk with your dog every day he wouldn't be so bothersome. 8 If he earned more he would buy a bigger house. 9 If he earned more he could/would be able to save. 10 He would have gone on a trip/made a trip/gone travelling every year if he had earned more. 11 If he had earned more he would have gone on a trip/made a trip/gone travelling every summer.

Exercise 6

1 Het gaat 7 graden worden. 2 Het gaat in Groningen en Limburg regenen. 3 In Drenthe. 4 Het is 6 graden in Utrecht en ook op de Waddenzee. 5 Bewolkt. 6 In Spanje. 7 In IJsland, Zweden en Finland. 8 In Zwitserland. 9 In Bulgarije. 10 Een hogedrukgebied. 11 Minus één/één graad onder het vriespunt/onder nul. 12 Zonnig.

Exercise 7

Papegaai means 'parrot'.

Unit 16

Exercise 1

1 Ze heeft geen erge dorst. 2 De kinderen gaan vandaag niet naar school. 3 Pauline werkt niet in Utrecht. 4 Piet rijdt niet te langzaam. 5 Hij gaat niet met de tram naar zijn werk. 6 Dit jaar hebben de mussen geen nest in de garage gebouwd. 7 De vloer is niet schoon. 8 Thijs is niet mijn oom/Thijs is mijn oom niet. 9 Dit boek is niet in het Nederlands geschreven. 10 Ik heb het hem niet verteld. 11 Ik heb het niet aan hem verteld. 12 Hij koopt geen nieuwe fiets voor Pauline.

Exercise 2

1 Ze heeft geen tijd om je te helpen. 2 We beginnen pas volgende week. 3 Ze kon haar portemonnaie niet vinden. 4 Er staat geen enkele boom vóór het huis. 5 Ze is niet mijn moeder maar mijn tante. 6 Ze komen niet vanavond maar

vrijdagavond.

Exercise 3

1 Zullen we vóór het avondeten even gaan wandelen? 2 Hij heeft zijn vader sinds de oorlog niet gezien. 3 Na haar operatie lag ze nog twee weken in het ziekenhuis. 4 We zaten allemaal nog aan tafel. 5 Hij heeft gedurende de film zitten praten. 6 Volgens mijn moeder is hij een schurk. 7 We blijven vandaag vanwege het weer thuis. 8 Ik lees op het ogenblik een boek over Australië. 9 We rijden nu langs het postkantoor. 10 Hij woont tegenover het station.

Exercise 4

STRANGER: Pardon, meneer/mevrouw. Bent u hier bekend?

YOU: Ja, wat wilt u weten?

STRANGER: Ik zoek het postkantoor.

YOU: U gaat op de hoek linksaf. U gaat/loopt langs de Kerkstraat tot de Potterstraat./U gaat/loopt rechtdoor tot de Potterstraat. Daar gaat u rechtsaf en gaat/loopt tot de Herengracht. U gaat/loopt de gracht/brug over en gaat linksaf. Het postkantoor vindt u rechts/aan de rechterkant.

or

U gaat bij de Kerkstraat linksaf. Dan gaat u rechtdoor tot de Potterstraat. Daar gaat u rechtsaf en rechtdoor tot de Herengracht. U gaat/steekt de brug/gracht over en gaat linksaf en het postkantoor staat rechts/aan de rechterkant.

Exercise 5

1 Wat heeft hij tegen zijn moeder gezegd? 2 Ik geloof niet in god. 3 Ik verkies zijn broer boven zijn zus. 4 Hij denkt over zijn vakantie na. 5 Hij heeft me om geld gevraagd. 6 Zij lijkt sprekend op haar moeder. 7 Hij trouwde toen met haar. 8 Ze glimlachte tegen het kind. 9 Het boek bestaat uit twintig hoofdstukken. 10 De hond heeft tegen de kinderen geblaft.

Exercise 6

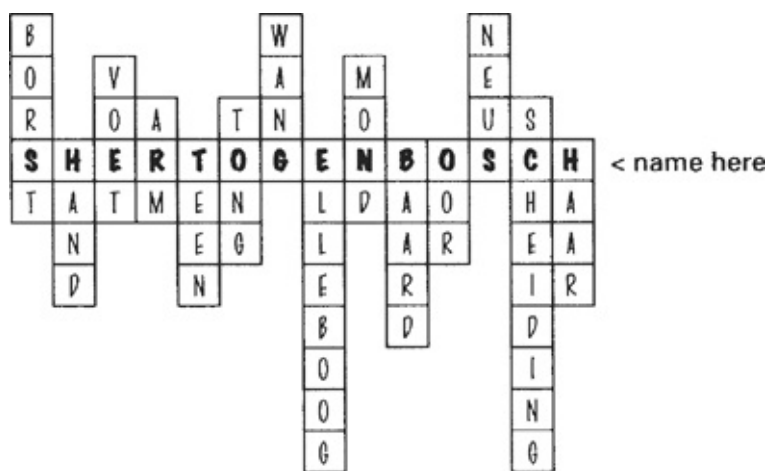
1 Ik geloof dat hij wat later op zal dagen. 2 Ik zei tegen hem dat ik haar op zou bellen. 3 Hij heeft niet op kunnen staan. 4 Weet je hoe laat zij aan is gekomen? 5 Weet je wie al de koekjes op heeft gegeten?

Exercise 7

1 Je hoeft hem geen tientje te geven. 2 Ik hoefde geen brief aan haar te schrijven. 3 Ik heb geen brief aan haar hoeven (te) schrijven. 4 De studenten hoeven in het weekend geen opstel te schrijven. 5 De studenten hebben in het weekend geen opstel hoeven (te) schrijven.

Unit 17

Exercise 1

's-Hertogenbosch, more usually called **Den Bosch** for short, is the capital of North Brabant. It is sometimes called by its French name in English, **Bois-le-Duc**.

Phonetic symbols of the sounds of Dutch

Vowels

Short vowels

- a** as in **bal, kat, mat, plak, rat, zat** is pronounced [a].
- e** as in **bed, met, trekken, vet, zet** is pronounced [ɛ].
- i** as in **kil, pil, pit, rits, zit** is pronounced [ɪ].
- o** as in **hond, kok, pot, rots, strop, vos** is pronounced [ɔ].
- u** as in **bus, mus, put, suf** is pronounced [œ].

Half-long vowels

The three vowels dealt with here are all pronounced longer when an **r** follows, as is **uu** below.

- eu** as in **heus, leunen, steunen** is pronounced [ø].
- eu** as in **deur, geur, kleur, zeuren** is pronounced [ø:].
- ie** as in **dief, fiets, hielp, Pieter** is pronounced [i].
- ie** as in **dier, mier, vieren** is pronounced [i:].
- oe** as in **boek, zoek, moeder, poes, zoet** is pronounced [u].
- oe** as in **boer, voeren** is pronounced [u:].

Long vowels

Note that the long vowels are written double in closed syllables and single in open syllables, which is one of the basic rules of Dutch spelling.

- aa** as in **laat, maat, raaf, zaal; manen, vader, varen** is pronounced [a:].

- ee** as in **leed, leef, meel, peer, teen; keren, peren, zeven** is pronounced [e:].
- oo** as in **brood, roos, zool, zoon; broden, lopen, rozen** is pronounced [o:].
- uu** as in **muren, zuur, puur** is pronounced [y:].
- uu** as in **fuut, minuut** is pronounced [y].

Diphthongs

- auw, ou(w)** as in **blauw, lauw, miauw, rauw; blauwe, bouwen, vouwen** is pronounced [au].
- ei/ij** as in **ei, bereid, leiden, weide; bij, ijzer, lijden** is pronounced [ɛi].
- ij** in the ending **-lijk(s)** as in **dagelijks, gemakkelijke, tijdelijk** is pronounced [ə], e.g. [da:xələks].
- ui** as in **huis, kruit, muis, vuist** is pronounced [œy].

Double vowels

With all of those words that end in **w**, if another syllable with an **e** follows, the **w** is pronounced like an English **w**.

- aai** as in **kraai, saai, haaien, maaien** is pronounced [a:i].
- eeuw** as in **leeuw, meeuw, sneeuwen** is pronounced [e:u].
- ieuw** as in **hieuw, nieuw** is pronounced [i:u].
- oei** as in **koeien, boei, snoei** is pronounced [u:i].
- ooi** as in **mooi, hooi, vlooiën, looien** is pronounced [o:i].
- uw** as in **ruw, sluw, uw** is pronounced [y:u].
- uw** as in **ruwe, sluwe, uwe** is pronounced [y^wə].

Consonants

Only those few consonants that differ markedly from English are dealt with here.

- ch** as in **chaos, kachel, lach** is pronounced [x].

- g** as in **gaan, gat, goot, gieten** is pronounced [x].
- r** as in **Rus, riet, rood; brood, draad, praat; kar, ver, word; baard, woord, leert; duur, puur, mier, broer, koor, raar; vader, moeder, poeder, verder** is pronounced [r] or [ʀ].
- sch** as in **schouw, school, schoen, schrift, schrijven** is pronounced [sx].
- tj** as in **katje, matje, netjes** is pronounced [tj].
- v** as in **vader, val, vijf, vrij** is pronounced [f], but in **even, raven, beloven, schrijven** it is pronounced [v].
- w** as in **water, weten, wie, wonen; kwaad, twee, twijfel, zweren** is pronounced [v].
- w** as in **blauwe, nieuwe, meeuwen, vouwen** is pronounced [w] *e.g.* [blau^wə].

Alphabetical list of irregular verbs

A † denotes a verb that always takes **zijn** in the perfect tense, whereas a + denotes that the verb can take either **zijn** or **hebben**, depending on the meaning. If the base verbs below take **zijn**, compounds formed from them might not, and vice versa, *e.g.* **staan** ‘to stand’ takes **hebben**, but **opstaan** ‘to stand/get up’ takes **zijn**; **trekken** ‘to pull’ takes **hebben**, but **vertrekken** ‘to depart’ takes **zijn**.

<i>Infinitive</i>	<i>Imperfect singular</i>	<i>Imperfect plural</i>	<i>Past participle</i>	
bakken	bakte	bakten	gebakken	to bake
barsten †	barstte	barstten	gebarsten	to burst
bederven +	bedierf	bedierven	bedorven	to spoil
bedriegen	bedroog	bedrogen	bedrogen	to deceive
beginnen †	begon	begonnen	begonnen	to begin
begrijpen	begreep	begrepen	begrepen	to understand
bevelen	beval	bevalen	bevolen	to order
bewegen	bewoog	bewogen	bewogen	to move
bidden	bad	baden	gebeden	to pray
bieden	bood	boden	geboden	to offer
bijten	beet	beten	gebeten	to bite
binden	bond	bonden	gebonden	to bind
blazen	blies	bliezen	geblazen	to blow
blijken †	bleek	bleken	gebleken	to appear
blijven †	bleef	bleven	gebleven	to remain, stay

blinken	blonk	blonken	geblonken	to shine
braden	braadde	braadden	gebraden	to roast
breken	brak	braken	gebroken	to break
brenge	bracht	brachten	gebracht	to bring
brouwen	brouwde	brouwden	gebrouwen	to brew
buigen	boog	bogen	gebogen	to bend
delven	delfde	delfden	gedolven	to dig
denken	dacht	dachten	gedacht	to think
doen	deed	deden	gedaan	to do
dragen	droeg	droegen	gedragen	to carry
drijven⁺	dreef	dreven	gedreven	to float, drive
dringen⁺	drong	drongen	gedrongen	to push, crowd
drinken	dronk	dronken	gedronken	to drink
druipen	droop	dropen	gedropen	to drip
duiken⁺	dook	doken	gedoken	to dive
dwingen	dwong	dwongen	gedwongen	to force
eten	at	aten	gegeten	to eat
fluiten	floot	floten	gefloten	to whistle
gaan[†]	ging	gingen	gegaan	to go
gelden	gold	golden	gegouden	to be valid
genezen⁺	genas	genazen	genezen	to heal
genieten	genoot	genoten	genoten	to enjoy
geven	gaf	gaven	gegeven	to give
gieten	goot	goten	gegoten	to pour

glijden⁺	gleed	gleden	gegleden	to glide, slide
glimmen	glom	glommen	geglommen	to glimmer
graven	groef	groeven	gegraven	to dig
grijpen	greep	grepen	gegrepen	to seize, grab
hangen	hing	hingen	gehangen	to hang
hebben	had	hadden	gehad	to have
heffen	hief	hieven	geheven	to lift
helpen	hielp	hielpen	geholpen	to help
heten	heette	heetten	geheten	to be called
houden	hield	hielden	gehouden	to hold
jagen	joeg	joegen	gejaagd	to chase
	jaagde	jaagden	gejaagd	to hunt
kiezen	koos	kozen	gekozen	to choose
kijken	keek	keken	gekeken	to look
klimmen⁺	klom	klommen	geklommen	to climb
klinken	klonk	klonken	geklonken	to sound
knijpen	kneep	knepen	geknepen	to pinch
komen[†]	kwam	kwamen	gekomen	to come
kopen	kocht	kochten	gekocht	to buy
krijgen	kreeg	kregen	gekregen	to get, receive
krimpen⁺	kromp	krompen	gekrompen	to shrink
kruipen⁺	kroop	kropen	gekropen	to crawl, creep
kunnen	kon	konden	gekund	to be able
lachen	lachte	lachten	gelachen	to laugh ¹

laden	laadde	laadden	geladen	to load
laten	liet	lieten	gelaten	to let, leave
lezen	las	lazen	gelezen	to read
liegen	loog	logen	gelogen	to lie, tell lies
liggen	lag	lagen	gelegen	to lie
lijden	leed	leden	geleden	to suffer
lijken	leek	leken	geleken	to seem
lopen⁺	liep	liepen	gelopen	to walk, run
malen	maalde	maalden	gemalen	to grind
melken	molk	molken	gemolken	to milk
meten	mat	maten	gemeten	to measure
moeten	moest	moesten	gemoeten	to have to
mogen	mocht	mochten	gemogen	to be allowed to
nemen	nam	namen	genomen	to take
ontginnen	ontgon	ontgonnen	ontgonnen	to reclaim
(op)bergen	borg (op)	borgen (op)	(op)geborgen	to store
overlijden[†]	overleed	overleden	overleden	to pass away
prijzen	prees	prezen	geprezen	to praise
raden	raadde	raadden	geraden	to guess, advise
rijden⁺	reed	reden	gereden	to ride, drive
rijzen[†]	rees	rezen	gerezen	to rise
roepen	riep	riepen	geroepen	to call
ruiken	rook	roken	geroken	to smell
scheiden	scheidde	scheidden	gescheiden	to separate

schelden	schold	scholden	gescholden	to abuse
schenden	schond	schonden	geschonden	to violate
schenken	schonk	schonken	geschonken	to pour, donate
scheppen	schiep	schiepen	geschapen	to create
scheren	schoor	schoren	geschoren	to shear, shave
schieten	schoot	schoten	geschoten	to shoot
schijnen	scheen	schenen	geschenen	to seem, shine
schrijven	schreef	schreven	geschreven	to write
schrikken[†]	schrok	schrokken	geschrokken	to be frightened
schuiven⁺	schoof	schoven	geschoven	to push, shove
slaan	sloeg	sloegen	geslagen	to hit ²
slapen	sliep	sliepen	geslapen	to sleep
slijpen	sleep	slepen	geslepen	to sharpen
sluipen	sloop	slopen	geslopen	to steal, sneak
sluiten	sloot	sloten	gesloten	to close
smelten⁺	smolt	smolten	gesmolten	to melt
smijten	smeet	smeten	gesmeten	to throw
snijden	sneed	sneden	gesneden	to cut
spannen	spande	spanden	gespannen	to stretch
spijten	speet	speten	gespeten	to be sorry
spinnen	spon	sponnen	gesponnen	to spin
splijten	spleet	spleten	gespleten	to split

spreken	sprak	spraken	gesproken	to speak
springen⁺	sprong	sprongen	gesprongen	to jump
spruiten[†]	sprot	sproten	gesproten	to sprout
staan	stond	stonden	gestaan	to stand
steken	stak	staken	gestoken	to stab
stelen	stal	stalen	gestolen	to steal
sterven[†]	stierf	stierven	gestorven	to die
stijgen[†]	steeg	stegen	gestegen	to rise, climb
stinken	stonk	stonken	gestonken	to stink, smell
stoten	stootte	stootten	gestoten	to push, shove
strijken	streek	streken	gestreken	to iron
treden[†]	trad	traden	getreden	to tread, step
treffen	trof	troffen	getroffen	to hit
trekken⁺	trok	trokken	getrokken	to pull
vallen[†]	viel	vielen	gevallen	to fall
vangen	ving	vingen	gevangen	to catch
varen⁺	voer	voeren	gevaren	to sail
vechten	vocht	vochten	gevochten	to fight
verbieden	verbod	verboden	verboden	to forbid
verdwijnen[†]	verdween	verdwenen	verdwenen	to disappear
vergelijken	vergeleek	vergeleken	vergeleken	to compare
vergeten⁺	vergat	vergaten	vergeten	to forget ³
verliezen	verloor	verloren	verloren	to lose ⁴
vermijden	vermeed	vermeden	vermeden	to avoid
				to betray

verraden	verried	verrieden	verraden	to betray
verslijten ⁺	versleet	versleten	versleten	to wear out
verslinden	verslond	verslonden	verslonden	to devour
verwijzen	verwees	verwezen	verwezen	to refer
verzinnen	verzon	verzonnen	verzonnen	to ponder
verzwelgen	verzwolg	verzwolgen	verzwolgen	to swallow up
vinden	vond	vonden	gevonden	to find
vlechten	vlocht	vlochten	gevlochten	to plait
vliegen ⁺	vloog	vlogen	gevlogen	to fly
vriezen	vroor	vroren	gevroren	to freeze
vouwen	vouwde	vouwden	gevouwen	to fold
vragen	vroeg	vroegen	gevraagd	to ask
vreten	vrat	vraten	gevreten	to gorge, eat
waaien	woei	woeien	gewaaid	to blow (wind)
	waaide	waaiden	gewaaid	
wassen	waste	wasten	gewassen	to wash
wegen	woog	wogen	gewogen	to weigh
werpen	wierp	wierpen	geworpen	to throw
werven	wierf	wierven	geworven	to recruit
weten	wist	wisten	geweten	to know
weven	weefde	weefden	geweven	to weave
wijzen	wees	wezen	gewezen	to show, point
willen	wou/wilde	wilden	gewild	to want to
winden	wond	wonden	gewonden	to wind

winnen	won	wonnen	gewonnen	to win
worden[†]	werd	werden	geworden	to become
wreken	wreekte	wreekten	gewroken	to avenge
wrijven	wreef	wreven	gewreven	to rub
wringen	wrong	wrongen	gewrongen	to wring
zeggen	zei	zeiden	gezegd	to say
zenden	zond	zonden	gezonden	to send
zien	zag	zagen	gezien	to see
zijn[†]	was	waren	geweest	to be
zingen	zong	zongen	gezongen	to sing
zinken[†]	zonk	zonken	gezonken	to sink
zitten	zat	zaten	gezeten	to sit
zoeken	zocht	zochten	gezocht	to look for, seek
zouten	zoutte	zoutten	gezouten	to salt
zuigen	zoog	zogen	gezogen	to suck ⁵
zuipen	zoop	zopen	gezopen	to booze
zullen	zou	zouden		‘will’
zwelgen	zwolg	zwolgen	gezwolgen	to guzzle
zwellen[†]	zwol	zwollen	gezwollen	to swell
zwemmen⁺	zwom	zwommen	gezwommen	to swim
zweren	zwoer	zwoeren	gezworen	to swear (oath)
	zweerde	zweerden	gezworen	to fester
zwerven	zwierf	zwierven	gezworven	to roam
				to be silent

zwijgen

zweeg

zwegen

gezwegen

to be silent

Notes

1 But **glimlachen** ‘to smile’ is regular, *i.e.* **glimlachte**, **geglimlacht**.

2 **Slaan** should not be confused with the regular verb **slagen** ‘to succeed; to pass an exam’. Note the past participle is **geslagen**, not **geslaan**.

3 The criteria for the use of **zijn** or **hebben** with **vergeten** are different from other verbs marked +: when the meaning is ‘to have left something behind’ **hebben** may be used but when a fact *etc.* has been forgotten only **zijn** can be employed; in practice **zijn** is more commonly used in both cases, *e.g.* **Ik heb/ben mijn regenjas vergeten**, **Ik ben het woord nu vergeten**.

4 You will hear both **Ik ben mijn pen verloren** and **Ik heb mijn pen verloren** with no difference in meaning. See also **vergeten**.

5 But **stofzuigen** ‘to vacuum clean’ is regular, *i.e.* **stofzuigde**, **gestofzuigd**.

Glossary of grammatical terms

active	The active is the opposite of the passive. ‘He is/was reading a book’ is an example of a sentence in the active (i.e. the normal present/past tense) whereas the passive of this would be ‘The book is/was being read by him’.
article	See ‘ definite article ’.
aspiration	Some consonants, notably p , t and k , are pronounced in English allowing a puff of air to escape from the mouth. This is called aspiration. These consonants are unaspirated in Dutch.
attributive	An attributive adjective is one that stands in front of a noun and in Dutch may require an e -ending, <i>e.g.</i> een oude man . The opposite to this is a predicative adjective which does not stand in front of a noun and consequently does not ever take an ending, <i>e.g.</i> De man is erg oud .
clause	A clause is that part of a sentence which contains its own subject and finite verb. A sentence may consist of one or more clauses, <i>e.g.</i> ‘I saw a man’ (one clause), ‘I saw a man who was stealing a car’ (two clauses). (See ‘ main clause ’, ‘ coordinate clause ’, ‘ subordinate clause ’ and ‘ relative clause ’.)
closed syllable	A closed syllable is one that ends in a consonant, <i>e.g.</i> kat , kat-ten ; man , man-nen . (See ‘ open syllable ’.)
comparative	The comparative of an adjective or adverb is that form which has ‘-er’ added to it or is preceded by ‘more’, <i>e.g.</i> ‘bigger’, ‘more interesting’.
compound noun	A compound noun is one that has been formed by putting two nouns together, <i>e.g.</i> stadhuis ‘town hall’.
conditional	The conditional is the tense of a verb formed with ‘would’, <i>i.e.</i>

	it expresses what you would do if a certain condition applied, <i>e.g.</i> 'I would go if I had enough time'.
continuous	The present or past continuous is another name for the present or past progressive. (See ' progressive '.)
coordinate clause	A coordinate clause is one which is introduced by a coordinating conjunction, <i>i.e.</i> one of the four joining words en , maar , of or want , which coordinates its clause to the main clause (= makes it equal to), which is indicated by the finite verb in the coordinate clause not being relegated to the end of that clause, <i>e.g.</i> Hij blijft vandaag thuis want hij voelt zich niet lekker , where want is the coordinating conjunction and want hij voelt zich niet lekker the coordinate clause. (Compare 'subordinate clause'.)
definite article	'The' is referred to as the definite article, as it refers to a definite object, as opposed to 'a', the indefinite article. The definite article varies in Dutch according to gender and whether a noun is singular or plural.
demonstrative	A demonstrative, as the word implies, is a word that points out or distinguishes one item from another. 'This/these' and 'that/those' are examples of demonstratives.
diphthong	When two adjacent vowels are pronounced together in such a way that they produce a new vowel sound, the new sound is called a diphthong, <i>e.g.</i> e + i = ei .
direct object	The direct object in a sentence is the object of the verb, <i>i.e.</i> the person or thing that is having the action of the verb performed on it, <i>e.g.</i> 'I can see the man/the ball' where 'the man' or 'the ball' are the direct object in the sentence.
diminutive	A diminutive in Dutch is a noun which has had the suffix - (t)je added to it to render it small, <i>e.g.</i> een huis/een huisje 'a house/a little house'.
direct question	See ' indirect question '.
double infinitive	A double infinitive construction is one where a clause in the perfect tense has two infinitives at the end of it, rather than a

past participle and an infinitive, *e.g.* **Ik heb hem zien komen** and not ***Ik heb hem gezien komen**.

dummy subject	This refers to one of the functions of er where er stands in first position in the clause in the position normally occupied by the subject, <i>e.g.</i> Er ligt een boek op tafel , which is a much more usual way of expressing Een boek ligt op tafel .
finite verb	A finite verb is one which has a subject and is conjugated (i.e. takes an ending), <i>e.g.</i> Hij schrijft een boek . The opposite to this is an 'infinitive', which is the basic form of a verb that has not been defined as to who is performing it, <i>i.e.</i> it is not conjugated and thus does not have an ending, <i>e.g.</i> Hij gaat een brief schrijven , where gaat is a finite verb and schrijven an infinitive.
first person	The pronoun 'I' is referred to as the first person singular and 'we' as the first person plural.
fronting	Fronting refers to putting a word at the front or beginning of a sentence, <i>e.g.</i> Hij komt morgen terug can also be expressed as Morgen komt hij terug by applying fronting to morgen .
genitive	The genitive case in Dutch is a now archaic mechanism for showing either possession or rendering 'of' (van), <i>e.g.</i> de heer des huizes = de heer van het huis (the man of the house).
half-long vowel	Dutch distinguishes between short and long vowels but has three vowels (i.e. eu , ie , oe) which are pronounced longer than short vowels but not as long as long vowels, except when followed by r , when they too are pronounced long. (See ' short vowel '.)
imperfect tense	The imperfect tense, also called the simple past, is that past tense of the verb expressed by a single word in Dutch, <i>e.g.</i> schreef 'wrote'. It contrasts with the 'perfect tense' or compound past which consists of two words, <i>e.g.</i> Hij heeft geschreven 'He has written'. (See ' perfect tense '.)
indefinite article	See ' definite article '.

indirect object	The indirect object in a sentence is the person or object the action of the verb is applied 'to', <i>e.g.</i> 'He gave the book (direct object) to the girl' (indirect object).
indirect question	A direct question reproduces a question verbatim, <i>e.g.</i> 'Where does he live?' The indirect question form of this is 'where he lives' as in 'I do(n't) know where he lives'.
infinitive	See ' finite verb '.
interrogative	An interrogative is a question word, most of which start with 'wh' in English and w in Dutch, <i>e.g.</i> 'what', 'where', 'when', 'how'.
intransitive verb	See ' transitive verb '.
locative	A locative er is one that means 'there' with reference to place, <i>e.g.</i> Ik heb er vroeger gewoond 'I used to live there'. This is in contrast to other meanings of er which do not refer to place, <i>e.g.</i> Er was eens een koning 'Once upon a time there was a king'.
long vowel	See ' short vowel '.
main clause	A main clause, as opposed to a subordinate clause (see ' subordinate clause '), is one which makes sense on its own, <i>i.e.</i> it has a subject and finite verb and is not introduced by a conjunction, <i>e.g.</i> Hij blijft vandaag thuis omdat hij zich niet lekker voelt , where Hij blijft vandaag thuis is the main clause in this compound sentence.
modal verb	A modal auxiliary verb is a verb which is always used in conjunction with an infinitive and which expresses the attitude of the subject of the action to be performed, <i>i.e.</i> volition (willen 'to want to'), obligation (moeten 'to have to/must'), permission (mogen 'to be allowed to/may'), ability (kunnen 'to be able to/can'). These verbs show many irregularities in both English and Dutch.
object	See ' direct object ' and ' indirect object '.

open syllable	An open syllable is one that ends in a vowel, <i>e.g.</i> maan (closed) but ma-nen (first syllable open and second syllable closed). The n after ma is seen as belonging to the next syllable in Dutch. (See ‘ syllabification ’.)
partitive	This refers to one of the functions of er , <i>i.e.</i> that which is used in combination with numerals and quantities, <i>e.g.</i> Ik heb er tien gezien ‘I saw ten of them’, Ik heb er maar een kwart gebruikt ‘I only used a quarter (of them/it)’, where it refers to part of a greater whole.
passive	See ‘ active ’.
perfect tense	The perfect tense in Dutch is a compound tense, <i>i.e.</i> one formed from more than one word, where the finite verb is a form of the verb zijn or hebben plus a past participle, <i>e.g.</i> Hij heeft een brief geschreven, Hij is naar huis gegaan.
pluperfect tense	The pluperfect tense is that which consists of ‘had’ + a past participle in English and of was/waren or had/hadden + a past participle in Dutch. It expresses the past in the past in both languages.
possessive	Possessives are words such as ‘my/mine’, ‘your/yours’ which indicate the possessor of a noun, <i>e.g.</i> ‘This is my book/It is mine’.
predicative	See ‘ attributive ’.
progressive	The present or past progressive is a variation of the present or past tenses that emphasizes that an action is or was in the process of being performed, <i>e.g.</i> ‘He is/was reading’ is the progressive form of ‘He reads/read’.
reflexive	Reflexive pronouns are used with reflexive verbs. They indicate that the action of the verb is being performed on the subject of the verb (<i>i.e.</i> the action reflects back), <i>e.g.</i> Hij scheert zich elke ochtend ‘He shaves [himself] every day’ where zich is the third person singular of the reflexive pronoun and zich scheren is said to be a reflexive verb.

relative

relative clause/pronoun	A relative pronoun connects a relative clause to a main clause, <i>i.e.</i> it relates back to a noun in the main clause, <i>e.g.</i> ‘The man who gave me the money was very rich’, where ‘who’ is a relative pronoun relating back to ‘man’ and ‘who gave me the money’ is the relative clause, which in Dutch requires subordinate word order, <i>i.e.</i> the finite verb is sent to the end, <i>e.g.</i> die mij het geld gegeven heeft . (See ‘ subordinate clause ’.)
schwa	This is the name given by linguists to that non-descript vowel sound that we hear in the first syllable of ‘again’ or in the second syllable of ‘father’. Those speakers of English who pronounce ‘film’ as ‘filem’ are inserting a schwa between the ‘l’ and the ‘m’ to facilitate pronunciation of the cluster ‘lm’.
second person	The pronoun ‘you’ is referred to as the second person. In Dutch there are two forms in the singular, jij and u , and two forms in the plural, jullie and u , where English only has the one word for all functions.
separable	A separable verb is one with a prefix (usually a preposition, <i>e.g.</i> opbellen ‘to ring up’) which separates from the verb and stands at the end of the clause in the present and imperfect tenses (<i>e.g.</i> Hij belde mij op) and which permits the ge- of the past participle to be inserted between it and the rest of the verb, <i>e.g.</i> Hij heeft mij opgebeld .
short vowel	A short vowel is one which is pronounced short and thus contrasts with the same vowel pronounced long, <i>e.g.</i> lat (short), laat (long). (See ‘ half-long vowel ’.)
stem	The stem is the root form of a verb once the -en ending of the infinitive has been removed and the necessary spelling changes have been made, <i>e.g.</i> the stem of lopen is loop and of schrijven is schrijf .
subject	The subject of a clause is the noun or pronoun that is performing the action of the finite verb in that clause, <i>e.g.</i> ‘The man/He is reading a book’. It determines what the ending of the finite verb will be, <i>e.g.</i> De man/Hij leest een boek , but

Wij lezen een boek.

subordinate clause	A subordinate clause is one that is introduced by a subordinating conjunction, <i>i.e.</i> a joining word that subordinates its clause to the main clause (= makes it secondary to), which is indicated by the finite verb in the subordinate clause being relegated to the end of that clause, <i>e.g.</i> Hij blijft vandaag thuis omdat hij zich niet lekker voelt , where omdat is the subordinating conjunction and omdat hij zich niet lekker voelt the subordinate clause. (See ‘ main clause ’ and ‘ coordinate clause ’.)
superlative	The superlative of an adjective or adverb is that form which has ‘est’ added to it or is preceded by ‘most’, <i>e.g.</i> ‘biggest’, ‘most interesting’.
syllabification	The rules for hyphenating words are different in Dutch from English, where the derivation of the word is significant, <i>e.g.</i> ‘be-long-ing’, ‘work-ed’. In Dutch, words are always divided (syllabified) by starting each new syllable with a consonant, <i>e.g.</i> kat-ten , ma-nen , be-doe-ling , despite the fact that en and ing are derivational endings that have been attached to these words.
third person	The pronouns ‘he’, ‘she’ and ‘it’ are referred to as the third person singular and ‘they’ as the third person plural.
transitive verb	A transitive verb is one that can take an object, as opposed to an intransitive verb, which is one that cannot, <i>e.g.</i> ‘He is reading a book’ (‘read’ is transitive because of ‘book’), but ‘He is going to Germany’ (‘go’ is intransitive because ‘to Germany’ is not the object of the verb, merely an adverb of place telling you where the action of the verb is to take place.)
verbal noun	A verbal noun is a verb (<i>i.e.</i> an infinitive) that is used as a noun, <i>e.g.</i> het lezen van kookboeken ‘the reading of cookbooks’.

English–Dutch Glossary

In the two glossaries ‘(c)’ stands for ‘common gender noun’ and ‘(n)’ for ‘neuter noun’.

A

a	een
abdicate, to	afstand doen
about	omtrent, ongeveer; over
above	boven
abroad	buitenland (n)
accept, to	aannemen
accident	ongeluk (n)
according to	volgens
acquaintance	kennis (c)
actually	eigenlijk
address	adres (n)
aeroplane	vliegtuig (n)
afford, to	zich veroorloven
affordable	betaalbaar
after	na; nadat
afternoon	middag (c)
this afternoon	vanmiddag
again	weer

against	tegen
age	leeftijd (c)
ago	geleden
agriculture	landbouw (c)
all	allemaal, al, alle
allow, to	toelaten
almost	bijna
alone	alleen
along	langs
already	al
also	ook, eveneens
although	(al)hoewel
America	Amerika
American	Amerikaan (c); Amerikaans
an	een
and	en
angry	boos
animal	dier (n)
answer	antwoord (n)
answer, to	antwoorden
anything	iets
appeal	beroep (n)
appear, to	schijnen, blijken
apple	appel (c)
approximately	

approximately	ongeveer
apricot	abrikoos (c)
April	april (c)
argument	ruzie (c)
arm	arm (c)
around	om; circa, ongeveer
arrive, to	aankomen
art	kunst (c)
article	artikel (n)
as	als; zo
as if	alsof
ask (for), to	vragen (om)
assistant	bediende (c)
assume, to	aannemen
at	aan, bij, op
Atlantic	Atlantische Oceaan (c)
atmosphere	sfeer (c)
attic	zolder (c), vliering (c)
August	augustus (c)
aunt	tante (c)
Australia	Australië
Australian	Australiër (c), Australisch
autumn	

autumn

herfst (c)

average

gemiddeld

awake

wakker

B

bachelor

vrijgezel (c)

back

terug

bad

slecht

badger

das (c)

bake, to

bakken

baker

bakker (c)

bald

kaal

ball

bal (c)

banana

banaan (c)

bank

bank (c)

bank teller

bankbediende (c)

bark (at), to

blaffen (tegen)

bath

bad (n)

batter

beslag (n)

be, to

zijn

beard

baard (c)

beat, to

kloppen; slaan

because

omdat, want

because of

wegens, vanwege

become, to

worden

bed

bed	bed (n)
bedroom	slaapkamer (c)
beer	bier (n), pils (c)
before	voor, voordat
begin, to	beginnen
behave, to	zich gedragen
behind	achter
Belgian	Belg (c), Belgisch
Belgium	België
believe (in), to	geloven (in)
bell	bel (c)
belt	riem (c)
bench	bank (c)
between	tussen
bicycle	fiets (c)
bicycle garage	fietsenstalling (c)
bicycle path	fietspad (n)
bicycle stand	fietsenrek (n)
big	groot
bilingual	tweetalig
bill	rekening (c)
bird	vogel (c)
birthday	verjaardag (c)
it's my birthday	ik ben jarig
biscuit	

biscuit	koekje (n)
biscuit barrel	koekjestrommel (c)
bit	beetje (n)
bite, to	bijten
black	zwart
blame, to	kwalijk nemen
I'm sorry	Neem me niet kwalijk
blanket	deken (c)
blast!	jeetje!
bloody hell!	(god)verdomme!
blue	blauw
blush, to	blozen
boat	boot (c)
book	boek (n)
book, to	reserveren
bookcase	boekenkast (c)
boot	laars (c) (pl. laarzen)
border	grens (c)
born	geboren
borrow, to	lenen
both	beide, allebei
bowl	kom (c)
box	

	doos (c)
Boxing Day	Tweede Kerstdag (c)
boy	jongen (c)
bra	beha (c)
bread	brood (n)
break, to	breken
break out, to	uitbreken
breakfast	ontbijt (n); ontbijten
breast	borst (c)
bridge	brug (c)
bring, to	brengen
bring along, to	meebrengen
broadcast, to	uitzenden
broadcasting association	omroep (c)
broke	blut
broken	stuk, kapot, gebroken
broom	bezem (c)
brother	broer (c)
brother-in-law	zwager (c)
brown	bruin
brush	borstel (c)
budgerigar	parkiet (c)

bugger!	(god)verdomme!
building	gebouw (n)
bulb	bol (c)
burn, to	branden, verbranden
bus	bus (c)
busy	bezig
but	maar
butcher	slager (c)
butter	boter (c); roomboter (c)
butterfly	vlinder (c)
button	knoop (c)
buy	kopen
by	door, bij, met
bye	dáág

C

calendar	kalender (c)
calf	kalf (n)
call, to	noemen
be called, to	heten
camp, to	kamperen
can (to be able to)	kunnen
canal	gracht (c);

	kanaal (n)
candle	kaars (c)
cap	pet (c); muts (c)
capital city	hoofdstad (c)
car	auto (c)
car park	parkeerterrein (n)
cat	kat (c)
cattle	rund (n)
cell phone	mobieltje (n)
cent	cent (c)
century	eeuw (c)
certainly	zeker, beslist
chance	kans (c)
change (money)	kleingeld (n)
change, to	veranderen
change, to (clothes)	zich omkleden
change, to (e.g. money)	wisselen
change, to (e.g. trains)	overstappen
chapter	hoofdstuk (n)
cheap	goedkoop
cheek	wang (c)
cheers!	proost!

cheese	kaas (c)
chest	borst (c)
chest of drawers	ladenkast (c)
chicken	kip (c); kuiken (c)
child	kind (n)
chips	patat (c)
chocolate	chocola (c)
choose, to	kiezen
Christmas	Kerstmis (c), Kerstfeest (n)
Merry Christmas!	Gelukkig Kerstfeest!
Christmas Day	Eerste Kerstdag (c)
church	kerk (c)
cigar	sigaar (c)
cigarette	sigaret (c)
cinema	bioscoop (c)
circa	omtrent
city	stad (c)
class (school)	klas (c)
class (social)	klasse (c)
clean, to	schoon ; schoonmaken
clean up, to	opruimen

clear up, to	opklaren
close	dichtdoen
clothes	kleren (pl.)
cloud	wolk (c)
cloudy	bewolkt
coast	kust (c)
coat	jas (c)
coffee	koffie (c)
instant coffee	oploskoffie (c)
coffeepot	koffiepot (c)
coin	munt (c)
cold	koud
collar	kraag (c)
collect, to	ophalen; verzamelen
colony	kolonie (c)
comb	kam (c)
come, to	komen
come along, to	meekomen
come home, to	thuiskomen
come in, to	binnenkomen
commemorate, to	herdenken
common	gebruikelijk
compartment	coupé (c)
computer	

computer	computer (c)
condolences!	gecondoleerd!
confectionery	snoep (c)
congratulate, to	feliciteren
congratulations!	gefeliciteerd!
connect, to	verbinden
consist of, to	bestaan uit
construction	bouw (c)
control	controle (c)
conversation	gesprek (n)
cook, to	koken
corner	hoek (c)
cosiness	gezelligheid (c)
cost, to	kosten
cosy	gezellig
cotton	katoen (n)
country	land (n)
countryside	platteland (n)
couple	paar (c)
course	loop (c)
cousin	neef (c); nicht (c)
cover	deksel (n)
crazy	gek
cross	boos; kruis (c)

crossroad	kruispunt (n)
crow	kraai (c)
crowd	menigte (c)
crown	kroon (c)
cruel	wreed
cry, to	huilen
cup	kopje (n)
cupboard	kast (c)
cushion	kussen (n)
customer	klant (c)
cut, to	knippen; snijden
cute	lief
cycle, to	fietsen

D

dad	pa
daily	dagelijks
damn!	(god)verdikkeme! verdikkie! verdorie!
dance, to	dansen
danger	gevaar (n)
dangerous	gevaarlijk
dare, to	durven
dark	donker
darling	lieveling, lieverd,

	schat
daughter	dochter (c)
daughter-in-law	schoondochter (c)
day	dag (c)
dead	dood
deaf	doof
dear	lieveling, lieverd, schat
dear (in letters)	beste; lieve; geachte
December	december (c)
decide, to	besluiten
defence	verdediging (c)
defend, to	verdedigen
degree	graad (c)
delay	vertraging (c), vertragen
delicious	lekker
depart, to	vertrekken
depend, to	afhangen
desperate	wanhopig
despite	ondanks
dial, to	draaien
dialect	dialect (n)
die, to	sterven

different	verschillend
difficult	moeilijk
difficulty	moeite (c)
dig, to	graven
dike	dijk (c)
dike watch	dijkwacht (c)
direct	rechtdoor
dirty	vies
disappear, to	verdwijnen
dislike, to	een hekel hebben aan
distance	afstand (c)
divide, to	verdelen
divorced	gescheiden
do, to	doen
dog	hond (c)
doll	pop (c)
door	deur (c)
dough	deeg (n)
dove	duif (c)
draw, to	tekenen
drawer	la (c)
drawing	tekening (c)
dress	jurk (c)
dress to	

dress, to	zich aankleden
drink, to	drinken
drink up, to	opdrinken
drive, to	rijden
dry	droog
dry dishes, to	afdrogen
duck	eend (c)
dumb	stom
during	gedurende; tijdens
Dutch	Nederlands (n)
Dutchman	Nederlander (c)
Dutch-speaking	Nederlandstalig

E

each	elk, ieder
each other	elkaar, mekaar
ear	oor (n)
early	vroeg
earn, to	verdienen
earthquake	aardbeving (c)
east	oosten (n)
Easter	Pasen (c)
eastern	oostelijk
easy	(ge)makkelijk
eat, to	eten

eat up, to	opeten
economic	economisch
edge	rand (c)
egg	ei (n)
eight	acht
eighteen	achttien
eighty	tachtig
elbow	elleboog (c)
elephant	olifant (c)
eleven	elf
emperor	keizer (c)
end	einde (n)
enemy	vijand (c)
energy	energie (c)
engineer	ingenieur (c)
England	Engeland
English	Engels
Englishman	Engelsman (c)
enjoyment	plezier (n)
enough	genoeg
enter, to	binnenkomen; instappen
entirely	heel, helemaal
entrance	ingang (c); toegang (c)
essay	

	opstel (n)
evangelical	evangelisch
even	zelfs
evening	avond (c)
this evening	vanavond
evening meal	avondeten (n)
ever	ooit
every	elk; ieder
	alledaags
everyday	
everyone	iedereen
everything	alles
everywhere	overal
exactly	precies
example	voorbeeld (n)
for example	bijvoorbeeld
excellent	uitstekend
except (for)	behalve
exchange bureau	wisselkantoor (n)
exchange rate	wisselkoers (c)
exciting	spannend
excuse me!	pardon!; sorry!
exist, to	bestaan
expect, to	verwachten
expensive	duur

extremely **hartstikke**

eye **oog (n)**

F

fabulous **prachtig**

face **gezicht (n)**

fact **feit (n)**

in fact **in feite**

fall, to **vallen**

fall out, to **uitvallen**

fall over, to **omvallen**

family **familie (c); gezin (n)**

famous **beroemd**

fantastic **fantastisch**

far **ver**

fast **vlug, snel, hard**

fat **dik**

father **vader (c)**

father-in-law **schoonvader (c)**

favourite **lievelings-**

February **februari (c)**

feed, to **voeden**

feel, to **(zich) voelen**

female **vrouwelijk**

feminine **vrouwelijk**

fence	hek (n)
ferry	pont (c), pontveer (n)
fetch	halen
few	paar (n); weinig
field	veld (n)
fifteen	vijftien
fifty	vijftig
film	film (c)
finally	eindelijk
find, to	vinden
finger	vinger (c)
fire	vuur (n)
firm	firma (c)
first name	voornaam (c)
fish	vis (c)
fit, to	passen
five	vijf
flag	vlag (c)
Flanders	Vlaanderen
flat	flat (c)
flat	vlak
Fleming	Vlaming (c)
Flemish	Vlaams
flood, to	overstromen

floor	vloer (c)
floppy disk	schijfje (n)
flour	meel (n)
flower	bloem (c)
fly, to	vliegen
fly (of trousers)	gulp (c)
fog	mist (c)
food	eten (n)
foot	voet (c)
for	voor
forbid, to	verbieden
forecast	weersverwachting (c)
forest	bos (n)
forget, to	vergeten
forgive, to	vergeven
Forgive me	Neem me niet kwaliijk
fork	vork (c)
fortunately	gelukkig
forty	veertig
fountain pen	vulpen (c)
four	vier
fourteen	veertien
franc (Belgian)	frank (c)
France	Frankrijk

free	gratis; vrij
freeway	autoweg (c)
freeze, to	vriezen
freezer compartment	vriesvak (n)
freezing point	vriespunt (n)
French	Frans (n)
Frenchman	Fransman (c)
Frenchwoman	Française (c)
fresh	vers
Friday	vrijdag (c)
fridge	koelkast (c)
friend	vriend (c)
friendly	vriendelijk; aardig
from	van, uit
fruit	fruit (n)
frying pan	koekenpan (c)
full	vol
funny	grappig

G

garage	garage (c)
garden	tuin (c)
garden, to	tuinieren
garlic	knoflook (c)
gee!	

	jee! (c)
German	Duitser (c), Duits (n)
Germany	Duitsland
get, to	krijgen
get in, to	instappen
get out, to	uitstappen
get up, to	opstaan
get well soon!	beterschap!
gift	cadeau (n)
gigantic	reuze
girl	meisje (n)
give, to	geven
give (as a present), to	cadeau geven
give out	uitgeven
given name	voornaam (c)
glass	glas (n)
glove	handschoen (c)
go, to	gaan
go away, to	weggaan
god	god (c)
good	goed
good afternoon	goeiemiddag
good evening	goeienavond
good heavens!	goeie hemel!

good morning	goeiemorgen
good night	welterusten
goodbye	tot ziens
goose	gans (c)
govern, to	regeren
government	regering (c)
grandchild	kleinkind (n)
granddaughter	kleindochter (c)
grandfather	grootvader (c)
grandma	oma (c)
grandmother	grootmoeder (c)
grandpa	opa (c)
grandparents	grootouders (pl.)
grandson	kleinzoon (c)
grape	druif (c)
grass	gras (n)
great	prima
Great Enclosing Dam	Afsluitdijk (c)
great-grandchild	achterkleinkind (n)
great- granddaughter	-kleindochter (c)
great- grandfather	overgrootvader (c)
great- grandmother	overgrootmoeder (c)

great-grandson	achterkleinzoon (c)
great-great-grandfather	betovergrootvader (c)
great-great-grandmother	betover-grootmoeder (c)
Greece	Griekenland
green	groen
greengrocer	groenteboer (c)
greeting	groet (c)
grey	grijs
ground	grond (c)
guard, to	bewaken
guilder	gulden (c)
guilt	schuld (c)
guinea pig	marmot (c)
guy	vent (c)

H

habit	gewoonte (c)
hail	hagel (c), hagelen
hair	haar (n)
half	half
ham	ham (c)
hammer	hamer (c)
hammer, to	hameren
hand	hand (c)

handbag	handtas (c)
handkerchief	zakdoek (c)
hang up, to	ophangen
happen, to	gebeuren
happy	gelukkig
harbour	haven (c)
hardly	nauwelijks
hasten, to	haast hebben; zich haasten
hat	hoed (c)
have, to	hebben
hawk	havik (c)
he	hij
head	hoofd (n)
headline	hoofdpunt (n)
health	gezondheid (c)
healthy	gezond
hear, to	horen
heartily	hartelijk
hedgehog	egel (c)
help, to	helpen
her	haar
herb	kruid (n)
here	hier
heron	reiger (c)
herring	

herring	haring (c)
herself	zich; zichzelf; zelf
hi	hoi
hide, to	verstoppen, verbergen
high	hoog
high-pressure system	hagedrukgebied (n)
highway	autoweg (c)
hill	heuvel (c)
him	hem
himself	zich; zichzelf; zelf
hippopotamus	nijlpaard (n)
his	zijn
history	geschiedenis (c)
hit, to	slaan
hold, to	houden
hole	gat (n)
holiday	vakantie (c)
Have a nice holiday!	Prettige vakantie!
holy	heilig
home	thuis
homework	huiswerk (n)
hope, to	hopen
hospital	ziekenhuis (n)

hot	heet
hour	uur (n)
hours, for –	urenlang
house	huis (n)
housewife	huisvrouw (c)
housework	huiswerk (n)
how many	hoeveel
how much	hoeveel
hundred	honderd
hunger	honger (c)
to be hungry	honger hebben
hurry	haast (c)
to be in a hurry	haast hebben
I'm in a hurry	Ik heb haast
husband	man (c)
I	
I	ik
ice	ijs (n)
ice cream	ijs (n); ijsje (n)
if	als; of
immediate(ly)	onmiddellijk
important	belangrijk
in	in; binnen
in front of	vóór

inhabitable	bewoonbaar
inhabitant	inwoner (c)
inherit, to	erven
inside	binnen
instead of	in plaats van
intelligent	intelligent
interesting	interessant
into	in
introduce, to	voorstellen
invite, to	uitnodigen
iron, to	strijken
irritating	lastig
island	eiland (n)
it	het
Italy	Italië
its	zijn
itself	zich; zelf

J

jacket	colbert (n)
January	januari (c)
jeans	spijkerbroek (c)
journey	reis (c)
July	juli (c)
jumper	trui (c)
June	

	juni (c)
junk	rommel (c)
just	eens; even; net

K

keep, to	houden; bewaren
key	sleutel (c)
kill, to	doden
kilogram	kilo (c)
kind	soort (n)
king	koning (c)
kingdom	koninkrijk (n)
kiss	kus (c)
kiss, to	kussen
kitchen	keuken (c)
knife	mes (n)
knock, to	kloppen
know, to	weten; kennen

L

labourer	arbeider (c)
ladder	ladder (c)
lamb	lam (n)
land	land (n)
land, to	belanden
landing	overloop (c)

language	taal (c)
native language	moedertaal (c)
large	groot
last	vorig, verleden, afgelopen
last, to	duren
laugh, to	lachen
leaf	blad (n)
learn, to	leren
leash	hondenlijn (c)
leave, to	weggaan, laten, verlaten, vertrekken
left	links
to the left	linksaf
leg	been (n)
lend, to	lenen
length	lengte (c)
less	minder
let, to	laten
letter	brief (c)
letter box	bus (c)
liberate, to	bevrijden
Liberation Day	Bevrijdingsdag (c)
licence	rijbewijs (n)

(driver's –)

lie	leugen (c)
lie, to	liggen
life	leven (n)
light	licht (n), lamp (c)
light, to	aansteken
lightning	bliksem
like	net zo(als)
like, to	houden van, aardig vinden
list	lijst (c)
listen (to), to	luisteren (naar)
live, to	wonen; leven
lock	slot (n)
long	lang
look (at), to	kijken (naar)
look for, to	zoeken (naar)
look forward (to), to	zich verheugen (op)
look like, to	lijken op
look out, to	opletten, oppassen
Lord!	God!
lose, to	verliezen
lot	heleboel (c)
loud	hard

lounge	woonkamer (c)
lounge suite	bankstel (n)
love, to	houden van
low	laag
low pressure system	lagedrukgebied (n)
lucky, to be	boffen
Wasn't she lucky!	Wat heeft zij geboft!

M

madam	mevrouw (c)
madhouse	gekkenhuis (n)
magazine	tijdschrift (n)
mainland	vasteland (n)
make, to	maken
make, to (a bed)	opmaken
male	mannelijk
man	man (c)
manager	baas (c), directeur (c)
map	kaart (c)
March	maart (c)
married (to)	getrouwd (met)
married couple	echtpaar (n)
marry, to	trouwen

married, to get – to	trouwen met
masculine	mannelijk
match	lucifer (c)
mature (of cheese)	belegen
May	mei (c)
may (to be allowed to)	mogen
me	mij, me
meal	maaltijd (c)
mean, to	betekenen; bedoelen
meat	vlees (n)
meet, to	ontmoeten
meeting	vergadering (c)
melt, to	smelten
menu	menu (n)
mess	puinhoop (c)
message	boodschap (c)
Meuse	Maas (c)
middle	midden (n)
in the middle of	in het midden van
Middle Ages	Middeleeuwen (pl.)
milk	melk (c)
million	

	miljoen (n)
minced meat	gehakt (n)
mistake	zich vergissen
mobile phone	mobieltje (n)
modern	modern
moment	ogenblik (n), moment (n)
Monday	maandag (c)
money	geld (n)
monkey	aap (c)
month	maand (c)
more	meer
moreover	bovendien
morning	morgen (c), ochtend (c)
this morning	vanmorgen, vanochtend
most	meest
mostly	meestal
mother	moeder (c)
mother-in-law	schoonmoeder (c)
mountain	berg (c)
mouse	muis (c)
mouth	mond (c)
mouthful	hapje (n)
move, to	

	bewegen; verplaatsen
move house, to	verhuizen
movies	bioscoop (c)
mow, to	maaien
Mr	meneer (c)
Mrs	mevrouw (c)
mum	moe
music	muziek (c)
must (to have to)	moeten
my	mijn
myself	me; mezelf; zelf
N	
nail	spijker (c)
narrow	smal
nationality	nationaliteit (c)
naturally	natuurlijk
naughty	stout
near	bij
nearly	bijna
neat	netjes
necessary	nodig
need, to	nodig hebben
need to, to	moeten; hoeven

You don't need/have to do it	Je hoeft het niet te doen
needle	naald (c)
neighbour	buurman, -vrouw (c)
neighbourhood	buurt (c)
nephew	neef (c)
nest	nest (n)
Netherlands	Nederland
never	nooit
new	nieuw
New Year's Day	Nieuwjaarsdag (c)
Happy New Year!	Gelukkig Nieuwjaar!
news	nieuws (n), journaal (n)
newspaper	krant (c)
next	volgend, aanstaande
next door	hiernaast
next (door) to	naast
nice	leuk, prettig
niece	nicht (c)
night	nacht (c)
last night	vannacht
nine	negen

nineteen	negentien
ninety	negentig
noise	herrie (c)
nonsense	onzin (c)
no one	niemand
north	noorden (n)
North Sea	Noordzee (c)
northern	noordelijk
nose	neus (c)
not	niet
note	briefje (n), biljet (n)
nothing	niets
November	november (c)
now	nu, nou
now and then	af en toe
nowhere	nergens
number	nummer (n)
nut	noot (c)
oak	eik (c)

O

observant	oplettend
occupation (job)	beroep (n)
occupation (war)	bezetting (c)
occur to	

occur, to	voorkomen
ocean	oceaan (c)
October	oktober (c)
octopus	inktvis (c)
of	van
of course	natuurlijk
off	van
office	kantoor (n)
often	vaak, dikwijls
old	oud
on	op, aan
one	één
one (pronoun)	men
one and a half	anderhalf
onion	ui (c)
only	alleen maar
open, to	open; opendoen, openen
operation	operatie (c)
opposite	tegenover
or	of
orange (colour)	oranje
orange (fruit)	sinaasappel (c)
ostrich	struisvogel (c)
other	ander

otherwise	anders
our	ons, onze
ourselves	ons; zelf
out	uit, buiten
outside	buiten
over	boven; over
oversleep, to	zich verslapen
own, to	bezitten

P

pack up, to	inpakken
pain	pijn (c), zeer (n)
paint, to	verven; schilderen
paintbrush	kwast (c)
palace	paleis (n)
pan	pan (c)
pancake	pannenkoek (c)
panties	slipje (n)
parents	ouders (pl.)
parents-in-law	schoonouders (pl.)
Paris	Parijs
park	park (n)
park, to	parkeren
parrot	papegaai (c)

part	deel (n)
parting (in hair)	scheiding (c)
party	feest(je) (n)
pass (time), to	besteden
pass away, to	overlijden
passport	paspoort (n)
past	langs
pastries, cakes (collective)	gebak (n)
pat, to	aaien
path	pad (n)
pay, to	betalen
pea	erwt (c)
peach	perzik (c)
peacock	pauw (c)
pear	peer (c)
peasoup	erwtensoep (c)
peel, to	schillen
pen	pen (c)
pencil	potlood (n)
Pentecost	Pinksteren (c)
perhaps	misschien
permit, to	toelaten
person	mens (c)
pick, to	plukken

piece	stuk (n)
pigeon	duif (c)
piggy bank	spaarpotje (n)
pinch of salt	een snufje zout
pineapple	ananas (c)
pink	roze
pipe	pijp (c)
place	plaats (c)
plate	bord (n)
platform	perron (n); spoor (n)
play, to	spelen
please	alsjeblieft, alstublieft
please, to	bevallen
plum	pruim (c)
plumber	loodgieter (c)
pocket	zak (c)
polder	polder (c)
polish, to	poetsen
political	politiek
poor	arm
popular	populair
port	haven (c)
possess, to	bezitten
possession	

possession	bezitting (c)
possible	mogelijk
post office	postkantoor (n)
pot	pan (c)
potato	aardappel (c)
pound	pond (n)
practical	praktisch
prefer (to), to	verkiezen (boven)
prepare, to	klaarmaken
present	cadeau (n)
preserve, to	bewaren
priest	pastoor (c)
prince	prins (c)
princess	prinses (c)
probably	waarschijnlijk
program	programma (n)
promise, to	beloven
proud (of)	trots (op)
province	provincie (c)
pub	kroeg (c), café (n)
public	openbaar
public transport	het openbaar vervoer
publish, to	uitgeven
purple	

purple	paars, purper
purse (coin –)	portemonnee (c)
put, to (horizontal)	leggen
put, to (vertical)	zetten
put, to (into s.t.)	stoppen
put on, to (clothes)	aantrekken
put out, to (cigarette)	doven

Q

quarter	kwart (n); kwartier (n); kwartje (n)
queen	koningin (c)
Queen's Birthday	Koninginnedag (c)
quick	vlug, snel, hard
quiet	stil

R

rabbit	konijn (n)
radio	radio (c)
railway	spoorweg (c)
rain	regen (c), regenen
raise	verhogen

rather	tamelijk, nogal, vrij
read, to	lezen
read aloud, to	voorlezen
ready	klaar
real	echt
rebellious	opstandig
receive, to	krijgen, ontvangen
recommend, to	aanbevelen
recover, to	herstellen
red	rood
Reformation	Hervorming (c)
refrigerator	koelkast (c)
regret, to	spijten
reliable	betrouwbaar
remember, to	zich herinneren
remind (of), to	herinneren (aan)
rent, to	huren
repair, to	repareren, herstellen
repeat	herhaling (c)
repeat, to	herhalen
report, to	berichten
rest	rest (c); rust (c)
restaurant	restaurant (n)
return, to	teraggaan

return ticket	retour (n)
Rhine	Rijn (c)
rhinoceros	neushoorn (c)
rib	rib (c)
rice	rijst (c)
rich	rijk
ride	rijden
ridiculous	belachelijk
right	rechts
to the right	rechtsaf
ring, to	bellen
ring up, to	opbellen
ripe	rijp
river	rivier (c)
road	weg (c)
Roman	Rooms
roof	dak (n)
room	kamer (c)
round	rond, om; circa, ongeveer
rubber	rubber (c)
run, to	rennen
rural	landelijk
Russia	Rusland

S

sail, to	zeilen
salad	sla (c)
sale, for –	te koop
salt	zout (n)
same	dezelfde, hetzelfde
Saturday	zaterdag (c)
sauce	saus (c)
sausage (smoked)	(rook)worst (c)
save	sparen
saw	zaag (c)
saw, to	zagen
say (to), to	zeggen (tegen)
scarcely	nauwelijks
scarf	sjaal (c)
scatter, to	strooien
school	school (c)
scissors	schaar (c)
scoundrel	schurk (c)
scratch, to	krabben
scrub, to	poetsen
sea	zee (c)
seat	zitplaats (c); zetel (c)

second day

secondary (school)	middelbaar
secretary	secretaresse (c)
see, to	zien
seem, to	schijnen, lijken, blijken
self	zelf
self-raising	zelfrijzend
sell, to	verkopen
send, to	sturen
sender	afzender (c)
sensible	verstandig
separate, to	scheiden
separation	scheiding (c)
September	september (c)
serve, to	dienen
service	dienst (c)
seven	zeven
seventeen	zeventien
seventy	zeventig
sew, to	naaien
sharp	scherp
shave, to	(zich) scheren
she	zij, ze
shed	schuur (c)
shoe	

sheep	schaap (n)
ship	schip (n)
shirt	overhemd (n)
shoe	schoen (c)
shoelace	veter (c)
shop	winkel (c)
go shopping, to	boodschappen doen
shovel	schop (c)
shut, to	sluiten
shut up!	Hou je mond/bek!
sick	ziek
side	kant (c)
sign	bord (n)
sign, to	tekenen
simple	eenvoudig
simplify, to	vergemakkelijken
since	sinds
sing	zingen
singer	zanger (c)
single	enkel
a single ticket	een enkele reis
sink	aanrecht (n)
sir	meneer (c)
sister	

	zus(ter) (c)
sister-in-law	schoonzuster (c)
sit, to	zitten
situation	geval (n)
six	zes
sixteen	zestien
sixty	zestig
size	maat (c)
skirt	rok (c)
sleep	slapen
be sleepy, to	slaap hebben
sleep in, to	zich verslapen; uitslapen
slice	schijfje (n), snee (c)
slice, to	snijden
slow	langzaam
small	klein
smile (at), to	glimlachen (tegen/naar)
smoke, to	roken
smooth	glad
snow	sneeuw (c)
snow, to	sneeuwen
so	dus, zo
so-called	zogenaamd

soap	zeep (c)
sock	sok (c)
sofa	sofa (c)
soft	zacht
soft drink	frisdrank (c)
some	wat
something	iets
sometimes	soms
somewhere	ergens
son	zoon (c)
son-in-law	schoonzoon (c)
soon	straks
sorry	sorry
sort	soort (n)
soup	soep (c)
south	zuiden (n)
southern	zuidelijk
Spain	Spanje
sparrow	mus (c)
speak, to	spreken
special	speciaal
spell, to	spellen
spelling	spelling (c)
spend, to (money)	uitgeven

spend, to (time)	besteden
spice, herb	kruid (n)
spoil, to	verwennen; bederven
spoon	lepel (c)
spring	lente (c)
squirrel	eekhoorn (c)
staircase	trap (c)
stamp	postzegel (c)
stand, to	staan
stand up, to	opstaan
star	ster (c)
starling	spreeuw (c)
station	station (n)
status	status (c)
stay, to	blijven; logeren
step	stap (c); tree (c)
stir, to	roeren
stitch, to	hechten
stocking	(nylon)kous (c)
stomach	buik (c)
stop, to	stoppen, aanhouden
storm	storm (c)
storm, to	onweren
stove	fornuis (n)

street	straat (c)
strike	staking (c), staken
struggle, to	kampen
study, to	studeren
stupid	stom
successful	succesvol
such	zulk, zo'n
sugar	suiker (c)
suggest, to	voorstellen
suit	pak (n)
summer	zomer (c)
Sunday	zondag (c)
sunny	zonnig
sunshine	zonneschijn (c)
supermarket	supermarkt (c)
surname	achternaam (c), familienaam (c)
survive, to	overleven
swallow	zwaluw (c)
swan	zwaan (c)
Swede	Zweed (c)
Sweden	Zweden
Swedish	Zweeds (n)
sweep, to	vegen
sweet	

	zoet, lief
sweetie	liefje (n)
swim, to	zwemmen
swimming pool	zwembad (n)
switch off, to	uitdoen
sympathy	medelijden (n)

T

table	tafel (c)
take, to	nemen
take off (clothes), to	uittrekken
talk, to	praten
tap	kraan (c)
taste, to	proeven; smaken
tasty	smakelijk
taxi	taxi (c)
tea	thee (c)
teach, to	lesgeven
teacher	leraar (c)
telephone	telefoon (c)
television	televisie (c)
tell, to	vertellen
temperature	temperatuur (c)
ten	tien
terrace house	

	rijtjeshuis (n)
terrible	erg, vreselijk
than	dan
thank, to	bedanken
thank you	dank je/u wel
thanks	bedankt
that	dat, die, wat
the	de, het
theatre	schouwburg (c)
their	hun
them	ze, hun, hen
themselves	zich; zelf
then	dan, toen
there	er, daar
therefore	daarom
these	deze
they	zij, ze
thin	dun
thing	ding (n)
think (about), to	nadenken (over)
think of, to	denken aan
thirst	dorst
to be thirsty	dorst hebben
thirteen	dertien
thirty	dertig

this	dit, deze
those	die
thousand	duizend
three	drie
throne	troon (c)
throw (away), to	(weg)gooien
thunder	donder (c), donderen
Thursday	donderdag (c)
ticket	kaartje (n)
ticket	ticket (n)
tidy up, to	opruimen
tie	(strop)das (c)
tight	strak
time	tijd (c); keer (c)
tiny	piepklein
tired	moe
to	naar, aan; te
today	vandaag
toe	teen (c)
together	samen
toilet	wc (c)
tomato	tomaat (c)
tomorrow	morgen (c)
tomorrow afternoon	morgenmiddag

afternoon	
tomorrow evening	morgenavond
tomorrow morning	morgenochtend
tongue	tong (c)
tonight	vannacht
too	ook; te
tooth	tand (c), kies (c)
top	bovenzijde (c)
topping (for bread)	beleg (n)
tot (e.g. of gin)	borrel (c)
tourist information	VVV (c)
town	stad (c)
town hall	stadhuis (n)
toys	speelgoed (n)
traditional	traditioneel
traffic	verkeer (n)
traffic light	verkeerslicht (n)
train	trein (c)
train set	treinstel (n)
tram	tram (c)
translate, to	vertalen
transport	vervoer (n)

public transport	het openbaar vervoer
travel, to	reizen
travel agency	reisbureau (n)
traveller's cheque	reischeque (c)
tree	boom (c)
trousers	broek (c)
true	waar, echt
trust, to	vertrouwen
try, to	proberen
try on, to	aanpassen
T-shirt	T-shirt (n)
Tuesday	dinsdag (c)
turn, to	draaien, keren
turn on, to	aandoen
twelve	twaalf
twenty	twintig
two	twee
typical	typisch
U	
ugly	lelijk
umbrella	paraplu (c)
unbearable	onuitstaanbaar
uncle	oom (c)

under	onder
understand, to	verstaan
undress, to	zich uitkleden
unfortunately	helaas
unique	uniek
unobservant	onoplettend
unreliable	onbetrouwbaar
until	tot
upstairs	boven
urgent	dringend
us	ons
use, to	gebruiken
useful	nuttig
usually	gewoonlijk

V

vacation	vakantie (c)
various	verschillend
vase	vaas (c)
vegetables	groente (c)
vegetarian	vegetariër (c); vegetarisch
very	erg, heel, zeer
view	opzicht (n)
village	dorp (n)

violin	viool (c)
visit	bezoek (n), visite (c)
visit, to	bezoeken, op visite gaan bij
vomit	braaksel (n)
vomit, to	overgeven

W

wait (for), to	wachten (op)
wake, to	wekken
walk	wandeling (c)
walk, to	lopen
walk around, to	rondlopen
wall	muur (c)
wallet	portefeuille (c)
Walloon	Waal (c)
want to, to	willen
war	oorlog (c)
warm	warm
warn, to	waarschuwen
wash, to	(zich) wassen
wash up, to	afwassen
washing-up	afwas (c)
washing-up liquid	afwasmiddel (n)
watch	

watch	horloge (n)
watch, to	kijken naar
watch television, to	televisie kijken
water	water (n)
wave	golf (c)
way	weg (c)
we	wij, we
wear, to	dragen
weather	weer (n)
weather chart	weerkaart (c)
weather report	weerbericht (n)
Wednesday	woensdag (c)
weekend	weekend (n)
Have a nice weekend!	Prettig weekend!
well-behaved	braaf
well-known	bekend
west	westen (n)
western	westelijk
wet	nat
what	wat
wheel	wiel (n)
wheelchair	rolstoel (c)
when	als, toen,

	wanneer
where	waar
where ...	waar ...
from	vandaan
where ... to	waar ...
	naartoe
whether	of
which	welk; die, dat,
	wat, waar-
while	terwijl
white	wit
who	wie; die
whose	van wie
why	waarom
wide	breed
wife	vrouw (c)
will (future tense)	zullen
willingly	graag
win, to	winnen
window	raam (n)
wine	wijn (c)
winter	winter (c)
wish	wens (c)
wish, to	wensen
with	met
...	

within	binnen
without	zonder
woman	vrouw (c)
wonderful	heerlijk, verrukkelijk
wool	wol (c)
work	werk (n)
work, to	werken
worth	waard
write, to	schrijven
wrong	verkeerd

Y

year	jaar (n)
for years	jarenlang
yellow	geel
yes	ja, jawel
yesterday	gisteren
yesterday afternoon	gistermiddag
yesterday evening	gisteravond
yesterday morning	gisterochtend
you	jij, je, jou, jullie, u
young	jong

your	je, jouw, uw
yourself	je, jou, u, zich; zelf
yourselves	jullie, je; zelf
yuck!	gedverdemme!, jasses!
yucky	akelig
yummy	lekker
Z	
zero	nul

Dutch–English glossary

A

aaïen	to pat, pet, stroke
aan	on (vertical), at, to
aanbevelen (beval aan/ bevalen aan, aanbevolen)	to recommend
aandoen (deed aan/deden aan, aangedaan)	to turn on
aanhouden (hield aan/hielden aan, aangehouden)	to stop/hail a car
aankleden (zich)	to get dressed
aankomen (kwam aan/kwamen aan, is aangekomen)	to arrive
aannemen (nam aan/namen aan, aangenomen)	to accept; to assume
aanpassen	to try on
aanrecht (n)	sink

aanstaande	next
aansteken (stak aan/staken aan, aangestoken)	to light
aantrekken (trok aan/trokken aan, aangetrokken)	to put on
aap (c)	monkey
aardappel (c)	potato
aardbeving (c)	earthquake
aardig	friendly
aardig vinden	to like (a person)
abrikoos (c)	apricot
acht	eight
achter	behind
achterkleindochter (c)	great- granddaughter
achterkleinkind (n)	great-grandchild
achterkleinzoon (c)	great-grandson
achternaam (c)	surname
achterop	on the back
achtertuint (c)	back garden
achttien	eighteen
adres (n)	address
af en toe	now and then
	to dry the

afdrogen	to dry the dishes
afgelopen	last
afhangen (hing af/hingen af, afgehangen)	to depend
Afsluitdijk (c)	Great Enclosing Dam
afstand (c)	distance
afstand doen	to abdicate
afwas (c)	washing-up
afwasmiddel (n)	washing-up liquid
afwassen (waste af/wasten af, afgewassen)	to wash up
afzender (c)	sender
akelig	yucky
al	already; all
allebei	both
alledaags	everyday
alleen	alone
alleen maar	only
allemaal	all
alles	everything, all
als	as; when, if
alsjeblieft	please
	as if

alsof	as if
alstublieft	please
Amerika	America
Amerikaans	American
ananas (c)	pineapple
ander	other
anderhalf	one and a half
anders	otherwise
antwoord (n)	answer
antwoorden	to answer
appel (c)	apple
april (c)	April
arbeider (c)	labourer
arm	poor
arm (c)	arm
artikel (n)	article
Atlantische Oceaan (c)	Atlantic
augustus (c)	August
Australië	Australia
Australiër (c)	Australian (male)
Australisch	Australian (adj.)
auto (c)	car
autoweg (c)	highway, freeway

avond (c)

evening

avondeten (n)

evening meal

B

baard (c)

beard

baas (c)

boss, manager

bad (n)

bath

bakken
(bakte/bakten,
gebakken)

to bake

bakker (c)

baker

bakmeel (n)

flour

bal (c)

ball

banaan (c)

banana

bank (c)

bank; bench;
couch

bankbediende (c)

bank teller

bankstel (n)

lounge suite

bed (n)

bed

bedanken

to thank

bedankt

thanks

bediende (c)

assistant

bedoelen

to mean

been (n)

leg; bone

beetje (n)

bit

begeven (zich)

to go onto/into

(begaf/begaven, begeven)	
beginnen (begon/ begonnen, is begonnen)	to begin
beha (c)	bra
behalve	except (for)
beide	both
bek (c)	mouth (slang)
Hou je bek!	Shut up!
bekend	well-known
bel (c)	bell
belachelijk	ridiculous
belanden (is beland)	to land, end up
belangrijk	important
beleg (n)	topping (for bread)
belegen	mature (of cheese)
Belg (c)	Belgian (male)
België	Belgium
Belgisch	Belgian (adj.)
bellen	to ring
beloven	to promise
berg (c)	mountain
berichten	to report

beroep (n)	occupation; appeal
beslag (n)	batter
beslist	certainly
besluiten (besloot/ besloten, besloten)	to decide
bestaan (bestond/ bestonden, bestaan)	to exist
bestaan uit	to consist of
beste	dear (in letters)
besteden	to spend, pass (time)
betaalbaar	affordable
betalen	to pay
betekenen	to mean
beterschap!	Get well soon!
betovergroot- moeder (c)	great-great- grandmother
betovergrootvader (c)	great-great- grandfather
betrouwbaar	reliable
beurt (c)	turn, occasion
bevallen (beviel/ bevielen, bevallen)	to please
bevinden (zich)	to be; to be situated

(bevond/ bevonden, bevonden)	
bevrijden	to liberate
Bevrijdingsdag (c)	Liberation Day
bewaken	to guard
bewaren	to keep, preserve
bewolking (c)	cloud cover
bewolkt	cloudy
bewoonbaar	inhabitable
bezem (c)	broom
bezetting (c)	occupation
 bezig	busy
bezitten (bezat/bezaten, bezeten)	to own, possess
bezitting (c)	possession
bezoek (n)	visit
bezoeken (bezocht/ bezochten, bezocht)	to visit
bh (c)	bra
bier (n)	beer
bij	near, by, at; at the house of
bijna	almost, nearly

bijten (beet/beten, gebeten)	to bite
bijvoorbeeld bv.	for example <i>e.g.</i>
biljet (n)	note; ticket
binnen	within, in(side)
binnenkomen (kwam binnen/ kwamen binnen, is binnengekomen)	to come in
binnenland (n)	interior of a country
bioscoop (c)	movies, cinema
blad (n)	leaf
blaffen (tegen)	to bark (at)
blauw	blue
blijven (bleef/ bleven, is gebleven)	to stay, remain
bliksem (c)	lightning
bliksemen	to have an electrical storm
bloem (c)	flower
blozen	to blush
blut	broke, skint
boek (n)	book bookcase

boekenkast (c)

boffen

**Wat heeft zij
geboft!**

to be lucky

Wasn't she
lucky!

bol (c)

bulb

boodschap (c)

message,
errand

**boodschappen
doen**

to go
shopping

boom (c)

tree

boos

cross, angry

boot (c)

boat

bord (n)

plate; sign

borrel (c)

tot (e.g. of gin)

borst (c)

chest, breast

borstel (c)

brush

bos (n)

forest

boter (c)

butter

bouw (c)

construction

boven

above, over;
upstairs

bovendien

in addition,
moreover

bovenzijde (c)

top

braaf

well-behaved

braaksel (n)

vomit

branden	to burn
breed	wide
breken (brak/ braken, gebroken)	to break
brenge (bracht/ brachten, gebracht)	to bring
brief (c)	letter
briefje (n)	note; bank bill
broek (c)	trousers
broer (c)	brother
brood (n)	bread, loaf of bread
brouwen	to trill one's 'r' in the throat
brug (c)	bridge
bruin	brown
buik (c)	stomach
buiten	out(side)
buitenland (n)	abroad, overseas
bus (c)	bus; letter box
buur (c)	neighbour
buurman (c)	man next door, neighbour neighbourhood

buurt (c)

buurvrouw (c)

–
woman next
door,
neighbour

C

cadeau (n)

present, gift

cadeau geven

to give (as a
present)

café (n)

pub

cent (c)

cent

chocola (c)

chocolate

colbert (n)

jacket

computer (c)

computer

concertgebouw (n)

concert hall

controle (c)

control,
surveillance

coupé (c)

compartment

D

dáág

bye

daar

there

daarnaast

in addition

daarom

therefore, for
that reason

dag (c)

day

dagelijks

daily

day return ticket

dagretour (n)	day return ticket
dagschotel (c)	meal of the day
dak (n)	roof
Dam (c)	The Dam (square in Amsterdam)
dan	than; then
dank je wel	thank you
dank u wel	thank you
dansen	to dance
das (c)	tie
das (c)	badger
dat	that, which
de	the
december (c)	December
deeg (n)	dough
deel (n)	part
deken (c)	blanket
denken aan (dacht/dachten, gedacht)	to think of
dertien	thirteen
dertig	thirty
deur (c)	door
deze	this, these
dezelfde	the same
	dialect

dialect (n)	dialect
dichtdoen (deed dicht/ deden dicht, dichtgedaan)	to close
die	that, those; who, which; he, she, it, they
dienen	to serve; to have to
diens	his (formal)
dienst (c)	service
dier (n)	animal
dijk (c)	dike
dijkwacht (c)	dike watch
dik	fat
dikwijls	often
ding (n)	thing
dinsdag (c)	Tuesday
directeur (c)	director, manager
dit	this
dochter (c)	daughter
doden	to kill
doen (deed/ deden, gedaan)	to do
donder (c)	thunder
donderdag (c)	Thursday

donderen	to thunder
donker (n)	dark
dood	dead
doof	deaf
door	through, by
doorgaans	as a rule, generally
doos (c)	box
dorp (n)	village
dorst (c)	thirst
dorst hebben	to be thirsty
doven	to extinguish
draaien	to turn, dial
dragen (droeg/ droegen, gedragen)	to wear
drie	three
dringend	urgent
drinken (dronk/ dronken, gedronken)	to drink
droog	dry
droogleggen	to reclaim
druif (c)	grape
dubbeltje (n)	10 cents
duif (c)	dove, pigeon

Duits	German (adj.)
Duitser (c)	German (male)
Duitsland	Germany
duizend	(a) thousand
dun	thin
duren	to last
durven	to dare
dus	so, thus
duur	expensive

E

echt	real, true
echtpaar (n)	married couple
economisch	economic
eekhoorn (c)	squirrel
een	a, an
één	one
eend (c)	duck
eens	just
eenvoudig	simple
eergisteren	the day before yesterday
eetcafé (n)	café
eeuw (c)	century; age, era
egel (c)	hedgehog
ei (n)	egg

eigenlijk	actually
eik (c)	oak
eiland (n)	island
einde (n)	end
eindelijk	finally
elf	eleven
elk	each, every
elkaar	each other
elleboog (c)	elbow
en	and
energie (c)	energy
Engeland	England
Engels	English
Engelse (c)	English woman
Engelsman (c)	Englishman
enkel	single
een enkele reis	a one-way journey
er	there
erg	very, terribly
ergens	somewhere
erven	to inherit
erwt (c)	pea
erwtensoep (c)	peasoup
	food

eten (n)

eten (at/aten,
gegeten)

to eat

evangelisch

evangelical

even

just, a moment

eveneens

also, as well

F

familie (c)

(extended)
family

familienaam (c)

surname

fantastisch

fantastic

februari (c)

February

feest(je) (n)

party

feit (n)

fact

in feite

in fact

feliciteren

to congratulate

fiets (c)

bicycle

fietsen (is/heeft
gefietst)

to cycle

fietsenrek (n)

bicycle stand

fietsenstalling (c)

bicycle shed

fietspad (n)

bicycle path

film (c)

film

firma (c)

firm

flat (c)

flat, apartment

fornuis (n)	stove, cooker
Française (c)	Frenchwoman
frank (c)	(Belgian) franc
Frankrijk	France
Frans (n)	French
Fransman (c)	Frenchman
Fries (c)	Frisian
Friesland	Frisia
frisdrank (c)	soft drink
fruit (n)	fruit

G

gaan (ging/gingen, is gegaan)	to go
gans (c)	goose
garage (c)	garage
gat (n)	hole
geachte	dear (in formal letters)
gebak (n)	pastries, cakes (collective)
gebeuren	to happen
geboren	born
gebouw (n)	building
gebruikelijk	common
gebruiken	to use

gecondoleerd!	condolences!
ged verdemme!	yuck!
gedragen (zich) (gedroeg/ gedroegen, gedragen)	to behave
gedurende	during
geel	yellow
gefeliciteerd!	congratulations!
gehakt (n)	minced meat
gek	mad, crazy
gekkenhuis (n)	madhouse
geld (n)	money
geleden	ago
geloven (in)	to believe (in)
gelukkig	fortunately; happy
gemakkelijk	easy
gemiddeld	average
genoeg	enough
gescheiden	divorced
geschiedenis (c)	history
gesprek (n)	conversation
in gesprek	engaged, busy (on phone)
getrouwd (met)	married (to)

gevaar (n)	danger
gevaarlijk	dangerous
geval (n)	situation, case; fact
geven (gaf/gaven, gegeven)	to give
geweldig	fabulous, fantastic
gewoonlijk	usually
gewoonte (c)	habit
gezellig	cosy, nice, comfortable
gezelligheid (c)	cosiness
gezicht (n)	face
gezin (n)	(nuclear) family
gezond	healthy
gezondheid (c)	health
Gezondheid!	Bless you!
Op uw gezondheid!	To your health!
gisteravond	last night
gisteren	yesterday
gistermiddag	yesterday afternoon
gisterochtend	yesterday morning
glad	smooth

glas (n)	glass
glimlachen (tegen/naar)	to smile (at)
godverdikkeme!	damn!
godverdikkie!	damn!
godverdomme!	bloody hell!, bugger!
godverdorie!	damn!
god (c)	god
god!	Lord!
goed	good
goedkoop	cheap
goeie hemel!	good heavens!
goeiemiddag	good afternoon
goeiemorgen	good morning
goeienavond	good evening
golf (c)	wave
graad (c)	degree
graag	willingly; please
gracht (c)	canal (in a city)
grappig	funny
gras (n)	grass
gratis	free
graven (groef/ groeven, gegraven)	to dig

grens (c)	border
Griekenland	Greece
grijs	grey
groen	green
groente (c)	vegetables
groenteboer (c)	greengrocer
groet (c)	greeting
grond (c)	ground
groot	big, large
grootmoeder (c)	grandmother
grootouders (pl.)	grandparents
grootvader (c)	grandfather
gulden (c)	guilder
gulp (c)	fly (of trousers)

H

haar	her
haar (n)	hair
haast	haste, hurry
haast hebben	to be in a hurry
haasten (zich)	to hurry up
hagel (c)	hail
hagelen	to hail
halen	to fetch
half	half

ham (c)	ham
hamer (c)	hammer
hameren	to hammer
hand (c)	hand
handschoen (c)	glove
handtas (c)	handbag
hapje (n)	mouthful, bite
hard	fast; loud
haring (c)	herring
hartelijk	heartily
hartstikke	extremely
haven (c)	harbour, port
havik (c)	hawk
hebben (had/ hadden, gehad)	to have
hechten	to stitch; become attached to
heel	very; entirely
heerlijk	wonderful
heet	hot
heilig	holy
hek (n)	fence
hekel (c)	dislike, loathing
een hekel	to dislike,

hebben aan	loathe
helaas	unfortunately
heleboel (c)	a lot (of)
helemaal; helemaal niet	entirely; not at all
helpen (hielp/ hielpen, geholpen)	to help
hem	him
hen	them
herdenken (herdacht/ herdachten, herdacht)	to commemorate
herfst (c)	autumn
herhalen	to repeat
herhaling (c)	repeat
herinneren (aan)	to remind (of)
herinneren (zich)	to remember
herrie (c)	noise, din
herstellen	to repair, recover
Hervorming (c)	Reformation
het	the; it
heten (heette/ heetten, geheten)	to be called
hetzelfde	the same; same to you

heuvel (c)	hill
hier	here
hiernaast	next door
hij	he
hoed (c)	hat
hoek (c)	corner
hoeveel	how many, how much
hoeven	to need to
hoewel	although
hogedrukgebied (n)	high-pressure system
hoi	hi
hond (c)	dog
hondenlijn (c)	leash
honderd	(a) hundred
honger (c)	hunger
honger hebben	to be hungry
hoofd (n)	head
hoofdpunt (n)	headline; main point
hoofdstad (c)	capital city
hoofdstuk (n)	chapter
hoog	high
hopen	to hope
horen	to hear

horloge (n)	watch
houden (hield/hielden, gehouden)	to hold, keep
houden van	to like, love
huig (c)	uvula
huilen	to cry
huis (n)	house
huisvrouw (c)	housewife
huiswerk (n)	housework; homework
hun	them; their
huren	to rent
I	
ieder	each, every
iedereen	everyone
iets	something, anything
ijs (n)	ice; ice cream
ijsje (n)	ice cream
ik	I
ikke	me, I
in	in, into
ingang (c)	entrance
ingenieur (c)	engineer
	octopus

inktvis (c)	cuttlefish
inpakken	to pack up
instappen (is ingestapt)	to get in
intelligent	intelligent
interessant	interesting
intocht (c)	entry
inwoner (c)	inhabitant
Italië	Italy
J	
ja	yes
jaar (n)	year
januari (c)	January
jarenlang	for years
jarig	it's my birthday
ik ben jarig	
jas (c)	coat
jasses!	yuck!
jawel	yes (emphatic)
je	you, your
jee!	gee!
jeetje!	blast!
jij	you
jong	young

jongen (c)	boy
jou	you
journaal (n)	news (on TV)
jouw	your
juli (c)	July
jullie	you
juni (c)	June
jurk (c)	dress

K

kaal	bald
kaars (c)	candle
kaart (c)	map
kaartje (n)	ticket
kaas (c)	cheese
kaasboer	cheese seller
kalender (c)	calendar
kalf (n)	calf
kam (c)	comb
kamer (c)	room
kampen	to battle, struggle
kamperen	to camp
kanaal (n)	canal (in the country)
kans (c)	chance

kant (c)	direction, way
kantoor (n)	office
kapot	broken
kast (c)	cupboard
kat (c)	cat
katoen (n)	cotton
keer (c)	time
keizer (c)	emperor
kennen	to be acquainted with, know
kennis (c)	acquaintance
keren	to turn
kerk (c)	church
Kerstfeest (n)	Christmas season
Gelukkig Kerstfeest!	Merry Christmas!
Kerstmis (c)	Christmas
Eerste Kerstdag (c)	Christmas Day
Tweede Kerstdag (c)	Boxing Day
keuken (c)	kitchen
kies (c)	tooth, molar
kiezen	to choose
kijken (naar) (keek/keken,	to look (at), watch

gekeken)

kilo (c)	kilogram
kind (n)	child
kip (c)	chicken
klaar	ready, finished
klaarmaken	to prepare
klant (c)	customer
klas	(school) class
klasse (c)	(social) class
klein	small
kleindochter (c)	granddaughter
kleingeld (n)	change (money)
kleinkind (n)	grandchild
kleinzoon (c)	grandson
kleren (pl.)	clothes
kloppen	to beat (e.g. an egg); to knock

Dat klopt That's right

knippen	to cut, clip
knoflook (c)	garlic
knoop (c)	button
koekenpan (c)	frying pan
koekje (n)	biscuit
koekjestrommel	biscuit barrel

(c)	
koelkast (c)	refrigerator, fridge
koffie (c)	coffee
koffiepot (c)	coffeepot
koken	to cook
kolonie (c)	colony
kom (c)	bowl
komen (kwam/ kwamen, is gekomen)	to come
konijn (n)	rabbit
koning (c)	king
koningin (c)	queen
Koninginnedag (c)	Queen's Birthday
koninkrijk (n)	kingdom, monarchy
koop, te –	for sale
kop (c)	head (animal)
kopen (kocht/kochten, gekocht)	to buy
kopje (n)	cup
kosten	to cost
koud	cold
kous (c)	stocking

kraag (c)	collar
kraai (c)	crow
kraan (c)	tap
krabben	to scratch
krant (c)	newspaper
krijgen (kreeg/kregen, gekregen)	to get, receive
kroeg (c)	pub
kroket (c)	croquette
kroon (c)	crown
kruid (n)	spice, herb
kruispunt (n)	crossroad
kunnen (kon/konden, gekund)	to be able to/can
kunst (c)	art
kus (c)	kiss
kussen	to kiss
kussen (n)	cushion
kust (c)	coast
kwaliijk nemen (nam kwaliijk/ namen kwaliijk, kwaliijk genomen)	to blame
Neem me niet	I'm sorry,

kwalijk	forgive me
kwart (c)	quarter
kwartier (n)	quarter of an hour
kwartje (n)	25 cents
kwast (c)	paintbrush
L	
la (c)	drawer
laag	low
laars (c) (pl. laarzen)	boot
lachen	to laugh
ladder (c)	ladder
ladenkast (c)	chest of drawers
lagedrukgebied (n)	low-pressure system
lam (n)	lamb
lamp (c)	light, lamp
land (n)	land, country
landbouw (c)	agriculture
landelijk	rural
lang	long; high
langs	along, past
langzaam	slow
lastig	irritating

laten (liet/lieten, gelaten)	to let, leave
later	later
leeftijd (c)	age
leggen	to lay, put
lekker	delicious, yummy
lelijk	ugly
lenen	to loan, lend, borrow
lengte (c)	height; length
lente (c)	spring
lepel (c)	spoon
leraar (c)	teacher
leren	to learn
lesgeven (gaf les/gaven les, lesgegeven)	to teach
leuk	nice, great
leven	to live
leven (n)	life
lezen (las/lazen, gelezen)	to read
licht (n)	light
lief	sweet, cute
liefje (n)	sweetie

lieve	dear (in letters)
lieveling	darling
lievelings-	favourite
lieverd	darling, dear
liggen (lag/lagen, heeft gelegen)	to lie
lijken (leek/leken, geleken)	to seem
lijken op	to look like
lijst (c)	list
linkerkant (c)	left-hand side
links	left
linksaf	to the left
logeren	to stay, lodge
loodgieter (c)	plumber
loop (c)	course
lopen (liep/liepen, is/heeft gelopen)	to walk
losbreken (brak/ braken los, losgebroken)	to break away
lottokaartje (n)	lottery ticket
lucifer (c)	match
luisteren (naar)	to listen (to)
lusten	to have an appetite for

M

maaien	to mow
maaltijd (c)	meal
maand (c)	month
maandag (c)	Monday
maar	but
maart (c)	March
Maas (c)	the Meuse
maat (c)	size
maken	to make
makkelijk	easy
man (c)	man; husband
manager (c)	manager
mannelijk	male, masculine
marmot (c)	guinea pig
me	me; myself
medelijden (n)	sympathy, pity
meebrengen (bracht mee/ brachten mee, meegebracht)	to bring along
meekomen (kwam mee/kwamen mee, is meegekomen)	to come along
meel (n)	flour
meer	more

meest	most
meestal	mostly
mei (c)	May
meisje (n)	girl
mekaar	each other (coll.)
melk (c)	milk
men	one (pronoun)
meneer (c)	Mr, sir
menen	to be of the opinion, think
menigte (c)	crowd, multitude
mens (c)	person; human
menu (n)	menu
mes (n)	knife
met	with, by
mevrouw (c)	Mrs, madam
middag (c)	afternoon
middel (n)	means
middelbaar	secondary (school)
middeleeuwen (c)	Middle Ages
midden (n)	middle
in het midden van	in the middle of
mij	me

mijn	my
miljoen (n)	million
minder	less
misschien	perhaps
mist (c)	fog, mist
mobieltje (n)	mobile/cell phone
modern	modern
moe	mum
moe	tired
moeder (c)	mother
moedertaal (c)	native language
moeilijk	difficult
moeite (c)	difficulty, trouble
moeten (moest/ moesten, gemoeten)	to have to/must
mogelijk	possible
mogen (mocht/ mochten, gemogen)	to be allowed to/may
mond (c)	mouth
morgen (c)	morning; tomorrow
morgenavond	tomorrow evening
morgenmiddag	tomorrow afternoon

morgenochtend

tomorrow
morning

muis (c)

mouse

munt (c)

coin

mus (c)

sparrow

mutts (c)

cap

muur (c)

wall

muziek (c)

music

N

na

after

naaien

to sew

naald (c)

needle

naam

name

naar

to

naast

next(-door) to

nacht (c)

night

nadat

after

nadenken (over)

to think (about)

namelijk

you see, of
course

nat

wet

nationaliteit (c)

nationality

natuurlijk

naturally, of
course

nauwelijks

hardly, scarcely

Nederland	the Netherlands
Nederlander (c)	Dutchman
Nederlands	Dutch
Nederlandse (c)	Dutch woman
Nederlandstalig	Dutch-speaking
neef (c)	male cousin; nephew
negen	nine
negentien	nineteen
negentig	ninety
nemen (nam/ namen, genomen)	to take
nergens	nowhere
nest (n)	nest
net	just
net zo(als)	just like, just as
net (n)	television channel
netjes	neat
neus (c)	nose
neushoorn (c)	rhinoceros
nicht (c)	female cousin; niece
niemand	no one
	not

niet

niet per se

not

necessarily

niets

nothing

nieuw

new

Nieuwjaarsdag

New Year's Day

(c)

Gelukkig

Happy New

Nieuwjaar!

Year!

nieuws (n)

news

nijlpaard (n)

hippopotamus

nodig

necessary

nodig hebben

to need

(had nodig/

hadden nodig,

nodig gehad)

noemen

to call

nogal

rather

nooit

never

noordelijk

northern

noorden (n)

north

ten noorden

to the north

van

of

Noordzee (c)

the North Sea

noot (c)

nut

notenboom (c)

walnut tree

nou

now

november (c)	November
NS (pl.)	Dutch Railways
nu	now
nul	zero
nummer (n)	number
nuttig	necessary, useful
(nylon)kous (c)	stocking
O	
ocean (c)	ocean
ochtend (c)	morning
of	whether, if; or
ogen	eyes
ogenblik (n)	moment
oktober (c)	October
olifant (c)	elephant
om	around
om ... te	(in order) to
oma (c)	grandma
omdat	because
omkleden (zich)	to get changed
omroep (c)	broadcasting association
omtrent	circa, about
omvallen (viel	to fall over, tumble

om/vielen om, is omgevallen)	-----
onbetrouwbaar	unreliable
ondanks	in spite of, despite
onder	under
ongeluk (n)	accident
ongeveer	approximately, about
onmiddellijk	immediate(ly)
onoplettend	unobservant
ons	us; our
ons (n)	'ounce', 100 grams
ontbijt (n)	breakfast
ontbijten (ontbeet/ ontbeten, ontbeten)	to breakfast
ontmoeten	to meet
ontvangen (ontving/ ontvingen, ontvangen)	to receive
onuitstaanbaar	unbearable
onweer (n)	(thunder)storm
onweren	to storm
onze	our

onzin (c)	nonsense
oog (n)	eye
ooit	ever
ook	also, too
oom (c)	uncle
oor (n)	ear
oorlog (c)	war
oostelijk	eastern
oosten (n)	east
ten oosten van	to the east of
op	on (horizontal), at
opa (c)	grandpa
opbellen	to ring up
opdagen	to appear, turn up
opdrinken (dronk op/dronken op, opgedronken)	to drink up
openbaar	public
het openbaar vervoer	public transport
opendoen (deed open/ deden open, opengedaan)	to open
openen	to open operation

operatie (c)	-
opeten (at op/aten op, opgegeten)	to eat up
ophalen	to pick up, collect
ophangen (hing op/hingen op, opgehangen)	to hang up
opklaren	to clear up
opletten	to look out; to pay attention
oplopen	to rise
oploskoffie (c)	instant coffee
opmaken	to make, make up
opnemen (nam op/namen op, opgenomen)	to pick up
oppassen	to look out; to look after
opruimen	to clean up, tidy
opstaan (stond op/stonden op, is opgestaan)	to get up, stand up
opstandig	rebellious
opstel (n)	essay
opzicht (n)	view, respect

in dit opzicht	in this respect
oranje	orange
oud	old
ouders (pl.)	parents
over	about, over
overal	everywhere
overgrootmoeder (c)	great- grandmother
overgrootvader (c)	great- grandfather
overhemd (n)	shirt
overleven	to survive
overlijden (overleed/ overleden, is overleden)	to pass away
overloop (c)	landing
overmorgen	the day after tomorrow
overstappen (is overgestapt)	to change (e.g. trains)
overstromen	to flood
P	
pa	dad
paar (n)	couple
een paar	a few
	purple

paars	purple
pad (n)	path
pak (n)	suit
paleis (n)	palace
pan (c)	pot, pan
pannenkoek (c)	pancake
papegaai (c)	parrot
paraplu (c)	umbrella
pardon!	excuse me!
Parijs	Paris
park (n)	park
parkeerterrein (n)	car park
parkeren	to park
parkiet (c)	budgerigar
pas	not until
Pasen (c)	Easter
paspoort (n)	passport
passen	to fit
pastoor (c)	priest, minister
patat (c)	(hot) chips
pauw (c)	peacock
peer (c)	pear
pen (c)	pen
per se	necessarily
perenboom (c)	pear tree

perron (n)	platform
persje (n)	Persian rug
perzik (c)	peach
pet (c)	cap
piepklein	tiny
pijn (c)	pain
pijp (c)	pipe
pils (c)	beer
pilsje (n)	a glass of beer
Pinksteren (c)	Pentecost, Whitsuntide
plaats (c)	place; room, space
in plaats van	instead of
platteland (n)	countryside, rural areas
plezier (n)	enjoyment
Veel plezier!	Enjoy yourself!
plukken	to pick, pluck
poetsen	to polish, clean
poffertje (n)	tiny pancake
polder (c)	polder
politiek	political
pond (n)	‘pound’, 500 grams
pont (c)	ferry
	ferry

pontveer (n)	-
pop (c)	doll
populair	popular
portefeuille (c)	wallet
portemonnee (c)	(coin) purse
postkantoor (n)	post office
postzegel (c)	stamp
potlood (n)	pencil
prachtig	fabulous
praktisch	practical
praten	to talk
precies	exactly
prettig	nice
prima	great
prins (c)	prince
prinses (c)	princess
proberen	to try
proeven	to taste
programma (n)	programme
proost!	cheers!
provincie (c)	province
pruim (c)	plum
puinhoop (c)	mess
purper	purple

R

raam (n)	window
radio (c)	radio
raken	to become, get
rand (c)	edge, rim
rechtdoor	direct, straight ahead
rechterhand (c)	right-hand
rechts	right
rechtsaf	to the right
rechtstreeks	directly
regen (c)	rain
regenen	to rain
regeren	to govern
regering (c)	government
reiger (c)	heron
reis (c)	journey
reisbureau (n)	travel agency
reischeque (c)	traveller's cheque
reizen (is/heeft gereisd)	to travel
rekening (c)	bill
rennen	to run
repareren	to repair
	to book

reserveren

to book

rest (c)

rest, remainder

restaurant (n)

restaurant

retour (n)

return ticket

reuze

gigantic

rib (c)

rib

riem (c)

belt

rijbewijs (n)

driver's licence

**rijden (reed/
reden, is/heeft
gereden)**

to ride, drive

rijk

rich

rijksdaalder (c)

2 guilders
50 cents

Rijn (c)

the Rhine

rijp

ripe

rijst (c)

rice

rijstebrij

rice pudding

rijsttafel (c)

Indonesian rice
banquet

rijtjeshuis (n)

terrace house

rivier (c)

river

roepnaam (c)

name you are
called by

roeren

to stir

rok (c)

skirt

roken

to smoke

rolstoel (c)	wheelchair
Rooms	Roman
rommel (c)	junk
rond	round
rondlopen (liep rond/ liepen rond, rondgelopen)	to walk around
rood	red
roomboter (c)	butter
roze	pink
rubber (c)	rubber
rund (n)	cattle
Rusland	Russia
ruzie (c)	argument

S

samen	together
saus (c)	sauce
schaap (n)	sheep
schaar (c)	scissors
schamen (zich)	to be ashamed
schat (c)	dear, darling
scheiden	to separate
scheiding (c)	separation; parting (in marriage)

	nair)
schenken (schonk/ schonken, geschonken)	to pour
scheren (schoor/ schoren, geschoren)	to shave
scherp	sharp
schijfje (n)	slice; floppy disk
schijnen (scheen/ schenen, geschenen)	to seem, appear
schilderen	to paint
schillen	to peel
schip (n)	ship
schoen (c)	shoe
school (c)	school
schoon	clean
schoondochter (c)	daughter-in-law
schoonmaken	to clean
schoonmoeder (c)	mother-in-law
schoonouders (pl.)	parents-in-law
schoonvader (c)	father-in-law
schoonzoon (c)	son-in-law
schoonzuster (c)	sister-in-law

schop (c)	shovel
schouwburg (c)	theatre
schrijven (schreef/ schreven, geschreven)	to write
schuld (c)	blame, guilt
schurk (c)	scoundrel
schuur (c)	shed
secretaresse (c)	secretary
september (c)	September
sfeer (c)	atmosphere
sigaar (c)	cigar
sigaret (c)	cigarette
sinaasappel (c)	orange
sinds	since
sjaal (c)	scarf
sjekkie (n)	roll-your-own cigarette
sla (c)	salad, lettuce
slaan (sloeg/ sloegen, geslagen)	to hit
slaap hebben	to be sleepy
slaapkamer (c)	bedroom
slager (c)	butcher
slapen (sliep/	to sleep

sliepen, geslapen)	
slecht	bad
slecht ter been zijn	to have trouble walking
sleutel (c)	key
slipje (n)	panties
sloop (c)	cover
slot (n)	lock
sluiten (sloot/ sloten, gesloten)	to shut
smakelijk	tasty
Eet smakelijk!/Smakelijk eten!	Bon appétit!
smaken	to taste; to like (food)
smal	narrow
smelten (smolt/ molten, gesmolten)	to melt
snee (c)	slice
sneeuw (c)	snow
sneeuwen	to snow
snel	quick
snijden (sneed/ seden, gesneden)	to cut, slice

snoep (c)	conrectionery, candy
snufje (n)	pinch
een snufje zout	a pinch of salt
soep (c)	soup
sofa (c)	sofa
sok (c)	sock
soms	sometimes; perhaps
soort (n)	sort, kind
sorry	sorry, excuse me
spaarpotje (n)	money box
spaarvarken (n)	piggy bank
Spanje	Spain
spannend	exciting
sparen	to save
speciaal	special
speculaas (c)	spicy biscuit
speelfilm (c)	feature film; movie
speelgoed (n)	toys
spelen	to play
spellen	to spell
spelling (c)	spelling

spijker (c)	nail
spijkerbroek (c)	jeans
spijten (speet/ speten, gespeten)	to regret
het spijt me	I'm sorry
splinternieuw	brand new
spoor (n)	line, platform
spoorboekje (n)	railway timetable book
spoorweg (c)	railway
spoorwegnet (n)	railway network
spreeuw (c)	starling
spreken (sprak/ spraken, gesproken)	to speak
staan (stond/ stonden, gestaan)	to stand
stad (c)	city, town
stadhuis (n)	town hall
staking (c)	strike
stap (c)	step
op stap	travelling
station (n)	station
status (c)	status
ster (c)	star
	chin and knee

sterkte!	chin up: keep at it!
sterven (stierf/ stierven, is gestorven)	to die
stil	quiet
stom	dumb, stupid
stoppen	to put in; to stop
storm (c)	storm
stout	naughty
straat (c)	street
strak	tight
straks	soon
strijken (streek/ streken, gestreken)	to iron
strooien	to scatter, strew
(strop)das (c)	tie
struisvogel (c)	ostrich
studeren	to study
stuiver (c)	5 cents
stuk	broken
stuk (n)	piece
sturen	to send
succesvol	successful
suiker (c)	sugar

supermarkt (c)

supermarket

T

taal (c)

language

tachtig

eighty

tafel (c)

table

tand (c)

tooth

tante (c)

aunt

taxi (c)

taxi

te

to; too

teddybeer (c)

teddy bear

teen (c)

toe

tegen

against

tegenover

opposite

tegenwoordig

these days

tekenen

to sign; to draw

tekening (c)

drawing

telefoon (c)

telephone

telefoonkaart (c)

telephone card

televisie (c)

television

televisie kijken

to watch
television

tellen

to count

temperatuur (c)

temperature

tenslotte

after all

terrein (n)	ground, field
terug	back
teruggaan (ging terug/gingen terug, is teruggegaan)	to return, go back
terwijl	while
thee (c)	tea
thuis	home, at home
thuiskomen (kwam thuis/kwamen thuis, is thuisgekomen)	to come home
ticket (n)	ticket
tien	ten
tientje (n)	ten guilder note
tijd (c)	time
op tijd	on time
tijdens	during
tijdschrift (n)	magazine
toegang (c)	entrance
toelaten (liet toe/lieten toe, toegelaten)	to permit, allow
toen	when; then
tomaat (c)	tomato
tong (c)	tongue
	until

tot

tot ziens

goodbye

traditioneel

traditional

tram (c)

tram

trap (c)

staircase

trein (c)

train

treinstel (n)

train set

trek

appetite

trek hebben in

to feel like
(eating)

troon (c)

throne

trots (op)

proud (of)

trouwen (met)

to get married
(to)

trui (c)

jumper, top,
pullover

T-shirt (n)

T-shirt

tuin (c)

garden

tuinieren

to garden

tussen

between

twaalf

twelve

twee

two

tweetalig

bilingual

twintig

twenty

typisch

typical

U

u	you
ui (c)	onion
uit	out (of), from
uitbreken (brak uit/braken uit, uitgebroken)	to break out
uitdoen (deed uit/deden uit, uitgedaan)	to switch off
uitgeven (gaf uit/gaven uit, uitgegeven)	to give out, to spend; to publish
uitkleden (zich)	to get undressed
uitnodigen	to invite
uitsmijter (c)	bread with fried egg, cheese, <i>etc.</i>
uitstappen (is uitgestapt)	to get out
uitstekend	excellent
uittrekken (trok uit/trokken uit, uitgetrokken)	to take off
uitvallen (viel uit/vielen uit, is uitgevallen)	to fall out, turn out
uitzenden (zond uit/zonden uit,	to transmit

uitgezonden)

uniek	unique
urenlang	for hours
uur (n)	hour
uw	your

V

vaak	often
vaas (c)	vase
vader (c)	father
vakantie (c)	vacation, holidays

Prettige vakantie	Have a nice holiday!
------------------------------	-------------------------

vallen (viel/vielen, is gevallen)	to fall
--	---------

van	from; of, off
------------	---------------

vanaf	from ... on
--------------	-------------

vanavond	this evening
-----------------	--------------

vandaag	today
----------------	-------

vanmiddag	this afternoon
------------------	----------------

vanmorgen	this morning
------------------	--------------

vannacht	last night; tonight
-----------------	------------------------

vanochtend	this morning
-------------------	--------------

vanwege	on account of, because of
----------------	------------------------------

varen (voer/ voeren, is/heeft gevaren)	to sail, go by boat
vasteland (n)	mainland
veertien	fourteen
veertig	forty
vegen	to sweep
vegetariër (c)	vegetarian
veld (n)	field
vent (c)	fellow, guy
ver	far
veranderen (is veranderd)	to change
verbergen (verborg/ verborgen, verborgen)	to hide
verbieden (verbod/ verboden, verboden)	to forbid
verbinden (verbond/ verbonden, verbonden)	to connect
verbranden	to burn
verdedigen	to defend
verdediging (c)	defence
	to divide

verdelen	
verdienen	to earn
verdikkeme!	damn!
verdikkie!	damn!
verdomme!	bloody hell!, bugger!
verdorie!	damn!
verdwijnen (verdween/ verdwenen, is verdwenen)	to disappear
vergadering (c)	meeting
vergemakkelijken	to simplify, make easier
vergeten (vergat/ vergaten, is/ heeft vergeten)	to forget
vergissen (zich)	to be mistaken
verheugen (op) (zich)	to look forward (to)
verhogen	to raise
verhuizen (is verhuisd)	to move house
verjaardag (c)	birthday
verjaardags- kalender (c)	birthday calendar
verkeer (n)	traffic
verkeerd	wrong

u bent verkeerd verbonden	you have the wrong number
verkeerslicht (n)	traffic light
verkiezen (boven) (verkoos/ verkozen, verkozen)	to prefer (to)
verkopen (verkocht/ verkochten, verkocht)	to sell
verlaten (verliet/ verlieten, verlaten)	to leave
verleden	last
verliezen (verloor/ verloren, verloren)	to lose
veroorloven (zich)	to afford
verrukkelijk	wonderful
vers	fresh
verschillend	different
verslapen (zich) (versliep/ versliepen, verslapen)	to oversleep, sleep in
verstaan (verstond/	to understand

verstonden, verstaan)	
verstandig	sensible
vertalen	to translate
vertellen	to tell
vertragen	to delay
vertraging (c)	delay
vertrekken (vertrok/ vertrokken, is vertrokken)	to depart, leave
vertrouwen	to trust
vervelen (zich)	to be bored
verven	to paint
vervoer (n)	transport
het openbaar vervoer	public transport
vervoermiddel (n)	means/mode of transport
verwachten	to expect
verwennen	to spoil
veter (c)	shoelace
Victoriaans	Victorian
vier	four
vies	dirty
vijand (c)	enemy
vijf	five

vijftien	fifteen
vijftig	fifty
villa (c)	detached house
vinden (vond/ vonden, gevonden)	to find
vinger (c)	finger
viool (c)	violin
vis (c)	fish
visite (c)	visit
Vlaams	Flemish
Vlaanderen	Flanders
vlag (c)	flag
vlak	flat, even
Vlaming (c)	Fleming (male)
vlees (n)	meat
vliegen (vloog/ vlogen, is/heeft gevlogen)	to fly
vliegtuig (n)	aeroplane
vliering (c)	attic
vlinder (c)	butterfly
vloer (c)	floor
vlug	fast
voeden	to feed

voelen	to feel
voet (c)	foot
vogel (c)	bird
vol	full
volgend	next
volgens	according to
voor	for
vóór	in front of, before
voorbeeld (n)	example
bijvoorbeeld	for example
voordat	before
voorkomen (kwam voor/ kwamen voor, is voorgekomen)	to occur
voorlezen (las voor/lazen voor, voorgelezen)	to read aloud
voornaam (c)	first name
voorop	on the front
voorrang (c)	right-of-way
voorstellen	to suggest; to introduce
voortaan	in future; from now on
voortuin (c)	front garden
	last

vorig

vork (c)

vragen (om)
(vroeg/vroegen,
gevraagd)

vreselijk

vriend (c)

vriendelijk

vriespunt (n)

vriesvak (n)

vriezen (vroor/
vroren,
gevroren)

vrij

vrijdag (c)

vrijgezel (c)

vroeg

vrouw (c)

vrouwelijk

vulpen (c)

vuur (n)

VVV (c)

W

Waal (c)

fork

to ask (for)

terrible

friend

friendly

freezing point

freezer
compartment

to freeze

free; rather

Friday

bachelor

early

woman; wife

female, feminine

fountain pen

fire; 'a light'

tourist bureau

Waal (a river);
Walloon

truth; where

waar	true, where
waar ... vandaan	where ... from
waar ... naartoe	where ... to
waard	worth
waarom	why
waarschijnlijk	probable(-ly)
waarschuwen	to warn
wachten (op)	to wait (for)
wakker	awake
wandeling (c)	walk
wang (c)	cheek
wanhopig	desperate
wanneer	when
want	because
warm	warm, hot
wassen (waste/ wasten, gewassen)	to wash
wat	what; that, which; some(what)
wat voor een ...	what sort of a ...
water (n)	water
wc (c)	toilet
we	we
	weekend

weekend (n)

**Prettig
weekend!**

Have a nice
weekend!

weer

again

weer (n)

weather

weerbericht (n)

weather report

weerkkaart (c)

weather chart

**weersverwachting
(c)**

weather
forecast

wees!

be!

weg (c)

way; road

**wegdoen
(deed weg/
deden weg,
weggedaan)**

to get rid of,
clear away

wegennet (n)

road network

**weggaan (ging
weg/gingen
weg, is
weggegaan)**

to go away

weggooien

to throw away

weinig

few

wekken

to wake

wel

(used to
contradict a
negative)

welk

which

welterusten

good night

wensen	to wish, want to
werk (n)	work
werken	to work
westelijk	western
westen (n)	west
ten westen van	to the west of
weten (wist/wisten, geweten)	to know
wie	who
van wie	whose
wieg (c)	cradle
in de wieg gelegd zijn	to be made for/cut out for
wiel (n)	wheel
wij	we
wijn (c)	wine
willen (wou, wilde/wilden, gewild)	to want to
winkel (c)	shop
winnen (won/ wonnen, gewonnen)	to win
winter (c)	winter
	to change

wisselen (e.g. money)

wisselkantoor (n) exchange
bureau

wisselkoers (c) exchange rate

wit white

woensdag (c) Wednesday

wol (c) wool

wolk (c) cloud

wonen to live

woonkamer (c) lounge

worden (werd/
werden, is
geworden) to become

(rook)worst (c) (smoked)
sausage

wreed cruel

Z

zaag (c) saw

zacht soft

zagen to saw

zak (c) pocket

zakdoek (c) handkerchief

zanger (c) singer

zaterdag (c) Saturday

ze she; they; them

zee (c)	sea
zeep (c)	soap
zeer (n)	pain
zeer	very
zeggen (tegen) (zei/zeiden, gezegd)	to say (to)
zeker	of course, certainly
zelf	self; myself, yourself, himself, herself, itself, ourselves, themselves
zelfrijzend	self-raising
zelfs	even
zes	six
zestien	sixteen
zestig	sixty
zetel (c)	seat (figurative)
zetten	to put
zeuren	to nag, harp
zeven	seven
zeventien	seventeen
zeventig	seventy
zich	himself, herself, itself, themselves

	themselves
ziek	sick
ziekenhuis (n)	hospital
zien (zag/zagen, gezien)	to see
zij	she; they
zijn	his, its
zijn (was/waren, is geweest)	to be
zin (c)	interest
zin hebben in	to be interested in
zingen (zong/ zongen, gezongen)	to sing
zitplaats (c)	seat
zitten (zat/zaten, gezetten)	to sit
zo	so; as
zodat	so that
zodra	as soon as
zoeken (zocht/ zochten, gezocht)	to look for
zogenaamd	so-called
zolder (c)	attic
zomer (c)	summer
zo'n	such a

zondag (c)	Sunday
zonder	without
zonneschijn (c)	sunshine
zonnig	sunny
zoon (c)	son
zout (n)	salt
zuidelijk	southern
zuiden (n)	south
ten zuiden van	to the south of
zulk	such
zullen (zou/ zouden)	‘will’ (verb used for future tense)
zus(ter) (c)	sister
zwaan (c)	swan
zwager (c)	brother-in-law
zwaluw (c)	swallow
zwart	black
Zweden	Sweden
Zweed (c)	Swede
Zweeds	Swedish
Zweedse (c)	Swedish woman
zwembad (n)	swimming pool
zwemmen (zwom/	to swim

**zwommen,
is/heeft
gezwommen)**

Index

- addressing envelopes 110
- adjectival endings 89
- adjectives 89
 - comparative of 157
 - endings 89
 - superlative of 157
- adverbs 157
 - comparative of 157
 - of manner 100
 - of place 100
 - superlative of 157
 - of time 100, 125, 139
- ailments 232
- al** ‘all’ 202
- al** ‘already’ 199
- alle(n)** 202
- allebei** 204
- allemaal** 202
- alles** 204
- alphabet xxv
- alsjeblieft/alstublieft** 12, 107, 118
- apologies 72
- apostrophe 86
 - with expressions of time 139
 - with plurals 36
 - showing possession 86
- articles 21
 - definite article 21
 - indefinite article 21
- aspiration xx

- beide(n)** 204

body, parts of the 233
cardinal numerals 29
clock 145
clothing 153, 162
colours 125
comparative of adjectives and adverbs 157
compass points 17
compound nouns 175
computers 236
conditional perfect tense 208–9
conditional tense 207
congratulations 50
conjunctions
 coordinating 129
 subordinating 129
continuous form of verbs 196
conversation
 how to begin a 12
 how to finish a 14
coordinate clauses 129
coordinating conjunctions 129
‘could (have)’ 209

dat 81, 129
 relative pronoun 166–7
dates 49
days of the week 48, 139
demonstratives 81
deze 81
die 81
 relative pronoun 166–7
diminutives 122
‘to dislike’ 160–1
dit 81
doen 9
double infinitives 143, 169, 197

een man of 198
een paar 45

een stuk of 198

elk/ieder 90

email 113–14

endings, adjectival 89

envelopes 110

er 191–4

even(tjes) 108

exclamations 118, 168

festive seasons 50

‘for’, with expressions of time 198

future, expressing future events 98

future tense 98

gaan 9

in future 98

geen 28, 218–19

gender 20

of compound nouns 175

getting dressed 153

good wishes 50

‘goodbye’ 14

greetings 13

hè? 53

hebben

present tense 9

use of in the perfect tense 59

hoeven 228

hoor 11

iets 204, 219

ij 185

imperative 104, 198

imperfect tense, use of 135

independent possessives 82

infinitives 7

as imperatives 198

‘-ing’ 231, 232

interrogatives

in direct questions 95

in indirect questions 134

intransitive verbs 165

‘it’ (**hij**, **hem** or **het**) 11, 76, 77

jawel 45

laten 169

in imperatives 99

letter writing 109

liggen 192

‘to like’ 160

‘to dislike’ 161

manner, position of expressions of 100

modal auxiliary verbs 68

double infinitives 143, 197

independent use of 231

past tense 143

money 31

months 48

names

family names 97

first names 97

nationalities 5

negation 27, 217

geen 28, 218–19

nee(n) 45

nietwaar? 53

niemand 219

niet 26, 217

position of 217

nietwaar? 53

niets 204, 219

nooit 219

position of 217

nouns 20

- articles 20–3
- compound 175
- diminutives 122
- gender 20, 175
- plural of 35
- plural in English but singular in Dutch 153
- verbal 232
- numbers, *see* numerals
- numerals 29
 - cardinal 29
 - ordinal 47
 - telephone numbers 56
- om te** 114
- orders 104
- ordinal numerals 47
- participle
 - past participle of irregular verbs 63
 - past participle of regular verbs 59
 - present participle 231
- parts of the body 233
- passive 186
- past participle
 - of irregular verbs 63
 - position of 61
 - of regular verbs 59
- past tense of irregular verbs 63, 136
- past tense of regular verbs 59, 135
- perfect tense
 - irregular verbs 63
 - regular verbs 59
 - use of 61
 - with **zijn** 66–7
- periods of the day 125
- personal pronouns 2, 76
- phonetic symbols 276–7
- place, position of expressions of 100
- ‘please’ 12, 107, 118

pluperfect tense 174
plurals 35
 plural in English but singular in Dutch 35
polite requests 107
position of objects in a sentence 102
possession, indicating 86
possessive pronouns 79, 82
possessives 79, 82
postal codes 5, 110
prefixes, separable 106, 165, 227
prepositions 221
 questions with ‘what’ plus a preposition 182
 with relative pronouns 177
 verbs with prepositional objects 226
present participle 231
profession 5
progressive form of verbs 196
pronominal substitution 77
pronouns
 independent possessive 82
 interrogative 95, 134
 ‘it’ (**hij hem** or **het**) 77
 as object pronouns 76
 possessive 79, 82
 reflexive 150
 relative 166, 177
 as subject pronouns 2
 ‘whose’ 95, 177
 -zelf 152
pronunciation xvi–xxiii
 consonants xix
 diphthongs xviii
 double vowels xix
 half-long vowels xvii
 long vowels xviii
 short vowels xvii
 vowels xvii

questions

- with interrogatives 95, 134
- with 'what' plus a preposition 182
- yes/no questions 43–6

- recipes 104–5
- reflexive verbs 150
- relative clause 166, 177
- relative pronouns 166
 - with prepositions 177
- requests 107

- seasons 140
- separable prefixes 106, 165, 227
- separable verbs 106, 165, 227
- shopping 38
- 'should (have)' 209
- simple past tense, *see* imperfect tense
- slaan** 9
- staan** 9, 192
- spelling
 - changes with adjectival endings **xxiii**, 90
 - changes in comparative and superlative 157
 - changes with plurals 7, 35
 - changes with verbs 8, 16
- ij** 185
- stress **xxiii**
- subordinate clauses 129
- subordinating conjunctions 129
- superlative of adjectives and adverbs 157
- swearwords 168

- 't fokschaap** rule 59–60
- table manners 118
- te** 112
- telephone conversations 56
- telephone numbers 56
- tense (*see also* verbs)
 - conditional perfect tense 208–9
 - conditional tense 207

- future 98
- present 7
- imperfect 135
- perfect 59–63
- ‘thank you’ 12
- ‘that/those’ 81
- ‘there is/are’ 192
- ‘this/these’ 81
- time
 - expressions of 100, 125, 139
 - telling the 145
- time, manner and place, position of expressions of 100
- toen** 132
- transitive verbs 165
- travelling by train 164

- verbal nouns 232
- verbs
 - conditional perfect tense 208–9
 - conditional tense 207
 - continuous form of verbs 196
 - future tense 98
 - hebben**
 - present tense 9
 - use of in the perfect tense 59
 - use of **hebben** or **zijn** in the perfect 67
 - use of **hebben** or **zijn** in the pluperfect 174
 - imperative 104, 198
 - imperfect tense 135
 - infinitives 7
 - use of **te/om te** with 112, 114
 - intransitive 165
 - irregular
 - imperfect tense 136
 - perfect tense 63
 - modal auxiliary verbs 68
 - double infinitives 143, 197
 - independent use of 231
 - past tense of 143

- passive 186
- past participle of regular verbs 59
- perfect tense of regular verbs 59
- pluperfect tense 174
- with prepositional objects 226
- present tense 7
- progressive form of verbs 196
- reflexive 150
- separable 106, 165, 227
- simple past 135
- stem 7
 - in imperfect 135
 - in perfect 59
 - in present tense 7
- transitive 165
- ‘very’ 41

wat

- in exclamations 118
- in questions 95

weather 212

weights 38

wel 45, 231

welk 90, 95

‘when’ 95, 132

‘whose’ 95, 182

‘will’ 98

Woordenlijst Nederlandse Taal xxiv

word order

- position of expressions of time xxiv
- manner and place 100
- position of objects 102
- position of past participle 61
- in simple sentences 25
- in compound sentences 129
- some variations of 172
- two verbs in subordinate clause 131
- ‘would’ 207

yes/no questions 43–6

-zelf 152

zien 9

zijn 5, 66–7

present tense of 5

in ‘there is/are’ 192

use of in the perfect tense 66

use of **zijn** or **hebben** in the perfect 67

use of **zijn** or **hebben** in the pluperfect 174

zitten 192

zullen 98

with **wel** 231

Audio track listing

All audio tracks referenced within the text are free to stream or download from www.routledge.com/cw/colloquials. If you experience any difficulties accessing the audio on the companion website, or would still like to purchase a CD, please contact our customer services team through www.routledge.com/info/contact.

Audio 1

8 Introduction Short vowels Half-long vowels Long vowels Diphthongs Double
8 vowels Consonants Pronunciation Stress
10 The alphabet 'ei' and 'ij'

Unit 1

12 Text 1
13 Dialogue 1

Unit 2

14 Text 1
15 Dialogue 1
16 Exercise A Text 2
18 Dialogue 2
19 Dialogue 3
20 Dialogue 4
22 Numerals Exercise 10
23 Dialogue 5
24 Exercise B
25 Dialogue 6

Unit 3

26 Dialogue 1
28 Exercise A Dialogue 2
29 Exercise B
30 Text 1
31 Dialogue 3

32 Dialogue 4

33 Dialogue 5

34 Dialogue 6

35 Exercise C

Unit 4

36 Dialogue 1

38 Exercise A Dialogue 2

39 Dialogue 3

40 Exercise B

41 Dialogue 4

42 Dialogue 5

43 Dialogue 6

44 Exercise C

45 Dialogue 7

46 Text 1

Unit 5

47 Dialogue 1

48 Dialogue 2

49 Dialogue 3

50 Text 1

51 Dialogue 4

52 Dialogue 5

Unit 6

53 Text 1

54 Exercise A Dialogue 1

56 Exercise B

57 Text 2

58 Exercise C

59 Dialogue 2

60 Exercise D

Audio 2

Unit 7

1 Dialogue 1

- 2 Text 1
- 3 Exercise 1
- 4 Dialogue 2
- 5 Text 2
- 6 Dialogue 3
- 7 Dialogue 4
- 8 Exercise A

Unit 8

- 9 Dialogue 1 part 1
- 10 Exercise A Dialogue 1 part 2
- 12 Pronunciation Text 1
- 14 Exercise C
- 15 Dialogue 2
- 16 Exercise D – Diminutives Colours
- 18 Periods of the day

Unit 9

- 19 Dialogue 1
- 20 Exercise A Dialogue 2
- 22 Exercise B
- 23 Expressions of time The seasons

Unit 10

- 25 Dialogue 1
- 26 Exercise A Telling the time Dialogue 2
- 29 Exercise B
- 30 Text 1
- 31 Dialogue 3

Unit 11

- 32 Text 1
- 33 Dialogue 1
- 34 Text 2

Unit 12

- 35 Text 1
- 36 Exercise A Dialogue 1
- 38 Exercise B

Unit 13

39 Dialogue 1

40 Text 1

41 Exercise A

Unit 14

42 Dialogue 1

43 Exercise A Dialogue 2

45 Exercise B

Unit 15

46 Dialogue 1

48 Exercise A Text 1

49 Exercise B

50 Text 2

51 Exercise C

Unit 16

52 Dialogue 1

53 Exercise A

54 Dialogue 2

55 Exercise B

56 Text 1

57 Exercise C

Unit 17

58 Dialogue 1

60 Exercise A Text 1

Speakers: Andy Kloppenburg, Sonja van Leeuwen, Patrick Ottens, Linda Paulus
and Joanna van Schaik Narrator: Angus Lindsay